

Magyar Gasztroenterológiai Társaság
59. Nagygyűlés
Siófok Hotel Azúr 2017. június 10-13.

PROGRAM ÉS ELŐADÁSKIVONATOK

Hungarian Society of Gastroenterology
59th Annual Meeting
Siófok Hotel Azúr June 10-13. 2017. Hungary

PROGRAM / ABSTRACTS

Magyar Gasztroenterológiai Társaság

59. Nagygyűlés

Siófok Hotel Azúr 2017. június 10-13.

ceu-jgh.org

Volume 2, Supplementum 1 / June 2017

(IMPRESSUM)

59th Annual Meeting of the Hungarian Society of Gastroenterology

Program / Abstracts

Siófok, 10 – 13 June, 2017.

CONTENTS

Time-table	4
PROGRAM:	
Postgraduate Course.....	6
Meeting of the GI nurses and endoscopy associates I.	7
Exhibitors meeting	8
Endoscopy I.....	9
Symposium of Hungarian Private Gastroenterologists	10
Hepatology	13
Fresenius Kabi - Gilead symposium	14
Nutrition and dietetics	15
Miscellaneous presentations and posters	16
Meeting of the GI nurses and endoscopy associates II.	17
Ferring symposium	19
MSD symposium	19
Mikrobiom symposium	21
Memorial lectures / Awards / General assembly	21
DILI (state of art lecture)	21
List of awarded gastroenterologists of HSG	22
Strathmann symposium	27
Takeda symposium	27
Motility	29
Ultrasound / Imaging	31
Bowel Diseases (posters and oral presentations)	33
Research Forum.....	38
Goodwill symposium.....	43
AbbVie IBD symposium	43
AbbVie HCV symposium	45
IPSEN symposium.....	45
Non alcoholic fatty liver disease (NAFLD) – Pandemic of the 21st century (main topic)	45
Peptic ulcer disease: challenges in 2017	47
KRKA symposium.....	47
Premium Health symposium.....	47
CSL Behring symposium	49
New approach of gastrointestinal endoscopy.....	49
Capsule endoscopy / Endoscopy II.....	51
Endoscopy III.....	53
Pancreas.....	55
Endoscopic ultrasound	61
Oncology	63
Richter Gedeon symposium	64
Oncompass symposium	66
Palliative treatment methods in Gastroenterology (main topic).....	66
Translational Medicine in Gastroenterology (state of art lecture).....	67
Challenges, dilemmas / clinicopathology / case reports (posters)	69
Abstracts	73
Alphabetic list of authors.....	129
Exhibitors and advertisers	134
List of advertisers	135

**Issue of the
Hungarian
Society of
Gastroenterology**

Managing Editor:
Dr. Szalay Ferenc
MGT Permanent Office
executive director

H-1092 Budapest
Kinizsi u. 22.
Tel: 215-1224
Fax: 476-0634
E-mail:
gastroent@gmail.com

ISSN: 2415-9107

2017.

Magyar Gasztroenterológiai Társaság 59. Nagygyűlése

Program / Előadáskivonatokat

Siófok, 2017. június 10 – 13.

**Szerkeszti a Magyar
Gasztroenterológiai
Társaság**

Felelős szerkesztő:

Dr. Szalay Ferenc
MGT Állandó Iroda
ügyvezető igazgató

1092 Budapest
Kinizsi u. 22.
Tel: 215-1224
Fax: 476-0634
E-mail:
gastroent@gmail.com

ISSN: 2415-9107

2017.

TARTALOM

A Nagygyűlés időrendi beosztása	5
Program:	
MGT Postgraduális Képzés	6
Endoszkópos asszisztensek ülése I	7
Kiállítók köszöntése	8
Endoszkópia I	9
Magyar Gasztroenterológus Magánorvosok szimpóziuma	10
Hepatológia	13
Fresenius Kabi - Gilead- szimpózium	14
Táplálkozás tudományok és dietetika	15
Vegyes előadások és posztterek	16
Endoszkópos asszisztensek ülése II	17
Ferring szimpózium	19
MSD szimpózium	19
Mikrobiom szimpózium	21
Emlékelőadások / Díjátadások / Közgyűlés	21
DILI (state of art előadás)	21
A Magyar Gasztroenterológiai Társaság kitüntettjei	22
Strathmann szimpózium	27
Takeda szimpózium	27
Motilitás	29
Ultrahang / Képkalkotó	31
Bélbetegségek (posztterek és előadások)	33
Kutatói Fórum	38
Goodwill szimpózium	43
AbbVie IBD szimpózium	43
AbbVie HCV szimpózium	45
IPSEN szimpózium	45
Nem alkoholos zsírmáj betegség (NAFLD) – a XXI. század pandémiája (főtéma)	45
Fekélybetegség kihívások 2017-ben	47
KRKA szimpózium	47
Premium Health szimpózium	47
CSL Behring szimpózium	49
Új utak a GI endoszkópiában	49
Kapszula endoszkópia / Endoszkópia II	51
Endoszkópia III.	53
Pancreas	55
Endoszkópos ultrahang	61
Onkológia	63
Richter Gedeon szimpózium	64
Oncompass szimpózium	66
Palliatív kezelési módszerek a gasztroenterológiában (főtéma)	66
Transzlációs medicina a Gasztroenterológiában (state of art előadás)	67
Kihívások és dilemmák / klinikopatológia / esetismertetések (posztterek)	69
Előadás kivonatokat	73
Szerzők névsora	129
Kiállítók, hirdető és támogatók	134
Hirdetések listája	135
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

59TH ANNUAL MEETING OF THE HUNGARIAN SOCIETY OF GASTROENTEROLOGY

10 TH JUNE, SATURDAY				11 TH JUNE, SUNDAY			12 TH JUNE, MONDAY			13 TH JUNE, TUESDAY		
				8.00 – 8.30 Mikrobiom symposium ①			8.00-8.30 AbbVie HCV symposium			8.00 –8.30 Mounting of posters		
8.30 –9.00 Mounting of posters				8.30 - 11.00 ① “Hetényi Géza" memorial lecture (<i>László Bene</i>) "Magyar Imre" memorial lecture Lecture of honorary member (<i>László Sáf-rány</i>) Awards (Pro Optimo, Kuntz, Best papers) Simor Pál Award GENERAL ASSEMBLY 11.00 – 11.30 State of Art lecture ① (DILI) (<i>Ferenc Szalay</i>) 11.30 – 12.00 Strathmann symposium ① 12.00– 13.00 Takeda symposium			8.30 - 9.00 IPSEN symposium ①			8.30 – 9.00 Oncompass symposium		
Postgraduate course 9.00-10.00 ① Transition story: Exist? Need it? IBD, Liver cirrhosis, Celiac disease and Pancreatitis (<i>Gábor Veres</i>) 10.00-11.00 ① How high-resolution manometry changed the diagnosis and management of gastro- intestinal motility disorders (<i>András Rosztóczy</i>) 11.00-12.00 ① Virtual chromoendoscopy (<i>László Czákó</i>)		9.00 – 11.00 ①					9.00 – 11.00 ①					
		Non alcoholic fatty liver disease (NAFLD) – Pandemic of the 21st century (<i>Alajos Pár, Gabriella Lengyel</i>)					Palliative treatment methods in Gastroenterology (<i>András Taller, Mária Garamszegi</i>)					
		11.05.-.11.35 Peptic ulcer disease: challenges in 2017 (<i>Tomica Milosavljevic, Honorary member</i>)					11.05-11.35 State of Art lecture ① Translational Medicine in Gastro- enterology (<i>Péter Hegyi</i>)					
13.00 ① Exhibitors meeting		12.00 - 14.00 Lunch		Lunch			Lunch			Lunch		
14.00-16.00 ① Oral presentations ① Endoscopy I.		14.00-17.00 Oral presentati- ons ② Hepatology	14.00-16.10 Oral presentati- ons ③ Nutrition sciences and dietetics 16.20-17.00 Oral presentati- ons ③ Miscellane- ous presenta- tions and posters	15.00-17.00 ④ Meeting of the GI nurses and endoscopy associates II. .	14.00-15.30 Oral presentations ① Motility 15.30-17.00 Oral presentations ① Ultrasound Imaging	14.00 – 18.00 Oral presentations ② Bowel Disease	14.00-18.00 Oral presentations ③ Research Forum	13.45 - 14.30 CSL Behring symposium ①			12.20 – 14.35 ① CHALLENGES, DILEMMAS, CASE DEPORTS Miscellaneous posters Video commentary Discussion	
								14:30 – 15:15 New approach of GI endoscopy				
16.00-17.30 ① Symposium of Hunga- rian Private Gastroente- rologists								15.15–16.25 Oral presentations ① Capsule Endoscopy (Endoscopy II.) 16.25-17.55 Előadások ①Endoscopy III.	15.15-18.00 Oral presentations ② Pancreas	15.15-16.15 Oral presentati- ons ③ Endoscopic Ultrasound 16.20-17.50 Oral presentati- ons Oncology ③		
											17.00-17.30 Gilead-Fresenius symposium	
17.30 - 18.30 Ferring symposium ①				18.00 – 19.00 Goodwill symposium ①			18.00 - 19.00 Richter symposium ①					
18.30- 19.00 MSD symposium ①				19.00 – 19.30 AbbVie symposium ①								

Lunch: 12.00 - 14.00

○ Numbers in circles indicate the lecture hall: ① Toscana I. hall ② Ibiza hall ③ Marbella hall ④ Panorama hall

MAGYAR GASZTROENTEROLÓGIAI TÁRSASÁG 59. NAGYGYŰLÉSE 2017

JÚN. 10, SZOMBAT				JÚN. 11, VASÁRNAP			JÚN. 12, HÉTFŐ			JÚN. 13, KEDD								
				8.00 – 8.30 Mikrobiom Szimpózium ①			8.00-8.30 AbbVie HCV			8.00 –8.30 Posztterek elhelyezése								
8.30 –9.00 Posztterek elhelyezése				8.30 - 10.45 ①			8.30 - 9.00 IPSEN szimpózium ①			8.30 – 9.00 Oncompass szimpózium								
Postgraduális képzés 9.00-10.00 ① Tranzíció: Létezik egyáltalán? Szükséges-e? IBD, Májcirrhosis, Cöliákia és Pancreatitis (Veres Gábor) 10.00-11.00 ① Hogyan változtatta meg a tápcsatorna motilitási zavarok diagnosztikáját és menedzsmentjét a nagyfelbontású manometria (Rosztóczy András) 11.00-12.00 ① Virtuális chromoendoscopia (Czakó László)		10.30-12.30 ② Endoszkópos asszisztensek ülése I.		“Hetényi Géza" emlékelőadás (Bene László) "Magyar Imre" emlékelőadás (Pallagi Petra) Tiszteletbeli tag előadása (Sáfrány László) Kitüntetések (Pro Optimo, Kuntz, Legjobb dolgozatok) Simor Pál alapítvány díj KÖZGYŰLÉS			9.00 – 11.00 ① Nem alkoholos zsírmáj betegség (NAFLD) - a XXI. század pandémiája (Pár Alajos, Lengyel Gabriella)			9.00 – 11.00 ① Palliatív kezelési módszerek a gasztroenterológiában (Taller András, Garamszegi Mária)								
				11.00 – 11.30 State of Art előadás ① DILI (Szalay Ferenc)			11.05.-.11.35 Peptic ulcer disease: challenges in 2017 (Tomica Milosavljevic, Honorary member)			11.05-11.35 State of Art előadás ① Transzlációs Medicina a Gasztroenterológiában (Hegyi Péter)								
				11.30 – 12.00 Strathmann szimpózium ①			11.40 -12.10 KRKA szimpózium ①											
				12.00– 13.00 Takeda szimpózium			12.15 -13.00 Premium Health szimpózium											
13.00 ① Kiállítók köszöntése		12.00 - 14.00 Ebéd		Ebéd			Ebéd			Ebéd								
14.00-16.00 Előadások ① Endoszkópia I.		14.00-17.00 Előadások ② Hepatológia		14.00-16.10 Előadások ③ Táplálkozás-tudomány és diétetika		15.00-17.00 ④ Endoszkópos asszisztensek ülése II.		14.00-15.30 Előadások ① Motilitás 15.30-17.00 Előadások ① Ultrahang Képkalkotó		13.30 – 18.00 Előadások ② Bélbetegségek		14.00-18.00 Előadások ③ Kutatói fórum		13.45 - 14.30 CSL Behring szimpózium ① 14.30 – 15.15 Új utak a GI endoszkópiában		12.20 – 14.35 ① KIHÍVÁSOK-DILEMMÁK, ESETMEGBESZÉLÉSEK Vegyes posztterek Video közvetítéses vita		
16.00-17.30 ① Magyar Gasztroenterológus Magánorvosok szimpózioma				16.20-17.00 Előadások ③ Vegyes előadások és posztetek														
17.00-17.30 Gilead-Fresenius szimpoziom																		
17.30 - 18.30 Ferring szimpózium ①				18.00 – 19.00 Goodwill szimpózium ①			18.00 - 19.00 Richter szimpózium ①											
18.30- 19.00 MSD szimpózium ①				19.00 – 19.30 Abbvie Szimpózium ①														

Ebéd: 12.00 - 14.00

○ A körökbe írt számok az előadótermeket jelzik, ① Toscana I. terem, ② Ibiza terem ③ Marbella terem ④ Panorama terem

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
9.00 – 10.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

MGT POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS I. / POSTGRADUAL COURSE I.

TRANZÍCIÓ: LÉTEZIK EGYÁLTALÁN? SZÜKSÉGES-E? IBD, MÁJCIRRHOSIS, CÖLIÁKIA ÉS PANCREATITIS

TRANSITION STORY: EXIST? NEED IT?

IBD, LIVER CIRRHOSIS, CELIAC DISEASE AND PANCREATITIS

Moderátorok / Chair:

Molnár Tamás, Szeged, **Veres Gábor**, Budapest

- 9.00 **TRANZÍCIÓS TÉNYEK ÉS LEHETŐSÉGEK IBD-BEN**
TRANSITION IN IBD: FACTS AND PROMISES
Molnár Tamás, Szeged, Veres Gábor, Budapest
- 9.15 **GONDOZÁS ÁTADÁSA SÚLYOS MÁJBETEGSÉGBEN**
TRANSITION IN SEVERE LIVER DISEASE
Pár Gabriella, Pécs, Dezsőfi Antal, Budapest
- 9.30 **VAN-E ÉRTELME ÉS VAN-E EGYÁLTALÁN TRANZÍCIÓ CÖLIÁKIÁBAN?**
IS THERE A MEANING AND DOES IT EXIST THE TRANSITION IN CELIAC DISEASE?
Bajor Judit, Pécs, Korponay-Szabó Ilma, Debrecen
- 9.45 **EGYÜTTMŰKÖDÉSI PONTOK A PANCREAS TÉMAKÖRBEN**
TRANSITION POINTS IN PANCREAS DISORDERS
Szepes Zoltán, Szeged, Lásztity Natália, Budapest

MGT POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS II. / POSTGRADUAL COURSE II.

HOGYAN VÁLTOZTATTA MEG A TÁPCSATORNA MOTILITÁSI ZAVAROK DIAGNOSZTIKÁJÁT ÉS MENEDZSMENTJÉT A NAGYFELBONTÁSÚ MANOMETRIA? *HOW DID HIGH RESOLUTION MANOMETRY CHANGED THE DIAGNOSIS OF GASTROINTESTINAL MOTILITY DISORDERS?*

Moderátorok / Chair:

Czimmer József, Pécs

Izbéki Ferenc, Székesfehérvár

Rosztóczy András, Szeged

- 10.00 **A NYELŐCSŐ HRM VIZSGÁLATA, CHICAGO 3.0 KLASSZIFIKÁCIÓ**
ESOPHAGEAL HRM, CHICAGO CLASSIFICATION 3.0
Rosztóczy András, Szeged
- 10.20 **A BOLUS TRANZIT VIZSGÁLATÁNAK LEHETŐSÉGEI – HR-IMPADANCIA MANOMETRIA**
THE EVALUATION OF BOLUS TRANSIT, THE ROLE OF HR-IMPEDANCE MANOMETRY
Czimmer József, Pécs
- 10.40 **ANORECTALIS HRM IANO-RECTAL HRM**
Izbéki Ferenc, Székesfehérvár

MGT POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS III. / POSTGRADUAL COURSE III.

VIRTUÁLIS CHROMOENDOSCOPIA VIRTUAL CHROMOENDOSCOPY

Moderátorok / Chair:

Czakó László, Szeged **Gyökeres Tibor**, Budapest **Szepes Attila**, Kecskemét

11.00 VIRTUÁLIS CHROMOENDOSCOPIA JELENTŐSÉGE, GYAKORLATI KIVITELEZÉSE A GASTROINTESTINÁRIS TRAKTUSBAN

VIRTUAL CHROMOENDOSCOPY IN THE GASTROINTESTINAL TRACT

Ralf Kiesslich, Wiesbaden, Germany

11.45 MEGBESZÉLÉS, VITA

2017. június 10. szombat

10 June, Saturday

10.30 – 12.30

Ibiza terem

Ibiza Hall

ENDOSZKÓPOS ASSZISZTENSEK ÜLÉSE I.

MEETING OF THE GI NURSES AND ENDOSCOPY ASSOCIATES I.

Üléselnökök/ Chair:

Dr. Gyökeres Tibor, Budapest; **Dr. Szepes Zoltán**, Szeged; **Paulovicsné Kiss Melinda**, Pécs

Értékelő Bizottság: **Dr. Pákozdi Ferenc**, Pécs (elnök); **Benkő Éva**, Szeged; **Beluzsár Adrienn**, Miskolc; **Molnár Kornélia**, Endo Plus Service Kft.; **Mundi András**, Hun-Med Kft.

10.30 KÖSZÖNTŐK

10.45 ET ÚJDONSÁGOK ÉS ENDOSZKÓPOS TECHNIKÁK 2017

Simoradi Gyöngyi, Anamed – Olympus kft.

11.00 102. ENDOSCOPIC TREATMENT OF NON-VARIX RELATED HAEMORRHAGES OF THE UPPER GASTROINTESTINAL TRACT IN OUR HOSPITAL

Kecskés S.¹, Tallán B.¹, Zsigmondné K.¹, Ács T.¹, Tóthné Kálóczi R.¹, Endoscopy Laboratory of Jahn Ferenc Dél-Pesti Hospital, Budapest¹

11.10 123. NASOBILIÁRIS DRAINNEL ELLÁTOTT BETEG ÁPOLÁSA

Pozsgay D.¹, Csöndes M.¹, Kárász T.¹, Dancs N.¹, Rácz I.¹, Gulyás J.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹

11.20 120. OTTHONI PARENTERÁLIS TÁPLÁLÁS

Baloghné Szabó É.¹, Maksi A.¹, Rudas A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológia¹

11.30 122. GUMIGYŰRŰ LIGATÚRA SEGÍTSÉGÉVEL ELTÁVOLÍTOTT NYELŐCSŐ TUMOR NYELŐCSŐ VARIXOS BETEGNÉL (ESETISMERTETÉS)

Molnár T.¹, Fodorné Keserű A.¹, Varga R.¹, Förhécz E.¹, Tóth A.¹, Nagyné Budai N.¹, Tüsér Z.², Szabó T.³, Hritz I.⁴, Székely I.¹, Székely A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológia Endoszkópos Laboratórium¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológiai Szakrendelés², Fejér Megyei Szent György Egyetemi

Oktató Kórház I.Belgyógyászat Hepatológiai Szakrendelés³, Semmelweis Egyetem I.sz Sebészeti Klinika
Endoszkópos Laboratórium⁴

11.40 **54. EVERYTHING YOU ALWAYS SOULD TO KNOW ABOUT COLONOSCOPY- ESGE RENDEZVÉNY AZ ASSZISZTENSEK SZEMSZÖGÉBŐL**

Micskó É.¹, Csorba Z.¹, Heindlné Tóth A.¹, Lukácsné Bezsenyi A.¹, Pethe I.¹, Schillerné Toldi M.¹, Vági M.¹, Kövérté Szvatek A.¹, Gyökeres T.¹, Lippai G.¹, Dékány K.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Honvédkórház¹

11.50 **150. HIDROGÉN KILÉGZÉSI VIZSGÁLATTAL VÉGZETT LAKTÓZ INTOLERANCIA ÉRTÉKELÉSE NAGYSZÁMÚ BETEGANYAGON**

Gergely H.¹, Bács É.¹, Hamvas J.¹, Bajcsy- Zsilinszky Kórház Budapest¹

12.00 **ENDOSZKÓPOS X AKTÁK- FEJEZETEK AZ ENDOSZKÓPOS SZERVIZ TITKOS AKTÁIBÓL**

Wieszt Attila, Fehér György, Endo Plus Service Kft.

12.15 **139. INTRAOPERATÍV ENDOSCOPIA SZEREPE A RECTUM DAGANATOK SEBÉSZI KEZELÉSÉBEN A LAPAROSCOPOS VALAMINT NYITOTT MŰTÉTI TECHNIKA TÜKRÉBEN**

Kocsis M.¹, Ábahám S.¹, Tóth I.¹, Molnár T.², Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika²

12.25 **ZÁRSZÓ**

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
13.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

KIÁLLÍTÓK KÖSZÖNTÉSE / EXHIBITORS MEETING

EBÉD / LUNCH

2017. június 10. szombat
10. June, Saturday
14.00 – 16.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

ENDOSZKÓPIA I. / ENDOSCOPY I. ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Gyökeres Tibor, Budapest; **Madácsy László**, Székesfehérvár; **Gasztonyi Beáta**, Zalaegerszeg

- 14.00 **171. DOES THE NEW FUJINON VARIABLE STIFFNESS COLONOSCOPE MAKE COLONOSCOPY EASIER? - A PROSPECTIVE, RANDOMIZED, CONTROLLED TRIAL OF THE EFFECTIVENESS OF VARIABLE STIFFNESS COLONOSCOPY COMPARED TO STANDARD COLONOSCOPY ON TIME AND SUCCESS RATE OF CECAL INTUBATION**
Oczella L.¹, Szalai M.¹, Dubravcsik Z.², Szepes A.², Madácsy L.¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét²
- 14.10 **170. A PROSPECTIVE RANDOMIZED CONTROLLED STUDY ON LINKED COLOR IMAGING IMAGING VERSUS CONVENTIONAL HD COLONOSCOPY FOR COLORECTAL POLYP AND ADENOMA DETECTION RATE**
Szalai M.¹, Oczella L.¹, Dubravcsik Z.², Szepes A.², Madácsy L.¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét²
- 14.20 **168. ANALYSIS OF RESECT AND DISCARD STRATEGY DURING COLONOSCOPY IN DIMINUTIVE COLORECTAL POLYPS BASED ON FUJINON ELUXEO-BLI VS. FICE ELECTRONIC CHROMOENDOSCOPY – A RANDOMIZED PROSPECTIVE STUDY**
Madácsy L.², Szalai M.², Oczella L.², Dubravcsik Z.¹, Novák P.¹, Gellért B.², Szepes A.¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár²
- 14.30 **186. MAGAS KOCKÁZATÚ VASTAGBÉL POLYPOK ENDOSZKÓPOS ELTÁVOLÍTÁSA: BIZTONSÁGOS ÉS HATÉKONY?**
Rutka M.¹, Farkas K.¹, Bor R.¹, Fábíán A.¹, Milassin Á.¹, Bálint A.¹, Szepes Z.¹, Molnár T.¹, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹
- 14.40 **188. ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF EARLY COLORECTAL NEOPLASIA**
Fábíán A.¹, Bor R.¹, Farkas K.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Milassin Á.¹, Nagy F.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, Szegedi Tudományegyetem I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹
- 14.50 **14. THE ENDOSCOPIC TREATMENT OF IATROGENIC GASTROINTESTINAL PERFORATION. A SINGLE CENTER EXPERIENCE**
Novák J.¹, Ilyés S.¹, Szalai L.¹, Bordás L.¹, Rácz B.¹, Vágó A.¹, Crai S.¹, Fazekas I.¹, Gurzó Z.¹, Békés County Central Hospital, Pándy Kálmán Hospital, Dept of Gastroenterology, * Endosc. Labor. Gyula, Hungary¹

Üléselnökök/Chair:

Szepes Attila, Szeged; **Orosz Péter**, Miskolc; **Czakó László**, Szeged

- 15.00 **178. DEVELOPMENT OF ERCP REGISTRY FOR QUALITY CONTROL AND BENCHMARKING**
Vincze Á.¹, Pécsi D.², Gódi S.¹, Pakodi F.¹, Nagy P.², Molnár T.², Hegyi P.², Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary²

- 15.10 **187. PROSPECTIVE STUDY ON METHODS AND SUCCESS OF BILIARY CANNULATION OF 458 VIRGIN PAPPAS - QUALITY ASSURANCE OF ERCP AT OUR DEPARTMENT**
 Gyökeres T.¹, Rábai K.¹, Zsigmond F.¹, Horváth M.¹, Lőrinczy K.¹, Orbán-Szilágyi Á.¹, MH EK Honvédkórház Gasztroenterológia Osztály¹
- 15.20 **52. TRANS-PANCREATIC SPHINCTEROTOMY HAS HIGHER CANNULATION SUCCESS RATE THAN NEEDLE-KNIFE PRECUT PAPILLOTOMY – A META-ANALYSIS**
 Pécsi D.¹, Nelli F.², Hegyi P.¹, Czimmer J.³, Illés A.³, Pár G.³, Sarlós P.³, Szabó I.³, Szemes K.³, Vincze Á.³, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Division of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³
- 15.30 **80. CYTOLOGICAL AND BIOPSY EVALUATION OF PANCREATOBILIARY BILIARY STENOSIS AT OUR WARD**
 Sahin P.¹, Futó J.¹, Rácz S.¹, Dél-pesti Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology Budapest, Hungary¹
- 15.40 **18. COVERED SELF-EXPANDABLE METAL STENT PLACEMENT IN BENIGN BILIARY STRICTURES**
 Bodnár Z.¹, Barati E.¹, Bereznai S.¹, Gerdán J.¹, Plósz J.¹, Kenézy Gyula Teaching Hospital, Dept. of Medicine, Debrecen¹
- 15.50 **198. INDOMETACIN ÉS DIKLOFENÁK A POST-ERCP-S PANCREATITIS MEGELŐZÉSÉBEN: PROSPEKTÍV KONTROLLÁLT TANULMÁNYOK META-ANALÍZISE**
 Patai Á.¹, Solymosi N.², Mohácsi L.³, Nagy Á.¹, Patai Á.⁴, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹, Biometeorológiai Kutatócsoport, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest², Számítástudományi Tanszék, Corvinus Egyetem, Budapest³, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Gasztroenterológiai és Belgyógyászati Osztály, Szombathely⁴

2017. június 10. szombat
 10 June, Saturday
 16.00 – 17.30

Toscana I. terem
 Toscana I. Hall

MAGYAR GASZTROENTEROLÓGUS MAGÁNORVOSOK SZIMPÓZIUMA

Üléselnökök/Chair.

Bene László, Budapest **Demeter Pál**, Budapest

- 16.00 **HONNAN HOVÁ MMGT?**
WHERE FROM, WHERE TO, MMGT?
 Bene László, Budapest
- 16.15 **ENDOSZKOPIA HATÁRAI A MAGÁNELLÁTÁSBAN**
THE FRONTIERS OF ENDOSCOPY IN PRIVATE PRACTICES
 Madácsy László, Székesfehérvár
- 16.30 **PRAXISKÖZÖSSÉG A GASZTROENTEROLÓGIÁBAN**
THE PRACTICING GASTROENTEROLOGIST COMMUNITY
 Demeter Pál, Budapest
- 16.45 **VEZETŐSÉG VÁLASZTÁS**
MANAGEMENT ELECTION

HIRDETÉS HEPA-MERZ

HIRDETÉS
STRATHMANN
Hegrimarin

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
14.00 – 17.00

Ibiza terem
Ibiza Hall

HEPATOLÓGIA / HEPATOLOGY ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Tornai István, Debrecen; **Hunyady Béla**, Budapest

14.00 ELŐADÁS CÍME

Ferenci P., Bács

14.18 **125. EDDIG RITKÁN KEZELT, HCV FERTŐZÖTT BETEGCSOPORT ANTIVIRÁLIS KEZELÉSI EREDMÉNYEI**

H.Sandil A.¹, Korda D.¹, Doros A.¹, Varga M.¹, Gerlei Z.¹, SOTE- Transzplantációs és Sebészeti Klinika¹

14.31 **197. HEPATITIS C VIRUS INFECTION IN HEMODIALYSIS PATIENTS AT DIALYSIS CENTRE OF SEMMELWEIS UNIVERSITY**

Folhoffer A.¹, Németh D.¹, Krolopp A.¹, Lakatos A.², Faludi M.², Cseppekál O.³, Ledó N.¹, Studinger P.¹, Pethő Á.¹, Tislér A.¹, Kevei P.², Szalay F.¹, Semmelweis Egyetem I.sz. Belgyógyászati Klinika¹, Semmelweis Egyetem Dialysis Központ², Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinika³

14.44 **113. DECREASE OF FATTY LIVER INDEX IN CHRONIC HEPATITIS C PATIENTS WITH SUSTAINED VIROLOGICAL RESPONSE: COMPARISON OF DIFFERENT ANTIVIRAL REGIMES**

Lombay B.¹, Váczai Z.², Szalay F.³, Central County Teaching Hospital of Borsod-Abaúj-Zemplén, Department of St. Ferenc, Department of Gastroenterology, Miskolc¹, Central County Teaching Hospital of Borsod-Abaúj-Zemplén, 2nd Department of Medicine, Miskolc², Semmelweis University, 1st Clinic of Medicine, Budapest³

14.57 **172. DIRECT ACTING ANTIVIRAL TREATMENT INCREASES THE PERCENTAGE OF PERIPHERAL BLOOD CYTOTOXIC T CELLS AND DECREASES INHIBITORY TIM-3 AND PDL-1 MOLECULE EXPRESSION ON IMMUNE CELLS IN PATIENTS WITH CHRONIC HCV HEPATITIS**

Par G.¹, Szereday L.², Meggyesi M.², Berki T.³, Miseta A.⁴, Vincze A.¹, Par A.¹, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Department of Medical Microbiology and Immunology², Department of Biotechnology and Immunology³, Department of Laboratory Medicine⁴

15.10 **EASL HBV GUIDELINE**

Horváth G., Budapest

15.20 **SZÜNET**

Üléselnökök/Chair:

Pár Alajos, Pécs; Horváth Gábor, Budapest

15.30 EASL ALF GUIDELINE

Schuller J., Budapest

15.42 68. PREDICTING ACUTE-ON-CHRONIC LIVER FAILURE IN CIRRHOSIS, MULTICENTRIKUS EURÓPAI PROSPEKTÍV OBSZERVÁCIÓS TANULMÁNY, EASL-CLIF CONSORTIUM, 2017

Papp M.¹, Tornai T.¹, Sipeki N.¹, Balogh B.¹, Vitális Z.¹, Tornai I.¹, Antal-Szalmás P.², Trebica J.³, Debreceni Egyetem, ÁOK, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék¹, Debreceni Egyetem, ÁOK, Laboratóriumi Medicina Intézet², EF-CLIF (European Foundation for the Study of Chronic Liver Failure), Barcelona, Spanyolország³

15.55 EASL PBC GUIDELINE

Szalay F., Budapest

16.06 180. THE IMPORTANCE OF COMPLIANCE IN THE TREATMENT OF WILSON'S DISEASE

Németh D.¹, Folhoffer A.¹, Krolopp A.¹, Szalay F.¹, 1st Department of Internal Medicine of Semmelweis University, Budapest¹

16.19 116. A KONTRASZTANYAGOS ULTRAHANG SZEREPE A HEPATICUS GÓCOK DIFFERENCIÁLÁSÁBAN

Gajdán L.¹, Mag M.¹, Gervain J.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat, Hepato- Pancreatológiai Részleg, Székesfehérvár¹

16.32 89. NODULÁRIS REGENERATÍV HIPERPLÁZIA (NRH): AZ IBD, MINT SOKOLDALÚ KOCKÁZATI TÉNYEZŐ

Sipeki N.¹, Altörjay I.¹, Balogh I.², Baráth L.³, Papp M.¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debrecen², Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Patológiai Intézet³

16.45 EASL PSC GUIDELINE

Hunyady Béla, Kaposvár

2017. június 10. szombat

10 June, Saturday

17.00 – 17.30

Ibiza terem

Ibiza Hall

FRESENIUS KABI-GILEAD SZIMPÓZIUM / -FRESENIUS KABI-GILEAD SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Tornai István**, Debrecen

KRÓNIKUS C HEPATITISESEK ÉLETMINŐSÉGE SVR UTÁN

MANAGEMENT OF CHRONIC HEPATITIC C PATIENTS AFTER SVR

Pár Gabriella, Pécs

SZOFOSBUVIR/VELPATASZVIR KEZELÉS KRÓNIKUS C HEPATITISBEN

CHRONIC HEPATITIC C TREATMENT WITH SOFOSBUVIR/VELPATASVIR

Lengyel Gabriella, Budapest

2017. június 10. Szombat
10 June, Saturday
14.00 – 16.10

Marbella I terem
Marbella Hall

TÁPLÁLKOZÁSTUDOMÁNY ÉS DIETETIKA NUTRITION SCIENCE AND DIETETICS ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Izbéki Ferenc, Székesfehérvár; **Bajor Judit**, Pécs

14.00 TÁPLÁLKOZÁS 2017 GUIDLINE

Sahin P., Budapest

14.20 127. NUTRITION IN IBD

Schäfer E.¹, Zsigmond F.¹, Gyökeres T.¹, Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gasztroenterológia, Budapest¹

14.40 19. INVESTIGATING THE EFFICACY OF NUTRITION THERAPY FOR OUTPATIENTS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE

Molnár A.¹, Csontos Á.², Dakó S.², Hencz R.², Anton D.³, Pálfi E.⁴, Miheller P.², Semmelweis Egyetem Doktori Iskola, Patológiai tudományág, Egészségtudományok program, Budapest¹, Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest², Szent István Egyetem, Doktori Iskola, Biomatematikai és Informatikai tudományág, Budapest³, Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Alkalmazott Egészségtudományi Intézet, Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest⁴

14.50 51. NUTRITIONAL STATUS AND QUALITY OF LIFE OF PATIENTS WITH CHRONIC PANCREATITIS

Oláh H.¹, Pálfi E.¹, Nagy B.², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Alkalmazott Egészségtudományi Intézet, Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest¹, IV. Belgyógyászat, Gasztroenterológia, Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa²

15.00 61. DOES PERIOPERATIVE NUTRITIONAL SUPPORT IMPROVE THE OUTCOME IN GI CANCER PATIENTS?

Harisi R.¹, St. Istvan and St. Laszlo Hospital and Out-Patients Department, Department of Oncology, Budapest¹

15.10 148. BODY COMPOSITION ANALYSIS USING BIOELECTRICAL IMPEDANCE IN PAEDIATRIC PATIENTS WITH CROHN'S DISEASE

Boros K.¹, Müller K.¹, Orova F.¹, Béres N.¹, Cseh Á.¹, Kiss Z.¹, Arató A.¹, Veres G.¹, 1st Department of Paediatrics, Semmelweis University, Hungary¹

Üléselnökök/Chair:

Figler Mária, Pécs; **Sahin Péter**, Budapest

15.20 200. FOOD INTOLERANCE DATA IN HUNGARY BY EVALUATING MORE THAN 6000 MICROARRAY-BASED LABORATORY DIAGNOSTIC TESTS

Suga B.¹, Novák J.⁴, Pécsi G.³, Takáts A.², University of Debrecen Faculty of Medicine 6th Years¹, ENDOMEDIX Diagnostic Centre - Budapest², Endomedix Diagnosztikai Központok Győr³, Endomedix Diagnosztikai Központok Gyula⁴

15.30 33. LAKTÓZÉRZÉKENYEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK HATÁSA A TESTÖSSZETÉTELRE

Molnár R.¹, Pálfi E.¹, Dakó S.², Miheller P.², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék¹, Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika²

- 15.40 **63. A TÁPLÁLÉKALLERGIÁK PROGNOZTIKAI MEGÍTÉLÉSE A KOMPONENS ALAPÚ ALLERGÉN-MEGHATÁROZÁS SEGÍTSÉGÉVEL**
Hidvégi E.¹, Országos Korányi Pulmonológiai Intézet, Budapest¹
- 15.50 **10. A HEDONISTÁTÓL AZ EGÉSZSÉGTUDATOSIG: KIK VAGYUNK, HA AZ EGÉSZSÉGÜNKRŐL VAN SZÓ?**
Antal E.¹, TÉT Platform Egyesület, Budapest¹
- 16.00 **53. OKOSTÁNYÉR® (SMART PLATE) – THE NEW HUNGARIAN DIETARY GUIDELINE**
Szűcs Z.¹, Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége¹

2017. június 10. Szombat
 10 June, Saturday
 16.20 – 17.00

Marbella I terem
 Marbella Hall

VEGYES ELŐADÁSOK ÉS POSZTEREK
 MISCELLANEOUS PRESENTATIONS AND POSTERS
 ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Bajor Judit, Pécs; **Hritz István**, Székesfehérvár; **Szűcs Ákos**, Budapest

- 16.20 **157. INCREASED RESISTANCE AGAINST CIPROFLOXACINE-METRONIDAZOLE IN CHOLANGITIS**
Illés D.¹, Iványi E.¹, Kui B.¹, Zsóri G.¹, Czakó L.¹, SZTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika¹
- 16.26 **166. RISK OF CARDIOVASCULAR EVENTS IN PATIENTS ON PPIS AND CLOPIDOGREL – A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS**
Demcsák A.¹, Lantos T.², Bálint E.³, Hegyi P.³, Szabó I.⁴, Department of Pediatrics and Pediatric Health Center, Faculty of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Institute for Translational Medicine, Faculty of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary², 1st Department of Internal Medicine, Faculty of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Gastroenterology, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴
- 16.32 **173. PREEXISTING CHRONIC RENAL FAILURE INCREASES MORTALITY AND TRANSFUSION REQUIREMENTS OF GI BLEEDING PATIENTS. A META-ANALYSIS**
Hágendorn R.¹, Farkas N.², Mikó A.³, Vincze Á.¹, Hegyi P.³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary³
- 16.38 **193. LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY IN 2017: IS SURGERY ADVISED IN CASE OF ASYMPTOMATIC CHOLELITHIASIS?**
Fazekas L.¹, Lukovich P.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest¹
- 16.44 **205. DEALING WITH COMPLICATIONS FOLLOWING TOTAL GASTRECTOMY - SURGEONS' BEST FRIEND IS THE INVASIVE GASTROENTEROLOGIST**
Ternyik L.¹, Pap Á.², Oláh T.¹, Káposztás Z.¹, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház General-, Thoracic- and Vascular Surgical Dept. ¹, Gastroenterology Dept.²
- 16.50 **204. CLOSTRIDIUM DIFFICILE-ASSZOCIÁLT COLITIS: KÓRHÁZI MEGFIGYELÉSES KLINIKAI KUTATÁS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEGZÉSE 4 ÉV TÁVLATÁBAN**
Misak O.¹, Rákóczi É.¹, Várkonyi I.¹, Debreceni Egyetem, Kihelyezett Infektológiai Tanszék¹

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
15.00 – 17.00

Panorama terem
Panorama Hall

ENDOSZKÓPOS ASSZISZTENSEK ÜLÉSE II. MEETING OF THE GI NURSES AND ENDOSCOPY ASSOCIATES II.

Üléselnökök/ Chair:

Kokas Mariann, Mosonmagyaróvár; **Dr. Pécsi Gyula**, Mosonmagyaróvár;
Molnár Tiborné, Székesfehérvár

15.00 **MINŐSÉGI ELŐKÉSZÍTÉS SZEREPE A CRC SZŰRÉS TÜKRÉBEN**

Dr. Horváth Miklós, Ferring Magyarország Kft.

15.15 **31. A BETEG PSZICHÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS VEZETÉSÉNEK PRAKTIKUMAI
ENDOSZKÓPOS VIZSGÁLAT ELŐTT ÉS ALATT KOMPETENCIA HATÁROK
BETARTÁSÁVAL.**

Kabai A.¹, Keléné Kállai E.¹, Kátai Gábor Kórház Karcag¹

15.25 **25. AB OVO USQUE AD MALA, KAPSZULÁS VIZSGÁLATAINK**

Gárdonyi M.¹, Kovács Z.¹, Graffits É.¹, Pap Á.¹, Hunyady B.¹, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató
Kórház, Gasztroenterológiai Osztály¹

15.35 **20. FELSŐ TÁPCSATORNAI VARIX EREDETŰ VÉRZÉSEK ELLÁTÁSÁVAL SZERZETT
TAPASZTALATAINK, ASSZISZTENSI TEENDŐK**

Bányiné Bodonyi K.¹, Budai J.¹, Kádár T.¹, Iszaka A.¹, Balogh E.¹, Gurzó Z.¹, Békés Megyei Központi
Kórház Pándy Kálmán Tagkórház Gyula¹

15.45 **164. AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁS KEDVEZŐ ÉS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI**

Langhammer S.¹, PTE:KKI.Belklinika¹

15.55 **99. A KAPSZULA ENDOSZKÓPIRA SZEREPE A VÉKONY- ÉS VASTAGBÉL
VIZSGÁLATÁBAN, SZAKDOLGOZÓI VONATKOZÁSBAN**

Kubancsik I.¹, Kovács J.¹, Szegedi L.¹, I. Belgyógyászat (gastroenterológia részleg) Szabolcs-
Bereg Megyei Kórházak és Oktatókórház, Jósza András Oktatókórház, Nyíregyháza¹

16.05 **"MOSOM KEZEIM" TÉNYLEG, MIT IS KELL TUDNI EGY ENDOSZKÓP MOSÓNAK?**

Bozóki Zoltán, MedNetwork kft.

16.15 **KÖZGYŰLÉS, BESZÁMOLÓK**

HIRDETÉS

FERRING (kuttyás)

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
17.30 – 18.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

FERRING SZIMPÓZIUM / FERRING SYMPOSIUM

Üléselnök / Chair:

Név, Város

Előadó / Speaker:

Név, Város

2017. június 10. szombat
10 June, Saturday
18.30 – 19.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

**HEPATITIS C ELIMINÁCIÓ: HOL VANNAK A BETEGEK? HOGYAN KEZELJÜK
ŐKET?**

*THE ELIMINATION OF HEPATITIS C: WHERE ARE THE PATIENTS? HOW
SHOULD WE TREAT THEM?*

MSD SZIMPÓZIUM / MSD SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Hunyady Béla**, Kaposvár

HOL VANNAK A BETEGEK?

WHERE ARE THE PATIENTS?

Horváth Gábor, Budapest

DISZKUSSZIÓ

HIRDETÉS

MSD

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
8.00 – 8.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

A MIKROBIOM ÉS A „LEAKY GUT”
MIKROBIOM AND „LEAKY GUT”
MICROBIOM SZIMPÓZIUM / MICROBIOM SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Demeter Pál**, Budapest

A MIKROBIOM SZEREPE AZ INTESZTINÁLIS PERMEABILITÁS FENNTARTÁSÁBAN ÉS AZ ANYAGCSERE FOLYAMATOKBAN. / THE ROLE OF MICROBIOME IN THE MAINTENANCE OF INTESTINAL PERMEABILITY AND METABOLIC DISORDERS
Schwab Richárd, Budapest

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
8.30 – 11.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

HETÉNYI GÉZA EMLÉKELOADÁS / MEMORIAL LECTURE “GÉZA HETÉNYI”
Új utak a gasztroenterológiában / New paths in the gastroenterology
Bene László, Budapest

MAGYAR IMRE EMLÉKELOADÁS / MEMORIAL LECTURE “IMRE MAGYAR”
A dohányzás szerepe a krónikus hasnyálmirigy gyulladás kialakulásában és lefolyásában
The role of smoking in the development and progression of chronic pancreatitis
Pallagi Petra, Szeged

GREETING OF THE NEW HONORARY MEMBER / STATE OF ART LECTURE
HIGHLIGHTS ÉS KUDARCOK, SÉTÁNYOK ÉS MELLÉKUTAK AZ ENDOSZKÓPIA TÖRTÉNETÉBEN
Sáfrány László, Németország

A TÁRSASÁG DÍJAINAK ÁTADÁSA
A legjobb magyar nyelvű gasztroenterológiai tárgyú dolgozat díj,
“Pro Optimo Merito in Gastroenterologia” emlékérem, Ervin Kuntz Alapítvány díja
A SIMOR PÁL ÉS A GEORGE WEBER ALAPÍTVÁNY DÍJAINAK ÁTADÁSA
* * *

KÖZGYŰLÉS
GENERAL ASSEMBLY

I. Elnöki megnyitó	V. Vita az elhangzott beszámolók felett
II. Főtitkári beszámoló	VI. Magyar Gasztroenterológiai Alapítvány
III. Pénztárosi beszámoló	IV. Ellenőri jelentés

BETEGUTAK LERÖVIDÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGE A VÍRUS HEPATITISZES BETEGEK ELLÁTÁSÁBAN
Makara Mihály, Budapest
VII. Zárszó

11.00 – 11.30

GYÓGYSZER OKOZTA MÁJKÁROSODÁS / DRUG-INDUCED LIVER INJURY
REFERÁTUM / STATE OF ART LECTURE

Üléselnök / Chair: **Hersényi László**, Budapest
Előadó / Speaker: **Szalay Ferenc**, Budapest

A TÁRSASÁG A "HETÉNYI GÉZA EMLÉKÉREMBEN" A KÖVETKEZŐ

TISZTELETBELI TAGJAIT RÉSZESÍTETTE

HONORARY MEMBERS AWARDED WITH "GÉZA HETÉNYI MEMORIAL MEDALLION"

Dr. T.CSÁKY	(USA)		Dr. ANDRZEJ NOWAK	(PL)	2001
Dr. F.VILARDELL	(E)		Dr. DIETER HÄUSSINGER	(D)	2001
Dr. D. MÜTING	(D)		Dr. K. D. BARDHAN	(UK)	2001
Dr. L.DEMPLING	(D)		Dr. ANDRZEJ S. TARNAWSKI	(USA)	2002
Dr. H.MANSUROV	(SU)		Dr. EAMONN MM QUIGLEY	(IRL)	2002
Dr. A.UGOLEV	(SU)		Dr. EUGENIUSZ BUTRUK	(PL)	2002
Dr. M.SIURALA	(FL)		Dr. WOLFRAM DOMSCHKE	(D)	2002
Dr. Z.KOJECZKY	(CS)		Dr. LARS LUNDELL	(S)	2003
Dr. L.LAMBLING	(F)		Dr. ALBERTO MONTORI	(I)	2003
Dr. E.GÜLZOW	(D)		Dr. JULIUS ŠPIČÁK	(CZ)	2003
Dr. RUDOLF AMMAN	(CH)	1985	Dr. SZABO GYÖNGYI	(USA)	2004
Dr. HERBERT FALK	(D)	1985	Dr. ANDRES T. BLEI	(USA)	2004
Dr. SERGE BONFILS	(F)	1985	Dr. CAROL STANCIU	(RO)	2004
Dr. GÉZA CSOMÓS	(D)	1986	Dr. BARRY E. ARGENT	(UK)	2004
Dr. HERMON R.DOWLING	(GB)	1986	Dr. FABIO FARINATI	(I)	2005
Dr. RÜDIGER NILIUS	(D)	1986	Dr. DAVID E. J. JONES	(UK)	2005
Dr. SÁNDOR SZABÓ	(USA)	1987	Dr. RAOUL POUPON	(F)	2005
Dr. ROLF MADAUS	(D)	1987	Dr. SAHIN-TÓTH MIKLÓS	(USA)	2005
Dr. RODOPHO CHELI	(I)	1987	Dr. GUIDO COSTAMAGNA	(I)	2006
Dr. F.G. RENGHER	(D)	1987	Dr. VARRO ANDREA	(USA)	2006
Dr. MEINHARD CLASSEN	(D)	1988	Dr. MICHAEL PETER MANNS	(D)	2006
Dr. HERIBERT THALER	(A)	1988	Dr. JEAN FIORAMONTI	(F)	2006
Dr. ANATOLIJ LOGINOV	(SU)	1988	Dr. VAY LIANG W. (BILL) GO	(USA)	2006
Dr. LAJOS OKOLICSÁNYI	(I)	1989	Dr. LÁSZLÓ G BOROS.	(USA)	2007
Dr. GEORGE ÁCS	(USA)	1989	Dr. CHRISTIAN ELL	(D)	2007
Dr. ERWIN KUNTZ	(D)	1989	Dr. EVA BROWNSTONE	(A)	2007
Dr. MARKETA JABLONSKA	(CS)	1990	Dr. NADIR ARBER	(IL)	2007
Dr. N.J. LYGIDAKIS	(NL)	1990	Dr. JAROSLAW REGULA	(PL)	2007
Dr. K.-H.M. BÜSCHENFELDE	(D)	1990	Dr. MAKOTO OTSUKI	(J)	2008
Dr. HARALD HENNING	(D)	1991	Dr. SIMON TRAVIS	(UK)	2008
Dr. JAMES C. THOMPSON	(USA)	1992	Dr. BERGER ZOLTÁN	(CH)	2009
Dr. PETER FERENCI	(A)	1992	Dr. PETER BONIS	(USA)	2009
Dr. FRIEDRICH HAGENMÜLLER	(D)	1993	Dr. PAUL FOCKENS	(NL)	2009
Dr. WOLFGANG ARNOLD	(D)	1993	Dr. TÓTH ERVIN	(S)	2009
Dr. GRAHAM J. DOCKRAY	(GB)	1993	Dr. BAFFY GYÖRGY	(USA)	2010
Dr. HAROLD O. CONN	(USA)	1994	Dr. HERBERT LOCHS	(A)	2010
Dr. K.D. RAINSFORD	(GB)	1994	Dr. ÖRDÖG TAMÁS	(USA)	2010
Dr. PENTTI SIPPONEN	(SF)	1995	Dr. CHRISTOPH RINK	(D)	2010
Dr. G.N.J. TYTGAT	(NL)	1995	Dra. ANGELS GINÈS	(ES)	2011
Dr. J.R.ARMENGOL MIRÓ	(E)	1996	Dr. HEINZ HAMMER	(A)	2011
Dr. GUENTER J.KREJS	(A)	1996	Dr. MICHAEL A. GRAY	(UK)	2011
Dr. C.J. HAWKEY	(GB)	1997	Dr. URSULA SEIDLER	(D)	2012
Dr. J.F. RIEMANN	(D)	1997	Dr. ANNA GUKOVSKAYA	(USA)	2013
Dr. CLAUDIO TIRIBELLI	(I)	1997	Dr. MARK HULL	(UK)	2013
Dr. ANTON VAVREČKA	(SK)	1998	Dr. ERWIN SANTO	(IL)	2013
Dr. P. FUNCH-JENSEN	(D)	1998	Dr. ARUN SANYAL	(USA)	2013
Dr. MASSIMO CRESPI	(I)	1998	Dr. RAINER SCHÖFL	(A)	2013
Dr. M.J.G. FARTHING	(GB)	1998	Dr. FRANCESCO DI MARIO	(I)	2014
Dr. EDGAR ACHKAR	(USA)	1999	Dr. PIERRE DEPREZ	(BE)	2014
Dr. PETER DÍTE	(CZ)	1999	Dr. GRAHAM R FOSTER	(UK)	2014
Dr. COLM O'MORAIN	(IRL)	1999	Dr. MARKUS M. LERCH	(D)	2014
Dr. JOHN WALSCH	(USA)	1999	Dr. JOOST DRENTHE	(NL)	2015
Dr. PETER MALFERTHEINER	(D)	2000	Dr. JONAS ROSENDAHL	(D)	2015
Dr. JAN KOTRLÍK	(CZ)	2000	Dr. SHOMRON BEN-HORIN	(IL)	2015
Dr. A.S. PENA	(NL)	2000	Dr. D. NAGESHWAR REDDY	(IND)	2016
Dr. LIONEL BUENO	(F)	2000	Dr. SÁFRÁNY LÁSZLÓ	(D)	2017
Dr. ROY POUNDER	(GB)	2001	Dr. TOMICA MILOSAVLJEVIC	(SRB)	2017

A MAGYAR GASZTROENTEROLÓGIAI TÁRSASÁG
A "HETÉNYI GÉZA EMLÉKÉREM" KITÜNTETÉSBEN
A KÖVETKEZŐ TAGJAIT RÉSZESÍTETTE

MEMBERS AWARDED WITH "GÉZA HETÉNYI MEMORIAL MEDALLION"

Dr. MAGYAR IMRE	1960	Dr. LAPIS KÁROLY	1990
Dr. VARRÓ VINCE	1961	Dr. SIMON LÁSZLÓ	1991
Dr. FORNET BÉLA	1962	Dr. BALOGH ISTVÁN	1992
Dr. GÖMÖRI PÁL	1963	Dr. NEMESÁNSZKY ELEMÉR	1993
Dr. PETRI GÁBOR	1964	Dr. BAJTAI ATTILA	1994
Dr. HÁMORI ARTHUR	1965	Dr. KISS JÁNOS	1995
Dr. SÓS JÓZSEF	1966	Dr. PAPP JÁNOS	1996
Dr. JULESZ MIKLÓS	1968	Dr. LONOVICS JÁNOS	1997
Dr. KELEMEN ENDRE	1969	Dr. TULASSAY ZSOLT	1998
Dr. JÁVOR TIBOR	1970	Dr. PÁR ALAJOS	1999
Dr. IVANICS GYÖRGY	1971	Dr. SCHAFF ZSUZSA	2000
Dr. CSERNAY LÁSZLÓ	1972	Dr. SZALAY FERENC	2001
Dr. RÁK KÁLMÁN	1973	Dr. PAP ÁKOS	2002
Dr. WITTMAN ISTVÁN	1974	Dr. ÚJSZÁSZY LÁSZLÓ	2003
Dr. SZARVAS FERENC	1975	Dr. DÖBRÖNTE ZOLTÁN	2004
1976-ban nem adtuk ki		Dr. RÁCZ ISTVÁN	2005
Dr. WINTER MIKLÓS	1977	Dr. HORVÁTH ÖRS PÉTER	2006
Dr. PRÓRAY GÁBOR	1978	Dr. TAKÁCS TAMÁS	2007
Dr. PETRÁNYI GYULA	1979	Dr. BANAI JÁNOS	2008
Dr. HOLLÁN ZSUZSA	1980	Dr. WITTMANN TIBOR	2009
Dr. ECKHARDT SÁNDOR	1981	Dr. OLÁH ATTILA	2010
Dr. PREISICH PÉTER	1982	Dr. VARGA GÁBOR	2011
Dr. MÓZSIK GYULA	1983	Dr. ALTORJAY ISTVÁN	2012
Dr. PAPP MIKLÓS	1984	Dr. LAKATOS LÁSZLÓ	2013
Dr. GÁTI TIBOR	1985	Dr. HERSZÉNYI LÁSZLÓ	2014
Dr. LÁSZLÓ BARNABÁS	1986	Dr. HUNYADY BÉLA	2015
Dr. FEHÉR JÁNOS	1987	Dr. MOLNÁR TAMÁS	2016
Dr. IHÁSZ MIHÁLY	1988	Dr. BENE LÁSZLÓ	2017
Dr. SZÉCSÉNY ANDOR	1989		

MAGYAR IMRE EMLÉKELŐADÁS KITÜNTETÉS

IMRE MAGYAR MEMORIAL LECTURE AWARD

1990.	Dr. LENGYEL GABRIELLA	2004.	Dr. JUHÁSZ MÁRK
1991.	Dr. KEMPLER PÉTER	2005.	Dr. MIHELLER PÁL
1992.	Dr. KORPONAY-SZABÓ ILMA	2006.	Dr. SCHWAB RICHÁRD
1993.	Dr. IZBÉKI FERENC	2007.	Dr. RAKONCZAY ZOLTÁN
1994.	Dr. HORVÁTH GÁBOR	2008.	Dr. PAPP MÁRIA
1995.	Dr. PRÓNAI LÁSZLÓ	2008.	Dr. PÁR GABRIELLA
1996.	Dr. HEGYI PÉTER	2009.	Dr. VENGLOVECZ VIKTÓRIA
1997.	Dr. OSZTROGONÁCZ HENRIK	2010.	Dr. HRITZ ISTVÁN
1998.	Dr. CSEPREGI ANTAL	2011.	Dr. SIPOS FERENC
1999.	Dr. MOLNÁR BÉLA	2012.	Dr. MALÉTH JÓZSEF
2000.	Dr. NEMECZ ANDREA	2013.	Dr. SZMOLA RICHÁRD
2001.	Dr. CZAKÓ LÁSZLÓ	2014.	Dr. FARKAS KLAUDIA
2002.	Dr. GASZTONYI BEÁTA	2015.	Dr. GECSE KRISZTINA
2003.	Dr. LAKATOS PÉTER LÁSZLÓ	2016.	Dr. SZABÓ BÁLINT GERGELY
		2017.	Dr. PALLAGI PETRA

A TÁRSASÁG **"PRO OPTIMO MERITO IN GASTROENTEROLOGIA"**

EMLÉKÉREM KITÜNTETÉSBEN A KÖVETKEZŐ TAGJAIT RÉSZESÍTETTE

MEMBERS AWARDED WITH **"PRO OPTIMO MERITO IN GASTROENTEROLOGIA"** MEDALLION

Dr. VARRÓ VINCE	1982	Dr. KISS JÁNOS	2004
Dr. WITTMAN ISTVÁN	1982	Dr. PÁR ALAJOS	2004
Dr. MAGYAR IMRE	1983	Dr. PRÓNAI LÁSZLÓ	2004
Dr. RUBÁNYI PÁL	1984	Dr. ÚJSZÁSZY LÁSZLÓ	2005
Dr. PRÓNAY GÁBOR	1985	Dr. WITTMANN TIBOR	2005
Dr. JÁVOR TIBOR	1986	Dr. TÁRNOK FERENC	2006
Dr. LÁSZLÓ BARNABÁS	1987	Dr. VÁRKONYI TIBOR	2006
Dr. SZÉCSÉNY ANDOR	1987	Dr. DÁVID KÁROLY	2006
Dr. GÁTI TIBOR	1988	Dr. DÖBRÖNTE ZOLTÁN	2007
Dr. MÓZSIK GYULA	1989	Dr. SCHAFF ZSUZSA	2007
Dr. KENDREY GÁBOR	1990	Dr. LÍBOR JÁNOS	2007
Dr. FIGUS I. ALBERT	1991	Dr. HORVÁTH ÖRS PÉTER	2008
Dr. LAPIS KÁROLY	1992	Dr. NAGY FERENC	2008
Dr. BALÁZS MÁRTA	1993	Dr. BERÓ TAMÁS	2009
Dr. PAPP MIKLÓS	1993	Dr. GÓGL ÁRPÁD	2009
Dr. PREISICH PÉTER	1994	Dr. KUPCSULIK PÉTER	2009
Dr. DOMJÁN LAJOS	1995	Dr. DALMI LAJOS	2009
Dr. VARGA LÁSZLÓ	1995	Dr. LAKATOS LÁSZLÓ	2010
Dr. KOVÁCS ÁGOTA	1996	Dr. TAKÁCS TAMÁS	2010
Dr. TOÓTH ÉVA	1996	Dr. ALTORJAY ISTVÁN	2011
Dr. BAJTAI ATTILA	1997	Dr. SOLT JENŐ	2011
Dr. SZALAY FERENC	1997	Dr. OROSZ PÉTER	2012
Dr. BALOGH ISTVÁN	1998	Dr. TORNAI ISTVÁN	2012
Dr. FEHÉR JÁNOS	1998	Dr. HUNYADY BÉLA	2013
Dr. IHÁSZ MIHÁLY	1999	Dr. PÁK GÁBOR	2013
Dr. SZEKENI ÁGNES	1999	Dr. MOLNÁR TAMÁS	2014
Dr. BODÁNSZKY HEDVIG	2000	Dr. TOPA LAJOS	2014
Dr. FLAUTNER LAJOS	2000	Dr. GERVAIN JUDIT	2015
Dr. PAPP JÁNOS	2001	Dr. HEGYI PÉTER	2015
Dr. SIMON LÁSZLÓ	2001	Dr. BENE LÁSZLÓ	2016
Dr. TULASSAY ZSOLT	2002	Dr. VARGA GÁBOR	2016
Dr. LONOVICS JÁNOS	2002	Dr. SZÉKELY GYÖRGY	2017
Dr. NEMESÁNSZKY ELEMÉR	2003		
Dr. JUHÁSZ LÁSZLÓ	2003		

A TÁRSASÁG **"PRO OPTIMO MERITO IN GASTROENTEROLOGIA"**

EMLÉKÉRMÉVEL KITÜNTETETT KÜLFÖLDI GASZTROENTEROLÓGUSOK

FOREIGN GASTROENTEROLOGISTS AWARDED WITH

"PRO OPTIMO MERITO IN GASTROENTEROLOGIA" MEDALLION

Dr. LUDWIG DEMLING	(D)	1986	Dr. SÁFÁR ISTVÁN	(SK)	2001
Dr. DAVID A. DREILING	(USA)	1988	Dr. GEORGE WEBER	(USA)	2001
Dr. HENRY T. HOWAT	(UK)	1988	Dr. HERBERT FALK	(D)	2001
Dr. RUDOLF AMMAN	(CH)	1988	Dr. LÁSZLÓ SÁFRÁNY	(D)	2008
Dr. HENRY SARLES	(F)	1988	Dr. J.F. RIEMANN	(D)	2008
Dr. MANFRED V. SINGER	(D)	1988	Dr. PETER MALFERTHEINER	(D)	2016
Dr. GABRIELE S. NAGY	(AUS)	1988	Dr. BAFFY GYÖRGY	(USA)	2017

HIRDETÉS

FALK

HIRDETÉS
STRATHMANN
LACTASE

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
11.30 – 12.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

LAKTÓZÉRZÉKENYSÉG: TEGYÜK HELYRE KÖZÖSEN
LACTOSEINTOLERANCE : LET US MAKE IT CLEAR
STRATHMANN SZIMPÓZIUM / STRATHMANN SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Hersényi László**, Budapest

GENETIKA VAGY H2 TESZT?
GENETICS OR H2 BREATH TEST?
Gasztonyi Beáta, Zalaegerszeg

ÉS AMI A POZITÍV TESZT UTÁN KÖVETKEZIK...
WHAT FOLLOWS A POSITIVE TEST...
Bajor Judit, Pécs

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
12.00 – 13.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

TAKEDA SZIMPÓZIUM
TAKEDA SYMPOSIUM

Üléselnökök/Chair:
Palatka Károly, Debrecen **Vincze Áron**, Pécs

EREDMÉNYEK, TAPASZTALATOK AZ ENTYVIO-VAL MAGYARORSZÁGON
EXPERIENCES WITH VEDOLIZUMAB TREATMENTS IN HU
Molnár Tamás, Szeged

AHOL A BIZOTTSÁG MÁSKÉPP DÖNTÖTT- AZ ÖNELLENŐRZÉS TANÚSÁGAI
WHEN THE COMMITTEE HAS MADE A DIFFERENT DECISION-THE LEARNINGS FROM THE SELF-ASSESSMENT
Szamosi Tamás, Budapest

AZ ÉREM MÁSIK OLDALA – ENTYVIO IGÉNYLÉS A BEKÜLDŐ SZEMSZÖGÉBŐL
OTHER SIDE OF THE COIN – VEDOLIZUMAB SUBMISSION FROM THE REQUESTORS PERSPECTIVE
Szepes Zoltán, Szeged

DISZKUSSZIÓ
DISCUSSION
Miheller Pál, Budapest

EBÉD / LUNCH

HIRDETÉS
KERI PHERMA
METETOSPASMYL

2017. június 11. Vasárnap
11 June, Sunday
14.00 – 15.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

MOTILITÁS / MOTILITY ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Izbéki Ferenc, Székesfehérvár; **Rosztóczy András**, Szeged

14.00 **110. THE PREVALENCE OF INEFFECTIVE ESOPHAGEAL MOTILITY IN PATIENTS WITH GASTROESOPHAGEAL REFLUX DISEASE (GERD)**

Bálint L.¹, Ollé G.¹, Inczefi O.¹, Róka R.¹, Vadászi K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹

14.10 **111. THE CHICAGO CLASSIFICATION OF ESOPHAGEAL MOTILITY DISORDERS IN PATIENTS WITH NON-ORGANIC ESOPHAGEAL DYSPHAGIA**

Ollé G.¹, Bálint L.¹, Inczefi O.¹, Róka R.¹, Vadászi K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹

14.20 **79. HELLER MYOTOMY IS BETTER THAN BALLOON DILATION? - A META-ANALYSIS**

Illés A.¹, Hegyi P.², Garami A.², Farkas N.³, Solymár M.², Pétervári E.², Balaskó M.², Czimmer J.¹, Szabó I.¹, Pár G.¹, Sarlós P.¹, Bajor J.¹, Szűcs Á.⁴, Szemes K.¹, Vincze Á.¹, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs², Institute of Bioanalysis, Medical School, University of Pécs³, First Department of Surgery, Semmelweis University⁴

14.30 **165. A CANNABINOID HYPEREMESIS SYNDROMA (CHS) BEMUTATÁSA EGY ESETÜNK KAPCSÁN**

Györgyev K.¹, Jurenka Z.¹, Fejes R.¹, Lőrincz Á.¹, Dunás-Varga V.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belgyógyászati Osztály¹

Üléselnökök/Chair:

Czimmer József, Pécs; **Róka Richárd**, Szeged

14.40 **107. THE INTRODUCTION OF ROME IV CRITERIA DECREASED DRAMATICALLY THE PREVALENCE OF IRRITABLE BOWEL SYNDROME (IBS) IN SOUTH-EAST HUNGARIAN BLOOD DONORS.**

Helle K.¹, Bálint L.¹, Ollé G.¹, Szekeres V.², Róka R.¹, Inczefi O.¹, Vadászi K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹, Hungarian National Blood Transfusion Service, Szeged, Hungary²

14.50 **133. EFFICACY OF PRUCALOPRIDE TREATMENT IN PATIENTS WITH PROVEN SLOW COLONIC TRANSIT CONSTIPATION ASSOCIATED WITH IRRITABLE BOWEL SYNDROME. THERAPEUTIC RESULTS AT UNIVERSITY OF PÉCS**

Hambuch M.³, Varjú P.², Hegyi P.², Illés A.¹, Szabó I.¹, Vincze Á.¹, Czimmer J.¹, Department of Gastroenterology, 1st Department of Medicine, Clinical Centre, University of Pécs¹, Translational Medical Centre, Medical School, University of Pécs², Medical School, University of Pécs³

15.00 **175. MITOCHONDRIAL NEUROGASTROINTESTINAL ENCEPHALOMYOPATHY A RARE CAUSE OF GASTROINTESTINAL DYSMOTILITY**

Boros E.¹, Jurenka Z.¹, Fejes R.¹, Székely A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belgyógyászati Osztály¹

15.10 **VEZETŐSÉGVÁLASZTÁS (a Panoráma teremben)**

HIRDETÉS
A&D Pharma
ENTEROL

2017. június 11. vasárnap
11 June, Saturday
15.30 – 17.00

Toscana I terem
Toscana I. Hall

ULTRAHANG / ULTRASOUND
KÉPALKOTÓ / IMAGING
ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Szebeni Ágnes, Budapest; **Gervain Judit**, Székesfehérvár

- 15.30 **159. SÜRGŐSSÉGI ULTRAHANG DIAGNOSZTIKA A GYERMEKGYÓGYÁSZATBAN - REGÖLY-MÉREI JÁNOS EMLÉKELOVADÁS**
György H.¹, Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Egészségfejlesztési és Klinikai Módszertani Intézet¹
- 15.45 **149. A MÁJ KONTRASZTANYAGOS UH VIZSGÁLATA - KEZDETI EREDMÉNYEINK**
Mag M.¹, Gajdán L.¹, Gervain J.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház, Székesfehérvár I. Belgyógyászat, Hepato-Pancreatologia¹
- 15.55 **16. A VÉKONYBÉLEN ÁT - MR ENTEROGRÁFIA A RADIOLÓGIAI GYAKORLATBAN**
Tasnádi T.¹, Varga M.², Békés Megyei Központi Kórház, Réthy Pál Tagkórház Radiológia Osztály Békéscsaba¹, Békés Megyei Központi Kórház, Réthy Pál Tagkórház Belgyógyászat 3. Békéscsaba²
- 16.05 **174. A BÉL MICROBIOM ÉS AZ INTESTINÁLIS PERMEABILITÁS VÁLTOZÁS KAPCSOLATA: „LEAKY GUT” SZINDRÓMA EGY ESET KAPCSÁN**
Gelley A.¹, Székely T.², Schwab R.³, Belgyógyászati Centrum-Gastroenterológia, Betegápoló Irgalmas Rend Budai Irgalmasrendi Kórház¹, Patológiai Osztály, Szent Margit Kórház Budapest², Kelen Kórház Budapest³
- 16.15 **191. ULTRAHANGGAL DIAGNOSZTIZÁLT RITKA ESETEK**
Balla E.¹, Borbola G.², Varga M.¹, BMKK, Dr. Réthy Pál Tagkórház, Gasztroenterológia¹, BMKK, Dr. Réthy Pál Tagkórház, Radiológia²
- 16.25 **109. RARE CASE OF GASTROINTESTINAL BLEEDING OBSERVED BY THREE-DIMENSIONAL COLOR-DOPPLER ULTRASOUND**
Ubrankovics A.¹, Székely G.¹, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak I. Belgyógyászati-Gasztroenterológiai Osztály, Budapest¹
- 16.35 **160. AUTOIMMUN PANCREATITIS: A KÉPALKOTÁS PROBLÉMÁI**
Székely G.¹, Siket F.¹, Bakos M.², Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak I. Belgyógyászati és Gasztroenterológiai Osztály¹, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak Radiológiai Diagnosztikai Osztály²

HIRDETÉS
FALK
Salofalk granulátum

2017. június 11. Vasárnap
11 June, Sunday
13.30 – 18.00

Ibiza terem
Ibiza Hall

BÉLBETEGSÉGEK / BOWEL DISEASE

POSZTEREK / POSTERS

Üléselnökök/Chair:

Varga Márta, Békéscsaba; **Lakatos Péter László**, Budapest;

1. **64. WHIPPLE DISEASE: A CASE REPORT**
Andorka S.¹, Németh I.², Ringelhan B.², Nagy A.¹, Mester G.¹, Gasztroenterológiai osztály, Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet, Sopron¹, Patológiai osztály, Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet, Sopron²
2. **155. AZ INFLIXIMAB ALLERGIÁRÓL ESETÜNK KAPCSÁN**
Farkas K.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, Bata Z.², Németh I.², Nagy F.², Szegedi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹, Szegedi Tudományegyetem, Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika, Szeged²
3. **7. MEASURING ACCESS AND QUALITY OF CARE INDICATORS IN INFLAMMATORY BOWEL DISEASE IN A TERTIARY REFERRAL CENTER**
Gönczi L.¹, Golovics P.¹, Kürti Z.¹, Lovász B.¹, Végh Z.¹, Iliás Á.¹, Gecse K.¹, Lakatos P.¹, Semmelweis University, First Department of Medicine, Budapest, Hungary¹
4. **115. COLORECTÁLIS CARCINOMA COLITIS ULCEROSÁBAN SZENVEDŐ BETEGEKNÉL KÉT ESET KAPCSÁN**
Kozma B.¹, Kovács Z.¹, Haragh A.¹, Magyarosi D.¹, Kocsis E.¹, Szinku Z.¹, Hunyady B.¹, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Gasztroenterológia Osztály¹
5. **3. THERAPEUTIC PREFERENCES AND OUTCOMES IN NEWLY DIAGNOSED PATIENT WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASES IN THE BIOLOGICAL ERA IN HUNGARY. A NATIONWIDE STUDY BASED ON THE NATIONAL HEALTH INSURANCE FUND DATABASE**
Kürti Z.¹, Gönczi L.¹, Végh Z.¹, Golovics P.¹, Fadgyas-Freyler P.², Gimesi-Ország J.², Korponay G.², Lovász B.¹, Lakatos P.¹, 1st Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Strategic Analysis Department, National Health Insurance Fund (OEP), Budapest, Hungary²
6. **55. HEALTH UTILITY VALUES FOR LUMINAL AND FISTULISING CROHN'S DISEASE: A TIME TRADE-OFF SURVEY**
Rencz F.¹, Palatka K.², Gulácsi L.¹, Péntek M.¹, Brodsky V.¹, Gönczi L.³, Kürti Z.³, Végh Z.³, Banai J.⁴, Hersényi L.⁴, Szamosi T.⁴, Rutka M.⁵, Molnár T.⁵, Lakatos P.³, Department of Health Economics, Corvinus University of Budapest, Budapest, Hungary¹, Division of Gastroenterology, Department of Internal Medicine, University of Debrecen, Debrecen, Hungary², 1st Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Medical Centre, Hungarian Defence Forces, Budapest, Hungary⁴, 1st Department of Internal Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵
7. **5. IMPACT OF RAPID ACCESS MR ON CLINICAL DECISION MAKING AND PATIENT MANAGEMENT IN CROHN'S DISEASE IN A TERTIARY REFERRAL CENTER**
Lovász B.¹, Gönczi L.¹, Kürti Z.¹, Végh Z.¹, Golovics P.¹, Rudas G.², Gecse K.¹, Lakatos P.¹, First Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Magnetic Resonance Imaging Research Center, Semmelweis University, Budapest, Hungary²

8. **161. YOUNGER AGE AT DIAGNOSIS PREDISPOSES TO MUCOSAL RECOVERY IN CELIAC DISEASE ON A GLUTEN-FREE DIET: A META-ANALYSIS**

Szakács Z.¹, Vincze Á.², Hegyi P.³, Szabó I.², Sarlós P.², Bajor J.², School of Medicine, University of Pécs, Pécs¹, Division of Gastroenterology, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs³

9. **128. CAN A PATIENT WITH BENIGN PNEUMATOSIS INTESTINALIS TRAVEL BY AIRPLANE? – A CASE REPORT**

Topál L.¹, Paukovics Á.², Tótká Z.³, Department of Gastroenterology, Selye János Hospital, Komárom¹, Affidea Diagnosztika Ltd., Győr², High Altitude Physiology Department, Hungarian Armed Forces Aeromedical, Military Screening and Healthcare Institute, Kecskemét³

ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Molnár Tamás, Szeged; **Miheller Pál**, Budapest; **Gurzó Zoltán**, Gyula

14.00 **151. A GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGEK ELŐFORDULÁSA HIDRADENITIS SUPPURATIVA MIATT GONDOZOTT BETEGEKBEN**

Lovas S.¹, Gáspár K.², Jenei A.², Dávida L.¹, Szegedi A.², Remenyik É.², Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Bőrgyógyászati Klinika, Debrecen²

14.10 **188. ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF EARLY COLORECTAL NEOPLASIA**

Fábián A.¹, Bor R.¹, Farkas K.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Milassin Á.¹, Nagy F.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, Szegedi Tudományegyetem I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

14.20 **138. AZATIOPRIN METABOLITOK SZINTJÉNEK MÉRÉSE TELJES VÉRBŐL HPLC-VEL IBD-S BETEGEKBEN**

Bubán T.¹, Mezei Z.², Papp M.¹, Várvölgyi C.¹, Altorjay I.¹, Palatka K.¹, Gasztroenterológiai Tanszék, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Debrecen¹, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Debrecen²

14.30 **60. ASSOCIATION BETWEEN SERUM, MUCOSAL AND FECAL LEVELS OF ANTI TNF-A AGENTS AND RESPONSE TO BIOLOGICAL THERAPY IN PATIENTS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE**

Farkas K.¹, Varga A.¹, Pócsik G.¹, Lada S.¹, Madácsy T.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábián A.¹, Földesi I.², Hegyi P.¹, Szepes Z.¹, Nagy F.¹, Maléth J.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹, Institute of Laboratory Medicine, University of Szeged, Szeged²

14.40 **162. A RECTUM KORAI TUMORAINAK KEZELÉSE: ENDOSCOPOS ELTÁVOLÍTÁS VAGY PER ANUM MŰTÉT?**

Ábrahám S.¹, András L.¹, Tóth I.¹, Paszt A.¹, Rutka M.², Szepes Z.², Molnár T.², Vasas B.³, Tiszlavicz L.³, Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika, Szeged¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged², SZTE ÁOK Pathológiai Intézet, Szeged³

14.50 **163. A RECTUM KORAI TUMORAINAK KEZELÉSE: PER ANUM MŰTÉT VAGY RESECTIO?**

Tóth I.¹, Ábrahám S.¹, András L.¹, Paszt A.¹, Szepes Z.², Molnár T.², Vasas B.³, Tiszlavicz L.³, Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika, Szeged¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged², SZTE ÁOK Pathológiai Intézet, Szeged³

15.00 **6. FINAL RESULTS ON EFFICACY AND SAFETY OF BIOSIMILAR INFLIXIMAB AFTER ONE-YEAR: RESULTS FROM A PROSPECTIVE NATIONWIDE COHORT**

Gecse K.¹, Végh Z.¹, Kürti Z.¹, Rutka M.², Farkas K.², Banai J.³, Bene L.⁴, Gasztonyi B.⁵, Golovics P.¹, Kristóf T.⁶, Lakatos L.⁷, Miheller P.⁸, Nagy F.², Palatka K.⁹, Papp M.⁹, Patai Á.¹⁰, Salamon Á.¹¹, Szamosi T.³, Szepes Z.², Tóth T.¹², Vincze Á.¹³, Molnár T.², Lakatos P.¹, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, First Department of Internal Medicine, University

of Szeged, Szeged, Hungary², Military Hospital – State Health Centre, Budapest, Hungary³, 1st Department of Medicine, Peterfy Hospital, Budapest, Hungary⁴, 2nd Department of Medicine, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary⁵, 2nd Department of Medicine, B-A-Z County and University Teaching Hospital, Miskolc, Hungary⁶, Department of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Regional Hospital, eszprém, Hungary⁷, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁹, Department of Medicine and Gastroenterology, Markusovszky Hospital, Szombathely, Hungary¹⁰, Department of Gastroenterology, Tolna County Teaching Hospital, Szekszárd, Hungary¹¹

15.10 101. INFLIXIMAB BIOSIMILAR CT-P13 THERAPY IS EFFECTIVE IN MAINTAINING ENDOSCOPIC REMISSION IN ULCERATIVE COLITIS – RESULTS FROM MULTICENTRE OBSERVATIONAL COHORT

Bálint A.¹, Farkas K.¹, Rutka M.¹, Kolar M.², Bortlik M.², Lukas M.², Szepes Z.¹, Lovas S.⁷, Palatka K.⁷, Végh Z.⁸, Kürti Z.⁸, Csontos Á.⁹, Miheller P.⁹, Lakatos P.⁸, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹, IBD Clinical and Research Centre, Iscareas., Prague, Czech Republic², 1st Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic³, Department of Internal Medicine, Military Hospital, Charles University, Prague, Czech Republic⁴, Institute of Pharmacology, 1st Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic⁵, Department of Paediatrics, Faculty Hospital Motol, 2nd Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic⁶, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁷, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁹

15.20 4. FINAL RESULTS ON IMMUNOGENICITY PROFILE AND PREDICTORS OF ADA DEVELOPMENT OF BIOSIMILAR INFLIXIMAB DURING THE FIRST 12 MONTHS OF THE THERAPY: RESULTS FROM A PROSPECTIVE NATIONWIDE COHORT

Golovics P.¹, Lovász B.¹, Kürti Z.¹, Rutka M.², Végh Z.¹, Gecse K.¹, Farkas K.², Banai J.³, Bene L.⁴, Gasztonyi B.⁵, Kristóf T.⁶, Lakatos L.⁷, Miheller P.⁸, Palatka K.⁹, Patai Á.¹⁰, Salamon Á.¹¹, Szamosi T.³, Szepes Z.², Tóth T.¹², Vincze Á.¹³, Molnár T.², Lakatos P.¹, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, First Department of Internal Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Military Hospital – State Health Centre, Budapest, Hungary³, 1st Department of Medicine, Peterfy Hospital, Budapest, Hungary⁴, 2nd Department of Medicine, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary⁵, 2nd Department of Medicine, B-A-Z County and University Teaching Hospital, Miskolc, Hungary⁶, Department of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Regional Hospital, eszprém, Hungary⁷, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁹, Department of Medicine and Gastroenterology, Markusovszky Hospital, Szombathely, Hungary¹⁰, Department of Gastroenterology, Tolna County Teaching Hospital, Szekszárd, Hungary¹¹, Department of Gastroenterology, Janos Hospital, Budapest, Hungary¹², 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹³

15.30 176. AZ OTTHONI CALPROTECTIN GYORSTESZTTEL SZERZETT TAPASZTALATAINK

Dávida L.¹, Kacska S.¹, Altorjay I.¹, Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék¹

15.40 129. EPESAV MALABSZORPCIÓ, MINT A KRÓNIKUS HASMENÉS NEM RITKA, KEZELHETŐ OKA

Milassin Á.¹, Zsilák-Urbán M.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábíán A.¹, Szepes Z.¹, Nagy F.¹, Farkas K.¹, Molnár T.¹, SZTE-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

15.50 KÁVÉSZÜNET

Üléselnökök/Chair:

Palatka Károly, Debrecen; **Kristóf Tünde**, Miskolc; **Vincze Áron**, Pécs

- 16.10 **11. POUCH CARCINOMA FOLLOWING RESTORATIVE PROCTOCOLECTOMY FOR ULCERATIVE COLITIS. IS IT TIME TO CONSIDER OUR SURVEILLANCE STRATEGY?**
Lakatos L.¹, Pandur T.¹, Ligeti E.², Moldovanyi I.³, Mohos E.⁴, Berki C.⁴, Hornyak L.⁵, Dobo I.⁶, 1st Dept of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem¹, Dept of Pathology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem², Dept of Radiology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem³, Dept of Surgery, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem⁴, Dept of Clinical Oncology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem⁵, Dept of Surgery, St Margaret Hospital, Budapest⁶
- 16.20 **207. BODY COMPOSITION AS A PREDICTOR FACTOR OF DISEASE OUTCOME IN INFLAMMATORY BOWEL DISEASE – RESULTS OF 3-YEAR FOLLOW UP**
Csontos Á.¹, Molnár A.², Dakó S.¹, Hencz R.¹, Piri D.¹, Ferencszi T.³, Pálfi E.⁴, Miheller P.¹, Semmelweis University, 2nd Department of Medicine, Budapest, Hungary¹, Semmelweis University, School of PhD Studies, Doctoral School of Pathological Sciences, Health Sciences Research, Budapest, Hungary², Óbuda University, John von Neumann Faculty of Informatics, Physiological Controls Research Center³, Semmelweis University, Faculty of Health Sciences, Department of Dietetics and Nutrition Sciences, Budapest, Hungary⁴
- 16.30 **34. THE PREVALENCE OF MALNUTRITION AND THE EFFECTS OF SELF-ADMINISTERED MALNUTRITION RISK SCREENING METHOD IN OUTPATIENTS WITH IBD**
Dakó S.¹, Molnár A.², Pálfi E.³, Nagyné Tajti É.⁴, Csontos Á.¹, Miheller P.¹, Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika¹, Semmelweis Egyetem, Doktori Iskola², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék³, Semmelweis Egyetem Központi Dietetikai Szolgálat⁴
- 16.40 **184. A BETEGSÉG KIÚJULÁSÁNAK GYAKORISÁGA ANTI-TNF ALPHA ÉS IMMUNSZUPRESSZÍV KEZELÉssel ELÉRT REMISSZIÓBAN LÉVŐ COLITIS ULTREROSÁS BETEGEKNÉL A TERÁPIA LEÁLLÍTÁSÁT KÖVETŐEN**
Molnár T.¹, Rutka M.¹, Szepes Z.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábián A.¹, Milassin Á.¹, Nagy F.¹, Farkas K.¹, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹
- 16.50 **84. CHILDREN BORNED FROM MOTHERS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE – IS THERE ANY RISK FOR NEWBORNS' COMPLICATION AND DEVELOPMENT DURING THE CHILDHOOD?**
Szántó K.¹, Farkas K.¹, Vass N.², Szűcs D.², Demcsák A.², Lada S.¹, Nyári T.³, Rutka M.¹, Milassin Á.¹, Bor R.¹, Bálint A.¹, Fábián A.¹, Nagy F.¹, Marik A.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged¹, Department of Pediatrics, University of Szeged², Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged³
- 17.00 **119. TERÁPIÁS GYAKORLAT VÁLTOZÁSA GYERMEKKORI IBD-BEN AZ ELMÚLT 10 ÉVBEN A HUPIR ALAPJÁN**
Müller K.¹, HUPIR Group .¹, Veres G.¹, I.sz. Gyermekklinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹
- 17.10 **185. PLANNED TRANSITION OF ADOLESCENT IBD PATIENTS FROM PEDIATRIC TO ADULT CARE RESULTS HIGHER REMISSION RATES**
Sarlós P.¹, Otto C.¹, Fehér D.¹, Gódi S.¹, Vincze Á.¹, Farkas N.², Tárnok A.³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary³
- 17.20 **136. HOW DO YOU LIKE THE PEN? PATIENTS' OPINION ABOUT NEW MODE OF ADMINISTRATION OF ADALIMUMAB**
Rutka M.¹, Nyári T.², Rácz I.³, Szabó A.³, Patai Á.⁴, Sarang K.⁴, Lakner L.⁵, Lakatos L.⁵, Szabó I.⁶, Szinku Z.⁷, Salamon Á.⁸, Palatka K.⁹, Horváth G.¹⁰, Szepes Z.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹, Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged,

Szeged², Petz Aladar County Teaching Hospital, Győr³, Markusovszky University Teaching Hospital, Szombathely⁴, Csolnoky Ferenc Veszprém County Hospital, Veszprém⁵, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs⁶, Kaposi Mór Teaching Hospital, Kaposvár⁷, Gastroenterology Department, Tolna County Balassa Janos Hospital, Szekszárd⁸, 2nd Department of Medicine University of Debrecen, Debrecen⁹, Borsod-Abaúj-Zemplén County Hospital and University Teaching Hospital, Miskolc¹⁰

17.30 **1. A TRADÍCIONÁLIS SZEROLÓGIAI ANTITESTEK PROGNOSZTIKAI SZEREPÉNEK ÚJRAGONDOLÁSA CROHN-BETEGSÉGBEN – KÖZÉPPONTBAN AZ IMMUNGLOBULIN OSZTÁLYOK**

Sipeki N.¹, Suga B.¹, Norman G.², Shums Z.², Veres G.³, Lakatos P.⁴, Antal-Szalmás P.⁵, Altörjay I.¹, Papp M.¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Inova Diagnostics, Inc., San Diego², Semmelweis Egyetem, I.sz. Gyermekgyógyászati Klinika, Budapest³, Semmelweis Egyetem, I.sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest⁴, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debrecen⁵

17.40 **182. T1S, T1 ÉS T2 STÁDIUMÚ KORAI COLON DAGANATOK ENDOSCOPOS ÉS SEBÉSZI KEZELÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE**

Andrási L.¹, Ábrahám S.¹, Paszt A.¹, Rutka M.², Vasas B.³, Tiszlavicz L.³, Molnár T.², Lázár G.¹, Sebészeti Klinika, SZTE-ÁOK¹, I. Belgyógyászati Klinika, SZTE-ÁOK², Patológiai Intézet, SZTE-ÁOK³

17.50 **49. VÉDŐOLTÁSOK GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGEKBEN - A PREVENCIÓ JELENTŐSÉGE ÉS GYAKORLATA**

Tóth Z.¹, Daróczi T.¹, Juhász M.¹, Kulcsár A.², Szent Margit Kórház Általános Belgyógyászat¹, Egyesített Szent István és Szent László Kórház-Rendelőintézet Gyermekszakrendelő²

2017. június 11. Vasárnap
11 June, Sunday
14.00 – 18.00

Marbella terem
Marbella Hall

KUTATÓI FÓRUM / RESEARCH FORUM ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök/Chair:

Molnár Béla, Budapest; **Varga Gábor**, Budapest

14.00 **137. INVESTIGATION OF THE PANCREATIC DUCTAL ION SECRETION IN PANCREATIC DUCTAL ORGANOID CULTURES**

Molnár R.¹, Laith A.¹, Fanczal J.¹, Madácsy T.¹, Hegyi P.², Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged, Hungary¹, MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport H-6720 Szeged²

14.08 **24. LINC00152 LONG NON-CODING RNA FACILITATES CELL PROLIFERATION IN SW480 COLON CARCINOMA CELLS THROUGH REGULATION OF CELL CYCLE AND WNT SIGNALING PATHWAY**

Galamb O.¹, Barták B.², Kalmár A.², Sebestyén A.³, Dankó T.³, Tolnai-Kriston C.³, Valcz G.¹, Szigeti K.², Nagy Z.², Barna G.³, Tulassay Z.¹, Igaz P.¹, Molnár B.¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences¹, 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University², Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Semmelweis University³

14.16 **146. THE IMPAIRED FUNCTION OF THE PLASMA MEMBRANE CA²⁺ PUMP CAUSES CA²⁺ OVERLOAD AND CELL DAMAGE IN CFTR KNOCK OUT PANCREATIC DUCTAL CELLS**

Madacsy T.¹, Fanczal J.¹, Pallagi P.², Rakonczay Z.³, Hegyi P.⁴, Rázga Z.⁶, Gray M.⁷, Maléth J.¹, University of Szeged, First Department of Medicine, Szeged, Hungary¹, University of Szeged, Department of Pharmacology, Szeged, Hungary², University of Szeged, Department of Pathophysiology, Szeged, Hungary³, University of Pécs, Institute for Transl. Med. & 1st Dep. of Medicine, Pécs, Hungary⁴, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, Szeged, Hungary⁵, University of Szeged, Department of Pathology, Szeged, Hungary⁶, Newcastle University, Institute for Cell and Molecular Biosciences, Newcastle, United Kingdom⁷

14.24 **9. BIZMUT-CITRÁT ANTIMIKROBIÁLIS HATÁSÁNAK IN VITRO IGAZOLÁSA C. DIFFICILE TÖRZSEKKEL SZEMBEN**

Iván M.¹, Kristóf K.¹, Birinyi P.², Semmelweis Egyetem, LMI, Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Laboratórium, Budapest¹, Mikszáth Gyógyszertár, 1088 Budapest, Mikszáth Kálmán tér 4.²

14.32 **140. VX-809 RESTORES THE EXPRESSION DEFECT OF CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR CAUSED BY ALCOHOL IN CAPAN-1 CELLS**

Grassalkovich A.¹, Maléth J.¹, Madácsy T.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.³, Rakonczay Z.⁴, Hegyi P.², First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged, Hungary¹, MTA-SZTE Translational Gastroenterology Research Group, H-6720 Szeged, Hungary², Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, H-6720 Szeged Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, H-6720 Szeged Hungary⁴

14.40 **121. EXTENDED SYNAPTOTAGMIN 1 MODULATES THE ACTIVITY OF AC8 IN HEK293 CELLS**

Fanczal J.¹, Madácsy T.¹, Hegyi P.², Shumel M.³, Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged¹, MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport H-6720 Szeged, Hungary², Epithelial Signaling and Transport Section, Molecular Physiology and Therapeutics Branch, NIDCR, NIH, Bethesda, Maryland 20892, USA.³

Üléselnökök/Chair:

Gyires Klára, Budapest; Rakonczay Zoltán, Szeged

- 14.58 **126. CIRCULATING MIRNA CHANGES IN HUMAN COLORECTAL CANCER DEVELOPMENT AND IN ANIMAL MODEL**
Nagy Z.¹, Barták B.¹, Kalmár A.¹, Wichmann B.², Galamb O.², Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Nagy Á.¹, Igaz P.², Tulassay Z.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary²
- 15.06 **92. INVESTIGATION OF THE ORAI1 MEDIATED CA²⁺ ENTRY IN MOUSE PANCREATIC DUCTAL CELLS**
Görög M.¹, Grassalkovich A.¹, Balázs A.¹, Pallagi P.¹, Hegyi P.², Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged¹, Institute for Transl. Med. & 1st Dep. of Medicine, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, University of Pécs²
- 15.14 **27. MITOCHONDRIAL FUNCTION AND DISTRIBUTION IN PANCREATIC DUCTAL EPITHELIAL CELLS**
Tóth E.¹, Maléth J.¹, Erdős R.¹, Rázga Z.², Tretter L.³, Horváth G.³, Rakonczay Z.⁴, Hegyi P.⁵, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathology, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Medical Biochemistry, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵
- 15.22 **194. TITÁN ÉS CIRKÓNIUM-DIOXID IMPLANTÁTUMOK OSSZEINTEGRÁCIÓJÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA PATKÁNY FAROKCSIGOLYA MODELLEN.**
Czumbel L.¹, Choubineh K.¹, Farkasdi S.¹, Hriczo-Koperdak G.², Rácz R.¹, Varga G.¹, Orálbiológiai Tanszék, Semmelweis Egyetem, Budapest¹, Konzerváló Fogászati Klinika, Semmelweis Egyetem, Budapest²
- 15.30 **147. THE PATHOPHYSIOLOGICAL IMPORTANCE OF AQUAPORINS IN PANCREATIC DUCTAL FLUID SECRETION**
Venglovecz V.¹, Pallagi P.², Becskeházi E.¹, Balázs A.², Mayerle J.³, Hegyi P.⁵, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Medicine A, Ernst-Moritz-Arndt-University, Greifswald, Germany³, MTA-SZTE Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine and First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵
- 15.38 **29. A NEW ANIMAL MODEL FOR EPITHELIAL ION TRANSPORT MODELING IN PANCREATOLOGY (FOCUSING ON CFTR)**
Tóth E.¹, Maléth J.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.², Rakonczay Z.³, Hegyi P.⁴, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴

Üléselnökök/Chair: **Szijártó Attila**, Budapest ; **Maléth József**, Szeged

15.56 **98. KRÓNIKUS CIKLOOXIGENÁZ-2 GÁTLÁS GASTROINTESTINÁLIS HATÁSAINAK ANALÍZISE**

Lázár B.¹, Balogh M.¹, Al-Khrasani M.¹, Bató E.², Ostorházi E.³, László T.⁴, Szabó D.³, Helyes Z.⁵, Ferdinandy P.¹, Gyires K.¹, Zádori Z.¹, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet, Semmelweis Egyetem, Nagyvárad tér 4, 1089, Budapest¹, Szegedi Tudományegyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Kardiológiai Központ, Semmelweis utca 6, 6725, Szeged², Orvosi Mikrobiológiai Intézet, Semmelweis Egyetem, Nagyvárad tér 4, 1089, Budapest³, Patológiai Intézet, Pécsi Tudományegyetem, Szigeti út 12, 7624, Pécs⁴, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet, Pécsi Tudományegyetem, Szigeti út 12, 7624, Pécs⁵

16.04 **96. THE ROLE OF CFTR CL- CHANNEL IN ACUTE PANCREATITIS**

Für G.¹, Kiss L.¹, Kovács D.¹, Venglovecz V.², Maléth J.³, Hegyi P.⁴, Rakonczay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary³, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴

16.12 **58. MULTIMODAL, IN VIVO INVESTIGATION OF FUNCTIONAL EFFECTS OF PORTAL VEIN LIGATION IN RAT MODEL**

Bencsics M.¹, Kovács T.¹, Fülöp A.¹, Illés K.¹, Anker P.¹, Veres D.², Horváth I.², Szigeti K.², Máthé D.², Szijártó A.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University¹, Department of Biophysics and Radiation Biology, Semmelweis University²

16.20 **95. KYNURENIC ACID AND ITS NEW ANALOGUE SZR-72 AMELIORATE THE SEVERITY OF EXPERIMENTAL ACUTE NECROTIZING PANCREATITIS**

Balla Z.¹, Kui B.², Kormányos E.², Bálint E.², Kiss L.¹, Iványi B.³, Vécsei L.⁴, Fülöp F.⁵, Varga G.⁶, Harazin A.⁷, Deli A.⁷, Venglovecz V.⁸, Maléth J.², Hegyi P.⁹, Rakonczay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Neurology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute of Pharmaceutical Chemistry, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, Institute of Surgical Research Center, University of Szeged, Szeged, Hungary⁶, Neurobiology Research Unit, Biological Research Center, Szeged, Hungary⁷, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁸, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁹

16.28 **50. ALPPS (ASSOCIATING LIVER PARTITION AND PORTAL VEIN LIGATION FOR STAGED HEPATECTOMY): INVESTIGATING THE CELL ENERGETIC CHANGES ON A RAT MODEL**

Anker P.¹, Budai A.¹, Fülöp A.¹, Bencsics M.¹, Horváth G.², Tretter L.², Lukáts Á.³, Koltai E.⁴, Bori Z.⁴, Radák Z.⁴, Szijártó A.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest¹, Department of Medical Biochemistry, Semmelweis University, Budapest², Department of Anatomy, Histology and Embryology, Semmelweis University, Budapest³, Institute of Sport Sciences, University of Physical Education⁴

16.36 **94. DIFFERENTIAL EFFECT OF PRIMARY SENSORY NEURON DESENSITIZATION ON EXPERIMENTAL ACUTE PANCREATITIS MODELS**

Bálint E.¹, Balla Z.², Kiss L.², Molnár A.¹, Marsollier C.³, Marc R.⁴, Venglovecz V.⁵, Maléth J.¹, Hegyi P.⁶, Helyes Z.⁷, Rakonczay Jr. Z.², First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary², University of Angers, Angers, France³, University of Nantes, Nantes, France⁴, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary⁶, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs, Pécs, Hungary⁷, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁸

Üléselnökök/Chair:

Zádori Zoltán, Budapest ; **Venglovecz Viktória**, Szeged

- 16.54 **97. CFDNA QUANTITY AND QUALITY ALTERATIONS IN PLASMA SAMPLES OF COLORECTAL DISEASES AND DURING PHYSICAL ACTIVITY**
Márkus E.¹, Kalmár A.¹, Galamb O.², Szigeti K.¹, Barták B.¹, Nagy Z.¹, Wichmann B.², Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest & 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest²
- 17.02 **85. FLUID AND HCO₃⁻ SECRETION AND CFTR ACTIVITY ARE INHIBITED BY CIGARETTE SMOKE EXTRACT IN GUINEA PIG PANCREATIC DUCTAL CELLS**
Tálas D.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.², Gál E.¹, Tóth K.¹, Schnúr A.¹, Maléth J.¹, Csupor D.³, Ifj. Rakonczay Z.⁴, Hegyi P.⁵, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pharmacognosy, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine & 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵
- 17.10 **40. DIABETES-RELATED INDUCTION OF HEME OXYGENASE SYSTEM AND ENHANCED CO-LOCALIZATION OF HEME OXYGENASE 1 AND 2 WITH NEURONAL NITRIC OXIDE SYNTHASE IN MYENTERIC NEURONS OF DIFFERENT INTESTINAL SEGMENTS**
Bódi N.¹, Chandrakumar L.¹, Szalai Z.¹, Bagyánszki M.¹, Department of Physiology, Anatomy and Neuroscience, Faculty of Science, University of Szeged, Hungary¹
- 17.18 **30. CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR'S ROLE IN THE EXOCRINE/ENDOCRINE FUNCTION OF THE PANCREAS**
Tóth E.¹, Pallagi P.¹, Rakonczay Z.², Hegyi P.³, Venglovecz V.⁴, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary², MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴
- 17.26 **35. GLOBAL DNA HYPOMETHYLATION ALONG THE COLORECTAL NORMAL-ADENOMA-CANCER SEQUENCE**
Szigeti K.¹, Galamb O.², Kalmár A.¹, Valcz G.², Márkus E.¹, Tulassay Z.², Igaz P.¹, Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, Budapest²
- 17.34 **104. INVESTIGATING THE CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR IN HUMAN FETAL PANCREATIC TISSUE**
Kiss L.¹, Pallagi P.², Balla Z.¹, Fűr G.¹, Kovács D.¹, Pásztor N.³, Kaizer L.⁴, Venglovecz V.⁵, Maléth J.², Hegyi P.⁶, Kozinszky Z.⁷, Rakonczay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Obstetrics and Gynecology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Pathology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, MTA-SZTE Momentum Research Group, University of Szeged, Szeged; Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁶, Department of Obstetrics and Gynecology, Blekinge Hospital, Karlskrona, Sweden⁷

HIRDETÉS GOODWILL NORMIX

17.42 **153. HYPERMETHYLATED MARKERS IN COLORECTAL ADENOMA AND CANCER TISSUE AND MATCHED PLASMA SAMPLES**

Kalmár A.¹, Nagy Z.¹, Galamb O.², Wichmann B.², Barták B.¹, Nagy Á.¹, Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Lewin J.³, Kottwitz D.³, Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest & 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest², Epigenomics AG, Berlin, Germany³

17.50 **93. DETECTION OF HUMAN ELASTASE ISOFORMS BY THE SCHEBO PANCREATIC ELASTASE 1 TEST**

Tóth A.¹, Szabó A.¹, Hegyi E.¹, Hegyi P.², Sahin-Tóth M.¹, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University, Boston, USA¹, Institute for Translational Medicine and First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary²

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
18.00 – 19.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

GOODWILL SZIMPÓZIUM / GOODWILL SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: Szalay Ferenc, Budapest

RIFAXAMIN-ALFA ÉS SZÉLESKÖRŰ ALKALMAZÁSI TERÜLETEI
RIFAXAMIN ALFA AND WIDESPREAD USE OPPORTUNITY OPTIONS
Herszényi László, Budapest

BUDESONID: UTAK ÉS REJTEKUTAK
BUDESONID: ROADS AND MYSTERIES
Mihály Emese, Budapest

AZ ÚJ BÉLTISZTÍTÓ, A CITRAFLEET HATÉKONYSÁGA ÉS BIZTONSÁGOSSÁGA
EFFICACY AND SAFETY OF NEW BOWEL PREPARATION CITRAFLEET
Molnár Tamás, Szeged

2017. június 11. vasárnap
11 June, Sunday
19.00 – 19.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

ABBVIE IBD SZIMPÓZIUM / ABBVIE IBD SYMPOSIUM

Üléselnökök/Chairs:

Molnár Tamás, Szeged **Palatka Károly**, Debrecen

19.30 ELIGAZODÁS AZ UC KLINIKAI VIZSGÁLATOK KÖZÖTT
UC IN BALANCE TOOL
Farkas Klaudia, Szeged

19.45 BETEGKÖZPONTÚ IBD ELLÁTÁS
PATIENT CENTERED IBD MANAGEMENT
Miheller Pál, Budapest

HIRDETÉS

IPSEN

2017. június 12. Hétfő
12 June, Monday
8.00 - 8.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

ABBVIE HCV SZIMPÓZIUM / ABBVIE HCV SYMPOSIUM

HCV- A MŰTŐTŐL A BÉRKOCSI UTCÁIG

HCV- FROM THE OPERATING ROOM TO THE BERKOCSI STREET

Előadó/Presenter: **Zacher Gábor**, Budapest

2017. június 12. Hétfő
12 June, Monday
8.30 - 9.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

IPSEN SZIMPÓZIUM/ IPSEN SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Bittner Nóra**, Budapest

NEUROENDOKRIN TUMOROK GASTROENTEROLÓGIAI MEGKÖZELÍTÉSE

NEUROENDOCRIN TUMORS – GASTROENTEROLOGICAL APPROACH

Gyökeres Tibor, Budapest

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
9.00 – 11.00

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ BETEGSÉG (NAFLD) – A XXI. SZÁZAD PANDÉMIÁJA

*NON ALCOHOLIC FATTY LIVER DISEASE (NAFLD) -
PANDEMIC OF THE 21st CENTURY*

FŐTÉMA / MAIN TOPIC

Moderátorok: **Pár Alajos**, Pécs **Lengyel Gabriella**, Budapest

9.00 **EPIDEMIOLÓGIA / EPIDEMIOLOGY**
Lengyel Gabriella, Budapest

9.20 **PATOGENEZIS: A STEATOSISTÓL A HEPATOCELLULARIS CARCINOMÁIG**
PATHOGENESIS: FROM STEATOSIS TO HEPATOCELLULAR CARCINOMA
Pár Alajos, Pécs

9.40 **NAFLD, ELHÍZÁS ÉS CARDIOVASCULARIS KOCKÁZAT**
NAFLD, OBESITY, AND CARDIOVASCULAR RISK
Ábel Tatjana, Budapest

10.00 **NAFLD, DIABETES ÉS VESEBETEGSÉG / NAFLD, DIABETES, AND KIDNEY DISEASE**
Wittmann István, Pécs

10.20 **DIAGNOSZTIKA / DIAGNOSIS**
Szalay Ferenc, Budapest

10.40 **TERÁPIÁS LEHETŐSÉGEK / TREATMENT MODALITIES**
Baffy György, Boston

HIRDETÉS

KRKA

Emozul

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
11.05 – 11.35

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

PEPTIC ULCER DISEASE: CHALLENGES IN 2017
LECTURE

Üléselnök / Chair: **Hersényi László**, Budapest

Előadó / Speaker: **Tomica Milosavljevic**, Honorary member

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
11.40 – 12.10

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

**COLORECTAL CARCINOMA SREENING IN SLOVENIA – EXPERIENCES FROM
THE LAST 10 YEARS / VASTAGBÉLRÁK SZŰRÉS SZLOVÉNIÁBAN –
TAPASZTALATOK AZ ELMŰLT 10 ÉVBŐL
KRKA SZIMPÓZIUM / KRKA SYMPOSIUM**

Üléselnökök/Chair:

Hersényi László, Budapest **Novák János**, Gyula

Előadó/Speaker: **Bojan Tepes Ljubljana**, Slovénia

Felkért hozzászóló: **Tulassay Zsolt**, Budapest

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
12.15 – 13.00

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

**A NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ (NAFLD) HATÉKONY DIÉTÁS KEZELÉSE DR.
WORM MÓDSZERÉVEL / LIVER FASTING ACCORDING TO DR. WORM - AN
EFFECTIVE TREATMENT OF NALFD**

PREMIUM HEALTH SZIMPÓZIUM / PREMIUM HEALTH SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Szalay Ferenc**, Budapest

A NEM ALKOHOLOS ZSÍRMÁJ (NAFLD) ETIOLÓGIÁJA ÉS PATOFIZIOLÓGIÁJA

ETIOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY OF NAFLD

Hardy Walle, Kinkel, Németország

**NAFLD – A DIABÉTESZ ÉS A KARDIOVASZKULÁRIS BETEGSÉGEK FÜGGETLEN
KOCKÁZATI TÉNYEZŐJE**

NAFLD – AN INDEPENDENT RISK FACTOR FOR DIABETES AND CARDIOVASCULAR DISEASE

Lippai Gizella, Budapest

AZ NAFLD KEZELÉSE / TREATMENT OF NALFD

Lippai Gizella, Budapest

EBÉD / LUNCH

HIRDETÉS

CLS BEHRING

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
13.45 – 14.30

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

MASSZÍV VÉRZÉSE KEZELÉSE – AZ INVAZITÁSON INNEN ÉS TÚL
TREATMENT OF MASSIVE BLEEDING BEYOND INVASIVE INTERVENTIONS
CSL BEHRING SZIMPÓZIUM / CSL BEHRING SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair: **Novák János**, Gyula

SZEMLELETVÁLTÁS A GI VÉRZÉSEK KORSZERŰ ELLÁTÁSÁBAN
CHANGING ATTITUDES IN MANAGEMENT OF GI BLEEDING
Gyökeres Tibor, Budapest

Résztvevők/Participants: Rácz István, Győr ; Szepes Attila, Kecskemét

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
14.30 – 15.15

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

ÚJ UTAK AZ EMÉSZTŐRENDSZERI ENDOSZKÓPIÁBAN /
NEW APPROACH OF GASTROINTESTINAL ENDOSCOPY

Üléselnökök / Chair:

Rácz István, Győr **Tulassay Zsolt**, Budapest

14.30 **MIKOR HASZNÁLOM AZ NBI-T?**
WHEN TO USE NBI?
Patai Árpád, Szombathely

14.45 **NBI ÉS BARRETT-NYELŐCSŐ**
NBI AND BARRETT-OESOPHAGUS
Mihály Emese, Budapest

14.55 **VASTAGBÉL POLYPOK KÉPCSARNOKA**
PICTURE GALLERY OF COLON POLYPS
Rácz István, Győr

15.10 **MEGBESZÉLÉS, VITA**
DISCUSSION

HIRDETÉS MEDTRONIC

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
15.15 – 16.25

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

KAPSZULA ENDOSZKÓPIA (ENDOSZKÓPIA II.)
CAPSULE ENDOSCOPY (ENDOSCOPY II.)
ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnök / Chair:

Kovács Márta, Esztergom; **Rácz István**, Győr

- 15.15 **177. KAPSZULÁS ENDOSZKÓPOS VIZSGÁLATAINK GYERMEKKORI GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGBEN**
Lásztity N.¹, Koráné Patkás C.¹, Lőrincz M.¹, Nagy A.¹, Gasztroenterológiai és Nephrológiai Osztály, Heim Pál Gyermekkórház, Budapest¹
- 15.25 **189. SMALL BOWEL CAPSULE ENDOSCOPY IN PATIENTS WITH CROHN DISEASE**
Pák P.¹, Szalai M.², Oczella L.², Madácsy L.², Vaszary Kolos Hospital, Esztergom¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár²
- 15.35 **88. „LÁTNÍ VAGY NEM LÁTNÍ?!” A VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSCOPIA (CE) KIHÍVÁSAI A KLINIKAI GYAKORLATBAN**
Durcsán H.¹, Kovács V.¹, Kiss G.¹, Csala G.¹, Regőczy H.¹, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹
- 15.45 **183. ACTIVE JEJUNAL BLEEDING DETECTED BY CAPSULE ENDOSCOPY AND LOCALISED BY CT-ANGIOGRAPHY**
Horváth L.¹, Gyorgyev K.¹, Székely A.¹, Kiss E.², Reich V.³, Altörjay Á.³, Izbéki F.¹, Teaching Hospital of County Fejer, Department of Medicine, Gastroenterology and Hepatology¹, Teaching Hospital of County Fejer, Department of Radiology², Teaching Hospital of County Fejer, Department of Surgery³
- 15.55 **87. URGENS VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA**
Kovács V.¹, Durcsán H.¹, Kiss G.¹, Csala G.¹, Regőczy H.¹, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹
- 16.05 **47. A VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA SZEREPE AZ ENTEROPATHIÁK DIAGNOSZTIKÁJÁBAN**
Veress P.¹, Kovács M.¹, Pintér T.², Székely G.¹, Jaritz B.², 1.sz. Belgyógyászati-Gasztroenterológiai osztály, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak¹, Medizinische Abteilung für Gastroenterologie & Hepatologie, Endokrinologie & Diabetes mellitus, Onkologie, Landeskrankenhaus Mistelbach-Gänserndorf²
- 16.15 **118. AZ ULTRAHANG DIAGNOSZTIKA ÉS KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA SZEREPE A FEHÉRJEVESZTŐ ENTEROPATHIÁK DIAGNOSZTIKÁJÁBAN**
Laczi D.¹, Székely G.¹, Kovács M.¹, I. sz. Belgyógyászati - Gasztroenterológiai Osztály - Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak - Budapest¹

HIRDETÉS

IZOTOP

Heliprobe

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
16.25 – 17.55

Toscana I.terem
Toscana I. Hall

ENDOSZKÓPIA III. / ENDOSCOPY III. ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnök / Chair:

Vincze Áron, Pécs; **Dubravcsik Zsolt**, Kecskemét; **Schäfer Eszter**, Gödöllő

16.25 **17. EFFECTS OF A CONTINENTAL CLIMATE ON THE PREVALENCE AND SEVERITY OF ACUTE NON-VARICEAL GASTROINTESTINAL BLEEDING**

Zsóri G.¹, Terzin V.¹, Illés D.¹, Szijártó A.², Boda K.², Czakó L.¹, Szegedi Tudományegyetem I. számú Belgyógyászati Klinika¹, Szegedi Tudományegyetem Orvosi Fizikai és Orvosi Informatikai Intézet²

16.35 **21. TREATMENT ACUTE GASTROINTESTINAL BLEEDING AT OUR WARD**

Rácz S.¹, Molnár P.¹, Héra L.¹, Sebők A.¹, Gellért B.¹, Futó J.¹, Sahin P.¹, Dél-pesti, Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology, Budapest¹

16.45 **169. MUNKAI DÖN TÚLI SÜRGŐSSÉGI ENDOSZKÓPOS BEAVATKOZÁSOK 2015 - 2016-BAN KÓRHÁZUNKBAN**

Virág A.¹, Kanyó B.², Dékány K.², Kalász G.², Kerékgyártó O.², Lippai G.², Rábai K.¹, Rusznay K.¹, Szamosi T.¹, Szentkereszt B.², Horváth M.¹, Varsányi M.¹, Zsigmond F.¹, Hersényi L.¹, Gyökere T.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gasztroenterológia Osztály¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gasztroenterológia Szakrendelő²

16.55 **81. SUBCARDIALIS VARIXVÉRZÉS KEZELÉSE N-BUTYL-2-CYANOACRYLATTAL. SAJÁT TAPASZTALATAINK.**

Ilyés S.¹, Crai S.¹, Vágó A.¹, Rácz B.¹, Bordás L.¹, Szalai L.¹, Fazekas I.¹, Gurzó Z.², Novák J.¹, Békés Megyei Központi Kórház, Pándy Kálmán Tagkórház III Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Gyula¹, Endoszkópos Labor²

Üléselnök / Chair:

Gurzó Zoltán, Gyula; **Szepes Zoltán**, Szeged; **Lakner Lilla**, Veszprém

17.05 **45. EOSINOPHIL OESOPHAGITISSEL SZERZETT TAPASZTALATAINK**

Daróczy T.¹, Juhász M.¹, Általános belgyógyászat, Szent Margit Kórház, Budapest¹

17.15 **154. THE LESSONS AFTER STENTING 22 OESOPHAGEAL PERFORATIONS OR POSTOPERATIVE LEAKS**

Solt J.¹, Cseke L.², Papp A.², Sarlós G.³, Mühl D.⁴, Gódi S.¹, Háromi I.⁵, Csizmadia C.⁶, Vincze Á.¹, 1st Department of Medicine of University Pécs¹, Department of Surgery of University Pécs², Department of Radiology of University Pécs³, Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy of University Pécs⁴, Department of Otolaryngology and Head - Neck Surgery of University Pécs⁵, Departments of Medicine and Gastroenterology of City Hospital Mohács⁶

17.25 **76. ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF COMPLICATIONS OF SELF-EXPANDABLE METAL STENTS FOR PALLIATION OF MALIGNANT ESOPHAGEAL STENOSIS AND TRACHEOESOPHAGEAL FISTULAS**

Bor R.¹, Fábián A.¹, Bálint A.¹, Farkas K.¹, Szűcs M.², Milassin Á.¹, Czakó L.¹, Rutka M.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, 6720 Szeged; Korányi fasor 8-10., Hungary¹, Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged, 6720 Szeged, Korányi fasor 9., Hungary²

HIRDETÉS

TEVA

Rabyprex

17.35 **82. PERCUTAN ENDOSCOPOS GASTROSTOMÁS BETEGEINK UTÁNKÖVETÉSÉVEL SZERZETT TAPASZTALATAINK**

Bordás L.¹, Crai S.¹, Vágó A.¹, Rácz B.¹, Ilyés S.¹, Szalai L.¹, Fazekas I.¹, Gurzó Z.², Nettye Z.¹, Novák J.¹, Békés Megyei Központi Kórház, Pándy Kálmán Tagkórház III Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Gyula¹, Endoszkópos Labor²

17.45 **156. A KETTŐS BALLON ENTEROSCOPIA TAPASZTALATAI, HELYE, SZEREPE, HAZAI REALITÁSAI**

Palatka K.¹, Kacska S.¹, Davida L.¹, Papp M.¹, Altörjay I.¹, Debreceni Egyetem, Klinikai Központ, Gasztroenterológiai Tanszék¹

2017. június 12 hétfő

12 June, Monday

15.15 – 18.00

Ibiza terem

Ibiza Hall

HASNYÁLMIRIGY / PANCREAS
ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

15.15 **MAGYAR HASNYÁLMIRIGY MUNKACSOPORT: UPDATE 2017**

Hegyi P., Szeged

15.25 **41. RESEARCH TRENDS IN GASTROENTEROLOGY OVER THE LAST 50 YEARS: PANCREATITIS IS IN DANGER**

Szentesi A.¹, Tóth E.², Bálint E.², Fanczal J.², Madácsy T.², Laczkó D.², Párniczky A.³, Pár G.⁴, Gódi S.⁴, Mosztbacher D.⁵, Szűcs Á.⁶, Halász A.⁷, Izbéki F.⁷, Farkas N.⁸, Hegyi P.¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged², Heim Pál Children's Hospital, Budapest³, 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs⁴, 1st Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest⁵, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest⁶, 1st Department of Medicine, St. George University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár⁷, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs⁸

AKUT PANCREATITIS THERÁPIÁJA

Üléselnökök / Chairs:

Novák János, Gyula; **Bajor Judit**, Pécs

15.35 **100. ACUTE PANCREATITIS SHOULD BE TREATED IN HIGH VOLUME SPECIALIST CENTRES**

Gódi S.¹, Márta K.², Pécsi D.², Varjú P.², Mikó A.¹, Bajor J.³, Czimmer J.³, Hagendorn R.³, Pakodi F.³, Pár G.³, Sarlós P.³, Szabó I.³, Vincze Á.³, Szentesi A.², Hegyi P.², University of Pécs, Department of Translational Medicine, Hungary¹, University of Pécs, Centre for Translational Medicine, Hungary², University of Pécs, 1st Department of Medicine, Hungary³

15.45 **48. CHANGES IN THERAPEUTIC STRATEGY OF ACUTE PANCREATITIS IN JAHN FERENC HOSPITAL**

Gellért B.¹, Molnár P.¹, Rácz S.¹, Páll I.¹, Héra L.¹, Újhelyi P.¹, Futó J.¹, Sahin P.¹, Dél-pesti Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology¹

15.55 **203. MISINTERPRETATION OF C REACTIVE PROTEIN LEVEL AND WHITE BLOOD CELL COUNT ARE BEHIND THE OVERUSE OF ANTIBIOTICS IN ACUTE PANCREATITIS**

Tóth E.¹, Lantos T.², Illés D.¹, Gódi S.³, Szűcs Á.⁵, Hagendorn R.⁴, Németh B.¹, Márta K.³, Mikó A.³, Mosztbacher D.³, Pécsi D.³, Szabó A.³, Varjú P.³, Koncz B.¹, Darvasi E.¹, Szentesi A.¹, Izbéki F.⁷, Halász A.⁷, Hamvas J.⁸, Bajor J.⁴, Vincze A.⁴, Czimmer J.⁴, Takács T.¹, Sarlós P.⁴, Varga M.⁹, Novák J.¹⁰, Gervain J.¹¹, Török I.¹², Farkas H.¹², Hegyi P.¹, Párniczky A.³, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Medical Physics and Informatics University of Szeged, Szeged, Hungary², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴, First Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁵, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁶, Szent György University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár⁷, Bajcsy-Zsilinszky

Hospital, Budapest⁸, Dr. Réthy Pál Hospital, Békéscsaba⁹, Pándy Kálmán Hospital of County Békés, Gyula¹⁰, Szent György University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár¹¹, Mures County Emergency Hospital, Targu Mures, Romania¹²

KLINIKAI VIZSGÁLATOK ÉS META-ANALÍZISEK AZ AP-BEN

Üléselnökök / Chairs:

Czakó László, Szeged; **Papp Mária**, Debrecen

16.05 **142. EARLY ACHIEVABLE SEVERITY (EASY) INDEX FOR SIMPLE AND ACCURATE EXPEDITE RISK STRATIFICATION IN ACUTE PANCREATITIS**

Kui B.¹, Gódi S.², Bajor J.³, Török I.⁴, Macaria M.⁴, Farkas H.⁴, Mickevicius A.⁵, Sallinen V.⁶, Maldonado E.⁷, Papp M.⁸, Kovács G.⁸, Fehér E.⁸, Sarlós P.³, Shamil G.⁹, Németh C.¹, First Department of Medicine, University of Szeged¹, Department of Translational Medicine, University of Pécs², First Department of Medicine, University of Pécs³, Department of Gastroenterology, Mures County Emergency Hospital, Targu Mures, Romania⁴, Center of Hepatology, Gastroenterology and Dietetics, Vilnius University Hospital Santariskiu Klinikos, Vilnius, Lithuania⁵, Department of Abdominal Surgery, Hospital of Helsinki University Central Hospital, Helsinki, Finland⁶, Department of General Surgery, Consorci Sanitori del Garraf, Sant Pere de Ribes, Spain⁷, Department of Internal Medicine, University of Debrecen, Debrecen, Hungary⁸, Department of Digestive Surgery, Saint-Luke Clinical Hospital, Saint-Petersburg, Russia⁹

16.15 **91. HIGH VERSUS LOW ENERGY ADMINISTRATION IN THE EARLY PHASE OF ACUTE PANCREATITIS (GOULASH STUDY): A MULTICENTRE RANDOMIZED DOUBLE-BLIND CLINICAL TRIAL**

Márta K.¹, Szabó A.¹, Pécsi D.¹, Varjú P.¹, Bajor J.², Gódi S.², Sarlós P.², Mikó A.², Vincze Á.², Petersen O.⁶, Sahin-Tóth M.⁵, Neoptolemos J.⁴, Lerch M.³, Szentesi A.¹, Hegyi P.¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Hungary¹, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Hungary², Department of Medicine A, University Medicine Greifswald, Germany³, Department of Molecular and Clinical Cancer Medicine, University of Liverpool, Liverpool, United Kingdom⁴, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University Henry M. Goldman School of Dental Medicine, Boston, Massachusetts, USA 02118⁵, Medical Research Council Group, Cardiff School of Biosciences, Cardiff University, Cardiff, CF10 3AX, Wales, UK⁶

16.25 **90. THE EFFECT OF PREEXISTING DIABETES MELLITUS ON THE OUTCOME OF ACUTE PANCREATITIS – A META-ANALYSIS**

Mikó A.¹, Farkas N.², Hegyi P.³, Szabó I.⁴, Vincze Á.⁴, Bajor J.⁴, Márta K.¹, Czakó L.⁵, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Department of Translational Medicine, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵

16.35 **SZÜNET**

HIRDETÉS
A&D PHARMA
Enterol

HIRDETÉS

EGIS

Noacid

GYERMEKPANKREATOLÓGIA

Üléselnökök / Chairs:

Veres Gábor, Budapest; **Lásztity Natália**, Budapest

16.40 **106. CLINICAL MANIFESTATION AND THERAPY OF PEDIATRIC ACUTE PANCREATITIS - A PROSPECTIVE MULTICENTER NATIONWIDE COHORT**

Lásztity N.¹, Párniczky A.¹, Mosztbacher D.², Tóth A.⁴, Demcsák A.⁴, Szentesi A.², Tokodi I.⁶, Vass I.⁷, Czelecz J.⁸, Andorka C.³, Veres G.³, Guthy I.⁹, Tomsits E.¹⁰, Gárdos L.¹⁰, Hegyi P.², Heim Pál Children's Hospital, Budapest¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs², First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest³, Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged⁵, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár,⁶ Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs⁷, Bethesda Children's Hospital, Budapest⁸, Szabolcs-Szatmár-Bereg County Hospitals, Jósa András University Teaching Hospital, Nyíregyháza⁹, Second Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest¹⁰

16.50 **201. THE WAY FROM ABDOMINAL PAIN TO PEDIATRIC PANCREATITIS - THE PINEAPPLE STUDY**

Mosztbacher D.¹, Párniczky A.², Tóth A.³, Demcsák A.³, Veronika I.⁴, Abu El Haija M.⁵, Szabó F.⁶, Tokodi I.⁷, Fehér B.⁸, Bakó K.⁸, Kadenczki O.⁸, Guthy I.⁹, Cazacu I.¹⁰, Veres G.¹, Kaán K.¹, Horváth E.¹, Juhász M.¹, Lásztity N.², Decsi T.¹¹, Szentesi A.¹², Hegyi P.¹², Hungary - Semmelweis University, Faculty of Medicine, 1st Department of Pediatrics¹, Hungary - Heim Pál Children's Hospital², Hungary - University of Szeged, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics and Pediatric Health Center³, Hungary - Dr. Kenessey Albert Hospital, Department of Pediatrics⁴, United States - Cincinnati Children's Hospital Medical Center, Division of Gastroenterology, Hepatology and Nutrition⁵, United States - Children's Hospital of Richmond at VCU⁶, Hungary - Szent György Teaching Hospital of County Fejér, Department of Pediatrics⁷, Hungary - University of Debrecen, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics⁸, Hungary - Jósa András Teaching Hospital of County Szabolcs-Szatmár-Bereg, Department of Pediatrics⁹, Romania - University of Medicine and Pharmacy Craiova¹⁰, Hungary - University of Pécs, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics¹¹, Hungary - University of Pécs, Institute for Translational Medicine & 1st Department of Medicine¹²

17.00 **202. ANALYSIS OF PEDIATRIC PANCREATITIS (APPLE). MULTICENTER PROSPECTIVE DATA COLLECTION AND ANALYSIS BY THE HUNGARIAN PANCREATIC STUDY GROUP**

Párniczky A.², Németh B.¹, Mosztbacher D.³, Tóth A.⁴, Lásztity N.², Demcsák A.⁴, Szentesi A.¹, Pienar C.⁶, Tokodi I.⁷, Vass I.⁸, Kadenczki O.⁹, Czelecz J.¹⁰, Andorka C.⁵, Kaán K.⁵, Horváth E.⁵, Juhász F.⁵, Veres G.⁵, Guthy I.¹¹, Tomsits E.¹², Gárdos L.¹³, Ila V.¹⁴, Vörös K.¹⁵, Horváth E.¹⁶, Hegyi P.¹, 1 First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁵, Pediatrics Department, "Victor Babes" University of Medicine and Pharmacy, Timisoara, Romania⁶, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary¹⁰, Szabolcs-Szatmár-Bereg County Hospitals, Jósa András University Teaching Hospital, Nyíregyháza, Hungary¹¹, Second Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹², Department of Pediatrics, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary¹³, Department of Pediatrics, Dr. Kenessey Albert Hospital, Balassagyarmat, Hungary¹⁴, Semmelweis Hospital, Kiskunhalas, Hungary¹⁵, Department of Medical Genetics, University of Szeged, Szeged, Hungary¹⁶, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University Henry M. Goldman School of Dental Medicine, Boston, USA¹⁷, Hungarian Academy of Sciences - University of Szeged, Momentum Gastroenterology Multidisciplinary Research Group, Szeged, Hungary¹⁸

GENETIKA

Üléselnökök / Chairs:

Párniczky Andrea, Budapest; **Rakonczay Zoltán**, Szeged

17.10 **44. A KIMOTRIPSZINOGEN C GÉN (CTRC) P.T58M MUTÁCIÓ GENOTÍPUS-FENOTÍPUS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA KÉSŐI KEZDETŰ HASNYÁLMIRIGY-GYULLADÁSBAN**

Bodor G.¹, Németh B.¹, Takács T.¹, Hegyi P.², SZTE I.sz. Belgyógyászati Klinika¹, PTE Transzlációs Medicina Intézet², MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport³

17.20 **43. CLINICAL SIGNIFICANCE OF PATHOGENIC CTRC MUTATIONS IN CHILDHOOD-ONSET PANCREATITIS (DATA ANALYSIS FROM APPLE STUDY)**

Bokor B.¹, Sándor M.¹, Németh B.¹, Párniczky A.², Tóth A.³, Mosztbacher D.⁴, Lásztity N.², Demcsák A.³, Szentesi A.⁵, Pienar C.⁶, Tokodi I.⁷, Vass I.⁸, Kadenczki O.⁹, Czelecz J.¹⁰, Andorka C.⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary², Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary³, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁵, Pediatrics Department, ⁶, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary¹⁰

17.30 **42. CLINICAL SIGNIFICANCE OF PATHOGENIC CFTR MUTATIONS IN CHILDHOOD-ONSET PANCREATITIS (DATA ANALYSIS FROM APPLE STUDY)**

Sándor M.¹, Bokor B.¹, Németh B.¹, Párniczky A.², Tóth Z.³, Mosztbacher D.⁴, Lásztity N.², Demcsák A.³, Szentesi A.⁵, Pienar C.⁶, Tokodi I.⁷, Vass I.⁸, Kadenczki O.⁹, Czelecz J.¹⁰, Andorka C.⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary², Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary³, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁵, Pediatrics Department, ⁶, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary¹⁰

KRÓNIKUS PANCREATITIS ÉS PANKREÁSZ RÁK

Üléselnökök / Chairs:

Izbéki Ferenc, Székesfehérvár; **Pap Ákos**, Budapest

17.40 **158. CHANGES OF BODY COMPOSITION IN PATIENTS WITH CHRONIC PANCREATITIS**

Iványi E.¹, Terzin V.¹, Lada S.¹, Illés D.¹, Zsóri G.¹, Szepes Z.¹, Czakó L.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹

17.50 **196. ÚJ MOLEKULÁRBIOLÓGIAI VIZSGÁLATOK JELENTŐSÉGE A PANCREAS TUMOROK TERÁPIÁJÁBAN**

Karabinos K.², Tihanyi B.¹, Tihanyi D.³, Hegedűs C.³, Nehéz L.¹, Tihanyi T.¹, Semmelweis Egyetem I.sz. Sebészet Klinika¹, Marosvásárhelyi Orvosi És Gyógyszerészeti Egyetem², Oncompass Medicine³

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
15.15-16.15

Marbella terem
Marbella Hall

ENDOSZKÓPOS ULTRAHANG / ENDOSCOPIC ULTRASOUND ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnökök / Chairs:

Czakó László, Szeged; **Dubravcsik Zsolt**, Kecskemét; **Szepes Attila**, Szeged

15.15 86. ECHOENDOSCOPIA FRISS LICENC VIZSGÁVAL, QUALITY KONTROLL A KEZDETEKBEN

Dancs N.¹, Szepes A.², Czakó L.³, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹, Gasztroenterológia, Bács-Kiskun Megyei Oktató Kórház, Kecskemét², I. Belgyógyászati Klinika, Szegedi Tudományegyetem, Szeged³

15.25 22. ENDOSCOPIC ULTRASONOGRAPHY-GUIDED BILIARY DRAINAGE: TWO YEARS EXPERIENCES

Topa L.¹, Rédei C.¹, Igaz I.¹, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház Gasztroenterológia Budapest¹

15.35 108. PANCREAS FOLYADÉKGYÜLEMEK DRAINÁLÁSA OSZTÁLYUNKON - FÉMSTENT VAGY PLASTIC?

Lázár B.¹, Bíró Á.¹, Dabi Á.¹, Lupták O.¹, Chamdin S.¹, Pálfi E.¹, Török B.¹, Takács R.¹, Hamvas J.¹, Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Gasztroenterológiai Osztály¹

15.45 39. THE ROLE OF ENDOSCOPIC ULTRASOUND FINE-NEEDLE ASPIRATION (EUS-FNA) IN THE DIAGNOSIS OF PANCREATIC CANCER

Rédei C.¹, Nehéz L.², Zolnai Z.³, Topa L.¹, Gasztroenterológiai Profil, Szent Imre Oktató Kórház, Budapest¹, Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinika², Patológiai Osztály, Szent Imre Oktató Kórház, Budapest³

15.55 179. ENDOSCOPIC ULTRASOUND GUIDED FNA AND SAMPLE ANALYSIS ON PANCREATIC FLUID

Hamvas J.¹, Takács R.¹, Harsányi L.², Tihanyi T.¹, Nehéz L.², Lázár B.¹, Bajcsy Zsilinszky Kórház Budapest¹, Semmelweis Egyetem I.sz Sebészeti Klinika²

HIRDETÉS

MEDICONS

IBDoc

2017. június 12. hétfő
12 June, Monday
16.20 – 17.50

Marbella terem
Marbella Hall

ONKOLÓGIA / ONCOLOGY ELŐADÁSOK / ORAL PRESENTATIONS

Üléselnök / Chair:

Szenes Mária, Zalaegerszeg; **Schwab Richárd**, Budapest

16.20 152. DNA METHYLATION CHANGES PRECEDE AND CONTRIBUTE TO MUTATIONAL CHANGES IN COLORECTAL ADENOMA AND CANCER DEVELOPMENT THROUGH GENOMIC INSTABILITY

Molnar B.¹, Galamb O.¹, Peterfia B.¹, Wichmann B.¹, Kalmar A.¹, Nagy Á.¹, Szigeti K.¹, Márkus E.¹, Tulassay Z.¹, Semmelweis University, 2nd Department of Medicine¹

16.30 26. COLORECTAL ADENOMA AND CANCER DETECTION BY METHYLATION ANALYSIS OF SFRP1, SFRP2, SDC2 AND PRIMA1 PROMOTERS IN TISSUE AND PLASMA SPECIMENS

Barták B.¹, Kalmár A.¹, Péterfia B.¹, Patai V. Á.¹, Galamb O.², Valcz G.², Spisák S.³, Wichmann B.², Nagy Z.¹, Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Nagy Á.¹, Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, H-1088 Budapest, Hungary¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, H-1088 Budapest, Hungary², Department of Medical Oncology, Dana-Farber Cancer Institute, Boston, Massachusetts, USA³

16.40 134. COLORECTALIS CARCINOMÁK CEA, CA19-9 SZINTJÉNEK ÉS KLINIKOPATOLÓGIAI PARAMÉTEREINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Kocsis A.¹, Botár Z.², Nagy Á.³, Solymosi N.⁴, Micsik T.¹, Patai Á.³, I. számú Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet, Semmelweis Egyetem¹, Kreisklinik Ebersberg, Ebersberg, Németország², II. Belgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem³, Biometeorológiai Kutatócsoport, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest⁴

16.50 124. IN SITU DETECTION OF MIGRATING COLORECTAL CANCER CELL-RELEASED LARGE EXTRACELLULAR EXOSOME CLUSTERS

Valcz G.¹, Buzás E.², Krenács T.³, Homolya L.⁴, Török G.⁴, Szállási Z.⁵, Patai Á.⁶, Dede K.⁷, Spisák S.⁸, Tulassay Z.¹, Igaz P.¹, Molnár B.¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary, 2nd Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Department of Genetics, Cell- and Immunobiology, Semmelweis University, Budapest, Hungary², 1st Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Institute of Enzymology, Research Centre for Natural Sciences, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary⁴, Computational Health Informatics Program (CHIP), Boston Children's Hospital, Boston, and Harvard Medical School, Boston, USA⁵, 2nd Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁶, Department of General Surgery and Surgical Oncology, Uzsoki Teaching Hospital, Budapest, Hungary⁷, Department of Medical Oncology, Dana-Farber Cancer Institute, Boston, USA⁸

Üléselnök / Chair:

Molnár Béla, Budapest; **Tihanyi Balázs**, Budapest

17.00 56. MOLECULAR TUMOR BOARD WORKFLOW USING THE ONCOMPASS DECISION SUPPORT ALGORITHM

Déri J.¹, Hegedüs C.¹, Várkonyi E.¹, Tihanyi D.¹, Lengyel C.¹, Pöcze B.¹, Schwab R.¹, Peták I.¹, Oncompass Medicine Hungary Ltd, Budapest¹

- 17.10 **195. PREDICTIVE FACTORS DETERMINING SURVEILLANCE OF SURGICALLY TREATED INVASIVE IPMN OF THE PANCREAS**
Budai K.¹, Tihanyi B.¹, Nehéz L.¹, Tihanyi T.¹, Borka K.², Semmelweis Egyetem I.sz. Sebészeti Klinika¹, Semmelweis Egyetem II.sz. Patológiai Intézet²
- 17.20 **57. PRECISION ONCOLOGY FOR THE TREATMENT OF GASTROINTESTINAL CANCER**
Fábián O.¹, Tihanyi D.¹, Várkondi E.¹, Hegedüs C.¹, Schwab R.¹, Peták I.¹, Oncompass Medicine Hungary Ltd, Budapest¹
- 17.30 **114. A PET CT TERÁPIÁS DÖNTÉST BEFOLYÁSOLO SZEREPÉRŐL GASTRO-ONKOLÓGIAI SZAKRENDELÉSÜNK BETEGANYAGÁBAN**
Szenes M.¹, Hermann B.¹, Herr G.¹, Völgyi Z.¹, Takács M.², Máhr K.³, Csordás J.⁴, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Belgyógyászat¹, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Radiológia², Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Onkológia³, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Sebészet⁴
- 17.40 **141. PARANEOPLASIA AS A MASKING SYNDROME**
Gaál A.¹, Born A.¹, Varga M.¹, Patai T.², Keszthelyi P.³, Szepes Z.⁴, Tiszlavicz L.⁴, Sikorszki L.⁵, BMKK.Réthy Tagkórház Gasztroenterológiai osztály Békéscsaba¹, BMKK.Réthy Tagkórház Patológiai osztály Békéscsaba², BMKK.Pándy Tagkórház Reumatológiai osztály Gyula³, SZTE. I. Belklinika, Patológiai Intézet Szeged⁴, BKM- Sebészeti osztály Kecskemét⁵

2017. június 12. hétfő
 12 June, Monday
 18.00 – 19.00

Toscana I.terem
 Toscana I. Hall

RICHTER GEDEON SZIMPÓZIUM / RICHTER GEDEON SYMPOSIUM

Üléselnök/Chair:
Név, Város

Előadó / Speaker:
Név, Város

HIRDETÉS

RICHTER

2017. június 13. kedd
13 June, Tuesday
8.00 – 8.30

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

POSZTEREK ELHELYEZÉSE / MOUNTING OF POSTERS

2017. június 13. kedd
13 June, Tuesday
8.30 – 9.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

DINAMIKUS DÖNTÉSTÁMOGATÁS SZEMÉLYRESZABOTT ONKOLÓGIAI KEZELÉSEKHEZ, ESETBEMUTATÁSOKKAL *DYNAMIC DECISION SUPPORT SOLUTION FOR PERSONALIZED ONCOTHERAPY, CASE REPORTS* **ONCOMPASS SZIMPÓZIUM / ONCOMPASS SYMPOSIUM**

Üléselnök/Chair: **Pap Ákos**, Budapest

Előadó/Speaker: **Schwab Richárd**, Budapest

2017. június 13. kedd
13 June, Tuesday
9.00 – 11.00

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

PALLIATÍV KEZELÉSI MÓDSZEREK A GASZTROENTEROLÓGIÁBAN *PALLIATIVE TREATMENT OPTIONS IN GASTROENTEROLOGY* **FŐTÉMA / MAIN TOPIC**

Moderátorok: **Taller András**, Budapest **Garamszegi Mária**, Pécs

- 9.00 **A PALLIATÍV ORVOSI SZEMLÉLET, ÉLETVÉGI ELLÁTÁS A MODERN MEDICINA ESZKÖZEIVEL**
PALLIATIVE MEDICAL APPROACH, STATE AND PRACTICAL CHALLENGES OF THE END OF LIFE CARE
Csikós Ágnes, Pécs
- 9.15 **TÁPCSATORNAI ÉS EPEÚTI MALIGNUS SZŰKÜLETEK ENDOSZKÓPOS PALLIÁCIÓJA: INDIKÁCIÓ, IDŐZÍTÉS, KÖLTSÉG/KIMENET**
ENDOSCOPIC PALLIATION OF MALIGNANT ALIMENTARY TRACT AND BILIARY OBSTRUCTIONS: INDICATION, TIMING, COST/OUTCOME
Vincze Áron, Pécs
- 9.30 **PALLIATÍV ELLÁTÁS VÉGSTÁDIUMÚ MÁJELÉGTELENSÉGBEN**
PALLIATIVE CARE IN END-STAGE LIVER DISEASE
Hunyady Béla, Kaposvár
- 9.45 **A MESTERSÉGES TÁPLÁLÁS ALKALMAZÁSÁNAK INDIKÁCIÓJA, KONTRAINDIKÁCIÓI ÉS MÓDSZEREI GYÓGYÍTHATATLAN BETEGEKBEN**
ARTIFICIAL NUTRITION IN THE PALLIATIVE CARE PATIENT: INDICATION, CONTRAINDICATIONS AND METHODS
Taller András, Budapest

10.00 **KÍNZÓ TÜNETEK KEZELÉSE 1.: SZÉKREKEDÉS, MALIGNUS BÉL OBSTRUKCIÓ ÉLETVÉGI KEZELÉSE**

MANAGEMENT OF INTENSE SYMPTOMS 1: END OF LIFE MANAGEMENT OF CONSTIPATION AND MALIGNANT BOWEL OBSTRUCTION

Garamszegi Mária, Pécs

10.15 **KÍNZÓ TÜNETEK KEZELÉSE 2.: A FÁJDALOMCSILLAPÍTÁS ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA GASTROINTESTINÁLIS MALIGNOMÁKBAN**

MANAGEMENT OF INTENSE SYMPTOMS 2: THE THEORY AND PRACTICE OF PAIN MANAGEMENT IN GASTROINTESTINAL MALIGNANCIES

Simkó Csaba, Miskolc

10.30 **SÜRGŐSSÉGI ÁLLAPOTOK PALLIATÍV KEZELÉSI FÁZISÚ BETEGEKBEN: GASTROINTESTINÁLIS VÉRZÉS**

EMERGENCIES IN PALLIATIVE CARE: GASTROINTESTINAL BLEEDING

Rácz István, Győr

2017. június 13. kedd

13 June, Tuesday

11.05 – 11.35

Toscana I. terem

Toscana I. Hall

TRANSZLÁCIÓS MEDICINA A GASTROENTEROLÓGIÁBAN / TRANSNATIONAL

MEDICINE IN GASTROENTEROLOGY

REFERÁTUM / STATE OF ART LECTURE

Üléselnök/Chair: **Molnár Tamás**, Szeged

Előadó / Speaker:

Hegy Péter, Szeged

EBÉD / LUNCH

HIRDETÉS

IZINTA

Helicobacter

2017. június 13. kedd
13 June, Tuesday
12.20 – 14.35

Toscana I. terem
Toscana I. Hall

KIHÍVÁSOK ÉS DILEMMÁK / ESETMEGBESZÉLÉSEK

CHALLENGES / CASE REPORTS

ÉLŐ VIDEOKÖZVETÍTÉSES POSZTER MEGBESZÉLÉS / POSTERS. VIDEO COMMENTARY DISCUSSION

Üléselnökök/Chair:

Bene László, Budapest

Hersényi László, Budapest

Poszterbírálok:

Bajor Judit, Pécs; **Szalay Ferenc**, Budapest; **Czimmer József**, Pécs;
Czakó László, Szeged; **Gyökeres Tibor**, Budapest

1. **208. PANCREAS PSEUDOCYSTÁK, ABSCESSUSOK KEZELÉSE – REAL LIFE AZ AJÁNLÁSOK TÜKRÉBEN**
Hajdu H.¹, Hegede G.¹, Kőrösi G.¹, Marosi R.¹, Mohai L.¹, Siminszky Z.¹, Bene L.¹, Péterfy Sándor Utcai Kórház, I. Belgyógyászat¹
2. **38. A RARE CAUSE OF PORTAL HYPERTENSION : HEPATOPORTAL SCLEROSIS, A HISTOPATHOLOGICAL FINDING**
Czuczor V.¹, Dandé G.¹, Rácz F.¹, Szegedi L.¹, Inántsý Pap M.², Szakál T.², Tölgyesi K.³, 1.st. Department of Internal Medicine, Jósa András Educational Hospital, Nyíregyháza¹, Department of Radiology, Jósa András Educational Hospital, Nyíregyháza², Department of Pathology, Jósa András Educational Hospital, Nyíregyháza³
3. **132. MÁJTÁLYOG RITKA OKA**
Nagy Á.¹, Patai Á.¹, Kocsis A.², Micsik T.², Székely H.¹, Lohinszky J.¹, Lehoczki V.¹, Molnár B.¹, Igaz P.¹, Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest¹, Semmelweis Egyetem, I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet, Budapest²
4. **77. IDEGENTEST A SIGMABÉLBE; OPERATÍV COLONOSCOPIA, MIELŐTT A POLYMORBID BETEG MŰTŐASZTALRA KERÜL – ESETISMERTETÉS**
Szabó D.¹, Drozsgyik A.², Pohárnok Z.², Pardavi G.², Dévényi K.³, Oláh A.², Rácz I.¹, Gasztroenterológiai Endoszkópia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹, Sebészeti Osztály, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr², Affidea Magyarország, Győr³
5. **23. HETEROTOPIC GASTRIC MUCOSAL PATCH OF THE UPPER ESOPHAGUS CAUSING STRICTURE**
Dandé G.¹, Rácz F.¹, Kovács J.¹, Sipos B.¹, Szegedi L.¹, Josa Andras Teaching Hospital Nyíregyháza 1st Department of Internal Medicine¹
6. **36. MASSZÍV FELSŐ TÁPCSATORNAI VÉRZÉS GYOMORBA TÖRŐ ARTERIA LIENALIS PSEUDOANEURYSMÁBÓL – ESETISMERTETÉS**
Igaz I.¹, Tóth L.¹, Merkel K.², Herczeg G.², Szabó E.³, Topa L.¹, Gasztroenterológia Profil, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest¹, Sebészeti Profil, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest², Radiológia, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest³
7. **181. ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF A LATE COMPLICATION OF BLACK ESOPHAGUS**
Müllner K.¹, Péter Z.¹, Papp V.¹, Miheller P.¹, Semmelweis Egyetem, II. Belgyógyászati Klinika¹
8. **2. TRAGIKUS ÖNGYILKOSSÁGI KÍSÉRLET UTÁNI NYELÉSHELYREÁLLÍTÁS**
Kotsis L.¹, Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet, Mellkassebészet Kotsis Lajos¹

9. **145. MORPHEA ÉS EOSINOFIL OESOPHAGITIS RITKA EGYÜTTES ELŐFORDULÁSA KÖZÉPKORÚ FÉRFI BETEGBEN**
Scheili E.¹, Szamosi T.¹, Horváth M.¹, Rábai K.¹, Zsigmond F.¹, Gyökeres T.¹, Zámolyi S.², Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Gasztroenterológia¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Bőrgyógyászat²
10. **46. NÉHA EGY PEZSGÓTABLETTA IS OKOZHAT PROBLÉMÁT**
Daróczi T.¹, Juhász M.¹, Általános belgyógyászat, Szent Margit Kórház, Budapest¹
11. **12. TOTAL GASTRECTOMIA SORÁN KIALAKULT VARRATELÉGTLENSÉG ELLÁTÁSA FEDETT ÖNTÁGULÓ FÉMSTENTTEL ÉS TANULSÁGAI**
Gurzó Z.¹, Novák J.¹, Vincze Á.², Solt J.², BMKK Pándy Kálmán Tagkórháza Endoszkópos labor, Gasztroenterológia¹, PTE Gasztroenterológia²
12. **103. EXPLORATIVE LAPAROTOMY STILL A TOOL WE HAVE**
Rusznay K.¹, Varsányi M.¹, Herszényi L.¹, Lestár B.², Váradi A.³, Román E.⁴, Arányi M.⁵, Pápai Z.⁵, Gyökeres T.¹, Hungarian Defence Forces, Dept. of Gastroenterology¹, Dept. of 2nd Surgery², Dept. of Anesthesiology and Intensive Care Unit³, Dept. of Pathology⁴, Dept. of Oncology⁵
13. **32. ASK THE PEDIATRIST! AN UNCOMMON DISEASE IN ADULTS AT THE BACKGROUND OF ABDOMINAL ANGINA**
Pálinkás D.¹, Zsigmond F.¹, Schneider K.², Zámolyi S.³, Szamosi T.¹, Rábai K.¹, András P.¹, Bakucz T.¹, Herszényi L.¹, Department of Gastroenterology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest¹, 3rd Department of Medicine and Nephrology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest², Department of Dermatology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest³
14. **112. VEDOLIZUMAB TREATMENT AFTER CYCLOSPORINE SALVAGE THERAPY INDUCED PAIN SYNDROME IN IBD PATIENT**
Orbán-Szilágyi Á.¹, Zsigmond F.¹, Szamosi T.¹, Gyökeres T.¹, Banai J.¹, Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Gasztroenterológia¹
15. **13. BETEGUTAK LERÖVIDÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGE A VÍRUS HEPATITISZES BETEGEK ELLÁTÁSÁBAN**
Makara M.¹, Hunyady B.², Hunyady B.³, Központ Felnőtt Szakrendelő, Szent László Kórház telephely, Egyesített Szent István és Szent László Kórház-Rendelőintézet, Budapest¹, Gasztroenterológia Osztály, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Kaposvár², I.sz. Belgyógyászati Klinika, Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Pécs³
16. **83. PATIENT WITH FEVER OF UNKNOWN ORIGIN...**
Lőrinczy K.¹, Schäfer E.¹, Attila I.², Lestár B.², Gyulai M.³, Riedl E.³, Gyökeres T.¹, Zsigmond F.¹, Banai J.¹, Herszényi L.¹, Department of Gastroenterology, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest¹, 2nd Department of Surgery, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest², Radiology, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest³
17. **143. CROHN'S DISEASE - AN ANUSUAL CASE**
Kovács Á.¹, Nagy P.², Erős M.³, Bene L.¹, Gastroenterology, Péterfy Hospital, Budapest¹, I-st Institute of Pathology and Experimental Oncology, Semmelweis Medical University, Budapest², Pathology, St John's Hospital, Budapest³

18. **167. STREPTOCOCCUS GALLOLYTICUS OKOZTA VISSZATÉRŐ LÁZ KIVIZSGÁLÁSÁNAK ÚTVESZTŐI**
Jurenka Z.¹, Surinya Z.², Reskó Á.², Gajdán L.¹, Noori E.², Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belgyógyászati Osztály¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház II. sz. Belgyógyászati Osztály²
19. **78. RITKA KÓRKÉP RITKA FORMÁJA**
Bakucz T.¹, Andrási P.¹, Szamosi T.¹, Zsigmond F.¹, Román E.², Szabó Z.², Weissenberger O.¹, Pálincás D.¹, Hersényi L.¹, Gasztroenterológia Osztály, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Budapest¹, Patológiai és Kórszövettani Diagnosztikai Osztály, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Budapest²
20. **59. AMIKOR AZ ANAEMIÁS BETEGEN A NEUROLÓGUS SEGÍT – ESETBEMUTATÁS**
András P.¹, Horváth M.¹, Zsigmond F.¹, Gyökeres T.¹, Hersényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Gasztroenterológiai Osztály¹
21. **37. MEGLEPETÉS! MELANOMA MALIGNUM VASTAGBÉL METASTASISA CSAK NEM KÉT ÉVTIZED MÚLVA**
Kanyó B.¹, Lippai G.¹, MH EK Gasztro-Endoscopia Szakrendelés¹
22. **206. NON-SZTEROID GYULLADÁSGÁTLÓK OKOZTA VASTAGBÉLSZŰKÜLETEK ESETEI**
Vén P.¹, Altorjay I.¹, Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ Belgyógyászati Klinika¹
23. **105. FÁJDALMATLAN OBSTRUKCIÓS ICTERUS ÉS AMI MÖGÖTTE ÁLLHAT**
Horváth M.¹, Hritz I.², Tiszlavicz L.³, Jäckel M.⁴, Hersényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Gasztroenterológiai Osztály¹, Semmelweis Egyetem I.Sz. Sebészeti Klinika², Szegedi Tudomány Egyetem Általános Orvostudományi Kar Patológiai Intézet³, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Patológiai és Kórszövettani Diagnosztikai Osztály⁴
24. **131. A BIZMUT-ALAPÚ NÉGYES KOMBINÁCIÓ HATÉKONYSÁGÁNAK IGAZOLÁSA A HELICOBACTER PYLORI MÁSODIK VONALBELI TERÁPIÁJÁBAN**
Birinyi P.¹, Szamosi T.², Juhász M.³, Búzás G.⁴, Hagymási K.⁵, Fricz P.⁶, Gelley A.⁷, Vizer G.⁸, Altorjay I.⁹, Ratiu P.¹⁰, Mikszáth Gyógyszertár¹, MH Egészségügyi Központ Gasztroenterológia², Szent Margit Kórház Budapest³, Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat⁴, Semmelweis Egyetem II.sz. Belgyógyászati Klinika⁵, Szent Kereszt Kórház Kalocsa⁶, Budai Irgalmasrendi Kórház⁷, Perfect Med Gyógycentrum⁸, Debreceni Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika⁹, Drác Kft.¹⁰
25. **15. FECAL TRANSPLANT SPECIAL WAY: THE RESULTS OF JEJUNAL DELIVERY IN OUR PRACTICE**
Nagy B.¹, Csapó Z.², Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, IV. Belgyógyászat¹, Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Sebészet²
26. **144. ADHERENCE TO THE PORTO CRITERIA IN THE DIAGNOSTIC PROCEDURE IN HUNGARY BASED ON THE DATA OF HUNGARIAN PEDIATRIC IBD REGISTRY (HUPIR)**
Veres G.¹, HUPIR T.¹, Müller K.¹, I.sz. Gyermekklinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹
27. **28. VELESZÜLETETT NYELŐCSŐ ATRESIAS GYERMEKEK POSTOPERATÍV UTÓKEZELÉSE**
Guthy I.¹, Szegedi L.², Sasi-Szabó L.³, Kadenczki O.⁴, Jósa András Oktatókórház Nyíregyháza Gyermekosztály¹, Jósa András Oktatókórház Nyíregyháza I. Belgyógyászat², DEOEC Gyermeksebészeti Klinika³, DEOEC Gyermek Klinika⁴

HIRDETÉS
ENDISZKÓPOS SZKCIÓ
Vándorgyűlés

59. Nagygyűlés

59th Annual Meeting of the Hungarian Society of Gastroenterology

ELŐADÁSKIVONATOK

*Abstracts
of Lectures and Posters*

2017.

Siófok, 10-13 June, 2017.
Siófok, Hotel Azúr, Hungary

Herszényi László
elnök
president

Bene László
főtitkár
secretary-general

Szalay Ferenc
permanent office
executive director

A bíráló bizottság tagjai

Dr. Altorjay István
Dr. Bajor Judit
Dr. Bálint András
Dr. Bene László
Dr. Czakó László
Dr. Czimmer József
Dr. Dubravcsik Zsolt
Dr. Farkas Klaudia
Dr. Gervain Judit
Dr. Gyökeres Tibor
Dr. Hamvas József
Dr. Hegyi Péter

Dr. Herszényi László
Dr. Horváth Gábor
Dr. Hunyady Béla
Dr. Madácsy László
Dr. Molnár Tamás
Molnár Tiborné
Paulovicsné Kiss Melinda
Dr. Pár Alajos
Dr. Pár Gabriella
Dr. Rácz István
Dr. Róka Richárd
Dr. Rosztóczy András

Dr. Szőnyi Mihály
Dr. Schwab Richárd
Dr. Szalay Ferenc
Dr. Szepes Attila
Dr. Székely György
Dr. Tihanyi Balázs
Dr. Tornai István
Dr. Tulassay Zsolt
Dr. Varga Gábor
Dr. Vincze Áron

1

A RECTUM KORAI TUMORAINAK KEZELÉSE: ENDOSCOPOS ELTÁVOLÍTÁS VAGY PER ANUM MŰTÉT?

Ábrahám S.¹, András L.¹, Tóth I.¹, Paszt A.¹, Rutka M.², Szepes Z.², Molnár T.², Vasas B.³, Tiszlavicz L.³, Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika, Szeged¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged², SZTE ÁOK Patológiai Intézet, Szeged³

Bevezetés, célkitűzések: Vitatt, hogy a rectum nagy méretű, benignus adenomáinak, valamint a mucosát-submucosát infiltráló tumorainak kezelésére az endoscopos technikák (mucosectomia, submucosa dissectio) vagy a teljes falvastagság kimetszésére alkalmas transanalis műtétek (per anum excisio (PAE), transanalis endoscopos mikrosebészet (TEM), transanalis minimálisan invazív sebészet (TAMIS)) alkalmasabb módszerek. Célul tűztük ki, hogy megvizsgáljuk mind a mucosectomiák, mind a transanalis műtétek indikációit illetve a beavatkozások onkológiai eredményeit. **Beteg és módszer:** Adatainkat retrospektív módon elemeztük két év tekintetében. Vizsgáltuk a mucosectomiák szövettani eredményeit valamint a komplett/inkomplett endoscopos resectiók arányát. Összegeztük a PAE-k, a TEM ill. a TAMIS műtétek indikációit, az eltávolított elváltozások anusgyűrűhöz mért távolságát, illetve a specimenek szövettani eredményeit a radikális szempontjából. **Eredmények:** A vizsgált időszakban mucosectomiát követően 16 esetben igazolódott malignitás (pTis: n=11; pT1: n=4; pT2: n=1) A szövettani vizsgálat inkomplett mucosectomiát pTis csoportban 4, pT1-nél 3, míg pT2-nél 1 esetben mutatott. 5 esetben történt kiegészítő resectio, 3 esetben a betegek a felajánlott műtétbe nem egyeztek bele. 8 esetben történt PE – az anusgyűrűtől átlagosan 3 cm távolságban –, melyek közül 3 esetben inkomplett resectiót igazolt a szövettan. Míg a 12 TEM műtét (átlag 4,5 cm-re az anusgyűrűtől) közül az összes komplett excisionak bizonyult, addig a 8 TAMIS műtétnél (átlagosan 8,42 cm-re az anusgyűrűtől) 1 esetben volt a specimen resectios széle pozitív. Minden kimetszés egy darabban, teljes falvastagságban történt. 2 TAMIS műtéttel végzett uT1 betegnél igazolódott pT2 és pT3, így kiegészítő laparoscopus rectum resectiora volt szükség. **Következtetések:** Vizsgálatunk alapján megállapítható, hogy amennyiben endoscopia során felmerül a malignitás lehetősége, úgy mucosectomia endoscopy nélkül ne történjen meg. In situ rectum tumornál tanácsos törekedni a specimen épségének megtartására. Az előbbiektől függvényében per anum műtét válhat szükségessé. R0 resectibilis szempontjából a TEM és TAMIS műtét sokkal megbízhatóbb módszer a PAE-nél. Míg a TEM műtét főleg az anusnyíláshoz közeli adenomák valamint Tis és uT1 tumorok kimetszésében tűnik alkalmasabbnak, addig a TAMIS műtét a középső és felső harmadi elváltozások teljes fali kimetszésének biztonságos módszere.

2

WHIPPLE DISEASE: A CASE REPORT

Andorka S.¹, Németh I.², Ringelhan B.², Nagy A.¹, Mester G.¹, Gasztroenterológiai osztály, Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet, Sopron¹, Patológiai osztály, Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet, Sopron²

Introduction: Whipple disease is a rare systemic bacterial illness characterized by varied clinical presentation. It is fatal if left untreated. Main symptoms include weight loss, joint pain, and chronic diarrhoea due to malabsorption. Years may pass by between the onset of symptoms and the diagnosis. **Case report:** A 70-year-old man had diarrhoea with increasing intensity for four years, losing 15 kg of his weight. His laboratory studies showed signs of malabsorption (hypocalcaemia, hypokalaemia, hypoalbuminaemia, low levels of iron and vitamin D, prolonged spontaneous prothrombin time). He visited his doctor a number of times due to joint pain. Gastroscopy showed submucosal lymphangiectasia in the descending part of the duodenum. Light microscopy of the small bowel biopsy specimen showed periodic acid -Schiff (PAS) and diastase digested PAS stain positive macrophages. No acid-fast bacilli were seen on Ziel-Neelsen stain. The clinical manifestation and histological findings pointed towards Whipple disease. We administered a two-week course of parenteral ceftriaxone and a subsequent long-term course of trimethoprim-sulfamethoxazole as recommended by international medical literature. As a result, the patient's weight increased, his diarrhoea and laboratory signs of malabsorption disappeared. Neurological, cardiological, rheumatological, ophthalmological and pul-

monary examinations were performed in order to exclude extraintestinal manifestations. PCR testing and electronmicroscopy were not needed to confirm the diagnosis. **Conclusion:** Whipple disease is rare and rarely thought of as a cause of malabsorption. Currently, the disease is believed to be due to a disordered immunological host response to the bacterium *Tropheryma whippelii*, which is ubiquitous in the environment and able to survive in macrophages. This recognition and modern diagnostic methods suggest that the incidence of Whipple disease is higher than previously thought. If typical symptoms are present, we need to specifically look for signs of the disease in small bowel biopsy specimens, which may be enough to define diagnosis and start adequate antibiotic treatment.

3

AMIKOR AZ ANAEMIÁS BETEGEN A NEUROLÓGUS SEGÍT – ESETBEMUTATÁS

András P.¹, Horváth M.¹, Zsigmond F.¹, Gyökerez T.¹, Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Gasztroenterológiai Osztály¹

Előadásunkban egy 62 éves férfibeteg esetét mutatjuk be. Más intézményben gravis anaemia miatt elvégzett colonoscopia során a colon ascendensben szűkületet írtak le, hasi CT vizsgálat felvetette térfoglalás lehetőségét. Onko-team a tervezett műtéti beavatkozás előtt ismételt colonoscopiát javasolt. A vizsgálat során a colon ascendensben két heges szűkületet találtunk, melyeket ballonnal tágtítottunk. A beavatkozást követően a beteget osztályunkra megfigyelés céljából felvettük, részletes kikérdezésekor elmondta, hogy cluster típusú fejfájás miatt évtizedek óta szed nagy dózisban NSAID (diclofenac) készítményt. Neurológiai konzílium alapján gyógyszermodosítás történt, majd a beteget emittáltuk. Egy hónapi múlva történt ambuláns kontroll során a beteg vércépe javult, kontroll colonoscopia során a colon ascendensben észlelt residuális stenosisokat ismételt ballonnal tágtítottuk. Irodalmi közlések során korábban már leírtak tartós NSAID szedést követően kialakuló fekélyeket, következményes szűkületeket főként a jobb colonfélben, melyek anaemia forrásaként szóba jöhetnek és amennyiben hegesen gyógyulnak passageakadályt is képezhetnek. Ilyen esetekben gyógyszermodosítás szükséges.

4

TIS, T1 ÉS T2 STÁDIUMÚ KORAI COLON DAGANATOK ENDOSCOPOS ÉS SEBÉSZI KEZELÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

András L.¹, Ábrahám S.¹, Paszt A.¹, Rutka M.², Vasas B.³, Tiszlavicz L.³, Molnár T.², Lázár G.¹, Sebészeti Klinika, SZTE-ÁOK¹, I. Belgyógyászati Klinika, SZTE-ÁOK², Patológiai Intézet, SZTE-ÁOK³

Bevezetés/célkitűzés: Vizsgálatunkban a Tis, T1, és T2 stádiumú malignus colon tumorok kliniko-patológiai tulajdonságait és az endoscopos/sebészeti kezelés eredményeit tanulmányoztuk. Válaszokat kerestünk arra, hogy hol húzódik a terápiás colonoscopia határa és milyen tényezők fennállása esetén szükséges sebészeti megoldás. **Betegek és módszerek:** 2013-ban és 2015-ben pTis, pT1 ill. pT2 colon daganat (n=21; 28, 38) miatt 22 esetben (Tis: n=15, T1: n=7, T2=0) endoscopos, 57 alkalommal sebészeti (Tis: n=4, T1: n=15, T2: n=38) valamint 3 betegnél kombinált (endoscopos polypectomiát követő kiegészítő resectio) kezelést történt. Megvizsgáltuk, milyen arányban voltak az elváltozások alkalmasak colonoscopus eltávolításra ill. az egyes T stádiumoknál milyen arányban történt komplett illetve inkomplett polypectomia valamint szükség szerinti resectio. A végleges szövettani eredmények alapján megállapítottuk, hogy a korai T stádiumokban milyen eséllyel lehet lokális nyirokcsomó áttétre számítani a colon tumorok kezelése során. **Eredmények:** Endoscopos ellátás során a pTis esetek 88 %-ban (15/17), pT1 tumoroknál 63 %-ban (7/11) sikerült komplett mucosectomiát/polypectomiát végezni. A T2 tumoros csoportban nem történt endoscopos eltávolítási kísérlet, mivel a laesiók alkalmatlannak bizonyultak terápiás colonoscopiára. Inkomplett polypectomia miatt pTis-ben 2, pT1-ben 1 alkalommal endoscopos követést javasoltak, komplettizáló műtétre az utóbbi stádiumban 3 esetben volt szükség. Tis colon tumor miatt 4, T1 stádiumban 18, T2 daganat miatt 38 esetben történt sebészeti resectio. A sebészeti eltávolítást követő szövettani feldolgozás pTis, pT1 és pT2 tumoroknál 0, 22 és 21 %-ban mutatott nyirokcsomó érintettséget. A részleges polypectomia után műtétre került betegek 33%-ban igazolódott nyirokcsomó áttét (1/3). **Következtetések:** In situ colon tumoroknál a komplett endoscopos eltávolítás megfelelő

onkológiai radikálisítást biztosít a betegek számára. A T1 és T2 colon tumoroknál a relatív magas komplett polypectomiák száma ellenére is resectio az elsődlegesen választott kezelési mód, tekintettel a viszonylag magas nyirokcsomó pozitivitási rátára.

5

ALPPS (ASSOCIATING LIVER PARTITION AND PORTAL VEIN LIGATION FOR STAGED HEPATECTOMY): INVESTIGATING THE CELL ENERGETIC CHANGES ON A RAT MODEL

Anker P.¹, Budai A.¹, Fülöp A.¹, Bencsics M.¹, Horváth G.², Tretter L.², Lukáts Á.³, Koltai E.⁴, Bori Z.⁴, Radák Z.⁴, Szijártó A.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest¹, Department of Medical Biochemistry, Semmelweis University, Budapest², Department of Anatomy, Histology and Embryology, Semmelweis University, Budapest³, Institute of Sport Sciences, University of Physical Education⁴

Introduction: In the case of extended liver resections, several strategies can be used to decrease the risk of post-hepatectomy liver failure. Ligation of the portal branch supplying the diseased liver part (PVL) induces contralateral hypertrophy. When PVL is combined with parenchymal transection (ALPPS) an even greater regeneration response takes place in a much narrower timeframe. Despite its advantages, this novel technique has high morbidity and mortality rates and the underlying mechanisms are still debated. **Aims:** Our aim was to assess the mitochondrial function, biogenesis and morphology during ALPPS using a rat model. **Materials and Methods:** ALPPS and PVL was carried out on male Wistar rats (n=100). The animals were sacrificed before the operation (0h) and on the postoperative 24h, 48h, 72h and 168h, their livers were extracted and weighed. The expression of the mediators of the mitochondrial biogenesis including Peroxisome proliferator-activated receptor γ coactivator 1- α (PGC-1 α), Nuclear respiratory factor-1, -2 (NRF-1, -2), Mitochondrial transcription factor A (MTFA) were measured with western blotting. Electron microscopy was used for the assessment of the mitochondrial structure, mitochondrial function was defined by the O₂-consumption and ATP-production of isolated mitochondria. **Results:** The regeneration rate in case of ALPPS was significantly greater than that of PVL (24h: 117,5 $\pm$ 27,6 vs. 148,6 $\pm$ 23,2 PVL vs. ALPPS; p<0,05). While there was no significant differences between the two groups in case of NRF-2 and MTFA expression, the PGC-1 α (48h: 3,1 $\pm$ 0,4 vs. 2,0 $\pm$ 0,4 fold expression PVL vs. ALPPS, p<0,05) and the NRF-1 induction (24h: 1,8 $\pm$ 0,5 vs. 0,8 $\pm$ 0,6 fold expression PVL vs. ALPPS; 48h: 1,7 $\pm$ 0,5 vs. 0,7 $\pm$ 0,4 PVL vs. ALPPS, p<0,05) was significantly reduced in case of ALPPS compared to PVL. The fraction of mitochondria smaller than 0,24 μ m² was significantly greater in the ALPPS group (48h: 30,7 $\pm$ 8,5% vs. 55,9 $\pm$ 9% PVL vs. ALPPS, p<0,05), which is a prominent sign of the ineffective mitochondrial biogenesis. The O₂-consumption and ATP-production of mitochondria was significantly reduced after ALPPS compared to PVL.

Conclusion: The ALPPS induced liver regeneration due to the intense but ineffective mitochondrial biogenesis causes the energetic instability of the liver which might be responsible for the increased vulnerability of ALPPS patients.

6

A HEDONISTÁTÓL AZ EGÉSZSÉGTUDATOSIG: KIK VAGYUNK, HA AZ EGÉSZSÉGÜNKRŐL VAN SZÓ?

Antal E.¹, TÉT Platform Egyesület, Budapest¹

Napjainkban az egészséges életmód megvalósítása kilépett a klasszikus kommunikációs keretek közül: az internet elterjedésével egyre többen szereznek egészségügyi információkat ellenőrzetlen forrásokból, ahol nincs jelen az egészségügyi szakember jelentette kontroll. Ennek veszélye, hogy a gyors információáramlás miatt széles rétegeket képesek elérni, és az evidenciákon alapuló érvelés sokszor hatástalan marad. Az egészséges életmóddal kapcsolatban a legtöbb bizonytalanság a kiegyensúlyozott táplálkozás terén van. A kellő alaptudás hiánya és a téves információk miatt szükséges volna a lakosság ismereteit bővíteni.

2016. június-július között a TÉT Platform a GFK-val együttműködve 1019 fős reprezentatív mintán végzett kutatást a fentiek érdekében. A vizsgálat 4 fő témát ölelt fel: általános táplálkozási ismeretek részt, ételminőségértékelést befolyásoló szempontokat, ételminőségbiztonságot valamint kérdéseket az ételminőségértékeléssel kapcsolatban. Az

egészség - a betegség hiánya mellett - az akadályoztatás hiányát, vagyis a társas kapcsolatok, a mozgás szabadságát és a hétköznapi örömeit: fiatalosságot, jó alvást, derűs életet is jelenti. Az előadás bemutatja az egészségtudatosság szempontjából fontos eredményeket, valamint a fogyasztók 5 szegmensét egészségi állapotuk, életmódjuk, ismereteik és fogyasztói racionalitásuk alapján. A hedonista idegenkedik az egészséges életmódtól, kerüli az egészséges ételeket. Az érdektelent nem érdekli az egész téma, nincs rá ideje. Az egészségproblémás számára az egészséges életmód elérhetetlen luxust jelent. A próbálkozó követné ugyan az egészséges életmódot, de nem tudja, hogyan. Az egészségtudatos tudatosan keresi az egészséges életet, ételeket. Az emberek az egészségük érdekében döntenek a házi koszt mellett, sokuk hajlandó kevesebb cukrot, sót, fűszert használni. De valódi áldozatot csak kevesen hoznak: kevesebbet vagy kevésbé ízletes enni, többet költeni egészséges ételre, többet utazni érte vagy kevésbé eltarthatót venni csak nagyon kevesek hajlandóak.

Tájékoztatásnak az egyszerű és téves állítások mélyebb ismeretét tekintik az emberek. A hiteles és pontos információkat a legújabb csatornákon is el kell juttatni a fogyasztókhoz, ám még kommunikálni egyedül is lehet, edukálni csak az egészségügyi dolgozók összefogásával sikerülhet.

7

RITKA KÓRKÉP RITKA FORMÁJA

Bakucz T.¹, András P.¹, Szamosi T.¹, Zsigmond F.¹, Román E.², Szabó Z.², Weissenberger O.¹, Pálkás D.¹, Hersényi L.¹, Gasztroenterológia Osztály, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Budapest¹, Patológiai és Kórszövettani Diagnosztikai Osztály, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Budapest²

Bevezetés: Az amyloidosis során oldhatatlan fehérjekomplexek rakódnak le a különböző szervekben, ezáltal károsítva azok működését. A tápcsatornai érintettség esetén a tüneteket nagymértékben befolyásolja a folyamat kiterjedése, lokalizációja és számos más betegség klinikai képét utánozhatja (pl. IBD, ischaemiás colitis, microscopos colitis, malignus betegségek, stb). **Esetbemutatás:** 69 éves nőbeteg vízhasmenés, jelentős fogyás, macrocyter anaemia miatt vettük fel osztályunkra. Korábbi ambuláns gastroscopia során ulcus ventriculi és erosiv gastritis igazolódott, colonoscopy negatív volt, kórszövettani mintavétel nem történt. Széklet mikrobiológiai vizsgálatok kórokozó jelenlétét nem tudták kimutatni. Osztályunkon elvégzett gastroscopia során haemorrhagias gastritis mellett az antrumban duplex fekély jelenlétét észleltük. Szövettani vizsgálat H. pylori negatív chronicus interstitialis gastritist igazolt. Colonoscopy során ischaemiás colitisre jellemző endoscopos képet észleltünk. Kórszövettani vizsgálat gyulladás mellett a lamina propria-ban amorph, halvány eosinophil anyagot igazolt, melyet nem sikerült azonosítani. A fentiek alapján ischaemiás colitist diagnosztizáltunk, csökkenő panaszokkal a beteget otthonába bocsájtottuk. Exmissziót követően két hónap múlva vettük fel a beteget ismételtan osztályunkra csökkent terhelhetőség, nagyfokú oedema és permanens, erős hasmenés miatt. Laboratóriumi leleteiben jelentős hypalbuminaemia, progrediáló macrocyter anaemia és hypokalaemia volt látható. Urgens gastroscopia során a korábbi képhez képest lényegében változatlan endoscopos kép került leírásra, ismételt biopszia történt. Patogén kórokozó jelenlétét a megismételt mikrobiológiai vizsgálatok elvetették. Az ischaemiás eredetet hasi angio-CT vizsgálat nem támasztotta alá, ugyanakkor a gyomor és a vékony – vastagbél teljes hosszának megfelelően diffúz falmegevastagodást írt le. A kialakult nem szelektív fehérjedeficiáció hátterében fehérjevesztő enteropathiát véleményeztünk. Az időközben elkészült kórszövettani vizsgálat amyloidosis jelenlétét igazolta. Immun elektroforézis monoclonalis gammopathiát igazolt, mely alapján myeloma multiplex lehetősége merült fel, amit crista biopszia megerősített. **Összefoglalás:** A tápcsatornát érintő amyloidosis igen ritka betegség, amely komoly differenciál diagnosztikai kihívást jelenthet. Gyakran tünetszegény, máskor aspecifikus tünetekkel jelentkezik, a klinikai kép pedig számos más betegséget utánozhat.

8

DIFFERENTIAL EFFECT OF PRIMARY SENSORY NEURON DESENSITIZATION ON EXPERIMENTAL ACUTE PANCREATITIS MODELS

Bálint E.¹, Balla Z.², Kiss L.², Molnár A.¹, Marsollier C.³, Marc R.⁴, Venglovecz V.⁵, Maléth J.¹, Hegyi P.⁶, Helyes Z.⁷, Rakonczay Jr. Z.², First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary², University of Angers, Angers, France³, University of Nantes, Nantes, France⁴, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary⁶, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Pécs, Pécs, Hungary⁷, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁸

Introduction: Pain is a predominant symptom of acute pancreatitis (AP). Pain sensation is thought to be mediated by primary sensory neurons expressing transient receptor potential vanilloid 1 (TRPV1), an ion channel nociceptor. TRPV1 is considered to participate in neurogenic inflammation and thus to have a major role in the pathogenesis of inflammatory disorders. Therefore, we aimed to examine if desensitization of TRPV1 neurons affects the severity of experimental AP in rats. **Methods:** Four weeks before the induction of AP, the primary sensory neurons of male Sprague-Dawley rats were desensitized by resiniferatoxin (RTX, injected i.p. at doses of 30 µg/kg, 70 µg/kg and 100 µg/kg on consecutive days), an agonist of TRPV1. AP was induced by i.p. administration of 3 g/kg L-ornithine or 4x20 µg/kg caerulein, and by retrograde infusion of 3% Na-taurocholate at 1 ml/kg dose into pancreatic main duct. Rats treated with L-ornithine/caerulein/Na-taurocholate and/or RTX were compared to their respective saline-treated controls. To determine AP severity the laboratory and histological parameters were measured. **Results:** Compared to controls, desensitization caused increased serum and pancreatic amylase, myeloperoxidase activities, pancreatic water content and heat-shock-protein 72 expression in L-ornithine-induced AP, while the extent of necrosis increased in desensitized animals injected with Na-taurocholate. Desensitization ameliorated inflammation in caerulein-induced AP compared to the group without RTX pretreatment. Desensitization in itself did not significantly influence any of the measured parameters compared to the control groups. **Conclusion:** Primary sensory neuron desensitization had distinct effects on the severity of different AP models. It exacerbated necrotizing AP, but alleviated edematous AP. Acknowledgements: OTKA, GINOP and MTA.

9

INFLIXIMAB BIOSIMILAR CT-P13 THERAPY IS EFFECTIVE IN MAINTAINING ENDOSCOPIC REMISSION IN ULCERATIVE COLITIS – RESULTS FROM MULTICENTRE OBSERVATIONAL COHORT

Bálint A.¹, Farkas K.¹, Rutka M.¹, Kolar M.², Bortlik M.², Lukás M.², Szepes Z.¹, Lovas S.⁷, Palatka K.⁷, Végh Z.⁸, Kürti Z.⁸, Csontos Á.⁹, Miheller P.⁹, Lakatos P.⁸, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹, IBD Clinical and Research Centre, Iscarea.s., Prague, Czech Republic², 1st Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic³, Department of Internal Medicine, Military Hospital, Charles University, Prague, Czech Republic⁴, Institute of Pharmacology, 1st Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic⁵, Department of Paediatrics, Faculty Hospital Motol, 2nd Medical Faculty, Charles University, Prague, Czech Republic⁶, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁷, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁹

Background: CT-P13, the first biosimilar monoclonal antibody to infliximab (IFX) has previously been confirmed to be efficacious in inducing mucosal healing in ulcerative colitis (UC) patients. The aim of this study was to evaluate the efficacy of CT-P13 therapy in maintaining mucosal healing in UC. **Patients and methods:** Patients diagnosed with UC, who were administered CT-P13 from June 2014 at 4 Hungarian and one Czech IBD Centre were prospectively enrolled. Sigmoidoscopy was performed at week 14 and week 54 to assess mucosal healing. Mucosal healing was defined as Mayo endoscopic

subscore of 0 or 1. Complete mucosal healing was defined as Mayo endoscopic subscore of 0. CT-P13 trough levels, antibody positivity, serum inflammatory markers as CRP level, fecal calprotectin at weeks 14 and 54, concomitant steroid and azathioprine therapy at the time of induction therapy and at weeks 14 and 54, previous use of anti TNF drug and the need of dose intensification as possible predictive factors for mucosal healing at week 54 were evaluated. **Results:** Seventy-five UC patients were included in the study of which 74 patients completed the induction therapy and 54 patients had already completed the 54-week treatment period. Mucosal healing was shown in 55.4 % of the patients at week 14 and in 61.7 % at week 54 (p=0.33). Complete mucosal healing was present in 24.3 % at week 14, but in 36.2 % at week 54. The median values of CRP (p=0.017), leukocytes (p = <0.001), thrombocytes (p = <0.001), and albumin (p = 0.002) showed significant difference at baseline and week 54. Mean trough level of CT-P13 was 5.02 µg/ml and 4.4 µg/ml at week 14 and 54. Serum antibody positivity was proved in 7.7 % and 26.2 % of cases at week 14 and 54, respectively. Dose escalation was necessary in one third of patients. None of the patients need surgery who completed week 54, however 4 subjects who stopped CT-P13 therapy after induction regimen required colectomy. **Conclusion:** Mucosal healing was revealed in two-third of the patients during CT-P13 maintenance therapy. Our study confirmed the long-term efficacy of CT-P13 therapy on mucosal healing in UC.

10

THE PREVALENCE OF INEFFECTIVE ESOPHAGEAL MOTILITY IN PATIENTS WITH GASTROESOPHAGEAL REFLUX DISEASE (GERD)

Bálint L.¹, Ollé G.¹, Inczei O.¹, Róka R.¹, Vadász K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹

Introduction: Ineffective esophageal motility (IEM) is the most common abnormal manometric finding in esophageal laboratories. It is characterized by normal integrated relaxation pressure of the lower esophageal sphincter and low distal contractile integral (DCI) in >50% of wet swallows on high-resolution manometry (HRM). It is suggested by the literature, that IEM is commonly associated with gastroesophageal reflux disease. **The aims** of the study were to evaluate the prevalence of IEM in patients with GERD and to determine its association with dysphagia. **Methods:** One hundred and three consecutive patients with GERD (M/F: 31/72, mean age: 52 years) were evaluated, who underwent HRM examination (Solar GI HRM, MMS, Netherlands). The presence of GERD was established by standard 24h pH monitoring under baseline conditions (at least 2 weeks after the withdrawal of any acid blocker therapies). **Results:** A total of 28 (27%, 28/103) patients were diagnosed with IEM. Of them 8 patients (29%, 8/28) had dysphagia, while 16 of the remaining 74 (21%, 16/74) patients had such symptom (p=0.6, NS). On the contrary only 33% (8/24) patients with dysphagia had IEM. **Conclusion:** Although IEM was commonly present in patients with GERD, the majority of the studied subjects had no such motility disorder. IEM-related dysphagia is rare in our patients. The presence of dysphagia does not predict IEM.

11

KYNURENIC ACID AND ITS NEW ANALOGUE SZR-72 AMELIORATE THE SEVERITY OF EXPERIMENTAL ACUTE NECROTIZING PANCREATITIS

Balla Z.¹, Kui B.², Kormányos E.², Bálint E.², Kiss L.¹, Iványi B.³, Vécsei L.⁴, Fülöp F.⁵, Varga G.⁶, Harazin A.⁷, Deli A.⁷, Venglovecz V.⁸, Maléth J.², Hegyi P.⁹, Rakonczay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Neurology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute of Pharmaceutical Chemistry, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, Institute of Surgical Research Center, University of Szeged, Szeged, Hungary⁶, Neurobiology Research Unit, Biological Research Center, Szeged, Hungary⁷, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁸, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁹

Background: The pathogenesis of acute pancreatitis (AP) is not well understood, the disease has no specific therapy. L-kynurenic acid

(KYNA) and its analogue SZR-72 have immune modulatory roles in several inflammatory diseases. Furthermore, KYNA and SZR-72 function as antagonists on the endogenous glutamate receptors (NMDA). **Aim:** We investigated the effects of KYNA and SZR-72 on experimental AP. **Methods:** Pancreatic NMDA-1 receptor expression was detected by RT-PCR. In the AP groups, SPRD rats (n=6-8) were injected i.p. with 3g/kg L-ornithine 1 hour after the administration of physiological saline (PS), 30-300mg/kg SZR-72 or KYNA. Control animals were injected i.p. with PS instead of L-ornithine and/or SZR-72 or KYNA. Laboratory and histological parameters, as well as microcirculation were measured to evaluate disease severity. We measured propidium-iodide fluorescence to evaluate the viability of isolated pancreatic acini in response to L-ornithine, KYNA and/or SZR-72 administration. **Results:** NMDA-1 receptor was expressed in pancreatic tissue. L-ornithine administration induced necrotizing AP. Pre-treatment of AP rats with 30mg/kg SZR-72 or KYNA did not affect disease severity. However, all laboratory and histological parameters in AP rats were significantly reduced in response to 300mg/kg SZR-72 or KYNA treatment. Pancreatic microcirculation and arterial pH also improved in the AP groups pretreated with 300mg/kg SZR-72 or KYNA. Incubation of L-ornithine-treated (10-20mM) isolated acini with 250µM KYNA or SZR-72 significantly increased cell viability. **Conclusions:** SZR-72 and KYNA have dose-dependent protective effects on L-ornithine-induced AP. Further studies are needed to confirm whether NMDA receptors are involved in this effect. This study was supported by OTKA, GINOP and MTA.

12

ULTRAHANGGAL DIAGNOSZTIZÁLT RITKA ESETEK

Balla E.¹, Borbóla G.², Varga M.¹, BMKK, Dr. Réthy Pál Tagkórház, Gasztroenterológia¹, BMKK, Dr. Réthy Pál Tagkórház, Radiológia²

Az ultrahang az egyik legfontosabb eszköz a gasztroenterológiai betegségek diagnosztikájában. Hasi fájdalom, fogyás miatt jelentkező 3 betegünk esetét ismertetjük, akiknek ultrahang segítségével diagnosztizáltuk ritka betegségüket.

1. eset: 78 éves nő 2 hónapja jelentkező felhasi fájdalom, fogyás, székrekedés, alsó végtagi oedema miatt került osztályunkra. Hozott labor, hasi ultrahang, alsó végtagi duplex ultrahang lelete kórosat nem mutatott. Gastroszkopia reflux oesophagitist, colonoscopya diverticulosis colit igazolt. Kontroll hasi ultrahang vizsgálatával a vena hepaticában és a jobb pitvarban 51x21 mm-es „thrombus” láttunk, mely a vena hepatica lumenének kb. a felét töltötte ki. Műtéti eltávolítása történt, a szövettani vizsgálat orsósejtes rhabdomyosarcomát igazolt.

2. eset: 47 éves férfi alhasi fájdalom, fogyás, véres hasmenés miatt került osztályunkra. Laborvizsgálata, D-dimer és széklelet mikrobiológiai vizsgálata negatív eredményű volt. Hozott hasi ultrahang lelete a kismedencében, a belek között minimális mennyiségű szabad folyadékot mutatott. Colonoscopya során ischaemiás colitis igazolódott. A hasi erekben sem Doppler ultrahanggal, sem angio-CT-vel kóros nem igazolódott, de a vesica urinaria mögött egy 70 mm-es képlet ábrázolódott, mely a sigma-rectum átmenetet a sacrumhoz tolta. Telt hólyag mellett ultrahanggal vizsgálva a hólyag mögött egy 70 mm-es folyadéktartó terület látszódt, spontán mictiót követően a vesicában jelentős mennyiségű vizelet maradt, de hólyagkatéterezés után a vizelet folyamatosan ürült, a vesica urinaria és a mögöttes képlet is a térfogatát veszítette. Húghólyag diverticulum igazolódott ischaemiás colitis hátterében.

3. eset: 18 éves nő felhasi fájdalom, 4 kg-os fogyás miatt jelentkezett ambulanciánkon. Hozott labor és hasi ultrahang lelete kórosat nem mutatott. Gastroszkopia során non-erosiv reflux oesophagitis, gastritis igazolódott, további vizsgálatot nem vállalt. Fél év múlva jelentkezett ismét, ekkor már 10 kg-ot fogyott, étkezés után kb. 20 perccel kezdődő fájdalmat panaszkodott. Hasi ultrahanggal az arteria mesenterica superior aortától való távolságát a normálisnál jelentősen kisebbnek, 3-3.6 mm-nek (normális: 10-28 mm), valamint az arteria mesenterica superior aortából hegyesszögben való kilépését láttuk, az általuk bezárt szög 10 fok volt (normális 30-56 fok). Arteria mesenterica superior syndroma igazolódott. Kontroll gastroszkopia során a duodenum kompresszióját láttuk.

13

OTTHONI PARENTERÁLIS TÁPLÁLÁS

Baloghné Szabó É.¹, Maksi A.¹, Rudas A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológia¹

Otthoni parenterális táplálást (OPT) alkalmazunk akut és krónikus bélelégelenség esetén, ha a folyadék-elektrolit háztartás enterális táplálással nem biztosítható és a beteg vagy hozzátartozója alkalmas arra, hogy az otthoni kezelést elsajátítsa. Az OPT célja a folyadék háztartási zavar, az alultápláltság kezelése vagy megelőzése, a hasmenés, hányás, vagy az enterális táplálás okozta hasi fájdalom csökkentése, a beteg műtétre alkalmas állapotba hozása. Történhet teljes, vagy kiegészítő hozzátáplálás formájában. A beteget, vagy a kezelést vállaló hozzátartozót meg kell tanítani a higiénés kézművelés, a sterilitás, szepszis, antiszeepszis szabályaira, a szerelékek, adagolópumpák kezelésének szabályaira. Magyarországon 14 centrum, közöttük a székesfehérvári, alkalmazhat társadalombiztosítás által finanszírozott módon OPT-t kongenitális, vagy műtét után kialakuló rövid bél szindróma, valamint immunrendszeri betegség következtében létrejött diffúz, súlyos felszívódási zavar kezelésére.

Az előadás célja az OPT bemutatása osztályunk gyakorlatában. Osztályunkon 2013-óta 8 beteget vontunk be OPT kezelésbe és további 4-et konzultáltunk, de kezelésre alkalmatlannak nyilváníttuk. A kezelt betegek közül 3 felszívódási zavar, 2 Crohn betegség, 1 tumor 1 szívbetegség 1 egyéb bélelzáródás miatt állt kezelés alatt. A kezeléshez mindegyik beteg z-portot kapott. A betegek rendszeres laboratóriumi, dietetikai és folyamatos orvosi felügyeletet igényelnek. Az OPT kezelés a speciális tapasztalatot szerzett orvos, szakápoló, dietetikus és gyógyszerész elkötelezett együttműködésével csapatmunkában valósítható meg. Irodalmi és saját adataink szerint az OPT kezelés jelentősen javítja a beteg életminőségét és költség-hatékonyan is tekinthető.

14

FELSŐ TÁPCSATORNAI VARIX EREDETŰ VÉRZÉSEK ELLÁTÁSÁVAL SZERZETT TAPASZTALATAINK, ASSZISZTENSIS TEENDŐK

Bányiné Bodonyi K.¹, Budai J.¹, Kádár T.¹, Iszaka A.¹, Balogh E.¹, Gurzó Z.¹, Békés Megyei Központi Kórház Pándy Kálmán Tagkórház Gyula¹

Bevezetés: A nyelőcső és a gyomor varicositásból eredő vérzések az emésztőszervi vérzések legsúlyosabb életveszélyes formáját jelentik még napjainkban is. Felső tápcsatornában jelentkező varicositás hátterében leggyakrabban májbetegség áll. A májcirrhosisos betegek kb. 90%-ában alakul ki varicositás, 30%-ban következik be vérzés. A kimutatott nyelőcső varicositás mellett a vérzés előfordulás évente kb. 10-15%-ban várható. **Célkitűzés:** Előadásunk célja az osztályunkon kezelt nyelőcső és gyomor varix eredetű vérzések eseteink retrospektív elemzése, összehasonlítása a szakirodalmi adatokkal, következtetések levonása. **Betegek-módszerek:** 2012-2016 közötti időszakban kórházunk Endoszkópos Laborjában nyelőcső és gyomor varix vérzés miatt kezelt betegek dokumentációját tekintettük át, és elemeztük az endoszkópos kezelés hatékonyságát (sclerotherapy, band-ligatio, hystoacryl + lipiodol kezelés), az újravérzést, a mortalitást, kiemelve az asszisztens feladatokat. **Eredmények:** 2012-2016 között laborunkban 441 vérző nyelőcső és gyomor varixos beteget láttunk el. A vizsgált időszakban a vérzések esetek éves megoszlása csaknem egyenletes volt. A vérzések többsége III-IV stádiumú varixból eredt. Acutan az esetek túlnyomó többségében scleroterápia történt (327). A bandligatit (114) főként elektívén végeztünk de több esetben urgensen is. A gyomor-fundus varix vérzéseknél hystoacryl+lipiodol kezelést 6 betegnél, 7 alkalommal is alkalmaztunk. Korai újravérzés miatti kezelés 132 betegnél történt. A követési időszakban 102 beteg hunyt el. **Következtetés:** A varix vérzési módszereknek köszönhetően a varix vérző betegek életkilátásai lényegesen javultak mind rövid mind hosszútávon. A mortalitás csökkenésében kulcsfontosságúnak látszik a vérzés korai endoszkópos megállítás, a modern gyógyszeres terápia és a szubintenzív ellátás. A varix vérző betegek ellátása speciális feladat, ellátása vérzéscsillapításban jártas gasztroenterológus és szakasszisztens szoros együttműködését igényli.

15

COLORECTAL ADENOMA AND CANCER DETECTION BY METHYLATION ANALYSIS OF SFRP1, SFRP2, SDC2 AND PRIMA1 PROMOTERS IN TISSUE AND PLASMA SPECIMENS

Barták B.¹, Kalmár A.¹, Péterfia B.¹, Patai V. Á.¹, Galamb O.², Valcz G.², Spisák S.³, Wichmann B.², Nagy Z.¹, Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Nagy Á.¹, Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, H-1088 Budapest, Hungary¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, H-1088 Budapest, Hungary², Department of Medical Oncology, Dana-Farber Cancer Institute, Boston, Massachusetts, USA³

Introduction: Aberrant DNA methylation occurring at CpG sites within the promoter regions is a frequent phenomenon in human cancers including CRC. Analysis of the methylation status of cell-free DNA (cfDNA) in plasma samples provides a good opportunity for cancer detection. Our aim was to analyse the methylation pattern of four selected genes along colorectal adenoma-carcinoma sequence in both colon tissue and plasma. **Methods:** MethylLight PCR was used to study certain DNA sequences of the promoter regions of SFRP1, SFRP2, SDC2 and PRIMA1 in plasma and matched biopsy samples. DNA methylation status (β -values) of the 4 markers' promoter regions were verified using methyl capture sequencing data from our research group. Furthermore, the methylation status of the four candidates' whole promoter regions was examined in silico using Illumina Infinium HumanMethylation450 BeadChip methylation array data downloaded from The Cancer Genome Atlas (TCGA) database and from NCBI Gene Expression Omnibus Database (GEO accession number: GSE48684). In order to examine the effect of hypermethylation in the promoter regions of the analysed genes on the protein expression, immunohistochemistry analysis was performed. **Results:** Using MethylLight assays, methylation of SFRP1, SFRP2, SDC2 and PRIMA1 promoters was observed in 85.1%, 72.3%, 89.4% and 80.9% of the plasma samples in patients with CRC and 89.2%, 83.8%, 81.1% and 70.3% of adenoma patients, respectively. In multiple logistic regression analysis, the four markers together were able to distinguish CRC patients from healthy individuals with 91.5% sensitivity and 97.3% specificity (AUC=0.978), and could differentiate adenoma samples from healthy controls with 89.2% sensitivity and 86.5% specificity (AUC=0.937). In silico analyses confirmed our results on the altered methylation pattern of the four markers. Immunohistochemistry analysis indicated decreasing protein levels of the four markers along the colorectal adenoma-carcinoma sequence. **Conclusion:** The present study offers the possibility to measure the hypermethylation of selected markers in cfDNA from colorectal adenoma and cancer patients providing a potential non-invasive, epigenetic diagnostic test. This study was supported by the ÚNKP 16-3 New National Excellence Program of The Ministry of Human Capacities

16

MULTIMODAL, IN VIVO INVESTIGATION OF FUNCTIONAL EFFECTS OF PORTAL VEIN LIGATION IN RAT MODEL

Bencsics M.¹, Kovács T.¹, Fülöp A.¹, Illés K.¹, Anker P.¹, Veres D.², Horváth I.², Szigeti K.², Máthé D.², Szijártó A.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University¹, Department of Biophysics and Radiation Biology, Semmelweis University²

Introduction: Portal vein ligation (PVL) is a widespread method to avoid posthepatectomy liver failure following resections of liver malignancies, increasing the number of patients undergoing potentially curative operation. By the selective ligation of portal branches of tumorous parenchyma, PVL induces the atrophy of ipsilateral- and hypertrophy of contralateral lobes. Beyond post-PVL volume changes, the comprehensive knowledge of alterations in (segmental) liver function remains decisive in determining the optimal time of second-step surgery. **Aim of the study:** Multimodal investigation of post-PVL global- and segmental liver function with in vivo imaging techniques in a rat model of PVL. **Materials and methods:** Portal branches supplying 80% of liver parenchyma were ligated in male Wistar rats. Through serial measurements, we examined the changes in morphology and global liver function preoperatively (0h) and postoperatively 24/48/72/168/336 with MRI-volumetry, ICG-clearance test (R15, PDR) and 99mTc-mebrofenin hepatobiliary scintigraphy (HBS) (uptake: B1/2, excretion: DSTART) (n=10). The investigation of the segmental function of ligated (LL) and non-ligated lobes (NLL)

was executed in identical time points with serial HBS measurement (T1/2, TMAX) and confocal laser endomicroscopy (CLE) (T1/2, TMAX) (n=30). **Results:** MRI-volumetry verified the atrophy of LL and the hypertrophy of NLL. ICG-clearance and HBS tests indicated the temporary deterioration of global liver function in the first 72 hours (ICG-PDR: $p<0,01$; HBS-B1/2: $p<0,05$; at 0h vs. at 72h). According to HBS, the impairment of segmental function was observed in both lobes (NLL-T1/2: $p<0,001$ at 0h vs. at 72h; LL-T1/2: $p<0,001$ at 0h vs. at 72h). However, following the first 72 hours, mebrofenin transport of NLL gradually recovered, significantly exceeding LL values by the end of our experiment ($p<0,001$ LL vs. NLL). Similar functional alterations of the LL were verified by CLE as well. **Conclusion:** The transient setback in global liver function during PVL-induced liver regeneration is restored by means of significant increment in the functional capacity of non-ligated lobes. This functional redistribution results in remarkable liver functional inhomogeneity. 99mTc-mebrofenin HBS and confocal laser endomicroscopy are viable methods for the inspection of the surgically crucially important segmental liver function.

17

A BIZMUT-ALAPÚ NÉGYES KOMBINÁCIÓ HATÉKONYSÁGÁNAK IGAZOLÁSA A HELICOBACTER PYLORI MÁSODIK VONALBELI TERÁPIÁJÁBAN

Birinyi P.¹, Szamosi T.², Juhász M.³, Búzás G.⁴, Hagymási K.⁵, Fricz P.⁶, Gelley A.⁷, Vizer G.⁸, Altörjay I.⁹, Ratiu P.¹⁰, Mikszáth Gyógyszertár¹, MH Egészségügyi Központ Gasztroenterológia², Szent Margit Kórház Budapest³, Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat⁴, Semmelweis Egyetem II.sz. Belgyógyászati Klinika⁵, Szent Kereszt Kórház Kalocsa⁶, Budai Irgalmasrendi Kórház⁷, Perfect Med Gyógycentrum⁸, Debreceni Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika⁹, Drácz Kft.¹⁰

A *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) számos gasztrooduodenális kórkép kóroki tényezője, ezért a patogén kórokozó eradikációja az esetek túlnyomó többségében javasolt. Hazánkban az elmúlt évek során a *H. pylori* claritromycin rezisztenciája növekvő tendenciát mutatott. Ezzel összefüggésben a klasszikus hármas kombináció (PPI, claritromycin, amoxicillin vagy metronidazol) terápiás eredményességében folyamatos csökkenés volt tapasztalható. Ezért vált szükségessé az eradikációs kezelés bővítése a Bizmut-alapú négyes kombinációval (PPI, bizmut-citrát, metronidazol, tetracyclin). A terápiás protokoll részét képező bizmut-citrát magisztrális alapanyag hazai bevezetése és engedélyeztetése a Mikszáth Gyógyszertárhoz kötődik. 2015-től napjainkig 94 gasztroenterológus írta fel orvosi vényre, összesen 593 betegnek a Bizmut-alapú négyes kombinációt, mely protokoll magisztrális részének elkészítése (Capsulae bismuthi et metronidazoli) jelenleg is a Mikszáth Gyógyszertárban történik. Vizsgálatunkban a Bizmut-alapú négyes kombináció terápiás hatékonyságát elemeztük a gyakorlati tapasztalatok alapján. A kórokozó eliminálása előtt az infekciót kórszövettani vizsgálattal vagy C13-urea kilégzési teszttel (UBT) igazolták. Az eradikáció eredményességét a kezelés után 4-6 héttel, 10-14 nap savcsökkentő kezelés leállítását követően határozták meg szintén UBT-vel. A kapott adatok alapján a klasszikus hármas kombináció hatékonysága csupán 45% volt (n=345). A Bizmut-alapú négyes kombinációt kizárólag másod- vagy harmadvonalon használták (n=223), a klasszikus kezelési eredménytelensége után. A kezelésben részesült betegek közül 13-an nem jelentkeztek a kontroll vizsgálaton, ezért ezen betegek adatait nem dolgoztuk fel. Így a vizsgálatba összesen: 210 beteg kezelése került. Hét napos séma alkalmazása esetén az eredményes kezelés aránya: 90%-nak (n=150), tíz napos kezelés esetén: 95,74%-nak (n=47) adódott. Kéthetes kezelés során 100%-os (n=13) eredményességet sikerült elérni. Ezen túlmenően összefüggéseket kerestünk a *H. pylori* fertőzés előfordulása, illetve a dohányzás, a nem és az életkor között. Regisztráltuk a kezelés során jelentkező mellékhatásokat is.

A kapott eredményeink alapján kijelenthetjük, hogy a Bizmut-alapú négyes kombináció hatékony terápiát képvisel a *H. pylori* eradikációs kezelésében. A protokoll sikerességét a kezelés időtartama egyértelműen befolyásolja.

18

DIABETES-RELATED INDUCTION OF HEME OXYGENASE SYSTEM AND ENHANCED CO-LOCALIZATION OF HEME OXYGENASE 1 AND 2 WITH NEURONAL NITRIC OXIDE SYNTHASE IN MYENTERIC NEURONS OF DIFFERENT INTESTINAL SEGMENTS

Bódi N.¹, Chandrakumar L.¹, Szalai Z.¹, Bagyánszki M.¹, Department of Physiology, Anatomy and Neuroscience, Faculty of Science, University of Szeged, Hungary¹

Growing amount of evidence has indicated that increase of the hyperglycaemia-induced oxidative stress and decreased effectiveness of the endogenous defense mechanisms play the major role in the initiation of diabetes-related neuronal damage. Using a streptozotocin-induced diabetic rat model we recently demonstrated that nitrergic myenteric neurons, which are key regulators of peristalsis, display different susceptibilities to diabetic damage in the different gut segments. Based on these results we suggested the importance of the molecular differences in the neuronal microenvironment in the pathogenesis of diabetic nitrergic neuropathy. Therefore, we aim to reveal the gut segment-specific differences in the expression of the two heme oxygenase (HO) isoforms, HO1 and HO2, as well as to evaluate the co-localization of these antioxidants with neuronal nitric oxide synthase (nNOS) in myenteric neurons of different intestinal segments.

Ten weeks after the onset of diabetes, whole-mounts from duodenum, ileum and colon of control and streptozotocin-induced diabetic rats were processed for double-labelling fluorescent immunohistochemistry and tissue homogenates of the different intestinal segments were used to ELISA assay.

The total number of HO-immunoreactive (IR) and also nNOS/HO-IR myenteric neurons was the lowest in the ileal and the highest in the colonic ganglia of controls. Moreover, except of the duodenum, the number of these neurons displayed the most enormous increase in the ileum and also enhanced in the colon of diabetic rats. Besides the total number of nitrergic neurons decreased in all intestinal segments, however, the proportion of nNOS-IR neurons co-localized with HOs was exposed the most robust increase in the ileum and it was also elevated in the colon of diabetics.

Based on these findings we presume that those nitrergic neurons which do not co-localize with HOs are the most affected to diabetic damage. Therefore the regional induction of HO system is in strict connection with the diabetes-related region-specific nitrergic neuropathy.

19

COVERED SELF-EXPANDABLE METAL STENT PLACEMENT IN BENIGN BILIARY STRICTURES

Bodnár Z.¹, Barati E.¹, Bereznai S.¹, Gerdán J.¹, Plósz J.¹, Kenézy Gyula Teaching Hospital, Dept. of Medicine, Debrecen¹

Background: Using self-expandable metal stents (SEMS) for biliary strictures is a gold standard technique of endoscopic palliation in malignant diseases. Covered SEMS (CSEMS) are increasingly used in benign biliary strictures (BBS) as an alternative treatment of traditional multiple large-bore plastic stent placement. The advantages of CSEMS come from its small insertion diameter in combination with significantly larger post deployment diameter. Since no extensive bile duct dilatation is needed the risk of perforation may decrease. There is a lower rate of stent occlusion, so longer patency time requires fewer ERCP interventions. Thanks to their covered feature CSEMS are expected not to be imbedded into the bile duct wall which is the prerequisite of successful removal. **Aim/Method:** The aim of this study was to evaluate our experience with CSEMS in the management of BBS. Authors present a case series containing 14 patients who underwent CSEMS placement for BBS such as chronic pancreatitis (10), biliary stricture of other origin (2), postoperative bile leakage (1), post EST bleeding (1). Results: Stenting was technically and clinically successful in all patients. Stent extraction was performed after 37-396 days indwelling. CSEMS were removed endoscopically from 11 patients, 4 of them required repeated "CSEMS in CSEMS" stenting method due to mucosal ingrowth. One patient underwent surgical Wirsungo-jejunostomy when the CSEMS was also removed. CSEMS was not removed from a patient with retroperitoneal fibrosis and from a chronic pancreatitis patient who did not

attend. No significant stent migration occurred. All cases with mucosal ingrowth occurred with the same type of SEMS. **Conclusion:** In summary, CSEMS placement is an effective, safe and reliable way of treating BBS, however, stent removal may be challenging due to embedding. Long term integrity of stent covering surface seems to be a cornerstone and may vary among different types of SEMS.

20

A KIMOTRIPSZINOGÉN C GÉN (CTRC) P.T58M MUTÁCIÓ GENOTÍPUS-FENOTÍPUS ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA KÉSOŐ KEZDETŰ HASNYÁLMIRIGY-GYULLADÁSBAN

Bodor G.¹, Németh B.¹, Takács T.¹, Hegyi P.², SZTE I.sz. Belgyógyászati Klinika¹, PTE Transzlációs Medicina Intézet², MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport³

Bevezetés: A humán kationos tripszinogén (PRSS1) a hasnyálmirigy acinus sejtjei által legnagyobb mennyiségben termelt emésztőenzim. A fehérjét kódoló gén funkcionyeréses mutációi általában már gyermekkorban örökletes pancreatitis okoznak a tripszinogén korai, pancreason belüli aktivációja miatt. A kimotripszin C (CTRC) gátolja a tripszinogén korai aktivációját, funkcióvesztéssel járó mutáció pancreatitis-szel hozhatók összefüggésbe. A PRSS1, a CTRC és egyéb hajlamosító gének egyes mutációi általában gyermekkorban kezdődő hasnyálmirigy-gyulladásra hajlamosítanak, de ritka esetben a betegség késői kezdetű formájában is jól meghatározott genetikai determináltság azonosítható. Célkitűzés: Célunk az volt, hogy genotípus-fenotípus asszociációkat vizsgáljunk ritka mutációkat hordozó, pancreatitis-ben szenvedő betegekben. **Módszerek:** A Magyar Hasnyálmirigy Munkacsoport (www.pancreas.hu) által felkutatott, pancreatitis-ben szenvedő betegek genetikai analízisét hagyományos szekvenálással végeztük. A vizsgált betegekben a rendelkezésre álló klinikai és szakirodalmi adatok felhasználásával vizsgáltuk a genotípus-fenotípus összefüggéseket. **Eredmények:** A CTRC p.T58M eddig ismeretlen mutáció, melyet egy késői kezdetű visszatérő akut pancreatitisben szenvedő, negatív családi anamnézissel rendelkező betegen azonosítottunk. Bár a CTRC p.T58M mutáció funkcionális jelentősége egyelőre nem tisztázott, egyéb hajlamosító fokozó vagy kóroki mutációt az érintett betegen nem találtunk. **Következtetés:** Kutatócsoportunk elsőként azonosította a CTRC p.T58M mutációt egy rekurrens akut pancreatitis-ben szenvedő beteg esetében. A CTRC mutáció patogenezisének in vitro funkcionális vizsgálata szükséges a mutáció pancreatitis-szel való összefüggésének tisztázása érdekében.

21

CLINICAL SIGNIFICANCE OF PATHOGENIC CTRC MUTATIONS IN CHILDHOOD-ONSET PANCREATITIS (DATA ANALYSIS FROM APPLE STUDY)

Bokor B.¹, Sándor M.¹, Németh B.¹, Pánczky A.², Tóth A.³, Mosztbacher D.⁴, Lászlóty N.², Demcsák A.³, Szentesi A.⁵, Pienar C.⁶, Tokodi L.⁷, Vass I.⁸, Kadenczki O.⁹, Czelez J.¹⁰, Andorka C.⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary², Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary³, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁵, Pediatrics Department, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary¹⁰

Background: Increasing incidence of pancreatitis was observed in children in the past years. Genetic risk is a significant etiological factor in pediatric cases. Specific genetic testing became relatively widely available after the discovery of susceptibility genes (PRSS1, SPINK1, CTRC, CPA1, CFTR, and CEL). CTRC mutations (especially p.G60G) are overrepresented in pediatric pancreatitis. It is still unclear, whether the presence of CTRC mutations change the clinical onset and outcome in these patients. **Aim:** Our aim was to perform genetic testing and investigation of genotype-phenotype associations in childhood-onset pancreatitis. **Patients & methods:** Patients with childhood-onset pancreatitis (n=121) were recruited by the Hungarian Pancreatitis Study Group. The clinical data of patients

who carried known pathogenic mutation(s) only in the CTSC gene (n=32) were compared to those patients who did not have any known genetic risk factor (n=62). **Results:** 38% of all patients with pancreatitis carried pathogenic CTSC mutation. They more likely developed recurrent acute (27.6% vs. 14.0%) or chronic pancreatitis (17.2% vs. 8.8%) than those who did not carry any genetic risk factor. Moreover, we observed higher incidence of acute episodes in patients carrying CTSC mutation(s) (average number of episodes was 4.4 vs. 1.5 respectively). Age of onset (12.5 vs. 12.5 years of age) and days spent in the hospital (10.8 vs. 11.0 days) did not differ between these groups. **Conclusion:** The children carrying pathogenic CTSC mutations more likely develop recurrent acute or chronic pancreatitis and they develop acute episodes more frequently compared to those patients who did not have any pathogenic mutation.

22

ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF COMPLICATIONS OF SELF-EXPANDABLE METAL STENTS FOR PALLIATION OF MALIGNANT ESOPHAGEAL STENOSIS AND TRACHEOESOPHAGEAL FISTULAS

Bor R.¹, Fábán A.¹, Bálint A.¹, Farkas K.¹, Szűcs M.², Milassin Á.¹, Czákó L.¹, Rutka M.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, 6720 Szeged; Korányi fasor 8-10., Hungary¹, Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged, 6720 Szeged, Korányi fasor 9., Hungary²

Introduction: Self-expandable metal stent (SEMS) implantation may rapidly improve the symptoms of malignant esophageal stenosis and tracheoesophageal fistulas (TEF). However, dysphagia often returns subsequently and repeated endoscopic intervention may be necessary. Aims of the study to identify the risk factors of complications, frequency and efficacy of repeated endoscopic interventions; and to provide technical recommendations to the appropriate stent selection. **Methods:** We analyzed retrospectively the clinical data of 212 patients with locally advanced esophageal cancer who underwent SEMS implantation. **Results:** 238 SEMS implantations were performed with 99.06% technical success and 1.26% procedure related deaths rate in the enrolled 212 cases. Complications occurred in 84 patients (39.62%) and in 55 cases (25.94%) repeated endoscopic procedures were required. Early re-intervention 24-48 hours after the stent implantations was necessary due to stent migration (12 cases), arrhythmia (2 cases), intolerable retrosternal pain (1 case) and dyspnea (1 case). An average of 1.98 (range 1-6; median: 2) repeated gastroscopies 13.58 (range 1.5-48; median: 11) weeks after the stent implantation were performed during the follow-up period: 37 stent repositions, 23 re-stent implantations, 15 endoscopic esophageal dilations and 7 stent removals. In 48 cases (87.3%) oral feeding of patients made possible by endoscopic interventions. **Conclusions:** In one quarter of SEMS implantations the occurrence of complications, that can successfully manage by endoscopic interventions, has to be reckoned with. Our experiences have shown that the individualized stent choice may substantially reduce the complications rate and make repeated endoscopic interventions easier.

23

PERCUTAN ENDOSCOPOS GASTROSTOMÁS BETEGEINK UTÁNKÖVETÉSÉVEL SZERZETT TAPASZTALATAINK

Bordás L.¹, Crai S.¹, Vágó A.¹, Rác B.¹, Ilyés S.¹, Szalai L.¹, Fazekas I.¹, Gurzó Z.², Nettye Z.¹, Novák J.¹, Békés Megyei Központi Kórház, Pándy Kálmán Tagkórház III Belyógyászat-Gasztroenterológia, Gyula¹, Endoszkópos Labor²

Bevezetés: 1980-ban Gauderer és Ponsky közzétették először, az endoszkóp segítségével kialakítható gasztrosztoma eljárását. Azóta az eljárás világszerte elterjedt. Közép Európában ma még továbbra is ritkán kerül sor PEG- táplálásra. Habár évről évre több betegnél kerül implantálásra a PEG továbbra is kevés esetben és túl későn folyamodunk ehhez a lehetőséghez. A PEG-táplálás jó effektussal alkalmazható a fej-nyak régió tumoros folyamatai, koponya sérülései esetén és neurológiai körkörüben. A megfelelő tápláltság a gyógyulás szempontjából alapvető fontosságú, eredményes kezelés csak kielégítő tápláltsági állapot esetén várható. A PEG táplálás javítja az életkilátásokat és az életminőséget **Betegek és módszerek:** PEG implantáción átesett betegek adatainak retrospektív feldolgozása az eltelt 10 éves periódusban. Vizsgáltuk az átlagos kezelési idő

hosszát, a PEG szükség szerinti cseréje vagy eltávolítása körülményeit, felmértük a szövödmények milyenségét és gyakoriságát. 2007-2017 idő intervallumban 205 esetben végeztünk PEG implantációt. Vizsgált anyagunkban 187 esetet dolgoztunk fel. A diagnózis felállításától a PEG beültetéséig közel év telt el, átlagban 323 nap. Az átlagos szondaviselési idő 221 nap volt. A vizsgált időszakban 13 esetben távolítottunk el véglegesen a PEG-t, cserére 16 esetben került sor. A sikeres PEG implantációk aránya 98,4% volt. A szövödmény ráta (9,5%) az irodalmi adatoknak megfelelő volt. **Eredmények:** A diagnózis felállításától a PEG implantációig eltelt hosszú időintervallum emelhető ki. Sok esetben már végstádiumban történt a beültetés, ez lényegesen rontja az eredményeket, illetve a betegek hosszú távú kilátásait. Saját eredményeink és az irodalmi adatok alapján a PEG javítja az életkilátást és az életminőséget, ezért a társszakmákkal közösen, törekednünk kell a beavatkozás legkorábbi megfelelő időpontjának kiválasztására.

24

BODY COMPOSITION ANALYSIS USING BIOELECTRICAL IMPEDANCE IN PAEDIATRIC PATIENTS WITH CROHN'S DISEASE

Boros K.¹, Müller K.¹, Orova F.¹, Béres N.¹, Cseh Á.¹, Kiss Z.¹, Arató A.¹, Veres G.¹, 1st Department of Paediatrics, Semmelweis University, Hungary¹

Background: Paediatric Crohn's Disease (CD) is associated with malnutrition, weight loss, osteopenia and failure to thrive. These deficits could result in altered body composition. The reduction of protein related compartments (lean body mass, fat free mass) are well described in adult patients with CD, but less is known about this topic in paediatric patients. Our aim was to compare the body composition in children suffering in CD and an age matched control group, and to follow the changes in the body composition in CD patients getting exclusive enteral nutrition (EEN) and using biologics (anti-TNFα). **Methods:** Body composition was measured in CD patients (n=15, mean age: 15,4 years) using bioelectrical impedance at the beginning of the therapy they received, and 6-8 weeks later. Six patients were treated with EEN, eight patients received anti-TNFα therapy. One patient was measured before and after hemicolectomy. Healthy (n=9, mean age: 15,21) and CD patients (n=7, mean age: 13,11) in remission as controls were enrolled in the study. In parallel, we followed the alterations in the body composition in the treated children through their therapy. We calculated the z-scores using Joubert-method. **Results:** Patients in active phase had lower values compared to the patients in remission phase and healthy controls (HC): weight z-score (-0,8 vs. 0,4 and 0,3), fat mass index (FMI: 3 vs. 5,2 and 4,6) and fat free mass index (FFMI: 14,2 vs. 16,3 and 14,5). During the EEN therapy the weight z-score (from -0,9 to -0,7), the FMI with 0,07% and the FFMI with 2,76% increased. In patients who react to biologics the z-score increased with 0,12, the FMI 3,66% and the FFMI with 2,33%. The values in therapy resistance group decreased: weight z-score: with 0,5, FMI with 11,5%, and FFMI with 9,9%. The hemicolectomised child weight z-score increased from -1,98 to -0,48, the FMI 75,8% and FFMI with 27,8%. **Conclusion:** Our findings suggest, that the weight z-score, FMI and FFMI of the patients in active phase were lower compared to the patients in remission phase and HCs. During the EEN the parameters did not change significantly. Through the induction of anti-TNFα therapy clear difference between patients who responded and non-responded were detected. In conclusion, the induction of biologics and the EEN may have an effect on body composition.

25

MITOCHONDRIAL NEUROGASTROINTESTINAL ENCEPHALOPATHY A RARE CAUSE OF GASTROINTESTINAL DYSMOTILITY

Boros E.¹, Jurenka Z.¹, Fejes R.¹, Székely A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belyógyászati Osztály¹

The gastrointestinal tract is an important and often overlooked site of mitochondrial disease symptoms. Gastrointestinal abnormalities may be an early presenting sign of mitochondrial disease. Chronic intestinal pseudo-obstruction can be a feature of mitochondrial disorders, such as mitochondrial neurogastrointestinal encephalopathy (MNGIE), a rare autosomal-recessive syndrome, resulting from mutations in the thymidine phosphorylase gene. MNGIE

patients show elevated circulating levels of thymidine and deoxyuridine, and accumulate somatic mitochondrial DNA defects. Our aim is to present a case recently diagnosed in our department with this rare disease. MT 23 year old seriously malnourished male patient was referred to our department for home parenteral nutrition in 2014. His investigation started at the age of 5 years for abdominal complaints, and the diagnosis of celiac disease was made, though endomysial and tissue transglutaminase examinations were negative. Later on, despite gluten free diet the patient failed to thrive, and periods of fever occurred. Because of serious gastrointestinal dysmotility in 2009 the patient was operated on for superior mesenteric artery compression syndrome and a duodeno-jejunoscopy was done. Extensive histology cytology and culturing took place also with negative results. A transient weight gain occurred but 2 years later the condition of the patient seriously deteriorated. CVID and Crohn's disease emerged as working diagnoses but could not be proved. In 2012 serious neuropathy developed, and the MRI revealed severe brain damage which was interpreted as immune vasculitis. In this year an explorative laparotomy was done again, and extensive biopsy took place without providing any definitive results. Because of the serious dysmotility the suspicion of mitochondrial disease emerged. Genetic examination revealed a homozygous pathogenic variant in exon 7 of the TYMP gene, thereby the diagnosis of MNGIE was made in this patient. Conclusion: Mitochondrial disease should be part of the differential diagnosis for individuals with dysmotility, chronic diarrhea, constipation or chronic abdominal pain, and especially in children who fail to thrive.

26

AZATIOPRIN METABOLITOK SZINTJÉNEK MÉRÉSE TELJES VÉRŐL HPLC-VEL IBD-S BETEGEKBEN

Bubán T.¹, Mezei Z.², Papp M.¹, Várölgvi C.¹, Altorjay I.¹, Palatka K.¹, Gasztroenterológiai Tanszék, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Debrecen¹, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Debrecen²

Bevezetés: Az azatioprin (AZA) a gyulladásos bélbetegségekben (IBD) gyakran használt immunszuppresszív szer. Metabolizmusa összetett, főbb metabolitjai a 6- tioguanin nukleotidok (6-TGN) és a 6-metilmerkaptopurin (6-MMP). A 6-TGN felelős a citotoxicitásért, míg a 6-MMP a hepatotoxicitásért. Szintmérésük több szempontból is nehézségekbe ütközik, a terápiás tartományuk sincs még egyértelműen meghatározva. Számos laboratóriumi, HPLC-t (high performance liquid chromatography) használó módszer létezik a 6-TGN-ok és 6-MMP szintjének mérésére, azonban a tisztított vörösvértestekre épülő módszerek idő- és munkaigényesek, gyári kitek nem kaphatók. **Célkitűzés:** Teljes vér felhasználására épülő módszer beállítása, 6-TGN/6-MMP- szint mérés IBD-s betegekben. **Betegek és módszerek:** A jelenleg is zajló vizsgálatba eddig 49 IBD-s betegert vontunk be. A meghatározást heparinnal antikoagulált teljes vérből végeztük. A minták előkészítése után egy Agilent 1200 HPLC készüléken szeparáltuk a 6-TGN- t, a detektálás 341 nm-en egy diódasoros UV detektoron történt. **Eredmények:** Korábbi tanulmányok alapján meghatározva a terápiás tartományt (6- TGN: 235-450 pmol/8x10 8 vvt) 24 (48,98 %) betegben volt a 6-TGN-szint a terápiás tartomány alatt, 14 (28,57 %) felette. A 6-MMP-szint a validálási folyamat során a detektálási szint alatt maradt, ezért ez nem került feldolgozásra. Hematológiai szövődményt (fvs<4G/l) 6 (12,24 %) betegben, májenzim szint emelkedést (GOT/GPT>40 U/l) 1 betegben észleltünk. A 6-TGN-szint medián értéke a terápiás tartományban 360, alatta 147, felette 547 pmol/8x10 8 vvt volt. A betegek által szedett AZA dózis medián értéke a terápiás tartományban lévő 6-TGN-szint esetén 1,7, alatta 1,92, felette 1,96 mg/kg volt. Hematológiai szövődmény, illetve hepatotoxicitás vonatkozásában, összefüggést egyelőre nem tudunk kimutatni az alacsony esetszám és az eredmények szórása miatt. **Következtetések:** Az irodalommal összhangban az AZA dózisa és a 6-TGN szintje között nincs szoros összefüggés, azonban alkalmas lehet alacsony metabolit szint esetén a rossz beteg compliance felderítésében, magas szint esetén a toxicitás megelőzésére. Az általunk bemutatott módszer standardizálható, ezáltal akár multicentrikus tanulmány keretében is a nagyszámú IBD-s beteg azatioprin kezelésének monitorizálásában játszhat nagy szerepet az hatékonyság megítélésére és a mellékhatások megelőzésére.

27

PREDICTIVE FACTORS DETERMINING SURVEILLANCE OF SURGICALLY TREATED INVASIVE IPMN OF THE PANCREAS

Budai K.¹, Tihanyi B.¹, Nehéz L.¹, Tihanyi T.¹, Borka K.², Semmelweis Egyetem I.sz. Sebészeti Klinika¹, Semmelweis Egyetem II.sz. Patológiai Intézet²

Objective: The purpose of this study is to refer the potential agents that might affect the surveillance of patients with invasive IPMN who underwent pancreatic resection. **Methods:** In the period of 2001 and 2015 from all the radical resections of the pancreas 78 were verified as IPMNs. 30 of them proved to be invasive types. These patients have been reviewed after surgical treatment for invasive intraductal papillary mucinous neoplasm of the pancreas. The possible determinant factors were compared to these patients' survival rates. **Results:** The sample contains 19 male and 11 female patients whose average age is 64 years (from 41 to 83). There is no relation between blood type or platelet number and the survival rate. Significant correlation has been found between clinically and histopathologically proved presence of chronic pancreatitis (p=0.001), a harmful habit such as smoking and alcohol abuse and the unfavorable survival rate. The subgroups according to the mucin expression profile such as intestinal versus pancreatobiliary (p=0.048) and gastric versus pancreatobiliary (p=0.028) also took part in the negative prediction of the survival rate. Metastatic lymphnodes (p=0.007) and progression to surrounding tissues (p=0.002) also have an affection on the surveillance. The tumor marker CA19-9 (p<0.00001) level's elevation is also a negative predictor of the survival rate but there hasn't been connection between the CEA level and the patients' surveillance. **Conclusion:** The metastatic lymphnodes, invasion of the surrounding tissues, presence of chronic pancreatitis, the subgroups based on the mucin expression profile, the elevated CA19-9, alcohol abuse and smoking are those predictive factors that take important part in the determination of the survival rate of surgically treated invasive IPMN patients.

28

BODY COMPOSITION AS A PREDICTOR FACTOR OF DISEASE OUTCOME IN INFLAMMATORY BOWEL DISEASE – RESULTS OF 3-YEAR FOLLOW UP

Csontos Á.¹, Molnár A.², Dakó S.¹, Hencz R.¹, Piri D.¹, Ferencsik T.³, Pálfi E.⁴, Miheller P.¹, Semmelweis University, 2nd Department of Medicine, Budapest, Hungary¹, Semmelweis University, School of PhD Studies, Doctoral School of Pathological Sciences, Health Sciences Research, Budapest, Hungary², Óbuda University, John von Neumann Faculty of Informatics, Physiological Controls Research Center³, Semmelweis University, Faculty of Health Sciences, Department of Dietetics and Nutrition Sciences, Budapest, Hungary⁴

Background: Malnutrition and altered body composition can develop in patients with inflammatory bowel diseases (IBD) for a variety of reasons. Malnutrition and sarcopenia may worsen disease outcome in chronic disorders, raise the risk of infections and hospitalization. **Material and method:** We followed 198 IBD outpatients (144 CD and 54 UC) for 3 years to identify potential risk factors of unfavourable disease outcome. Baseline body composition were measured by bioelectrical impedance analysing (BIA) method to evaluate nutritional status. Penalized logistic regression was used for the multivariate modelling of the outcome, with two sets of - prespecified - predictor variables age, sex, CU/CD, BMI, FFMI. **Results:** According to our results 19.2% of the patients (n=38) were underweight (had BMI<18.5 kg/m²) and 29.8% (n=59) had alarming low fat-free mass index (FFMI) and were at risk of sarcopenia. Overall 31.5% (n=62) of the patients needed steroid therapy and 53.5 % (n=106) was given anti-TNF. Almost third of the participant (30.8%, n=61) were hospitalized due to disease flare or its complication at least once during the follow-up time. The mean period of hospitalization was 19.14 ± 32.7 days. 20.2% (n=40%) of all participants have undergone intestinal surgery. Hospitalization was positively associated with sarcopenia risk: alarming low FFMI was associated with an OR of 1.81 (95% CI: 1.03-3.20, p=0.04060), no other significant association was found in either of the models. The risk of operation was higher in patients with lower BMI: OR=1.55 (95% CI: 1.05-2.29, p=0.02778) for 5 units decrease; again, no other association was significant in the models for operation. **Conclusion:** Our results suggests that low BMI is a risk factor of surgery in inflammatory bowel

disease patients. Furthermore alarming low FFMI is a predictor of need of hospitalization and that suggests more serious flares. Identification of malnutrition and altered body composition has notable importance in disease outcome among IBD patients.

29

A RARE CAUSE OF PORTAL HYPERTENSION : HEPATOPORTAL SCLEROSIS, A HISTOPATHOLOGICAL FINDING

Czuczor V.¹, Dandé G.¹, Rácz F.¹, Szegei L.¹, Inátsy Pap M.², Szakál T.², Tölgyesi K.³, 1.st. Department of Internal Medicine, Jóna András Educational Hospital, Nyíregyháza¹, Department of Radiology, Jóna András Educational Hospital, Nyíregyháza², Department of Pathology, Jóna András Educational Hospital, Nyíregyháza³

Portal hypertension in the absence of cirrhosis or obliteration of extrahepatic portal system is a distinct clinically entity, but a rare condition.

Here we report the case of our 35 year old male patient with recurrent gastrointestinal bleeding, in whom oesophageal and fundal varices, splenomegaly and pancytopenia have been evolved. Mesentero-caval shunt was carried out when he was nineteen, and he also had TIPS implantation a few years ago. Atresia of the portal vein was supposed to be the cause of portal hypertension. As part of our examination abdominal CT was performed, which showed signs of portal hypertension in the absence of liver nodularity, and the portal vein was intact. His liver function tests was only mild abnormal. He underwent liver biopsy, the histological finding was hepatoportal sclerosis (HPS).

There are various synonymes in the literature used to describe this condition, such as idiopathic portal hypertension, non-cirrhotic intrahepatic portal hypertension, benign intrahepatic portal hypertension, regenerative nodular hyperplasia. Pathological findings include phlebosclerosis, megasinusoids and portal fibrosis. Etiology and pathogenesis remain to date unclear, but microvascular liver injury, vascular thrombotic mechanisms as well as autoimmune process might be hypothesized.

30

TITÁN ÉS CIRKÓNIUM-DIOXID IMPLANTÁTUMOK OSSZEINTEGRÁCIÓJÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA PATKÁNY FAROKCSIGOLYA MODELLEN.

Czumbel L.¹, Choubineh K.¹, Farkasdi S.¹, Hriczo-Koperdak G.², Rácz R.¹, Varga G.¹, Orálisbiológiai Tanszék, Semmelweis Egyetem, Budapest¹, Konzerváló Fogászati Klinika, Semmelweis Egyetem, Budapest²

Bevezetés. A cirkónium-dioxid (ZrO₂) implantátumok, új anyagnak számítanak az implantológia területén, egyre több klinikus részesíti őket előnyben a titán anyagú implantátumokkal szemben. Ez többek között annak köszönhető, hogy a ZrO₂ implantátumok esetében kisebb a periimplantitisz kialakulásának valószínűsége, továbbá esztétikai szempontból is kedvezőbbek. Viszont alkalmazásukkal kapcsolatban kevés standardizált, összehasonlító vizsgálat született. Ez nehezíti az objektív következtetések levonását a témában. A korábbi években kutatócsoportunk kifejlesztett egy standardizálható és reprodukálható in vivo modellt, amely felhasználható az osseointegrációs folyamatok vizsgálatára. **Célkitűzés.** Ezen kutatás célja, hogy in vivo modellen, hisztomorfometriai és biomechanikai mérési módszerekkel függetlenül vizsgáljuk az osseointegrációs folyamatokat titán és ZrO₂ implantátumok esetében. **Anyagok és módszerek.** Kísérletünkben Wistar laboratóriumi patkányokat használtunk. Az állatokat két csoportra osztottuk. Az egyik csoport „commercially pure titanium” (cpTi) implantátumokat kapott, amíg a másik csoport ZrO₂ implantátumokat. Az implantátumok egyedi, hasonló méretek alapján készültek, és azonos felületi kezelésben: homofúvásban és savmaratásban részesültek. Az állatok farkát az 5. és a 6. kaudális csigolya közötti ízületnél amputáltuk. Ezt követően az 5. csigolyába, a csigolya hosszengelyével párhuzamosan kerültek beültetésre az implantátumok. Az osseointegrációs folyamatok vizsgálatát a műtétet követő 4. hónapban végeztük. Hisztomorfometriai analízis során a csont-implantátum kapcsolat (BIC) arányát számoltuk. Biomechanikai mérések keretében kitépési erőt mértünk. Statisztikai vizsgálatunkat Statistica 12 programmal végeztük. **Eredmények.** A hisztomorfometriai elemzések alapján mind két típusú implantátum azonos mértékben osseointegrálódott. Titán implantátumok esetében (n=10) az átlagos BIC érték 66.25 ± 2.77 %, a ZrO₂ implantátumok

esetében pedig (n=11) 65.67 ± 4.81 %. Ezzel szemben, a biomechanikai mérési eredmények más trendet mutatnak. A kitépési erők átlaga titán esetében (n=9) 208±15 N, ZrO₂ esetében (n=11) 46±6 N. A különbséget szignifikánsnak találtuk, (p < 0.05). **Következtetés.** Eredményeink szerint a ZrO₂ implantátumok osseointegrálódnak. Csonthoz való kötődésük erőssége azonban jóval gyengébb, mint a titán anyagú implantátumoké.

31

THE PREVALENCE OF MALNUTRITION AND THE EFFECTS OF SELF-ADMINISTERED MALNUTRITION RISK SCREENING METHOD IN OUTPATIENTS WITH IBD

Dakó S.¹, Molnár A.², Pálfi E.³, Nagyné Tajti É.⁴, Csontos Á.¹, Mihelics P.¹, Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika¹, Semmelweis Egyetem, Doktori Iskola², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék³, Semmelweis Egyetem Központi Dietetikai Szolgálat⁴

Background: A high prevalence of malnutrition is detected among patient with inflammatory bowel disease (IBD), and it is thought to worsen the disease outcome. Due to the limited time in outpatient care, the question arises as to who carries out the survey. In such cases BAPEN and ASPEN suggest the self-administered screening for the patients. **Aims:** The object of this study was to assess the nutritional status and body composition of outpatients with IBD. In addition, to examine that Hungarian IBD patients with what accuracy are able to assess the risk of their own nutritional status. **Methods and materials:** IBD patients from outpatient clinic were involved into this study (n=154; 84 men, 70 women; CD: 114, UC: 40; aged: 31.8±9.7, min. 18 years, max. 71 years). For screen the malnutrition, the self-administered version of MUST (Malnutrition Universal Screening Tool) questionnaire was used (based on Sandhu et al. 2015). Screening was completed with body composition measurement performed by InBody770. Microsoft Excel and SPSS 20 programs were used for statistical analysis. **Results:** 97.4% of patients reported the screening tool as easy or very easy. According to the self-administered MUST and filtering performed by dietitian had the same result, as 57.8% of patients had medium or high risk of malnutrition in outpatient setting. Sarcopenia risk occurred in 57.0% of women and 22.6% of men. The body composition analysis showed significant difference at body weight, fat mass, BMI and FMI values between CD and UC patients. There was a closer relationship between BMI and FMI (r = 0.84) than between BMI and FFMI (r = 0.72). **Conclusions:** High risk of malnutrition was observed among ambulatory IBD patients. Approximately 97.0% of patients able to assess the risk of malnutrition at the same accuracy as health care workers. Based on our result we suggest to combine MUST screening and body composition measurements for the most effective assessment of the nutritional status. With the self-administered questionnaires developed for patients, subject can play an active role in helping to recognize the warning signs of malnutrition and seek timely medical attention.

32

ECHOENDOSCOPIA FRISS LICENC VIZSGÁVAL, QUALITY KONTROLL A KEZDETEKBEN

Dancs N.¹, Szepes A.², Czákó L.³, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹, Gasztroenterológia, Bács-Kiskun Megyei Oktató Kórház, Kécskemét², I. Belgyógyászati Klinika, Szegedi Tudományegyetem, Szeged³

Előzmények: Echoendoscopy a licenc vizsga sikeres abszolválását követően végezhető önállóan. Sajnos jelenleg még kevés az olyan centrum, ahol több echoendoscopyban jártas szakember is dolgozik és a tudás helyileg megszerezhető. Így a frissen licenc vizsgát szerzett echoendoscoposnak a továbbiakban önállóan kell vizsgálnia és egyedül döntenie súlyos kérdésekben, nagy felelősséggel. **Célunk:** A licenc vizsgát követő kezdeti periódusban az echoendoscopos quality kontroll biztosítását igyekeztünk megszervezni endoszkópos laborunkban. **Módszereink:** A kellő szakmai gyakorlat és rutin megszerzéséhez elengedhetetlen a rendszeres gyakorlás, az echoendoscopy önálló végzése. A legnehezebben elődönthető kérdések szinte mindig a pancreas betegségek vonatkozásában merültek fel. Az ilyen külön kiemelését igénylő esetekben több fórumon is éltünk a konzultáció lehetőségével. Az EUS 2016 nemzetközi konferencia Budapesten kiváló lehetőséget nyújtott 2 betegünk szakmai konzul-

tációjára, a remek továbbképzési lehetőség mellett. Egyik páciensünkél az előzetesen osztályunkon végzett EUH-FNA felvetette a neuroendokrin pancreas tumor lehetőségét, újabb FNA-t javasolva. Az EUS 2016 konferencia keretében lehetőség nyílt az újbóli EUH-FNA szakértő általi megismétlésére, ahol az on-site cytológus már aznap megerősítette a neuroendokrin tumor diagnózisát. A beteget azóta megműtötték, onkológián gondozás alatt áll. Egy másik esetben a krónikus pancreatitis mellett felmerült pancreas tumor gyanút az expert team az echosonographia képanyaga alapján kizárta, EUH-FNA elvégzését nem tartva szükségesnek. A nagy, nemzetközi konferencia mellett a saját endoszkópos laborunkban, vendég szakértők meghívásával tartott győri EUS napok is kiváló lehetőséget adnak kis csoportban végzett továbbképzésre, ill. hands on trainingre. A házi konferenciánkon a társszerző vendég konzultánsok a tervszerűen ütemezett endoszkópos konzílium lehetőségét biztosították. **Konklúzió:** A licenc vizsga megszerzése után önállóan végezhető echoendoscopia. A kellő szakmai rutin megszerzéséig a kezdeti periódusban még nagy szükség van a szakértővel való konzultáció lehetőségére, melyre mind a nemzetközi EUS 2016 konferencia Budapesten, mind a helyileg szervezett EUS napok kiváló lehetőséget teremtettek.

33

HETEROTOPIC GASTRIC MUCOSAL PATCH OF THE UPPER ESOPHAGUS CAUSING STRICTURE

Dandé G.¹, Rácz F.¹, Kovács J.¹, Sipos B.¹, Szegedi L.¹, Josa András Teaching Hospital Nyíregyháza 1st Department of Internal Medicine¹

An esophageal inlet patch (also referred as heterotopic gastric mucosa of the upper esophagus /HGMUE/) is a discrete, gastric mucosa resembling area mostly in the proximal esophagus. Its prevalence is 5-70 percent in an autopsy series, endoscopic studies have reported it to be present in 0.4 to 13.8 percent of patients undergoing diagnostic upper endoscopy. These salmon-colored patches are most commonly found in the proximal 3 cm of the esophagus usually just distal to the upper esophageal sphincter. The patch ranges in size from 2mm to 4.5 cm, can be solitary or multiple. Biopsies reveal corpus or fundic type gastric mucosa. The clinical manifestations of HGMUE are divided into neoplastic and non-neoplastic groups. Most of them are asymptomatic and incidentally found. (type I.) The type II. is characterized by laryngopharyngeal reflux. At type III. we find stricture, web, fistula or bleeding, probably related to acid production. At type IV. there is dysplasia and at type V. there is adenocarcinoma. At the case of our patient, Z.J. (84), male, we performed an endoscopy because of dysphagia and we diagnosed and treated a benign, type III stricture of the upper esophagus.

34

EOSINOPHIL OESOPHAGITISSEL SZERZETT TAPASZTALATAINK

Daróczi T.¹, Juhász M.¹, Általános belgyógyászat, Szent Margit Kórház, Budapest¹

Bevezetés: Az eosinophil oesophagitis egy antigén mediálta krónikus nyelőcsőgyulladás, melyet étel- és légúti allergének egyaránt kiválthatnak. A betegség gyakran társul más allergiás megbetegedésekkel (asthma, allergiás rhinitis, atópiás dermatitis). Hosszútávú fennállása subepithelialis fibrosishoz és nyelőcsőszűkülethez vezet. Kezelése pedig élethosszig tartó diétával, gyógyszeres terápiával vagy nyelőcsőtágítással lehetséges. **Eredmények:** Eddig 8 betegünkél diagnosztizáltunk eosinophil oesophagitist. Közülük 5 férfi és 3 nő, átlagéletkoruk 26, 5 év. A betegeink közül nyolcból öt esetben társuló betegségként asthmát, vagy allergiát találtunk. Vezető tünet a legtöbb esetben falatelakadás, refluxra típusos panaszok voltak. Endoszkópos vizsgálat során pedig minden betegnél a jellegzetes endoszkópos képet a feline oesophagust (macska nyelőcső) láttuk. De előfordult krepp papír nyálkahártya vagy oesophagus stenosis endoszkópos képe is. Szöveti mintavétel minden esetben több mint 15 eosinophil sejtet/ látótér (hps) leletezett, mely alapján állítottuk fel a diagnózist. **Következtetés:** Az eosinophil oesophagitisben szenvedő betegek terápiájaként úgynevezett „six- food elimination diet (6-FED)” diétát vezettünk be, valamint kezdetben topikális szteroid, azaz fluticasone kezelést alkalmaztunk. Panaszok enyhülése, megszűnése esetén fluticasone terápia elhagyását követően is

tartós tünetmentességet értünk el, így nyelőcsőtágításra egy esetben sem volt szükség betegeink esetében.

35

NÉHA EGY PEZSGÓTABLETTA IS OKOZHAT PROBLÉMÁT

Daróczi T.¹, Juhász M.¹, Általános belgyógyászat, Szent Margit Kórház, Budapest¹

Bevezetés: Az eosinophil oesophagitis a nyelőcső krónikus gyulladásos megbetegedése, mely gyerekkorban és egyre növekvő számban a fiatal felnőtt férfiak esetében is előfordul. Tünetei sokszor GERD-re hasonlítanak, de gyakran jelentkezik dysphagia és nyelészavar is. A diagnózis felállításához felső panendoszkópos vizsgálatra és szövettani eredményre van szükségünk. A kezelés pedig egész életen át szükséges. **Esetismertetés:** Betegünk egy 32 éves fiatal ember, aki 3 éve tud EoE betegségéről. Elmondása szerint figyel étkezésére, amióta diagnosztizálták betegségét. 2016. augusztusában, azonban kalcium-magnézium pezsgótabletta bevétele után úgy érezte, megakadt a nyelőcsőjében. Dysphagia, fulladás miatt sürgősségi osztályon jelentkezett, ahol acut gastroscopia elvégzését nem tartották szükségesnek az erős mellkasi fájdalom ellenére. Ezt követően jelentkezett betegünk, nem szűnő fájdalom miatt. Az általunk elvégzett endoszkópos vizsgálat során típusos feline oesophagus (macska nyelőcső) képe mellett az elakadt félig feloldódott tablettát is megtaláltuk, lokális injektálással sikeresen feloldottuk, így a beteg panaszai megszűntek. **Következtetés:** Mivel az eosinophil oesophagitisnek nincs a diagnózist egyértelműen meghatározó specifikus tünete, ezért fiatal dysphagiás illetve falatelakadásos panaszokkal jelentkező főleg férfi betegeknél minden esetben gondoljunk eosinophil oesophagitis lehetőségére!

36

AZ OTTHONI CALPROTECTIN GYORSTESZTTEL SZERZETT TAPASZTALATAINK

Dávda L.¹, Kacska S.¹, Altorjay I.¹, Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tan-szék¹

A széklet calprotectin a vastagbélben zajló gyulladás biomarkere, értéke jól korrelál a gyulladásos bélbetegségek (IBD) aktivitásával, jelezve a kezelés hatékonyságát, a fenyegető relapsust. Alkalmazásával követhető a betegek, csökkenthető az endoszkópos vizsgálatok száma. Az otthon végezhető széklet tesztek segítségével azonnali eredmény nyerhető, csökkenthető az egészségügyi személyzet terhelése, javulhat a beteg compliance. Klinikailag remisszióban lévő, vagy enyhe-közepes aktivitást mutató, „okostelefonnal” rendelkező IBD betegeknél végeztünk otthoni calprotectin (IBDoc applikáció, Bühlmann) meghatározást telefonjuk segítségével, párhuzamosan életminőséget felmérő kérdőív (IBDQ) kitöltésével. A klinikai aktivitás meghatározása Mayo score és CDAI (Crohn's disease activity index) segítségével történt. A bélnyálkahártya gyulladás aktivitásának megítélésére minden beteg esetében colonoscopos vizsgálatot végeztünk (eMayo, SES-CED). 20 beteget vontunk be a vizsgálatba (12 colitis ulcerosa, 8 Crohn betegség), közülük 13 volt férfi, 7 nő, az átlagéletkor 35,5 év. Minden beteg képes volt az otthoni calprotectin teszt elvégzésére az okostelefon applikáció segítségével, összesen 1 esetben kellett a mérést időtűllépés miatt megismételni. A gyulladás a betegek 80%-ban volt aktív az colonoscopos vizsgálat során, az endoszkópos indexek és a calprotectin eredmények összevetése szoros korrelációt mutatott (cut-off érték 30 ug/g). Az utóbbi években lehetőség nyílt arra, hogy az IBD-ben szenvedő betegek saját otthonukban tudják ellenőrizni a betegségük állapotát egy egyszerű teszt segítségével, hasonlóan olyan krónikus betegségekhez, mint a diabetes mellitus vagy hypertonia. Az egyszerű, noninvaszív széklet teszt lehetővé teszi a betegség aktivitásának rendszeres ellenőrzését: negatív eredmény esetén eltekinthetünk az endoszkópos vizsgálatról, pozitív eredmény pedig előrejelzi vagy bizonyítja a relapsust, ami a kezelés módosítását teheti szükségessé.

37

RISK OF CARDIOVASCULAR EVENTS IN PATIENTS ON PPIs AND CLOPIDOGREL – A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS

Demcsák A.¹, Lantos T.², Bálint E.³, Hegyi P.³, Szabó I.⁴, Department of Pediatrics and Pediatric Health Center, Faculty of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Institute for Translational Medicine, Faculty of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary², 1st Department of Internal Medicine, Faculty of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Gastroenterology, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴

Background: Clopidogrel and proton pump inhibitors (PPIs) are often prescribed together due to comorbidities in adult patients (pts). Clopidogrel being a prodrug is metabolized into active form by cytochrome P450 enzymes. Whereas PPIs being metabolized by these enzymes are known to alter clopidogrel activation in vitro. However previous clinical studies have shown controversial results on possible complications of simultaneous PPI and clopidogrel treatments. **Aim:** Our aim was to conduct a systematic review and meta-analysis on the risk of cardiovascular side effects of PPIs in pts taking clopidogrel. **Methods and patients:** Electronic databases of Pubmed, Embase and Cochrane Central Register of Controlled Trials were searched for human observations (randomised controlled trials and observational studies) by using PICO (P: pts with clopidogrel, I: with PPI, C: without PPI, O: cardiovascular risk) formula. Two independent investigators screened eligible studies from 2008 to 2016. After study exclusions we extracted data from 44 studies for three outcomes: major adverse cardiac event (MACE), myocardial infarct (MI) and cardiovascular (CV) death. The meta-analysis was registered in PROSPERO (No.: 42017054316). Results: Finally we extracted data of 350642 pts. Data of 180931 pts were used to determine the risk of MACE, 82346 pts for risk of MI and 54320 pts for risk of CV death. Meta-analysis showed that the risk of MACE (RR=1,227, 95 % CI: 1,086-1,387) and the risk of MI (RR=1,432, 95 % CI: 1,218-1,683) is significantly higher in the PPI group. The risk of CV death (RR=1,134, 95 % CI: 1,015-1,265) shows a higher tendency without statistical difference in the PPI group. The visual analysis of Funnel plots did not reflect worthwhile publication bias. **Conclusion:** Concomitant use of PPIs and clopidogrel elevates the risk for MACE and MI, and results a higher tendency of CV death. More randomized controlled trials are needed to evaluate the possible interactions of individual PPI drugs with clopidogrel.

38

MOLECULAR TUMOR BOARD WORKFLOW USING THE ONCOMPASS DECISION SUPPORT ALGORITHM

Déri J.¹, Hegedüs C.¹, Várkonyi E.¹, Tihanyi D.¹, Lengyel C.¹, Pőcz B.¹, Schwab R.¹, Peták I.¹, Oncompass Medicine Hungary Ltd, Budapest¹

In the era of Precision Oncology dynamic decision making on personalized treatment recommendation greatly depends on series of tumor molecular characterization followed by biomedical and clinical interpretation, which are all essential for Molecular Tumor Boards (MTB). Increasing number of diagnostic laboratories perform next generation sequencing on tumor DNA/RNA at a rapidly decreasing cost but few has reliable, reproducible and effective built-in information system service for interpretation that MTBs can safely rely on. Here, we present our state of the art decision support system and our MTB workflow that integrates available molecular and clinical patient information to facilitate genomics-driven personalized treatment strategies.

Our MTB mobilizes different subspecialties, including pathologist, molecular biologist, oncologist, surgent, bioinformatician, clinical pharmacologist and genetic counselor to provide comprehensive, genomics-driven information at any given point of disease progression or treatment intolerance to facilitate personalized treatment. For this, multiple factors are considered such as relevant and available specific molecular and drug targets, on/offlabel registered drugs or compounds in clinical development. Our MTB uses a proprietary decision support algorithm and software Precision Medicine Calculator (CE), which aggregates and ranks relevant molecular and clinical evidence to find the most suitable matching therapeutic options.

Oncompass MTB also identifies the most optimal source of sample and test panel for the most informative results that likely represents the tumor burden. Our MTB weighs the pros and cons, risks and benefit of different treatment options and comes up with an informed genomics-driven strategic plan of action that can be integrated in the treatment strategy by the Oncoteams. MTB has established collaborations with local Oncoteams at SZTE and ESZSZK. We select cancer patients at different stages that are best suited for targeted or standard treatment protocols or immunotherapy based on their molecular profile and indication. On the same token our MTB also identifies drugs that are expected to be disadvantageous for the patient given the available molecular information.

Molecular tumor board (MTB) is a powerful multidisciplinary platform in support of improving clinical utility at no additional cost in advanced cancer patients.

39

„LÁTNÍ VAGY NEM LÁTNÍ?!” A VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSCOPIA (CE) KIHÍVÁSAI A KLINIKAI GYAKORLATBAN

Durcsán H.¹, Kovács V.¹, Kiss G.¹, Csala G.¹, Regőczy H.¹, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gastroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹

Bevezetés: A CE klinikai gyakorlatba való bevezetése jelentős mérföldkő volt a vékonybél betegségek diagnosztikájában. Az obskurus gastrointestinalis vérzés (OGIV) elsődleges diagnosztikus módszere. A CE kimagasló diagnosztikus pontossággal rendelkezik. A vizsgálat eredményességét azonban számos tényező befolyásolja; úgymint a beteg gondos előkészítése, melynek elmaradásakor nyálkahártya elválások maradhatnak rejtve. A képanyag értékelését végző személy szakmai felelőssége nagy. **Módszerek:** Osztályunkon 2002. szeptembere óta több mint 450 CE vizsgálatra került sor. Előadásunkban 4 eseten keresztül mutatjuk be a vizsgálat komplexitását, a felmerülő gyakorlati nehézségeket és a multidiszciplináris gondolkodás, együttműködés fontosságát. Első esetünkben a diagnózis felállításában kulcsfontosságú bélőlkészítésre hívjuk fel a figyelmet. Két eset kapcsán a társszakmakkal való együttműködés kiemelkedő szerepét hangsúlyozzuk. Negyedik esetünkben a diagnózisalkotásban központi szerepet játszó- gondos, precíz, időigényes képanyagelemzés prioritását emeljük ki. **Összefoglalás:** Tapasztalataink alapján a CE az OGIV okának kimutatására alkalmas igen magas szenzitivitással rendelkező vizsgálat. Azonban számos körülmény fals eredményhez vezethet. Példáinkon keresztül is látható; a precíz előkészítés és képanyagelemzés a minőségi CE alapvető feltétele.

40

PRECISION ONCOLOGY FOR THE TREATMENT OF GASTRO-INTESTINAL CANCER

Fábián O.¹, Tihanyi D.¹, Várkonyi E.¹, Hegedüs C.¹, Schwab R.¹, Peták I.¹, Oncompass Medicine Hungary Ltd, Budapest¹

Introduction Precision medicine aims to incorporate individual molecular genetic profiles in cancer treatment decisions in order to find the best available matching therapeutic options. Increasing body of evidence associates cancer genomic alterations with cancer prognosis and therapeutic response. Here, we present the results and clinical relevance of multiplex genomic testing of 426 Hungarian patients with gastrointestinal (GI) cancer. **Methods** In 2015/2016, we have sequenced the tumor DNA of patients with pancreatic adenocarcinoma (n=107), colon adenocarcinoma (n=203), rectum adenocarcinoma (n=79) and gastric adenocarcinoma (n=37) using hotspot gene panels and Sanger or Next-generation sequencing (NGS). Amplification or translocation of relevant driver genes were assessed by fluorescent in situ hybridization (FISH). Molecular profiling of tumor samples was followed by molecular and clinical interpretation and Molecular Tumor Board consultations. We classified the detected molecular alterations (driver, Variant of Unknown Significance/VUS, polymorphism) based on scientific evidence and our proprietary decision support algorithm (Precision Medicine Calculator CE). We also associated the identified genetic alterations with matching drugs. **Results** We detected genetic alterations in 326 patient cases (77%) (29% in pancreatic, 44% in colon, 18% in rectum, and 9% in gastric cancer patients). 160/322 (50%) different genetic alterations were identified as drivers in pancreatic cancer, 298/490 (61%) in colon cancer; 112/187 (60%) in rectum cancer and 19/63

(30%) in gastric cancer. The most frequent drivers were KRAS (85%), TP53 (57%) and CDKN2A (9%) in pancreatic cancer; TP53 (57%), KRAS (50%) and APC (45%) in colon cancer; KRAS (61%), TP53 (58%) and APC (32%) in rectal cancer and TP53 (29%), PIK3CA (11%) and CTNNB1 (7%) in gastric cancer. 97% of the detected driver alterations positively associated with registered targeted drugs or matching compounds available in clinical trials. Presumably ineffective but otherwise registered drugs were also identified related to 46% of the driver alterations. **Conclusion** Our data described here clearly establishes that the precision oncology approach efficiently helps finding the best individualized treatment options for GI cancer patients.

41

ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF EARLY COLORECTAL NEOPLASIA

Fábián A.¹, Bor R.¹, Farkas K.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Milassin A.¹, Nagy F.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, Szegedi Tudományegyetem I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

Introduction: Colorectal cancer screening programs facilitate neoplasia detection at earlier stage. Endoscopic resection of early neoplasia can be an alternative to surgery in selected cases, but data about its efficacy and selection criteria is limited. **Aims and methods:** We evaluated retrospectively the efficacy and safety of endoscopic removal of early colorectal neoplasia diagnosed in 2013 and 2015. Patients were divided into two groups based on outcomes of endoscopic removal (surgical resection or endoscopic follow-up). Rate of complete resection, complications, features of the lesion and applied technique were determined. Clinical success was defined as lack of residual tumor in surgical specimens, or recurrence-free follow-up period. **Results:** Endoscopic resection was attempted in 57 of the 597 newly diagnosed colorectal neoplasia. En bloc resection was performed in 33, and piece meal polypectomy in 24 cases. Complete resection was achieved in 34 cases, resection margins contained tumor cells in 11 cases, and margins could not be evaluated in 12 cases due to thermal injury or piece meal technique (mean polyp size was 21 mm, 34 mm and 32 mm, respectively). Complications occurred in 7 cases (endoscopically manageable bleeding in 5, abdominal pain in 1, and perforation requiring surgery in 1 case). After the endoscopic resection, 16 patients underwent surgery (histological results available in 15 cases) and 27 were followed endoscopically (one-year follow-up in 12 cases). Clinical success was achieved in 74% of the patients (8 were operated without residual tumor and none of the 12 patients followed endoscopically for a year developed recurrence – all of them had undergone complete endoscopic resection). Surgical specimens contained residual tumor in 6 cases, and lymph node metastasis was revealed in a patient with high grade dysplasia (previous endoscopic resection was incomplete in 5, and debatable in 2 patients). Throughout the follow-up, biopsy was obtained from the polypectomy site in 7 cases: no malignancy or dysplasia was revealed in 5 cases, and low grade dysplasia was found in 2 cases. **Conclusion:** Endoscopic removal is a safe alternative to surgery in case of early colorectal neoplasia, when complete endoscopic resection can be achieved for the assessment of which detailed pathologic examination is essential. Adequate patient selection is crucial for favorable outcomes of endoscopic resection.

42

TIME LOSS RELATED TO BIOLOGICAL TREATMENT IN INFLAMMATORY BOWEL DISEASES

Fábián A.¹, Bor R.¹, Szántó K.¹, Farkas K.¹, Bálint A.¹, Milassin A.¹, Rutka M.¹, Szepes Z.¹, Molnár T.¹, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

Background: Administration of biological therapies in IBD is associated with various activities that may impair quality of life and lead to productivity loss. Limited amount of data is available about the time related to biological therapies and IBD management. **Aims and methods:** A prospective survey was performed among consecutive IBD patients receiving infliximab (IFX) or adalimumab (ADA) treatment at our IBD unit at Szeged between September 2014 and June 2016. Time spent at the pharmacist's, physicians, and in the bathroom, as well as that required for travelling, examinations, biological therapy and hospitalization throughout a 2-month period was

assessed and compared in case of IFX and ADA. **Results:** A total of 68 IBD patients on maintenance biological therapy were involved (16 with ulcerative colitis and 52 with Crohn's disease; male/female ratio: 29/39). 68% of patients were employees, 3% unemployed, 10% retired, 7% students. 40 patients received IFX (5 or 10 mg/kg intravenously) and 28 patients ADA (40 mg subcutaneously). 79% of patients commuted between home and the IBD unit. No significant difference was found between travel distance of patients receiving IFX and ADA treatment (92.2 km vs. 62.4 km, $p=0.130$). Average time required for IFX treatment (including travel duration, time spent at the waiting room, at blood collection, and with the infusion itself) was 13.2 hours, whereas that for ADA treatment (time spent at the pharmacist's was assessed instead of infusion's duration) was 10.2 hours ($p=0.265$). Travelling to the IBD unit was the most time-consuming activity in both groups (57.1% and 60.6% of the time related to IFX and ADA treatment, respectively). Considering the time related to IBD – including, but not limited to biological treatment (e.g. time spent with hospitalizations, in the bathroom, and inquiring disease-related information) – a total of 59 hours was required for patients on IFX and 37 hours for patients on ADA therapy. Hospitalizations took the most time (60% vs. 30% in case of IFX and ADA, respectively), followed by time spent in the bathroom (20.2% vs. 28%) and at the gastroenterologist (8.9% vs. 19%). **Conclusions:** Biological treatment and IBD-related activities take up a significant amount of time. Travel duration seems to be the most important factor in time consumption of biological therapies, whereas mode of drug administration plays a minor role.

43

EXTENDED SYNAPTOTAGMIN 1 MODULATES THE ACTIVITY OF AC8 IN HEK293 CELLS

Fanczal J.¹, Madácsy T.¹, Hegyi P.², Shumel M.³, Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged¹, MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport H-6720 Szeged, Hungary², Epithelial Signaling and Transport Section, Molecular Physiology and Therapeutics Branch, NIDCR, NIH, Bethesda, Maryland 20892, USA.³

Introduction. The cyclic adenosine monophosphate (cAMP) and Ca²⁺ signaling play central role in the regulation of the secretory functions of epithelial cells. The two signaling system were reported to localized to specific intracellular microdomains and have multiple synergistic interactions helping to optimize the cellular response to stimulation. One of the recently described interactions suggest connection between the store operated Ca²⁺ entry with adenylyl cyclase 8 (AC8) that increase cAMP production, however the molecular mechanism of this process is not known. **Aim.** We aimed to characterize the interactions of SOCE with cAMP. **Methods.** Human embryonal kidney (HEK) cells were transfected with plasmids encoding the proteins of interest. Cellular cAMP production was measured by fluorescence resonance energy transfer (FRET) using the cAMP reporter Epac1. **Results.** The stimulation of the cells with 5μM forskolin and 100μM 3-isobutyl-1-methylxanthine (IBMX) resulted in reversible elevation in cAMP production. The expression of AC8 significantly elevated the cAMP response. The overexpression of the endoplasmic reticulum (ER) Ca²⁺ sensor Stim1, or the Ca²⁺ channel Orai1 (components of SOCE) increased the cAMP production upon stimulation. The effect of Stim1 and Orai1 was not depending on the ER Ca²⁺ content, or extracellular Ca²⁺ influx. Extended synaptotagmin 1 (E-Syt1), a recently described ER-plasma membrane tethering protein, increased the cAMP response, similarly to Stim1-Orai1. **Conclusions.** Our results showed the interaction of SOCE and cAMP production that might play an important role in the regulation of cAMP production. However further studies are required to clarify the mechanisms of the interaction.

44

ASSOCIATION BETWEEN SERUM, MUCOSAL AND FECAL LEVELS OF ANTI TNF- α AGENTS AND RESPONSE TO BIOLOGICAL THERAPY IN PATIENTS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE

Farkas K.¹, Varga A.¹, Pócsik G.¹, Lada S.¹, Madácsy T.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábán A.¹, Földesi I.², Hegyi P.¹, Szepes Z.¹, Nagy F.¹, Maléth J.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹, Institute of Laboratory Medicine, University of Szeged, Szeged²

Introduction. The introduction of anti TNF therapy has dramatically changed the treatment of refractory inflammatory bowel disease (IBD-Crohn's disease [CD], ulcerative colitis [UC]) in many cases. However, the clinical use of anti TNF- α therapies is limited by loss of response occurring even in 40% of the patients. Recently researchers started to investigate the serum, tissue and fecal infliximab levels in IBD patients in the background of loss of response; however these studies focused on a single parameter. **The aim** of the present study is to determine serum, mucosal and fecal anti TNF- α levels and mucosal expression of TNF- α and to assess relationship between the drug levels in biological samples with endoscopic and clinical activity and body composition of IBD patients receiving maintenance anti TNF- α therapy. **Patients and methods.** Patients with luminal CD and UC receiving maintenance anti TNF- α therapy have been started to enroll in the study and the enrollment is still ongoing. Clinical disease activity is assessed, blood samples and fecal specimens are collected and colonoscopy with biopsy samples are performed in every patient. Biopsy samples are obtained from inflamed and uninfamed tissue from the colon. Mucosal TNF- α expression is detected by confocal microscopy after immunofluorescent staining. Serum, mucosal and fecal anti TNF- α and anti drug antibody levels is determined by ELISA assay. Body composition is analyzed with an InBody770 body composition analyzer. Results. At the moment, 12 patients have been enrolled in the study (mean age: 36 years; 8 CD, 4 UC, 8 on infliximab, 4 on adalimumab, previous anti TNF- α therapy in 7 patients). The preliminary measurements confirmed the expression of TNF- α in active, ulcerated bowel mucosa obtained during colonoscopy. Fecal infliximab has been successfully established during our first measurements. Determination of serum anti TNF- α levels and anti drug antibodies is used routinely at our center. **Conclusion.** Our study would be the first that simultaneously examine serum, tissue and fecal concentrations of anti TNF- α comparing with laboratory, clinical and endoscopic activities and body composition. By the end of this project, a better overview of the drug distribution and clearance would give novel insights into the mechanism of loss of response.

45

AZ INFLIXIMAB ALLERGIÁRÓL ESETÜNK KAPCSÁN

Farkas K.¹, Molnár T.¹, Szepes Z.¹, Bata Z.², Németh I.², Nagy F.², Szegedi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹, Szegedi Tudományegyetem, Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika, Szeged²

Bevezetés A TNF (tumor necrosis faktor) blokkolók közül az etanercept az infliximab (IFX), a certolizumab pegol és az adalimumab áll rendelkezésre az idült autoimmun gyulladásos betegségek kezelésére. Korai allergia (anaphylaxia) és késői infúziós reakció az erős allergén (chimera) infliximabbal szemben a leggyakoribb. A betegekben felmerül, hogy az előzetes allergiás anamnézis mellett gyakrabban lehet-e az IFX allergia. **Betegek** K-né S.K. 1990 óta Crohn betegség, a colon betegségéhez társult ízületi gyulladása miatt 2004-2008 között Enbrel (etanercept) és Cimzia (certolizumab pegol) kezelést kapott. 2008-ban és 2010-ben periproctalis tályogok és sipolyok sebészeti ellátását követően szetonok kerültek behelyezésre, ekkor már vékonybél lokalizáció is megjelent. 2011-ben az első infliximab kezelés után egy héttel urticaria és Quincke oedema lépett fel, a második kezelésre allergia osztályon került sor. A második Remicade kezelést súlyos egész testre terjedő erythema, fulladás, gége oedema követte, melyet Tonogen im. és iv. 125 mg Solu_Medrol mérsékelte. A nyilvántartásban vezetett betegek közül 293 beteg kapott 2016.12.31.-ig IFX kezelést. 90 betegben rögzítettünk allergiás anamnézist, ezek közül 6 betegben, míg a 203 előzmény nélküli beteg esetén 8 betegben jelentkezett IFX allergia. Különbséget nem

találtunk (chi2 próba: $p=0.31293$). Egy esetben a Remicade után megkezdett Inflectra is allergiát okozott. **Megbeszélés:** Betegünkben nagy valószínűséggel valódi IgE mediált allergia alakult ki az anti-TNF szerek TNF-et kötő közös epitópjára. Az esetleg adható adalimumab készítményre bőrpórbá készült, a Humira – prick teszt eredménye pozitív lett (ez IgE típusú reakcióra utal) az Enbrel bőrteszt negatív maradt. A legtöbb esetben nem valódi IFX allergiáról van szó csak „anaphylactoid reakció” zajlik, mely nem IgE mediált, ilyenkor a bőrpórbá negatív. Az allergiás anamnézis nem ritka IBD-ben, a betegek tartanak egy újabb potenciális allergéntől, az infliximabmal szemben gyakoribb allergiát azonban nem találtunk az allergiás anamnézissel rendelkező betegek között. **Összefoglalás:** Az IgE mediált anaphylaxia ritka IFX kezelés során, kezelése felkészültséget (intenzív ellátást) igényel. A következő potenciális allergén anti-TNF készítmény adása előtt prick teszt végzése javasolt. Az előzetes allergiás anamnézis nem jelent fokozott veszélyt az IFX kezelésre váró betegek számára.

46

LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY IN 2017: IS SURGERY ADVISED IN CASE OF ASYMPTOMATIC CHOLELITHIASIS?

Fazekas L.¹, Lukovich P.¹, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest¹

Background As the laparoscopic technique is gaining more popularity the surgeries are getting safer and shorter. The postoperative hospitalization has reduced as well. **Patients and Methods** We have conducted a telephone survey with 100 operated patients at Semmelweis University, 1st Department of Surgery between 2013 June – 2017 April. The laparoscopic cholecystectomies (LC) were performed by one surgeon. Beside registration of demographic data, we measured the patients' postoperative pain, the length of hospitalization, factors determining the hospitalization, and the elapsed time between operation and getting back to work. Data analysis has been performed by Excel and GraphPad Prism 7.00 programs. **Results** Six patients have been operated simultaneously because of other diseases beside LC, two patients were operated from 4 ports, and one patient had conversion. The mean age was 54,5 (19-89) of the 91 3-port operated patients. Drain has not been left at 89% of the patients. One patient had to be reoperated because of postoperative bleeding. The mean pain on a 1-10 scale was 3,4 (+/-2,6). 41% of the patients would have gone home on the same night of the operation. The rest remained because of two reasons: 36% did not feel well, 68% because of safety reasons. Patients have got 1,24 painkillers (0-4) in the hospital and 81% did not take any painkillers at home. The mean cosmetic satisfaction on a 1-10 scale was 9,5 (5-10). The average day between surgery and getting back to work was 16,6 days (1-188). There was no correlation between age and hospitalization, pain, painkillers in hospital, painkillers at home, cosmetic satisfaction and getting back to work. Although we have found significant correlation ($p=0,0133$, 95% CI 0,1783 to 0,8896) between age and the days of total recovery after surgery. **Conclusion** After acquisition of the laparoscopic technique, the operation got shorter, the drain could be left and the hospitalization decreased. By analyzing the cholelithiasis condition and the complications we should rethink if laparoscopic cholecystectomy is advised in case of asymptomatic cholelithiasis.

47

HEPATITIS C VIRUS INFECTION IN HEMODIALYSIS PATIENTS AT DIALYSIS CENTRE OF SEMMELWEIS UNIVERSITY

Folhoffer A.¹, Németh D.¹, Krolopp A.¹, Lakatos A.², Faludi M.², Cseppekál O.³, Ledó N.¹, Studinger P.¹, Pethő Á.¹, Tislér A.¹, Kevei P.², Szalay F.¹, Semmelweis Egyetem I.sz. Belgyógyászati Klinika¹, Semmelweis Egyetem Dialysis Központ², Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinika³

Introduction: HCV positive chronic kidney disease patients on hemodialysis (HD) formerly represented a difficult to treat group. The new direct antiviral drugs opened a new era. International studies show, that eradication of HCV in patients on waiting list for kidney transplantation results in a better prognosis and survival. Here we report on data of six anti-HCV positive patients out of 126 HD treated patients. **Patients:** Six anti-HCV positive patients were/are treated in the Dialysis Centre of Semmelweis University. **Case 1.** Male patient

with glomerulonephritis diagnosed at his age of 20 was hemodialyzed since his age of 32. Kidney transplantation was performed one year later. HCV infection was diagnosed at his age of 37. HCV RNA PCR was negative, no antiviral treatment was used and the Pt died at his age of 59. **Case 2.** A female pt with multiplex congenital abnormality, kidney agenesis, vesicourethral reflux, chronic pyelonephritis (also lower extremity aplasia and situs inversus) was dialyzed from her age 39. She was 49yrs old when anti-HCV positivity and PCR negativity was detected. She died in her age of 56yrs in uremia. **Case 3.** 47 yrs old male pt. with nephrolithiasis, mitral insufficiency, gastroesophageal reflux in the past history was treated with HD. He received many transfusions as potential source of HCV infection. Since PCR is negative and liver test are normal no antiviral treatment was started until now. **Case 4.** A 61 y old woman had kidney decapsulation and nephrectomy, mamma fibroma and intermittent abdominal origin sepsis. HCV infection was revealed eight yrs ago. Kidney transplantation was performed. The patient is on the waiting list for DAA treatment. **Case 5.** 45 y female patient underwent right nephrectomy because of clear cell renal carcinoma. Since she is HCV PCR negative, no antiviral treatment was started. **Case 6.** 68 y female patient with hypertonia, kidney stones, bilateral nephrectomy is HCV RNS PCR positivity, abnormal liver tests is on waiting list for antiviral treatment. **Conclusion:** The above cases show the high variability of the liver lesion and pattern of HCV infection in patient with end stage kidney diseases. The patients with HCV RNA positivity should be treated as soon as possible to avoid the further deterioration and to have a better chance for kidney transplantation.

48

THE ROLE OF CFTR CL- CHANNEL IN ACUTE PANCREATITIS

Für G.¹, Kiss L.¹, Kovács D.¹, Venglovecz V.², Maléth J.³, Hegyi P.⁴, Rakoncay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary³, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴

Introduction: In pancreatic duct cells, cystic fibrosis transmembrane conductance regulator Cl- channel (CFTR) has fundamental role in regulating the secretion of bicarbonate and fluid. Earlier studies showed that impaired CFTR function increased the severity of acute pancreatitis (AP). This phenomenon implicates a relationship between CFTR and pancreatitis, and substantiates further studies. **Aims:** To investigate the expression and function of CFTR in acute pancreatitis. **Materials & methods:** Male FVB/n mice were used in experiments (n=5-6). AP was induced by injection of 10x50 µg/kg cerulean (i.p.). Control animals received physiological saline injections (i.p.). Laboratory and histological parameters were measured to evaluate disease severity. Immunofluorescent staining for CFTR was used to examine the expression and morphology of pancreatic ductal CFTR protein in tissue slices under normal and AP conditions. Patch clamp and intracellular pH measurements were performed to determine CFTR function in AP. **Results:** In control pancreatic tissue, CFTR protein was detected in intercalated and intralobular ducts with 3-6 µm in internal diameter. Cerulein-induced AP markedly altered the morphology of CFTR staining in pancreatic sections. Methods for functional characterization of CFTR showed significantly decreased activity in AP vs. control ducts. **Conclusion:** Our experiments demonstrate that AP reduces CFTR expression and function in pancreatic ducts. CFTR may be a possible therapeutic target in AP. This study was supported by OTKA, GINOP and MTA.

49

PARANEOPLASIA AS A MASKING SYNDROME

Gaál A.¹, Born A.¹, Varga M.¹, Patai T.², Keszthelyi P.³, Szepes Z.⁴, Tiszlavicz L.⁴, Sikorszki L.⁵, BMKK.Réthy Tagkórház Gasztroenterológiai osztály Békéscsaba¹, BMKK.Réthy Tagkórház Patológiai osztály Békéscsaba², BMKK.Pándy Tagkórház Reumatológiai osztály Gyula³, SZTE. I. Belklinika, Patológiai Intézet Szeged⁴, BKM-Sebészeti osztály Kecskemét⁵

It is well known that dermatologic, rheumatic or neuromuscular syndromes are often caused by relatively small tumors so clinicians

should always think about this during the examination and the treatment.

We are presenting the case of a 63-years old woman with high cardiovascular risk, examined by several specialists. The woman suffered from obesity, had chronic obstructive pulmonary disease and type 2 diabetes controlled with oral antidiabetic agents.

In March 2016 dermatologist admitted the patient to hospital due to painful skin lesions appearing on her palms which were thought to be erythema multiforme. On the second day of the hospitalisation suddenly tense swellings and erythema occurred around some joints of the feet and hands and the medial surface of the ankles, than the symptoms appeared in almost every small joints with a fluctuating course. Due to the suspected paraneoplastic syndrome a detailed examination was done but neither tumor nor infection was detected. Microcirculatory disorder was excluded by vessel surgeon. Autoimmune examinations revealed cryoglobulin positivity. The atypical skin lesions and the progressive arthropathy were suggestive of polymyalgia rheumatica. Antirheumatic therapy consisted of steroid infusions followed by oral steroid and subcutaneous methotrexate (15mg once a week) with folic acid supplementation. The patient's symptoms and inflammatory parameters improved only transiently and during the next months relapse occurred. Later gradual and substantial weight loss, anaemia, arthralgia and myalgia with varying severity developed resulting in pronounced disability, therefore biologic therapy was initiated and in January 2017 gastroenterologic examinations were repeated. Abdominal ultrasound and MRI revealed only a 13x11 mm cystic lesion in the body of the pancreas but CA19-9 was high, so we asked for endoscopic ultrasound and targeted fine needle aspiration biopsy in a clinical center. Biopsy confirmed intraductal papillary mucinous neoplasm, than the tumor was surgically resected. In the light of the edifying case we are looking for answers about what kind of immune mechanisms and cytopathologic factors played a role in keeping up the mimicry signs and led to the failure of the antirheumatic therapy.

50

A KONTRASZTANYAGOS ULTRAHANG SZEREPE A HEPATOCUS GÓCOK DIFFERENCIÁLÁSÁBAN

Gajdán L.¹, Mag M.¹, Gervain J.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat, Hepato- Pancreatológiai Részleg, Székesfehérvár¹

Bevezetés: a gócos májbetegség kivizsgálása, utánkövetése és gondozása a hepatológia egyik legnagyobb kihívása. Diagnosztikus lépéseink laboratóriumi vizsgálatra, hasi ultrahangra, CT-re, MR-re, izotóp vizsgálatra valamint májbiopsziára épülnek. Az utóbbi évtizedben olyan mikrobuborékokat tartalmazó kontrasztanyagokat és speciális szoftverrel rendelkező ultrahang készülékeket fejlesztettek ki, melyek alkalmazásával kibővült a diagnosztikus paletta. A kontrasztanyagok ultrahang vizsgálatok néhány esetet leszámítva széles körben elvégezhetők, komolyabb mellékhatást eddig nem dokumentáltak, krónikus veseelégtelenségben is alkalmazhatók. **Metodika:** az ultrahangos kontrasztanyagok 2-5 µm átmérőjű gázbuborékokat tartalmaznak, melyek csak intravasculárisan keringenek, a szervezetből légréssel távoznak. A ma leggyakrabban használt második generációjú kontrasztanyag (Sono Vue ®) kén-hexafluorid gázból (S6F) és foszfolipid burokból áll. A karakterizálás alapja a kontrasztanyag dinamika megfigyelése a máj különböző keringési fázisaiban. A vizsgálatok néhány percig tartanak, ezért a képsorozatok mozgóképek formájában történő rögzítése szükséges. A véleményalkotást és leletírást a mozgóképek ismételt áttekintése segíti. A benignus és malignus hepaticus laesiók eltérő kontrasztdinamikájuk alapján különíthetők el. **Betegek, eredmények:** Osztályunkon speciális szoftvert tartalmazó Affiniti 70 G (Philips) típusú UH készüléken egy év óta végezzük ezt a módszert, a betanulási időt követően közel 100 vizsgálatot végeztünk. A metodika elsajátításában és a készülék beállításában tapasztalt radiológus kolléga nyújtott segítséget. A módszer korlátait megismertük. Nem egyértelmű eredmény esetén más képalkotó metodikát, szoros utánkövetést és/vagy malignitás gyanúja esetén májbiopsziát végeztünk. A módszer legnagyobb értéke a benignus májgócok (adenoma, focalis nodularis hyperplasia, haemangioma, focalis steatosis) és malignus laesiók (hepatocellularis carcinoma, metastasis) elkülönítésében nyújtott segítség. **Összefoglalás:** a gócos májbetegség kivizsgálása és utánkövetése hepatológiai feladat. Ebben nagy segítséget nyújt a kontrasztanyagok ult-

rahang vizsgálat. Gyorsan, idővesztés nélkül elvégezhető, ismételhető, a beteg számára nem megterhelő és költséghatékony. Rutinszerű alkalmazásával csökkenthető a CT/MR vizsgálatok valamint májbiopsziák száma.

51

LINC00152 LONG NON-CODING RNA FACILITATES CELL PROLIFERATION IN SW480 COLON CARCINOMA CELLS THROUGH REGULATION OF CELL CYCLE AND WNT SIGNALING PATHWAY

Galamb O.¹, Barták B.², Kalmár A.², Sebestyén A.³, Dankó T.³, Tolnai-Kriston C.³, Valcz G.¹, Szigeti K.², Nagy Z.², Barna G.³, Tulassay Z.¹, Igaz P.¹, Molnár B.¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences¹, 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University², Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Semmelweis University³

Background: Long non-coding RNAs (lncRNAs) contribute to different cancers including colorectal cancer (CRC) through influencing cancer-related processes such as cell proliferation, apoptosis, and invasion. Previous studies have shown altered LINC00152 expression in CRC, but the detailed mechanism of its effects during colorectal carcinogenesis and cancer progression is not well studied. **Aims:** We aimed to study the effects of LINC00152 to the cell cycle regulation and promoter DNA methylation of several CRC-associated tumor suppressor genes in colon cancer cells. We also analyzed the expression and promoter DNA methylation of LINC00152 and of its regulated molecules in human colonic tissue samples. **Methods:** LINC00152 were silenced in SW480 colon carcinoma cells using Stealth siRNAs. Cells were harvested 48 or 72 hours after transfection. Flow cytometric cell cycle analysis was performed using propidium-iodide DNA staining. Cyclin D1 protein expression was detected using flow cytometry after labeling with anti-cyclin D1 antibody. The effect of LINC00152 silencing to DNA methylation levels of SFRP1, SFRP2, SDC2 and PRIMA1 tumor suppressor gene promoters was studied using MethyLight technology. Promoter methylation and expression of the above molecules were also studied on human colonic tissue samples. **Results:** LINC00152 expression was successfully silenced in SW480 cells with 93- 98% efficiency. Silencing of LINC00152 suppressed cell growth, induced apoptosis and decreased cyclin D1 protein expression. LINC00152 knockdown did not affect the promoter methylation status of SFRP1, SDC2 and PRIMA1 genes, while reduced the DNA methylation level of SFRP2 promoter. Remarkable hypomethylation of LINC00152 promoter was detected in CRC compared to normal samples ($p < 0.01$), which correlated with increased expression ($R = 0.90$). SFRP2 promoter hypermethylation and decreased expression were measured in CRC and adenoma tissues compared to normal samples ($p < 0.05$). **Conclusion:** Our results support that LINC00152 lncRNA can contribute to CRC development by facilitating cell proliferation through upregulation of cyclin D1 cell cycle progression gene and by affecting promoter methylation of SFRP2 tumor suppressor gene. On human tissue level, similar signaling pathway alterations were detected in CRC.

52

AB OVO USQUE AD MALA, KAPSZULÁS VIZSGÁLATAINK

Gárdonyi M.¹, Kovács Z.¹, Graffits É.¹, Pap Á.¹, Hunyady B.¹, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Gasztroenterológiai Osztály¹

Az első kapszula endoszkópiával (CE) kapcsolatos közlemény 2000-ben a Nature című folyóiratban jelent meg, melyet hosszú kutató-fejlesztő munka előzött meg. Ebben a szerzők (P. Swain vezetésével) egy olyan új módszert mutattak be, ahol miniatűr kamera segítségével lehetőség nyílik a betegek teljes vékonybélének átvizsgálására. Klinikai gyakorlatban 2001 óta alkalmazzák. Napjainkig több mint másfél millió vizsgálatot végeztek már világszerte. Jelentősége a vékonybélbetegségek felismerésében vitathatatlan. Alkalmazásával új szempontok szerint szükséges foglalkozni a társzék-mák kiegészítő vizsgálati módszereivel, a lehető legpontosabb helymeghatározás lehetőségeivel, illetve a felfedezett betegségek kezelésével. A Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórházban 2010 óta érhető el a CE. A szerzők az eltelt időszak érdekes eseteinek bemu-

tatásával szeretnének rámutatni a vizsgálat jelentőségére, diagnosztikai hozamára, buktatóira. Nem utolsósorban az OEP ellenőrzés során szerzett tapasztalataikat is megosztják.

53

FINAL RESULTS ON EFFICACY AND SAFETY OF BIOSIMILAR INFLIXIMAB AFTER ONE-YEAR: RESULTS FROM A PROSPECTIVE NATIONWIDE COHORT

Gecse K.¹, Végh Z.¹, Kürti Z.¹, Rutka M.², Farkas K.², Banai J.³, Bene L.⁴, Gasztonyi B.⁵, Golovics P.¹, Kristóf T.⁶, Lakatos L.⁷, Miheller P.⁸, Nagy F.², Palatka K.⁹, Papp M.⁹, Patai Á.¹⁰, Salamon Á.¹¹, Szamosi T.³, Szepes Z.², Tóth T.¹², Vincze Á.¹³, Molnár T.², Lakatos P.¹, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, First Department of Internal Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Military Hospital – State Health Centre, Budapest, Hungary³, 1st Department of Medicine, Peterfy Hospital, Budapest, Hungary⁴, 2nd Department of Medicine, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary⁵, 2nd Department of Medicine, B-A-Z County and University Teaching Hospital, Miskolc, Hungary⁶, Department of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Regional Hospital, Esztergom, Hungary⁷, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁹, Department of Medicine and Gastroenterology, Markusovszky Hospital, Szombathely, Hungary¹⁰, Department of Gastroenterology, Tolna County Teaching Hospital, Szekszárd, Hungary¹¹

Introduction Biosimilar infliximab CT-P13 received positive CHMP recommendation in June 2013 for all indications of the originator product. It has been previously shown that CT-P13 is effective and safe in inducing remission in inflammatory bowel diseases (IBD). We report here final results from a prospective nationwide IBD cohort. **Methods** A prospective, nationwide, multicentre, observational cohort was designed to examine the efficacy and safety of CT-P13 infliximab biosimilar in the induction and maintenance treatment of Crohn's disease (CD) and ulcerative colitis (UC). Demographic data were collected and a harmonized monitoring strategy was applied. Clinical remission, response and biochemical response was evaluated at week 14, 30 and 54. None of the patients had received infliximab within 12 months prior to initiation of the biosimilar infliximab. Safety data was registered. **Results** 353 consecutive IBD (209 CD and 144 UC) patients were included of which 229 patients reached the week 54 endpoint. The age at disease onset was 24/28 years (median, IQR: 19-34 and 22-39) in CD and UC patients, respectively. 31/41% of CD patients had colonic/ileocolonic disease location, 43.5% had complicated disease behaviour, 39% had perianal disease, while 56.2% of UC patients had extensive colitis. 23/19% of patients had received previous anti-TNF therapy in CD and UC, respectively. 60/51% of CD/UC patients received concomitant immunosuppressives at baseline. 49, 53, 48% and 86, 81 and 65% of CD patients reached clinical remission and response by week 14, 30 and 54, respectively. Remission and response rates were 56, 41, 43% and 74, 66 and 50% in UC patients. Previous anti-TNF exposure was associated with decreased clinical efficacy in both CD and UC. Mean CRP decreased significantly both in CD and UC by week 14, which was maintained throughout the 1-year follow-up. 31 (8.8%) patients had infusion reactions, 32 (9%) patients had infections and 1 death occurred. **Conclusions** Final results from this prospective nationwide cohort confirm that CT-P13 is effective and safe in inducing and maintaining remission in both CD and UC. Efficacy was influenced by previous anti-TNF exposure, no new safety signals were detected.

54

CHANGES IN THERAPEUTIC STRATEGY OF ACUTE PANCREATITIS IN JAHN FERENC HOSPITAL

Gellért B.¹, Molnár P.¹, Rácz S.¹, Páll I.¹, Héra L.¹, Újhelyi P.¹, Fütő J.¹, Sahin P.¹, Dél-pesti Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology¹

Introduction: The aim of our study was to present the impact of modified therapeutic strategy in the treatment of acute pancreatitis on hospital mortality in patients treated in our hospital and in our department. The modified principles in therapy were as follows: Implementation of early enteral feeding through nasojejunal (NJ) tube and

of early fluid resuscitation in patients with acute pancreatitis presenting modified Ranson (mRanson) score ≥ 2 on admission. According to the modified strategy introduced in our hospital in 2015 the treatment of acute pancreatitis cases was possibly commenced in our gastro-enterology department. **Patients and methods:** In our retrospective study we enrolled all the acute pancreatitis patients with mRanson ≥ 2 on admission treated in our hospital in 2014 and 2015. In group A (n=59) we enrolled those patients treated before the implementation of the modified therapeutic principles and in group B those treated after. The two groups were compared in terms of therapy and mortality. For the statistic analysis of the data we used the Student T- test ($p < 0, 05$). **Results:** Early enteral nutrition via NJ tube was applied in 8 vs 45 cases ($p < 0, 001$). Fluid administration in the first 24 hours (ml/day) was: 2717 vs 3462 ($p < 0,001$). In terms of mortality the number of deaths was 6 (10,2%) vs 2 (3,9%) ($p=0,1$). **Conclusions:** Though the difference in mortality did not reach statistical significance it showed a definite tendency of decrease in the group treated according to the modified principles. In moderate and severe pancreatitis the initiation of early enteral feeding and the quantity of fluids administered in the first 24 hours have an impact on mortality. By introducing the modified principles in therapy we could achieve reduction in mortality.

55

A BÉL MICROBIOM ÉS AZ INTESTINÁLIS PERMEABILITÁS VÁLTOZÁS KAPCSOLATA: „LEAKY GUT” SZINDRÓMA EGY ESET KAPCSÁN

Gelley A.¹, Székely T.², Schwab R.³, Belgyógyászati Centrum-Gastroenterológia, Betegápoló Irgalmas Rend Budai Irgalmasrendi Kórház¹, Patológiai Osztály, Szent Margit Kórház Budapest², Kelen Kórház Budapest³

Bevezetés: A „leaky gut” szindróma még nem általánosan ismert és elfogadott terminológia az orvosi gyakorlatban, de a mechanizmus, amit jelöl, ismert, és intenzív kutatások tárgya. Esetünk egy ilyen jelenség klinikai megjelenését reprezentálja. **Esetismertetés:** a 21 éves ffi beteg jobb hasi fájdalom miatt fordult orvoshoz, mely tapintásra is érzékenyebbé vált. Hasi UH-on megvastagodott falu ileocecalis régió mellett a jobb oldali m. psoas előtt nyirokcsomó lánc duzzanat lépett fel. A legnagyobb nyirokcsomó átm-jé 2,6 cm lett, élénk vascularizációval. MR enteroklizis során a terminális ileum fal érdemi duzzanatát, és a megnagyobbodott nyirokcsomókat szintén észlelték, akut Crohn betegséget vetettek fel. Alkalmazott kezelés: 2 g mesalazine gran., 2x500 mg metronidasol (14 nap), 2x250-re csökkentve 1 héti, majd elhagyva, Modulon és Fortimel Diacare tápszer, és Progesto 825 por együttes alkalmazása folyamatosan. **Eredmény:** 8 hét alatt a bélfal duzzanat fokozatosan megszűnt, a nyirokcsomó lánc duzzanat ismételt UH ellenőrzésekkel igazoltan visszahúzódott, a beteg panaszmentessé vált. Testsúlyvesztése megállt. BMI:18,9 Fizikális vizsgálat negatív. Április elején az ileum kacsok szabályos echoképpel láthatók, a terminális ileum falai < 3mm, lefűző perisztaltika végig halad, a bél lumen a bélmozgásra feltágul. A vastagbél kp gázos, jól hausrált. A nyirokcsomók megkisebbedtek, a legnagyobb 1,5x0,7 cm. Colonoscopia során a terminális ileum, és az egész vastagbél ép, a felszálló régióban és a szigma bélben egy 3 mm-es eriténás folt látható, melyeket biopsziás fogóval eltávolítottunk. A szövettani vizsgálat során a szigma bél aphtoid jellegű léziójában cryptitisekkel bíró, minimális crypta-torsio jeleit mutató focalis, felszínes lobos beszűrődés volt azonosítható. **Következtetés:** Indirekt, de a gyakorlatban jól alkalmazható módszertannal a rutin klinikai gyakorlatban is tetten érhető a „leaky gut” jelenség. Munkacsoportunk intenzíven dolgozik HPLC alapú permeabilitás teszt kidolgozásán, ami a további, tervezett klinikai vizsgálatok és a patomechanizmus igazolásához elengedhetetlen lesz.

56

HIDROGÉN KILÉGZÉSI VIZSGÁLATTAL VÉGZETT LAKTÓZ INTOLERANCIA ÉRTÉKELÉSE NAGYSZÁMÚ BETEGANYAGON

Gergely H.¹, Bács É.¹, Hamvas J.¹, Bajcsy- Zsilinszky Kórház Budapest¹

A puffadásos panaszokkal jelentkező betegek száma növekszik. A lactose intolerancia (l.intol) vizsgálatok iránt egyre nagyobb igény merül fel a területen dolgozó háziorvosok és szakrendelések részéről. A kapacitások - mind a személyiek, mind a tárgyak - szűkösek,

a betegekkel való foglalkozásra számítható idő egyre kevesebb. Munkánkban arra kerestük a választ, hogy a tünetcsoport háttérében igazolható-e a l.intol. fokozódó jelenléte? A l.intol diagnosztikában alapvető módszer a Hidrogén(H₂) kilégzési teszt, amely a vékonybélben zajló bakteriális kóros lebontó folyamatok során felszabaduló és kilélegzett H₂ gáz mennyiségét adja meg egyszerűen kivitelezhető, nem invazív vizsgálat. 2009-2017 között 5554 H₂ kilégzés vizsgálatot végeztünk el. 2009-2016 közötti H₂-laktóz vizsgálatok száma 462-ről 963-ra emelkedett. A vizsgálatra szakorvos által beutalt betegek összetétele heterogén, főleg a fiatalok és középkorúak. A betegeket tájékoztatjuk a vizsgálat időtartalmáról, 180 perc, reggel 7 órai kezdetről, éjjeltől ételt, italt ne fogyasszanak, és ne dohányozzanak és a vizsgálat reggelén ne használjanak mentol tartalmú fogkrémet, szájöblítőt és rágógumit. A vizsgálat előtti napon alkoholt, tejet, tejterméket, gyümölcsöt, ne fogyasszanak. A vizsgálaton szobán és írásban is tájékoztatást kapnak a vizsgálat menetéről és várható következményeiről. A H₂ teszt menete: 0 perces kilégzés, majd 250 ml vízben oldott 55g laktóz itatása, 20 percenként a kilélegzett levegő H₂ tartalmának mérése, adatok számítógépes rögzítése és diagram ételkezése. A vizsgálatok előtt saját kialakítású kérdőíveken tájékoztunk a betegek állapotáról. Eredmények: A retrospektív elemzés alapján 2009-ben 44% volt a laktóz pozitív esetek aránya, ami 2016-ra 55%-ra nőtt. Az 61 év feletti 93%-a pozitív, ami fontos differenciáldiagnosztikai szempont. A megbízható vizsgálat elvégzéséhez nem szükséges nagy mennyiségű laktózt itatni a beteggel (55g), hanem elegendő a (25g) is, mert az érzékenység ekkora mennyiséggel is biztonsággal kimutatható. A szakrendelésen megjelent szelektált betegcsoportot vizsgálva kiderült, hogy évről évre, folyamatosan emelkedik, a l.intol-val diagnosztizált betegek száma. A korszerű szakmai ismeretek és a tapasztalataink folyamatos átadása mellett tudatosítanunk kell a beteg egyéni felelősségét a kezelés folyamatában, a számára legmegfelelőbb diéta megtalálásában. Ehhez szükséges lenne szakszerű diétás tanácsadás elérhetőségének növelése a lakóhelyhez közeli alapelállításban.

57

ACUTE PANCREATITIS SHOULD BE TREATED IN HIGH VOLUME SPECIALIST CENTRES

Gódi S.¹, Márta K.², Pécsi D.², Varjú P.², Mikó A.¹, Bajor J.³, Zimmer J.³, Hagendorn R.³, Pakodi F.³, Pár G.³, Sarlós P.³, Szabó I.³, Vincze Á.³, Szentesi A.², Hegyi P.², University of Pécs, Department of Translational Medicine, Hungary¹, University of Pécs, Centre for Translational Medicine, Hungary², University of Pécs, 1st Department of Medicine, Hungary³

Background: Acute pancreatitis (AP) is one of the most common gastrointestinal (GI) disorders which requires acute hospitalization. Although 30-40% of the cases are moderate or severe AP with significant morbidity and mortality, these patients are treated in primary and not in specialist centres. **Aim:** Our aim was to compare the outcome of AP between specialist (SC) and primary (PC) care centres. **Patients & methods:** 195 patients suffering from AP was treated in the Centre for Translational Medicine at the University of Pécs in 2016. This SC has up-to-date facilities including options for intensive care (dialysis, mechanical ventilation, vasopressors) therapy, and with daily access to interventional radiology, endoscopy and has surgical expertise in managing necrotizing pancreatitis. The outcome of AP was compared with 600 cases treated in 17 PC centres. **Results:** There was no significant difference in etiology, ages, sex and other epidemiology data between the groups. However, there was significant difference between the outcome of the disease. The rate of moderate and severe AP was 23% vs. 38.8%, the overall mortality 1% vs. 2.8%, average length of hospitalization 9.6 vs. 11.7, pancreatic necrosis 9.1% vs. 13.7%, the antibiotic usage 44% vs. 80% in favor of SC vs. PC. **Conclusion:** Our data shows that AP should be treated in SC instead of PC. The remodelling the treatment of AP would save many lives and significant amount of money for the healthcare system.

58

FINAL RESULTS ON IMMUNOGENICITY PROFILE AND PREDICTORS OF ADA DEVELOPMENT OF BIOSIMILAR INFlixIMAB DURING THE FIRST 12 MONTHS OF THE THERAPY: RESULTS FROM A PROSPECTIVE NATIONWIDE COHORT

Golovics P.¹, Lovász B.¹, Kürti Z.¹, Rutka M.², Végh Z.¹, Gecse K.¹, Farkas K.², Banai J.³, Bene L.⁴, Gasztonyi B.⁵, Kristóf T.⁶, Lakatos L.⁷, Miheller P.⁸, Palatka K.⁹, Patai Á.¹⁰, Salamon Á.¹¹, Szamosi T.³, Szepes Z.², Tóth T.¹², Vincze Á.¹³, Molnár T.², Lakatos P.¹, First Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, First Department of Internal Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Military Hospital – State Health Centre, Budapest, Hungary³, 1st Department of Medicine, Peterfy Hospital, Budapest, Hungary⁴, 2nd Department of Medicine, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary⁵, 2nd Department of Medicine, B-A-Z County and University Teaching Hospital, Miskolc, Hungary⁶, Department of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Regional Hospital, Eszperém, Hungary⁷, Second Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁸, Institute of Medicine, Department of Gastroenterology, University of Debrecen, Clinical Center, Debrecen, Hungary⁹, Department of Medicine and Gastroenterology, Markusovszky Hospital, Szombathely, Hungary¹⁰, Department of Gastroenterology, Tolna County Teaching Hospital, Szekszárd, Hungary¹¹, Department of Gastroenterology, Janos Hospital, Budapest, Hungary¹², 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹³

Introduction Biosimilar infliximab CT-P13 received EMA approval in June 2013 for all indications of the originator product and its use is mandatory in all anti-TNF naïve IBD patients in Hungary since May 2014. In the present study we aimed to prospectively evaluate the immunogenicity profile of the biosimilar infliximab and predictors of TDM in IBD during the first year of therapy in a nationwide, multi-centre cohort. **Methods** Demographic data were collected and a harmonized monitoring strategy was applied. Clinical and biochemical activity were evaluated at weeks 14, 30 and 54. Routine therapeutic drug monitoring (TDM) was applied. Trough level (TL) and anti-drug antibody (ADA) concentration were measured by ELISA (LT-005, Theradiag, France) at baseline and at 2, 6, 14, 30 and 54 weeks right before anti-TNF administration during the induction treatment. **Results** 353 consecutive IBD patients (209 CD patients and 144 UC patients) were included in the present cohort. 23.4% of CD patients and 19.4% of UC patients had received previous anti-TNF therapy. None of the patients had received infliximab within 12 months prior to initiation of the biosimilar infliximab. 60/51% of CD/UC patients received concomitant immunosuppressives at baseline. Mean TLs were 18.9, 17.3, 7.4, 4.3 and 5.3 µg/ml at weeks 2, 6, 14, 30 and 54 in CD and 19.1, 11.8, 5.0, 3.9 and 4.5 µg/ml UC. Previous anti-TNF therapy was associated with lower early TL-s in both CD (week 2, 14, and 30, p<0.05) and UC (week 2 and 6, p=0.03). ADA positivity rates were 4.3%, 12.0%, 20.9% and 28.6% in naïve patients at weeks 0, 14, 30 and 54 (ntotal= 266, 312, 290 and 210). ADA positivity at week 14 was associated with lower TLs in all CD (week 2, 14 and 30, p<0.007 for all) and UC (week 6, 14 and 30, p<0.001 for all) patients. Concomitant IS use prevented ADA formation in anti-TNF naïve patients (week 14, 30 and 54, p=0.01, 0.02 and 0.004) in CD but not in UC and did not affect clinical remission or response rates. 32 (8.9%) patients had infusion reactions during induction or maintenance treatment, of which 16 patients had received previous infliximab treatment. **Conclusions** Drug TLs and ADAs in IBD patients until week 54 were in line with results reported for the originator in previous studies. Patients with previous exposure to anti-TNFs had lower early TL coupled with ADA positivity and were more likely to develop infusion reactions. Concomitant IS use prevented ADA development in anti-TNF naïve patients.

59

MEASURING ACCESS AND QUALITY OF CARE INDICATORS IN INFLAMMATORY BOWEL DISEASE IN A TERTIARY REFERRAL CENTER

Gönczi L.¹, Golovics P.¹, Kürti Z.¹, Lovász B.¹, Végh Z.¹, Iliás Á.¹, Gecse K.¹, Lakatos P.¹, Semmelweis University, First Department of Medicine, Budapest, Hungary¹

Background: In inflammatory bowel diseases (IBD) multidisciplinary approach combined with optimized patient monitoring and re-evaluating clinical care pathways are needed constituting quality of care (QoC). The aim of this study was to evaluate structural, access/process components and outcome quality indicators (QIs) in our tertiary referral IBD center. **Methods:** In the first phase structural/process components were assessed, followed by the second phase of formal evaluation of access and management on a set of consecutive IBD patients with and without active disease (248 Crohn's disease (CD)/125 ulcerative colitis (UC), 52/52% females, median age 35/39 years). **Results:** Structural components and processes of our IBD center met the international recommendations (3 gastroenterologists with IBD interest, access to referral specialists, fast track outpatient access for suspected flare, extensive evaluation of newly diagnosed/referral patients, etc.). At or around the time of diagnosis, all patients underwent at least one full colonoscopy, while ileocolonoscopy/gastroscopy/CT/MRI was performed in 81.8/45.5/66.1/49.6% of CD patients. Patients with flares (CD/UC: 50.6/54.6%) after 2014 had an outpatient consultation with specialist at the IBD clinic within a median of 1 day with same day laboratory testing, abdominal US, CT scan/surgical consult and change in medical therapy if needed. Medical therapy was changed in 94.4/100% of CD/UC patients presenting with flares. 20.1/1.4% of CD/UC patients required surgery, hospitalization rates were 17.3/3.2%. A total of 86.7% of CD patients had any imaging evaluation or endoscopy after 2014. The median waiting time for non-emergency endoscopy/CT/MRI was 16, 14 and 22 days. **Conclusion:** In conclusion, results from the present study confirm that structural components and processes applied in our tertiary referral IBD center were developed in line with international recommendations, including an open clinic concept, objective patient assessment and fast track access to specialist consultation, endoscopy and imaging.

60

INVESTIGATION OF THE ORAI1 MEDIATED CA2+ ENTRY IN MOUSE PANCREATIC DUCTAL CELLS

Görög M.¹, Grassalkovich A.¹, Balázs A.¹, Pallagi P.¹, Hegyi P.², Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged¹, Institute for Transl. Med. & 1st Dep. of Medicine, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, University of Pécs²

Background: Acute pancreatitis (AP) is a severe inflammatory disorder with significant mortality and no treatment, urging the identification of novel drug targets. Toxic cellular Ca2+ overload is the hallmark of AP pathogenesis. The inhibition of the plasma membrane Ca2+ channel Orai1 in pancreatic acinar cells markedly decreased the Ca2+ toxicity and the severity of AP, but its effect on the ductal functions remained elusive. **Aim:** We aimed to clarify the role of Orai1 in pancreatic ductal physiology or pathophysiology. **Materials & methods:** Pancreatic ductal fragments from wild type FVB/N mice were used. The intracellular pH and Ca2+ level of the pancreatic ductal cells (PDC) were measured by microfluorimetry. The effect of selective Orai1 inhibitors provided by CalciMedica was evaluated. **Results:** The tested compounds dose-dependently inhibited Ca2+ influx during the carbachol induced Ca2+ signal in PDC. Inhibition was complete at a concentration of 10 µM (CM-B:99.87%, CM-C:95.29%). Next, endoplasmic reticulum Ca2+ stores were depleted with cyclopiazonic acid and the inhibition of store-operated Ca2+ entry (SOCE) was investigated after the re-addition of extracellular Ca2+. Under these conditions CM-B and CM-C significantly, but not completely decreased SOCE in PDC (55.96% and 55.03% respectively). The removal of extracellular Na+ to abolish activity of the Na+/Ca2+ exchanger had no effect on the inhibition of SOCE by CM-B, or CM-C. The inhibition of Orai1 had no effect on the basal secretion of HCO3- by PDC. **Conclusion:** We showed that Orai1 has a significant role in the Ca2+ signaling of PDC. In the next step we will evaluate the pathophysiological relevance of the channel.

61

VX-809 RESTORES THE EXPRESSION DEFECT OF CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR CAUSED BY ALCOHOL IN CAPAN-1 CELLS

Grassalkovich A.¹, Maléth J.¹, Madácsy T.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.³, Rakonczay Z.⁴, Hegyi P.², First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged, Hungary¹, MTA-SZTE Translational Gastroenterology Research Group, H-6720 Szeged, Hungary², Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, H-6720 Szeged Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, H-6720 Szeged Hungary⁴

Introduction: Heavy alcohol intake is one of the most common causes of acute pancreatitis (AP). Our group previously showed that ethanol and fatty acids cause severe functional defect and impaired expression of the cystic fibrosis transmembrane conductance regulator (CFTR), which increases the severity of acute ethanol-induced pancreatitis. New compounds, (such as ivacaftor-VX-707 and lumacaftor-VX-809), are available that correct the impaired CFTR function and expression in cystic fibrosis patients with specific mutations, which might be utilized in the treatment of alcohol-induced AP. **Aims:** Our aim was to test the effect of VX-809 treatment on the CFTR expression during ethanol exposure. **Materials & methods:** CFTR expression was evaluated by immunofluorescent staining in Capan-1 cells and isolated guinea pig pancreatic ducts. Images were captured by confocal microscopy. **Results:** Exposure of Capan-1 cells and guinea pig pancreatic ductal cells to 100mM ethanol for 12 hours significantly decreased the plasma membrane expression of CFTR. In parallel the cytoplasmic CFTR expression was increased. 10µM VX-809 alone had no effect on the CFTR expression. Whereas the application of 10µM VX-809 in pretreatment (treatment started 6 h prior to ethanol exposure), or post-treatment (treatment started 6 h after to ethanol exposure) significantly improved the plasma membrane expression of CFTR in Capan-1 cells. **Conclusion:** These preliminary findings suggest that VX-809 might be able to restore the CFTR expression defect caused by alcohol. Further extended in vitro and in vivo studies need to clarify the effect of VX-809 on alcohol-induced pancreatic injury.

62

TOTAL GASTRECTOMIA SORÁN KIALAKULT VARRATELÉGTENLENSÉG ELLÁTÁSA FEDETT ÖNTÁGULÓ FÉMSTENTTEL ÉS TANULSÁGAI

Gurzó Z.¹, Novák J.¹, Vincze Á.², Solt J.², BMKK Pándy Kálmán Tagkórház Endoszkópos labor, Gasztroenterológia¹, PTE Gasztroenterológia²

Bevezetés: nyelőcső resectio műtétek és total gastrectomia esetén irodalmi adatok alapján az esetek 7-15%-ban jön létre varratelégtelenség. A reoperációnak elég magas a morálitása (25-30% közötti). A varratelégtelenségek, fistulák ellátása fedett öntáguló fémstentekkel csaknem minden esetben sikeres, de előfordulhatnak nehézségek, bonyodalmak - egy ilyen esetet szeretnénk bemutatni.

Megbeszélés: Más intézet sebészeti osztályán egy 76 éves férfi betegnél gyomor neoplasia miatt total gastrectomiát végeztek és varratelégtelenség alakult ki, jelentős kontrasztanyag kilépéssel. Extra large öntáguló fémstentet helyeztünk be. A beavatkozás során nagyon kell figyelni a pozicionálásra. Az anastomosis magasságában a stent fedett része kell, hogy legyen. A vékonybél anastomosis mögötti része viszonylag szűk, ügyelni kell arra, hogy az afferens kacsot ne zárjuk el teljesen, hogy az epe el tudjon folyni a stent nem fedett végén és afferens kacs syndrome se alakuljon ki. A beteget panaszmentesen engedjük el azzal, hogy két hónap múlva kontroll endoscopos vizsgálatra jelentkezzen CT lelettel, de csak sebészeti kontrollokra járt (nyelési, hasi panasz nem volt). Fél év után jelentkezett kifejezett nyelési panaszokkal, amikor észleltük, hogy a stent proximális részénél granulatio gyulladás okozta jelentős szűkület van. Kétszeri tágitás után csak nehezen lehetett a stentet eltávolítani. A stent eltávolítását követően többször alakult ki restenosis, 4-6 hetenként még négyszer volt szükség a szűkület tágitására. **Összefoglalás:** Totál gastrectomia után kialakult varratelégtelenséget sikerült megszüntetni öntáguló fedett fémstenttel. Nagyon fontos a stent behelyezését a pozicionálás. Fel kell hívni a betegek figyelmét arra, hogy a stentet 2-3 hónap után ellenőrizni, eltávolítani kell, különben nyelőcső szűkület jöhet létre.

63

VELESZÜLETETT NYELŐCSŐ ATRESIAS GYERMEKEK POST-OPERATÍV UTÓKEZELÉSE

Guthy I.¹, Szegedi L.², Sasi-Szabó L.³, Kadenczki O.⁴, Jóna András Oktatókórház Nyíregyháza Gyermekosztály¹, Jóna András Oktatókórház Nyíregyháza I. Belgyógyászat², DEOEC Gyermeksebészeti Klinika³, DEOEC Gyermek Klinika⁴

A magasan fejlett intrauterin diagnosztika mellett is a nyelőcső atresia incidenciája 1:3500-ra tehető. A hosszú távú kimenetelt jelentősen befolyásolják a korai felismerés, a primer ellátás időpontja, illetve magának a fejlődési rendellenességnek a típusa. Az elmúlt 2 évben 4 nyelőcső atresiával operált gyermek utókezelését - nyelőcső ballonos tágitását végeztük osztályunkon.

Jelen előadásomban ezekben az újszülötteknek, illetve csecsemőknek a kórtörténetét, a beavatkozások során szerzett tapasztalatainkat szeretnénk bemutatni.

64

PROSPECTIVE STUDY ON METHODS AND SUCCESS OF BILIARY CANNULATION OF 458 VIRGIN PAPILLAS - QUALITY ASSURANCE OF ERCP AT OUR DEPARTMENT

Gyökerez T.¹, Rábai K.¹, Zsigmond F.¹, Horváth M.¹, Lőrinczy K.¹, Orbán-Szilágyi Á.¹, MH EK Honvédkórház Gasztroenterológia Osztály¹

Introduction: The cannulation of a virgin papilla is the most difficult and high-risk step in ERCP and it requires significant experience to maximize the success and to minimize poor outcomes. Cannulation rate is one of the accepted quality indicators of ERCP. It is mandatory to regularly assess quality indicators of endoscopic procedures to maintain and improve endoscopic service. **Methods:** We prospectively collected data about cannulation details of all patients with virgin papillas and post-ERCP complications from April 2016 to April 2017. **Results:** During this 12 months period we have performed 1102 ERCPs, 458 of them had virgin papilla. All ERCPs had therapeutic intentions and all of the patients were followed up. The primary cannulation success rate was 86.0% (394/458) while the overall cannulation success was 93.9% (430/458). 56.1% of primary successful cannulations were achieved by conventional method, in 14.2% we used pancreatic guidewire assisted technique, in 20.1% we used early precut sphincterotomy, and in the rest cases we used combined technique. In the 64 primary unsuccessful cases we repeated ERCP attempt in 4 days on average and we successfully cannulated 56.3% (36/64) of them on the second or third attempts. Out of 28 patients with unsuccessful cannulation the indication ceased for 12 patients because the biliary obstruction resolved without sphincterotomy (in 6/12 of them we performed precut without deep cannulation). 15 out of 28 unsuccessful cases received PTD, one patient refused to undergo further investigation. We had in sum 3.2% (15/458) post-ERCP pancreatitis, 7 of them were mild, and 8 moderate. We observed signs of bleeding in 34 cases that needed some endoscopic intervention during ERCP, 7 of them (1.5%) required blood transfusion. Three patients suffered perforation during ERCP. One of them got biliary stent and was discharged uneventfully on the 8th day. We had 2 sphincterotomy related perforations, 1 had early surgery - he died on the 14th day, another pt had delayed surgery, he recovered. **Conclusion:** Quality assessment of ERCP performance is essential. Our complication rate of post-ERCP pancreatitis is acceptable while the post-sphincterotomy bleeding rate is considered to be higher than in the literature, therefore we changed the settings of electrosurgical current.

65

SÜRGŐSSÉGI ULTRAHANG DIAGNOSZTIKA A GYERMEKGYÓGYÁSZATBAN - REGÖLY-MÉREI JÁNOS EMLÉKELODÁS

György H.¹, Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Egészségfejlesztési és Klinikai Módszertani Intézet¹

Az elmúlt négy évtized alatt az ultrahang technológia, vizsgálati technika, felbontóképesség és precizitás robbanásszerűen fejlődött. Ma már a gyermek sürgősségi ellátásban a fizikális vizsgálatot követően az első műszeres vizsgálat az ultrahang diagnosztika. Segítségével kizárhatjuk a hasi traumák esetén a parenchymás sérüléseket, szabad hasúri folyadék, vérzés jelenlétét. Szülési sérülések lehetséges

szövődményeit, mellékvese vérzést, bél elzáródást rupturát. A fejlődési rendellenességek nagy része kimutatható és követhető. Neonatális icterus esetén máj- epeút elzáródást, vese, húgyúti rendellenességeket nagy biztonsággal ismerhetünk fel. Az előadásban az újszülött korba előforduló gyakori pathológiás állapotok mellett a ritkább esetek bemutatására is sor kerül.

66

A CANNABINOID HYPEREMESIS SYNDROMA (CHS) BEMUTATÁSA EGY ESETÜNK KAPCSÁN

Gyorgyev K.¹, Jurenka Z.¹, Fejes R.¹, Lőrincz Á.¹, Dunás-Varga V.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belgyógyászati Osztály¹

A visszatérő hányinger, hányás okának tisztázása összetett feladat és a differenciáldiagnosztikai listára a ciklikus hányás szindróma (CVS) és a cannabinoid okozta hyperemesis szindróma (CHS) ritkán kerül fel. Előadásunk célja a CHS ismertetése és a két klinikai entitás közötti különbségek bemutatása egy esetünk kapcsán.

KF 55 éves rendezett családi és szociális környezetben élő férfibeteget visszatérő erős hasi fájdalom, hányinger, hányás jelentős testtömeg csökkenés miatt észleltük először 2016 elején. Korábban több alkalommal vizsgálták az országtól több belgyógyászati és gasztroenterológiai osztályán. Kiterjesztett vizsgálatokkal organikus okot kimutatni mi sem tudtunk; a beteg panaszai megszűntek és otthonába bocsátottuk. A kontroll vizsgálat alkalmával testtömeg gyarapodásról és teljes panaszmentességről számolt be. 2017 elején ismételtelen jelentkezett erős hasi fájdalommal, hányingerrel, hányással a sürgősségi osztályunkon. A kifejezetten emelkedett FVS, KN, kreatinin értékek alapján felmerült akut hasi katasztrófa nem igazolódott. Gasztroszkópiával enyhe eróziós gastritisz volt látható, emiatt pantoprazolal indítottuk. Feltűnő volt a beteg agitált, anxiózus viselkedése, ezért diazepam és promethazine kezelést alkalmaztunk. Korábbi alkalommal is észleltük a has és a mellkas alsó részén és a combokon a bőr barnás foltos elszíneződését. Ennek sem bőrgyógyászati sem metabolikus okát nem találtuk. A beteg a bélrögzítést az általa észlelésünk alatt is gyakran alkalmazott forróvizés zuhanyozás következményének tulajdonította. Az organikus ok hiánya alapján merült fel a CVS/CHS lehetősége. Célzott anamnézissel alkalmasszerű marihuána fogyasztásra derült fény.

A CVS és CHS diagnózisa és elkülönítése a klinikai gyanú és a célzott anamnézis alapján lehetséges. A döntő különbség a két kórkép között a CHS esetében a tünetek kialakulását megelőző néhány hónapban legalább egy hétig tartó cannabis használat.

67

EDDIG RITKÁN KEZELT, HCV FERTŐZÖTT BETEGCSOPORT ANTIVIRÁLIS KEZELÉSI EREDMÉNYEI

H.Sandil A.¹, Korda D.¹, Doros A.¹, Varga M.¹, Gerlei Z.¹, SOTE-Tranzsplantációs és Sebészeti Klinika¹

A világon a HCV fertőzött betegek száma 170 millióra becsülhető. Korábban a krónikus hepatitis C vírus fertőzött betegek csak interferon tartalmú antivirális kezelést kaptak, melynek számtalan kontra-indikációja és súlyos mellékhatása volt. Az új hatásmechanizmusú antivirális szerek bevezetésével a krónikus hepatitis C fertőzöttek közel 100%-a meggyógyíthatóvá vált a korábban észlelt súlyos mellékhatások nélkül. A HCV okozta hepatitis a lymphoproliferatív betegségekben, leukaemiában szenvedő betegeknél a csontvelőtranszplantációt nem kontra-indikálja, de a kezelésüket negatívan befolyásolhatja. A csontvelő transzplantáción átesett, HCV pozitív betegek interferon/ribavirin kezelése kontra-indikált volt myelosuppresszív hatása és a meglévő GVHD tünet együttes lehetséges progressziója miatt. A direkt antivirális készítmények megjelenésével ennek a betegcsoportnak a végleges meggyógyítása is lehetővé vált. Két beteg kezelésével szereztünk tapasztalatot. A 34 és 57 éves férfibeteget 2016. március és júniustól ombitasvir/paritaprevir/ritonavir, dasabuvir és ribavirin készítménnyel kezeltük. A kezelést a csontvelő transzplantációt követően 9 illetve 2 évvel kezdtük és 12 hetes periódusban folytattuk. A kezelést követő első négy héten paraméterek már csökkenő tendenciájuk voltak, jelezve a HCV okozta cytotoxic meggyógyulását. Mindkét betegnél ebben az időszakban, nem szignifikáns össz. bilirubin emelkedést észleltünk, mely a terápia további szakaszában normalizálódott. A betegek négy hetes

kezelés után már HCV PCR negatívak lettek és a kezelés befejezésekor is negatívak maradtak. Mellékhatást egy betegnél sem észleltünk.

A kezelés befejezése utáni fél éves, a gyógyulást igazoló vizsgálati eredmények még folyamatban vannak, de a máj-, vese- és szív-transzplantáltakból szerzett tapasztalatok alapján a beteg HCV-PCR negatívak maradnak.

68

PREEXISTING CHRONIC RENAL FAILURE INCREASES MORTALITY AND TRANSFUSION REQUIREMENTS OF GI BLEEDING PATIENTS. A META-ANALYSIS

Hágendorn R.¹, Farkas N.², Mikó A.³, Vincze Á.¹, Hegyi P.³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary³

Introduction: Acute gastrointestinal bleeding (AGIB) is a potentially life-threatening abdominal emergency that remains a common cause of hospitalization. Preexisting chronic renal failure (CRF) may worsen the prognosis. **Aim:** The aim of our meta-analysis is to understand the influence of CRF on mortality and transfusion requirement in GI bleeding patients. **Methods:** A systematic search was performed in three databases using the following PICO format: P: patients with AGIB, I: chronic renal failure, C: normal renal function, O: mortality and/or blood transfusion. The PRISMA guideline for reporting systematic reviews and meta-analysis was strictly followed. Altogether 874 articles (EMBASE: 589; PubMed: 459; Cochrane: 15) were found after excluding duplicates. Only retrospective studies were available for analyses. Six articles contained mortality whereas five contained data concerning transfusion requirement. Calculations were made with Comprehensive MetaAnalysis software using random effects model. Heterogeneity was tested by using the Cochrane's Q and the I² statistics. Standardized mean difference (d) was calculated for amount of transfusion. **Results:** The analysis showed statistical difference in mortality of AGIB patients between CRF, and non-CRF patients (odds ratio (OR) = 4.217 [95%CI = 1.723; 10.321], p = 0.002). Heterogeneity: Q = 18.66; DF = 5; I² = 73.21% ; P = 0.002. The non-CRF group needed a significantly lower amount of transfusion (d) = -0.296 [95%CI = -0.530; -0.061], p = 0.014. Heterogeneity: Q = 6.77; DF = 4; I² = 40.93% ; P = 0.15. **Conclusions:** Preexisting CRF increases the mortality and transfusion requirements of AGIB patients. Only retrospective data are available in this field. Prospective patient registries and observational clinical trials are crucial to determine the real magnitude of the problem.

69

PANCREAS PSEUDOCYSTÁK, ABSCESSUSOK KEZELÉSE – REAL LIFE AZ AJÁNLÁSOK TÜKRÉBEN

Hajdu H.¹, Hegede G.¹, Körösi G.¹, Marosi R.¹, Mohai L.¹, Siminszky Z.¹, Bene L.¹, Péterfy Sándor Utcai Kórház, I. Belgyógyászati¹

Bevezetés: A hasnyálmirigyben pseudocysták (PCC) általában akut vagy krónikus pancreatitis eredményeképpen alakulnak ki. A valódi cystáktól az különbözteti meg őket, hogy tartalmukat, a hasnyálmirigy-váladékot nem hámszövetből álló fal, hanem csak kötőszövet veszi körül. Pseudocystákat, amelyek átmérője eléri vagy meghaladja az 5 cm-t, illetve amelyek nem oldódnak meg 6 hét alatt, kezelni javasolt. Mikor kell szikét vagy endoszkópot ragadni, és mikor jobb csak obszerválni az ilyen betegeket? Erre a dilemmára szeretnénk rávilágítani két eset kapcsán. **Beteganyag és módszer:** Első esetünk, egy 75 éves nőbeteg, akit akut pancreatitissal (alkoholos eredettel) vettünk fel. Hasi CT vizsgálat során pseudocysta és abscessus került leírásra. Jejunalis tápszondát vezettünk le, azonban 2 hét elteltével a cysta mérete nem csökkent, fájdalma erős volt, általános állapota nem javult. Az előírt ajánlásoknak megfelelően az endoszkopos cysta drainage mellett döntöttünk. A bursa omentalisban lévő cysta fala azonban még nem bizonyult érettnek, így további observációra és tüneti terápiára kényszerültünk. Kontroll CT vizsgálat során egyre kiterjedtebb necrosis ábrázolódott, majd a komplex konzervatív kezelés ellenére a beteg exaltált. Második esetünk egy 72 éves nőbeteg, akit cholecystolithiasis és akut pancreatitis diagnózissal vettünk fel. Észlelése 2. napjától jejunalis táplálást építettünk fel.

A beteg lázas volt, gyulladásos paraméterei folyamatosan emelkedtek, kombinált antibiotikus terápiánk ellenére. Több hasi CT vizsgálatot végeztünk, folyadékgyülemet, necrosist és pseudocysta képződést írtak le. Fertőzött PCC merült fel, emiatt sürgős drainage vált szükségessé. Interventív radiológus segítségét kértük, percutan drainage mellett döntöttünk. A drenált folyadék tenyésztése negatív lett, kórokozót nem sikerült identifikálni, a folyadékgyülem mennyisége változó volt. Tekintettel arra, hogy drainage-t követően szepsise továbbra is fennállt, lázas volt, sebészi necrectomia és drainage elvégzése vált indokolttá. **Konklúzió:** A szövődményes pancreas pseudocysta kezelésére percutan, endoszkópos és sebészi beavatkozás lehetséges. Az endoscopos PCC drainage történhet transgasticus, transduodenalis és transpapillaris úton egyaránt. Azonban nem mindegyik pseudocysta alkalmas endoszkópos kezelésre, idő szükséges a kötőszövetes fal kiépüléséhez. Mit tegyünk ilyenkor? A percutan drainage is egy járható út, azonban külső fistulaképződés veszélyével jár, ami a beteg számára megterhelőbb lehet. Azonban ha a kezdeti percutan katéteres drainage-t korán el is végezzük, a sebészeti necrosectomiát ideális esetben akkor is halasztani kell, amíg a gyülem demarkált necrosissá nem alakul.

70

EFFICACY OF PRUCALOPRIDE TREATMENT IN PATIENTS WITH PROVEN SLOW COLONIC TRANSIT CONSTIPATION ASSOCIATED WITH IRRITABLE BOWEL SYNDROME. THERAPEUTIC RESULTS AT UNIVERSITY OF PÉCS

Hambuch M.³, Varjú P.², Hegyi P.², Illés A.¹, Szabó I.¹, Vincze Á.¹, Czimmer J.¹, Department of Gastroenterology, 1st Department of Medicine, Clinical Centre, University of Pécs¹, Translational Medical Centre, Medical School, University of Pécs², Medical School, University of Pécs³

Treatment of irritable bowel syndrome (IBS)-associated slow colonic transit constipation is a challenge in Hungary when laxatives and dopaminergic prokinetics fail to improve stool frequency or IBS symptoms. The 5-HT₄-agonist prucalopride is a safe and relatively effective choice to improve bowel movement frequency and symptoms of IBS together in patients with constipation. Lack of Hungarian approval and high price caused need for insurance part-coverage arising significant limitation to access of prucalopride for patients meeting criteria for indication up to date in Hungary.

Prucalopride-treated patients data (n=16, 100% female, age 41 +/- 12 years =mean +/- SD) have been collected at 1st Department of Medicine, University of Pécs, retrospectively between 2015 and 2017 and results have been analyzed and conclusions withdrawn. All patients met criteria for prucalopride treatment indication (no effective conventional treatment of constipation), had proven slow colonic transit and met criteria of irritable bowel syndrome (Rome III and IV). Access limitation caused low case numbers did not meet criteria for statistical analysis.

94% of patients had slow colonic transit and 1 patient had extreme slow small bowel transit (with CIPO event) with normal colonic transit time. 19% of patients had slow oro-coecal transit time. 31% had actual or previous diagnosis of depression as co-morbidity. At 4-weeks-control prucalopride treatment showed improvement in bowel movement numbers (min 3/weeks) in 94% and in IBS symptom (abdominal pain) in 88%. The treatment improved stool morphology on Bristol stool chart (increased score by min 2) in 94%. Prucalopride caused side effects in 13%, that required termination of treatment in 1 of 16 patients. The numerous, IBS-associated constipating patient group with lack of effective treatment modality in Hungary requires acceptance of consensus-based criteria for easier access to prucalopride, a safe and effective treatment of slow colonic transit constipation with IBS.

71

ENDOSCOPIC ULTRASOUND GUIDED FNA AND SAMPLE ANALYSIS ON PANCREATIC FLUID

Hamvas J.¹, Takács R.¹, Harsányi L.², Tihanyi T.¹, Nehéz L.², Lázár B.¹, Bajcsy Zsilinszky Kórház Budapest¹, Semmelweis Egyetem I.sz Sebészeti Klinika²

Introduction: Pancreatic fluid often appear after acute pancreatitis, or associate with pancreatic neoplasms. Pancreatic cysts represent a wide clinicopathological spectrum and are classified into mucinous cystic neoplasms (MCNs), non-mucinous cystic neoplasms

(NMCNs) and pseudocysts. Pseudocysts rate 80% and cystic neoplasms are 20%. **Aims:** To determine the utility of EUS morphology, EUS-FNA cytology and cyst fluid analysis to distinguish mucinous cystic neoplasms from non-mucinous cystic neoplasms by fluid sample taking by endoscopic ultrasound guided FNA for diagnosis pseudocyst malignancy. Patients and methods: In 10 years (2008-2016) period 428 EUS-FNA achieved for pancreas anomalies. In 116 cases pancreatic cyst were punctured. EUS morphology, and cyst fluid analysis from EUS-FNA including cytology, carcinoembryonic antigen (CEA), carbohydrate antigen (CA 19-9), amylase and lipase were in most of the cases recorded. **Results:** 24 of 116 FNA verified cytopathological positivity, Cystadenocarcinoma, and premalignant cystadenoma, correlated with elevated CEA, and Ca199. In remain cases the cytology showed pseudocyst or other benign cystic lesions with high level of amylase or lipase, and slight elevated Ca199 in some cases. In cases went on surgical resection histopathology were compared to FNA results. **Conclusion:** The echoendoscope fine needle biopsy and aspiration is a well known method to distinguish malignant formations. The intracystic tumor markers and cytology results assure the sufficient diagnosis of malignancy.

72

DOES PERIOPERATIVE NUTRITIONAL SUPPORT IMPROVE THE OUTCOME IN GI CANCER PATIENTS?

Harisi R.¹, St. Istvan and St. Laszlo Hospital and Out-Patients Department, Department of Oncology, Budapest¹

Background Malnutrition or anorexia-cachexia syndrome are prevalent among perioperative patients undergoing cancer surgery. Perioperative nutrition is a well recognised aspect of care in recent years and has been shown to reduce the incidence of complications and to reduce hospital stay. Clinical research has shown that early delivery of nutrition via the gastrointestinal tract after severe injury can reduce septic morbidity and mortality in critically injured patients. But these days evidence suggests that routine postoperative enteral nutritional support may lead to an increased incidence of gastric stasis. Now the effects of nutritional supplements given to initiate enteral or parenteral nutrition are still debated. **Methods** We examined metabolic alterations in cancer disease and effects on multiple perioperative nutrition strategies, evaluates the indications, feeding access and assesses the clinical role of perioperative nutrition in tumorous patients. **Results** The metabolic alterations of cancer are characterized by hyperdynamic changes, hypermetabolism, and catabolism. We found after evaluating nutrition status, progression free survival and overall survival, that nutritional support must be always multimodal, and would be selected correctly. In malnutrition, initiation of enteral nutrition and/or parenteral nutrition with essential or special formulae is often recommended. **Conclusions** The reasonable perioperative nutritional support therapy, immune regulation, regulation of blood glucose, maintenance of tissue and organ function can improve the effect of surgical treatment and promote the cancer patients' recovery. For perioperative individualized therapy in cancer patients, the nutritional need of the patient, disease mechanism characteristics, and tolerance of the gastrointestinal tract should be adopted.

73

THE INTRODUCTION OF ROME IV CRITERIA DECREASED DRAMATICALLY THE PREVALENCE OF IRRITABLE BOWEL SYNDROME (IBS) IN SOUTH-EAST HUNGARIAN BLOOD DONORS.

Helle K.¹, Bálint L.¹, Ollé G.¹, Szekeres V.², Róka R.¹, Inczei O.¹, Vadász K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹, Hungarian National Blood Transfusion Service, Szeged, Hungary²

Introduction: Irritable Bowel Syndrome (IBS) is a common disease in the general population, but its prevalence among the apparently healthy population is much less known. Therefore the aim of our study was to obtain data about the incidence of IBS-related symptoms considering a healthy population and to draw general conclusions. **Methods:** Nine-hundred and ninety-one voluntary blood donors (M/F: 576/415, mean age: 39 (17-66) years) were enrolled. Symptoms of functional bowel disorders were assessed by questionnaires according to the Rome III and IV criteria. The general well-being - quality of life (QoL) - of the subjects was also established. **Results:**

Among the voluntary blood donors, 7.8% (77/991) were fulfilled the Rome III diagnostic criteria of IBS. Eighty-four percent of them (65/77) - who had only abdominal discomfort (characterized by abdominal bloating and/or distension, but not pain) - had to be removed with the introduction of Rome IV criteria. Furthermore 6 of the remaining 12 subjects had less than one abdominal pain episode per week and were also withdrawn from the IBS group. The final prevalence of IBS was 0.6% (6/991, M/F 4/2). Considering the stool consistency, all (6/6) of them had IBS-U subtype, with a significantly decreased QoL compared to the asymptomatic subjects. Thirty-nine of the 65 subjects (60%) with abdominal discomfort fulfilled the Rome IV criteria of functional bloating/distension, which had an overall prevalence of 5.5 % (55/991). Rome IV criteria of functional diarrhea and constipation were fulfilled in 4.0% (40/991) and 0.9% (9/991) respectively. Altogether, any functional bowel disorders were detected in 11.1% (110/991). **Conclusions:** Although Hungarian blood donors have commonly symptoms of functional bowel disorders, they are unlikely to have IBS according to the Rome IV criteria. The most prevalent functional bowel disorder is functional bloating/distension in this population.

74

A TÁPLÁLÉKALLERGIÁK PROGNOZTIKAI MEGÍTÉLÉSE A KOMPONENS ALAPÚ ALLERGÉN-MEGHATÁROZÁS SEGÍTSÉGÉVEL

Hidvégi E.¹, Országos Korányi Pulmonológiai Intézet, Budapest¹

A táplálékallergiák természetes lefolyása igen változó: a gyermek-kori típusos allergének (tej, tojás, szója, búza) ellen a betegek jelentős részénél egy idő után orális tolerancia alakul ki, a felnőttkori esetekben a mogoró- és halallergia azonban huzamos ideig fennállhat. Jogosan merül fel a kérdés, hogy előre meg lehet-e jósolni, hogy egy adott táplálékallergéntől milyen súlyosságú reakció várható az elfogyasztás után, valamint, hogy ez alapján egy egész életre szóló szigorú diétát kell alkalmazni, vagy várható az allergiás tünetek enyhülése, megszűnése. A legújabb – úgy nevezett komponens alapú – allergén diagnosztika lehetőséget teremt arra, hogy a fenti kérdésekre szakmai választ adjunk.

A táplálékallergiák ismerten lehetnek IgE mediáltak és nem IgE mediált folyamat révén létrejövők. A szakirodalmi adatok alapján a nem IgE mediált formákban az orális tolerancia egy idő után biztosan kialakul. Az IgE mediált típusok esetén lehetőség van az adott allergén komponensek elleni specifikus IgE-k szintjének meghatározására. Igazolták, hogy ha a kazein elleni specifikus IgE szintje emelkedett egy gyermeknél, sokkal hosszabb ideig fennáll a tejallergiája, mint ha csak az alfa-laktalbuminra és/vagy a béta-laktoglobulinra mutatható ki ellenanyagszint emelkedés. Mogoró allergia esetén sem mindegy, hogy melyik allergén komponens okozza a tüneteket: a nyírfa Bet v 1 homológ Ara h 8 pozitívítás csak enyhe, orális allergia szindrómának megfelelő tüneteket vált ki, míg a tároló fehérjék családjába tartozó Ara h 2 és 3 allergia anafilaxiás reakcióval járhat. Ez utóbbi esetben az orális tolerancia kialakulása sem nagyon várható. A modern komponens alapú allergén meghatározás segítségével egyes esetekben eldönthető, hogy érdemes-e várni az allergiás reakciók megszűnésére, vagy javasolt kísérletet tenni a hiposzzenzibilizáló kezelés alkalmazására.

75

FÁJDALMATLAN OBSTRUKCIÓS ICTERUS ÉS AMI MÖGÖTTE ÁLLHAT

Horváth M.¹, Hritz I.², Tiszlavitcz L.³, Jäckel M.⁴, Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Gasztroenterológiai Osztály¹, Semmelweis Egyetem I.Sz. Sebészeti Klinika², Szegedi Tudomány Egyetem Általános Orvostudományi Kar Patológiai Intézet³, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Patológiai és Kórszövettani Diagnosztikai Osztály⁴

Bevezetés: A fájdalommentes icterus és a megnagyobbodott, tapintható epehólyag klasszikus tünetegyüttese jól ismert, mely a periampullaris és pancreas fej daganatok több mint felében jelen van, de egyéb hasonló lokalizációjú benignus folyamatok is állhatnak a háttérben. Az alapbetegség tisztázásának legegyszerűbb eszköze a hasi ultrahang. A CT vizsgálat a diagnosztika és a staging része, de a gyors hozzáférhetősége esetenként korlátozott és a pontos diagnózisig eltelt idővel párhuzamosan progrediáló icterusnak terápiás konzek-

venciája van. Az endoszkopos ultrahang alternatív diagnosztikus eszközként alkalmazható. **A beteg:** A kórelőzménnyel nem rendelkező, 40 éves férfi beteget icterus, pruritus, tapintható cholecysta, hasi ultrahanggal ábrázolt tágabb choledochus miatt, ERCP céljából vettük fel osztályunkra. A hasi ultrahang mellékletként a máj VI-VII-es lebeny határán 2 cm-es cystosus léziót ábrázolt, a hasnyálmirigyet bélgázosság miatt ábrázolni nem tudta. A leletek alapján felmerülő metasztázáló pancreas tumor okozta epeelfolyási zavar megoldására alapvetően ERCP jött szóba. Hasi CT időpontot legkorábban négy nap múlva kaptunk, viszont az endoszkopos ultrahang a felvétel másnapján elérhető volt, mely tumort nem, viszont autoimmun hasnyálmirigygyulladást vetett fel. A májlézió nem volt látótérbe hozható. A lelet alapján ERCP nem történt. IgG4 vizsgálatot és papilla biopsziát végeztünk. A hasi CT vizsgálat subacut pancreatitist, májban haemangiómát, hasi nyirokcsomó megnagyobbodást, splenomegáliát véleményezett. Miután az IgG4 érték is magasabbnak bizonyult szteroid kezelést kezdtünk. A később megérkezett szövettani lelet a papilla biopsziában szignifikáns IgG4 pozitív plazmaszövet infiltrációt igazolt. A szövettan, a szteroidra adott kedvező klinikai válasz is az autoimmun pancreatitis diagnózisát erősítette meg. A hasnyálmirigy gyulladás kontrollja céljából később elvégzett MR vizsgálat a pancreasban lezajlott fokális gyulladást ábrázolt. **Összefoglalás:** Munkánkkal egy potenciálisan malignus klinikummal észlelt betegnél igazolt autoimmun pancreatitis esetét mutatjuk be, mellyel az egyre gyakrabban felismert betegség jelentőségét hangsúlyozzuk és a differenciál diagnosztika lehetőségeit mutatjuk be.

76

ACTIVE JEJUNAL BLEEDING DETECTED BY CAPSULE ENDOSCOPY AND LOCALISED BY CT-ANGIOGRAPHY

Horváth L.¹, Gyorgyev K.¹, Székely A.¹, Kiss E.², Reich V.³, Altörjay A.³, Izbeiki F.¹, Teaching Hospital of County Fejér, Department of Medicine, Gastroenterology and Hepatology¹, Teaching Hospital of County Fejér, Department of Radiology², Teaching Hospital of County Fejér, Department of Surgery³

A massive small intestinal bleeding is relatively rare, but difficult to diagnose. Given advances in small bowel imaging with video capsule endoscopy, balloon assisted enteroscopy, and radiographic imaging, the cause of bleeding in the small bowel can now be identified in most patients. In cases where the gastrointestinal haemorrhage is massive, the exact bleeding site might go undetected on capsule endoscopy, and difficult to identify during surgery also. The present case demonstration aims at providing evidence on the use of CT-angiography in patients with massive small intestinal bleeding detected by capsule endoscopy. In these cases, it is difficult even during surgery, to reliably identify the exact location of the bleeding source when the small bowel is filled with blood. HJ 73 year-old female with ischaemic heart and peripheral vascular disease was admitted for serious anaemia caused by massive gastrointestinal bleeding. The bleeding source was not identified by upper GI endoscopy and colonoscopy. Two years previously she has undergone extensive gastrointestinal evaluation, including capsule endoscopy, for obscure gastrointestinal bleeding causing serious anaemia. She bled repeatedly during her present hospitalization, and the response to blood transfusion was poor, but an actual small bowel bleeding could not be stated. We decided to repeat capsule endoscopy, and a massive active bleeding was detected during close real-time viewer monitoring. The exact bleeding site, however, could not be estimated. Therefore an emergency CT angiography was done and the bleeding source was localized in the proximal part of the jejunum. The patient underwent immediate surgery and the bleeding site was found exactly where it had been identified by the CT angiography. Pathological study of the specimen showed an angiodysplasia. An alternative approach to identify the bleeding source in this patient would have been an intraoperative enteroscopy, however the sensitivity of this modality has been reported to range from 58% to 88% (Arch Surg 1996;131:272-7). There are no guidelines concerning the management these cases. Based on the review of the available literature data with respect the diagnostic accuracy of CT-angiography, we suggest performing a CT-angiography before surgery in active small bowel bleeding detected by capsule endoscopy.

77

MASSZÍV FELSZŐ TÁPCSATORNAI VÉRZÉS GYOMORBA TÖRŐ ARTERIA LIENALIS PSEUDOANEURYSMÁBÓL – ESETISMERTETÉS

Igaz L.¹, Tóth L.¹, Merkel K.², Herczeg G.², Szabó E.³, Topa L.¹, Gasztroenterológia Profil, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest¹, Sebészeti Profil, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest², Radiológia, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budapest³

Bevezetés A felső tápcsatornai vérzés hátterében diagnosztizált arteria lienalis pseudoaneurysma extrém ritka. **Esetismertetés** A 40 éves chr. pancreatitisben szenvedő férfi masszív felső tápcsatornai vérzés miatt került felvételre Gasztroenterológia Profilunkra. Egyértelmű vérzésforrást ismételten gastroscopos vizsgálatokkal sem sikerült detektálni. Potenciális vérzésforrásként subcardialisan egy fibrinnel fedett, hosszanti fekélyt találtunk. Hasi CT vizsgálat felvetette arteria lienalis pseudoaneurysmából történő szivárgó vérzés lehetőségét. EUS során a korábban leírt subcardialis fekély mögött a gyomorfallal határos, Dopplerrel áramlást mutató terimét láttunk, amelyre a CT által felvetett gyanút megerősítettük. Urgens műtét történt, nekrotizáló pancreas, a gyomor hátsó falával összenőtt pseudoaneurysma került leírásra, necrectomia és splenectomia történt. A beteg gyógyultán távozott. **Következtetés** Az arteria lienalis pseudoaneurysmából származó gasztrointesztinális vérzés ritka, de potenciálisan életveszélyes állapot, a halálos kimenetel csak gyors diagnosztizálással és sebészeti intervencióval kerülhető el.

78

HELLER MYOTOMY IS BETTER THAN BALLOON DILATION? - A META-ANALYSIS

Illés A.¹, Hegyi P.², Garami A.², Farkas N.³, Solymár M.², Pétervári E.², Balaskó M.², Czimmer J.¹, Szabó I.¹, Pár G.¹, Sarlós P.¹, Bajor J.¹, Szűcs Á.⁴, Szemes K.¹, Vincze Á.¹, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs², Institute of Bioanalysis, Medical School, University of Pécs³, First Department of Surgery, Semmelweis University⁴

Background and Aim: Endoscopic balloon dilation (EBD) and laparoscopic Heller myotomy (LHM) are the most commonly performed treatment options for achalasia. Decision between these treatment options is difficult. The aim of meta-analysis was to evaluate the efficacy of endoscopic balloon dilation (EBD) compared to laparoscopic Heller myotomy (LHM). **Methods:** Electronic databases Pubmed, Embase and Cochrane Controlled Trials Registry were systematically searched between January 1, 1976 and December 31, 2015. Meta-analysis was performed using the PICOS (problem, intervention, comparison, outcome, study design) format. Efficacy and safety of EBD were compared to LHM. Forest plot analyses were used to illustrate the success rate, perforation rate and postprocedural gastroesophageal reflux. **Results:** Using the search strategy chosen 8 studies met the selection criteria and were included in the meta-analysis. The total number of patients included was 749 (360 in EBD group and 389 in LHM group). The success rate was lower in the EBD group than in the LHM group (OR=0.486; CI: 0.304-0.779; p=0.003). The rate of perforation did not differ significantly between the EBD and LHM group (RR= 0.635, CI: 0.340-1.186, p=0.154). The incidence of postprocedural symptomatic gastroesophageal reflux did not differ between the two treatment groups (RR=0.663, CI:0.328-1.343, p=0.254). **Conclusion:** Our data suggest, that the efficacy of LHM is superior to that of EBD, while there is no difference in safety between the two treatment groups.

79

INCREASED RESISTANCE AGAINST CIPROFLOXACINE-METRONIDAZOLE IN CHOLANGITIS

Illés D.¹, Ivány E.¹, Kui B.¹, Zsóri G.¹, Czákó L.¹, SZTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika¹

Introduction: Because of the inappropriate use of antibiotics (AB) more and more pathogens become multiresistant, which leads to an increased mortality rate of septic condition. One of the most frequent focus is the inflammation of the biliary tract. To avoid the fatal outcome an effective AB policy plays a key role. **Aim:** To investigate the AB resistance of bacteria causing cholangitis and the efficacy of AB

treatment. Patients and methods: Microbiological tests of bile samples collected during ERCP performed in patients with cholestasis and cholangitis were analysed at the First Department of Internal Medicine, University of Szeged, in 2006 and 2016 as follows: rate of positive samples, type of pathogens, AB-resistance and efficacy of empirical AB treatment. **Results:** 29 and 111 patients had bile sample collection in 2006 and in 2016, respectively. Of that, 22 (75%) and 106 (95%) were positive. The mean age of patients were 61±14 vs. 71±14 years with no difference between the rate of men/women. In 2006, 10 cases empirical AB (9 cases ciprofloxacin and metronidazole/and imipenem in 1 case) were used. In 9 cases (90%) the AB was adequate based on the microbiological results, but in 1 case the empirical AB had to be changed. In 2016, in 88 cases empirical AB was applied (53 cases ciprofloxacin and metronidazole and 16-16 cases ceftriaxone and metronidazole/imipenem and metronidazole, respectively). In 29 cases (33%) the empirical AB was ineffective, but in 50 % of these cases, an effective empirical escalation in AB was implemented before knowing the result of the microbiological test. The efficacy of the most used empirical AB combination (ciprofloxacin and metronidazole) decreased from 89% in 2006 to 64% in 2016. The profile of the most frequent pathogens causing cholangitis was the same (E. Coli, Enterococcus faecalis, Klebsiella pneumoniae, Pseudomonas aeruginosa, Clostridium perfringens), but new pathogens (Candida albicans, Achromobacter sp.) were present in 2016 beside them. The rate of polymicrobial infections were 73% and 63% in 2006 and in 2016, respectively. **Discussion:** The rate of positive bile samples were significantly higher in 2016, than in 2006. Among the pathogens causing cholangitis in 2016, new species appeared as compared to 2006. The efficacy of first-choice empirical AB combination ciprofloxacin-metronidazole decreased to 2016.

80

SUBCARDIALIS VARIXVÉRZÉS KEZELÉSE N-BUTYL-2-CYANOACRYLATTAL. SAJÁT TAPASZTALATAINK.

Illyés S.¹, Crai S.¹, Vágó A.¹, Rácz B.¹, Bordás L.¹, Szalai L.¹, Fazekas L.¹, Gurzó Z.¹, Novák J.¹, Békés Megyei Központi Kórház, Pándy Kálmán Tagkórház III. Belgyógyászati-Gasztroenterológia, Gyula¹, Endoszkópos Labor²

Bevezetés: A gasztrointesztinális vérzés a leggyakoribb gasztroenterológiai vészhelyzet. A felső tápcsatornai vérzések kb30%-át a varix eredetű vérzések alkotják, ezen belül a gyomor varix vérzések az esetek 10-20 %-át teszik ki. Az utóbbi időben a gyomor varix vérzések kezelésére, a varixokba injectált N-butyl-2-cyanoacrylat kezelés egyre nagyobb teret kapott. Előadásunkban eredményeinket, illetve a kezelés során szerzett tapasztalatainkat szeretnénk ismertetni. **Betegek és módszerek:** Osztályunkon 6 betegnél 8 alkalommal végeztünk cyanoacrylatos gyomor varix kezelést. A betegeket subintenzív részlegünkre vettük fel, állapot stabilizálást követően cyanoacrylat kezelést végeztünk. **Eredményeink:** Összesen 6 beteget, 8 alkalommal kezeltünk a fentiekben részletezett módszerrel. A beavatkozást követően a korai haemostasist 100%-ban sikerült elérni, korai újrárvérzés nem jelentkezett. Késői újrárvérzés(2 hónap elteltével) 2 esetben észleltünk. A beavatkozás során egy alkalommal jelentkezett szövődmény. A követés során 1 beteget veszítettünk el májelégtelenség következtében. **Konklúzió:** Saját tapasztalataink el a irodalmi adatok alapján a cyanoacrylat kezelés hatékony és biztonságos terápiás lehetőség a gyomorvarix vérzők ellátásában.

81

BIZMUT-CITRÁT ANTIMIKROBIÁLIS HATÁSÁNAK IN VITRO IGAZOLÁSA C. DIFFICILE TÖRZSEKKEL SZEMBEN

Iván M.¹, Kristóf K.¹, Birinyi P.², Semmelweis Egyetem, LMI, Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Laboratórium, Budapest¹, Mikszáth Gyógyszertár, 1088 Budapest, Mikszáth Kálmán tér 4.²

Az elmúlt években a Clostridium difficile fertőzéssel összefüggésben kialakuló hasmenés (CDAC) incidenciája folyamatosan emelkedett, mely az új, hipervirulens, fokozott toxintermelésű törzsek megjelenésével magyarázható. Magas fogékonysággal kell számolni az antibiotikum terápiában részesült idős, műtött betegek esetében, illetve a gyulladásos bélbetegségben szenvedő páciensek körében. Az egészségügyi ellátás során szerzett nozokomialis CDAC gyógyítása is komoly nehézséget okoz. Megelőzésében a helyes antibiotikum menedzsment és az infekció kontroll kulcsfontosságú. Az akut/relapsusos CDAC-s betegek terápiájában - a klinikai képtől függően -

mindössze 4 antibiotikum és a széklet transzplantáció áll rendelkezésre. Ezért célul tűztük ki, hogy a *Clostridium difficile* fertőzés (CDI) kezelésére alkalmas további alternatívát keressünk. A választás a *Helicobacter pylori* második vonalbeli eradikációs terápiájában eredményesen alkalmazott bizmut sóra esett. A vizsgálat során bizmut-citrát, bázisos bizmut-nitrát és bizmut-szubgallát in vitro hatékonyságát vizsgáltuk 5 különféle ribotípusú (002, 014, 023, 027, 078) *C. difficile* törzzsel szemben. Ezek minimális gátló (MIC) és baktericid (MBC) koncentrációit határoztuk meg 24, illetve 72 órára. Az agarhígításhoz szilárd Wilkins-Chalgren anaerob agart, a makrodilúcióhoz folyékony szupplementált agy-szív-infúziót és tioglikolát tápoldatot használtunk. A leghatékonyabb vegyületnek a bizmut-citrát bizonyult, melynek krisztalloid oldatával az 5 ribotípusból 4 esetben 12-25 mg/l közötti MIC és 25-50 mg/l közötti MBC értékeket mértünk, míg a 078-as ribotípusú törzsünkkel szemben kevésbé volt hatékony (150-200 mg/l MIC ill. MBC). Vancomycin és metronidazol jelenlétében szinergizmust nem tapasztaltunk. A bizmut-citrát antibiotikus tulajdonságát a bakteriális vasfelvételt gátló hatásának tulajdonítjuk. Relatív magas koncentrációban biztonságosan alkalmazható, mert koloidális oldatot képezve a béltraktusból nem tud felszívódni. Tekintve, hogy a bizmut-citrát terápiás koncentrációja (4x120 mg) in vivo magasabb az általunk meghatározott MIC, illetve MBC értékeknél, ezért jelentős klinikai hatékonyság is várható. Mivel a terápia során egyéb tényezők (pseudomembrán, sporuláció) is szerepet játszanak, a tényleges hatékonyság megítélésére klinikai vizsgálatok nélkülözhetetlenek.

82

CHANGES OF BODY COMPOSITION IN PATIENTS WITH CHRONIC PANCREATITIS

Iványi E.¹, Terzin V.¹, Lada S.¹, Illés D.¹, Zsóri G.¹, Szepes Z.¹, Czákó L.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹

Introduction Malnutrition can lead to many adverse effects on the body. Chronic pancreatitis (CP) patients are at elevated risk of malnutrition, therefore nutritional status should be an important point of treatment of these patients. Nutritional assessment, insight into body composition can give valuable information to identify people with impaired nutrition. Bioelectrical impedance analysis is one of the developed methods for evaluation of body composition. **Aim** Examination of nutritional status of CP patients via body composition analysis. Patients and methods Sixteen CP patients controlled at our department were recruited in our study. After signing patient information form, bioelectrical impedance analysis was performed with simultaneous multi-frequency bioelectrical impedance analyser. Nutritional advices and pancreatic enzyme substitution were applied and bioelectrical impedance analysis was then repeated. **Results** One woman and fifteen men (average age 54.3 years) were included in our study. In average, the weight of examined patients was 1.8 kg lower than the ideal. Only two patients were underweight measured by body mass index. However, five subjects had lower fat free mass and were identified sarcopenic. Body composition was improved in some patients at the control measurement. **Discussion** Measuring only weight is not sensitive enough to identify CP patients with nutritional problems. Extended nutritional assessment by bioelectrical impedance analysis can be recommended.

83

STREPTOCOCCUS GALLOLYTICUS OKOZTA VISSZATÉRŐ LÁZ KIVIZSGÁLÁSÁNAK ÚTVESZTŐI

Jurenka Z.¹, Surinya Z.², Reskó Á.², Gajdán L.¹, Noori E.², Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. sz. Belgyógyászati Osztály¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház II. sz. Belgyógyászati Osztály²

A colorectális daganatok és a bél mikrobióta változásának összefüggése régóta ismert és az utóbbi időben intenzív kutatási téma. A *Streptococcus bovis* az infekzív endocarditis az esetek mintegy 20%-ában mutatható ki, és ezeknek a betegeknek a kétharmadában egyidejű vastagbélrák is jelen van. Az esetbemutatás célja a lázas állapot kivizsgálása során a székletben kimutatott vér és a colorectális rák fokozott kockázata következtében kialakult diagnosztikus csapadék bementése. A 63 éves férfi beteg 2016 júliusában bal alsó végtáji erysipelas után visszatérő lázas állapot miatt vizsgálták. Góckutatás és szerológiai kivizsgálás negatív eredménnyel zárultak.

Antibiotikus kezelés mellett tünetei megszűntek, de egy hónappal később lázas állapot miatt hemokultúra történt, amelyből *Streptococcus gallolyticus* ssp. *gallolyticus* tenyésztett ki. Célzott antibiotikum kúrát követően láztalanra vált, és gyulladásos paraméterei is normalizálódtak. Tápcsatornai daganat gyanúja miatt endoszkópos kivizsgálást történt. Fájdalomcsillapító és anticoaguláns kezelések szövödményeként kialakuló heveny vérzéses gasztritis, következményes melaenás szennyeződés miatt a kolonoszkópia korlátozott értékű volt, a felfedezett sigma polypus eltávolítást halasztották. Hasi ultrahang és mellkas röntgen malignitásra, vagy gyulladásos góccra nem utalt. Endokarditisz gyanújával transthoracalis echocardiographia történt, amely kissé meszes aorta billentyűt és mitralis anulus mellett enyhe aorta billentyű insuficienciát mutatott ki. Mellkas/hasi CT splenomegáliát és májcirrhotist írt le, valamint hepatitis gyanúját vetette fel. A máj kontrasztanyagos ultrahang vizsgálatával a májban lévő fokális elváltozás malignitását nem igazolta. Gyulladásos paraméterei a kezelés mellett normalizálódtak, láztalanra vált. 2016 novemberében ismételt jelentkező lázas állapot miatt transoesophagealis szívultrahang (TEE) vizsgálat infekzív endokarditist igazolt. Antibiotikum kezelést követően a beteg tartósan láztalanra vált, a TEE az insuficiencia mértéke nem növekedett. **Konklúzió:** az infekzív endokarditisz gastroenterológiai kivizsgálás során is fontos differenciáldiagnosztikai kérdés, és az esetbemutatás felhívja a figyelmet a vizsgáló módszerek diagnosztikus hasznának, valamint a leletek helyes értékelésének fontosságára.

84

A BETEG PSZICHÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS VEZETÉSÉNEK PRAKTIKUMAI ENDOSZKÓPOS VIZSGÁLAT ELŐTT ÉS ALATT KOMPETENCIA HATÁROK BETARTÁSÁVAL.

Kabai A.¹, Keléné Kállai E.¹, Kátai Gábor Kórház Karcag¹

Az endoszkópos vizsgálatok diagnosztikus, invazív terápiás skálája egyre szélesebb. Ezen vizsgálatok kevésbé, vagy jobban megterhelőek, rövidebb vagy hosszabb ideig tartó beavatkozások, melyeket végezhetünk prémédikációban, bódításban, vagy esetleg narkózisban. A betegek alapjába véve félnek az orvosi beavatkozásoktól, az endoszkópos vizsgálatoktól, pedig kifejezetten szoronganak, de még a narkóztól is félnek. Két feladat van meggyőzni a páciensről hogy endoszkópos beavatkozással tudunk segíteni és ez a legalkalmasabb módszer kezelésükhöz az adott állapotukban. A legalkalmasabb módszer, terápiás lehetőség kiválasztása után a másik szempont a beteg legmegfelelőbb állapotban való hozása a tervezett beavatkozás kivitelezéséhez mind szomatikusan, mind pszichésen. Mi endoszkóposok azt szeretnénk hogy a beteg, páciens a lehető legjobban közreműködjön a kezelés során, mindent úgy csináljon ahogy szeretnénk. Ebben igen nagy szerep jut a beteg pszichés előkészítésében, vezetésében mind az orvosnak, mind a szakasszisztenseknek, a pszichológia alapismeretek helyes alkalmazásával, kompetencia határokon belül, vagy azon túl. Nyilván ehhez szükséges a személyzet részéről a szakmai ismeretek alkalmazása, jó ember ismeret, kommunikációs képesség, empátia, türelem és idő. Erre a feladatra pluszban ráfordított néhány perc, odafigyelés majd a későbbiekben többszörösen visszanyerünk. A helyes pszichés vezetéssel a beteg türelmesebb és közreműködőbb lesz, és elnyerjük a bizalmát, lerövidül a kezelési és akár gyógyulási idő is. A sikeres és eredményes endoszkópos vizsgálatához szükséges egy jól képzett team, jól felszerelt endoszkópos labor, jól előkészített beteg.

85

HYPERMETHYLATED MARKERS IN COLORECTAL ADENOMA AND CANCER TISSUE AND MATCHED PLASMA SAMPLES

Kalmár A.¹, Nagy Z.¹, Galamb O.², Wichmann B.², Barták B.¹, Nagy Á.¹, Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Lewin J.³, Kottwitz D.³, Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest & 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest², Epigenomics AG, Berlin, Germany³

Background: Aberrant DNA methylation plays a role in colorectal cancer (CRC) development. CRC-associated alterations can be detected in tissue and also in plasma samples, however, DNA methylation profile of colorectal adenoma-carcinoma sequence in plasma samples still remains incomplete. **Aims:** We aimed to analyze DNA methylation pattern of colorectal adenoma-carcinoma

sequence on matched tissue and plasma samples in order to identify potential hypermethylated markers for the minimally invasive detection of adenoma and cancer patients. **Materials & methods:** DNA was isolated from 34 colonic biopsy samples (13 CRCs, 12 colonic adenomas (AD), 9 normal (N) donors without evidence of disease) with High Pure PCR Template Preparation Kit (Roche). From the matched plasma of the tissue samples, cfDNA was also isolated by using High Pure Viral Large Volume NA isolation Kit (Roche). After restriction digestion steps, samples were hybridized on Differential Methylation Hybridization (DMH) arrays (Affymetrix). Probes with significantly altered DNA methylation in N vs. AD, N vs. CRC and AD vs. CRC comparisons were selected. Potential marker candidates were in silico verified on Methyl-capture (MetCap) sequencing results of 30 colorectal tissue samples (9 CRC, 15 AD and 6 normal adjacent tissue (NAT)). **Results:** On the basis of the DMH array results characteristic DNA methylation profile could be identified already in pre-cancerous adenoma samples. In tissue samples, 47 genes showed remarkable hypermethylation in adenomas compared to normal samples, while 36 genes were found to be hypermethylated in CRC tissue. In plasma samples 3 candidates showed higher methylation in adenomas than in controls, while 4 genes were hypermethylated in CRC vs. N. the selected marker candidates could be confirmed by independent MetCap sequencing results. **Conclusion:** Characteristic DNA methylation alterations could be observed in tissue and plasma samples of colorectal carcinoma formation. After further marker validation, these candidates may enhance the early detection of the colorectal cancer and its pre-cancerous stages.

86

MEGLEPETÉS! MELANOMA MALIGNUM VASTAGBÉL METASZISISA CSAK NEM KÉT ÉVTIZED MÚLVA

Kanyó B.¹, Lippai G.¹, MH EK Gasztro-Endoscopia Szakrendelés¹

A melanoma malignum gasztrointestinalis manifesztációja ritka. A GI rendszerben kialakuló primer mucosalis melanoma leggyakrabban a szájüregben, orr melléküregekben, a genitáliákban illetve az anorectumban fejlődnek ki, extrém ritkák a vékony-, illetve a vastagbélben. A vastagbélben másodlagosan kialakuló melanoma a primer formánál gyakrabban észlelhető, bár a secunder forma is ritkának számít. Leggyakrabban az emlőtumor, a melanoma malignum, a tüdő – és a bronchustumorok áttéte fordul elő. Klinikailag a GI melanomák tünettana nem specifikus, leggyakrabban az első tünet a GI vérzés, akár occult, akár manifest formában. Az első klinikai tünet az obstrukció is lehet. Esetismertetésünk kapcsán egy 72 éves férfibeteg kórtörténetét mutatjuk be. 1999-ben (több mint 17 éve!) – a hát bőréből melaoma malignum eltávolítása történt, majd egy évig interferon kezelést kapott. Rendszeresen járt dermatoonkológiára, staging vizsgálata negatív volt. 2014. óta ismert hypertoniája, majd 2016. április óta paroxiszmális pitvárfibrilláció miatt Xarelto szedett. 2017. januárjában jelentkezett gasztroenterológiai szakrendelésünkön, háziorvos kérte kivizsgálását anaemia miatt. Gastroszkopia során erosiones antri igazolódott, Xarelto kardiológussal egyeztetve elhagytuk, PPI kezelés indult. Kontroll vizsgálaton panaszmentesnek mondta magát, anaemiája mérséklődött. Tekintettel a tumoros anamnézisére illetve korára colonoscopia elvégzését is javasoltuk a betegnek. Colonoscopia során a flexura lienalis magasságában egy lument kitöltő tumoros folyamatot találtunk, a szövettani vizsgálat melanoma malignum áttétjét véleményezte. Betegünknek bár megtaláltuk gastroszkopia során az anaemia lehetséges okát, a colonoscopia forszírozásával a beteget még az obstruktív jelek megjelenése előtt elektíven meg tudták operálni. Esetünkkel arra szeretnénk volna felhívni a figyelmet, hogy a primer melanoma eltávolítása után akár hosszú évek múlva is gondoljunk secunder folyamatra. Az occult vérzést, anaemiát akár egymástól függetlenül eltérés is okozhat a GI rendszer területén, ezért indokolt esetben egy lehetséges vérzésforrás megtalálásakor keressünk tovább, ha nem megnyugtató, amit találtunk.

87

ÚJ MOLEKULÁRBIOLÓGIAI VIZSGÁLATOK JELENTŐSÉGE A PANCREAS TUMOROK TERÁPIÁJÁBAN

Karabinos K.², Tihanyi B.¹, Tihanyi D.³, Hegedűs C.³, Nehéz L.¹, Tihanyi T.¹, Semmelweis Egyetem I.sz. Sebészet Klinika¹, Marosvásárhelyi Orvosi És Gyógyszerészeti Egyetem², Oncompass Medicine³

Bevezetés: A diagnosztika és az onkológiai kezelések fejlődése el- lenére a pancreas malignus tumorai, a daganatos megbetegedések közül az elmúlt évtizedben továbbra is a legmagasabb letalitással és az egyik legalacsonyabb hatékonyságú terápiával rendelkeznek. Az öt leggyakoribb mutáns gén: KRAS, TP53, CDKN2A, SMAD4, ARID1A. Hazánkban a leggyakrabban használt adjuváns kemoterapeutikum kombinációk resecabilis tumoroknál: Gemcitabine, melynél az átlagos túlélés 8,5 hónap illetve 5- Fluorouracil (5-FU), melynél az átlagos túlélés 11 hónap, metasztatikus tumoroknál: FOLFIRI-NOX (leucovorin, fluorouracil, irinotecan, oxaliplatin), Gemcitabine+Nab- paclitaxel. Az össz túlélési ráta továbbra is 19%-os az első évben. Célkitűzés: Retrospektív adatfeldolgozásunk célja a kiterjesztett molekulárbiológiai panel készítésével tervezhető célzott kezelés növelheti-e a túlélést, vagy az eredetileg inoperábilis betegek resecabilizációs rátáját? **Beteganyag:** Az Oncompass Medicine által 2015 és 2016-ban összesen 107 pancreas daganatos betegnél végeztek komplett diagnosztikát, 94 betegnél találtak legalább 1 alterációt. A SE 1.sz. Sebészeti Klinikáján évente 160 intervenciót végeznek pancreas tumor miatt. A vizsgált időszakban 39 radikális resection átesett pancreas tumoros beteg közül, 15 betegnél volt lehetőség a molekulár genetika elvégzése a célzott onkológiai terápia érdekében. **Eredmények:** Összesen 8 beteget veszítettünk el, 6 beteg az alapteregséggel összefüggő, 2 társbetegség progressziója miatt. 2 korábban inoperábilis betegnél (lokális progresszió, illetve máj-át- tét), neoadjuvánsként kapott kezelés után sikeres resectio volt elvégezhető. **Következtetések:** Magyarországon az onkológus dönt a választandó kezeléssel, továbbá a kiegészítő vizsgálatok szükségességéről. Az eddigi eredmények bár statisztikailag még nem értékelhetők az alacsony esetszám miatt, azt sejtetik, hogy válogatott esetekben van létjogosultsága a célzott kezeléshez szükséges mutáció vizsgálatnak. Kérdés, hogy fel lehet-e gyorsítani a kivizsgálás menetét, és lehet-e szélesebb körű támogatottságot szerezni.

88

ENDOSCOPIC TREATMENT OF NON-VARIX RELATED HAEMORRHAGES OF THE UPPER GASTROINTESTINAL TRACT IN OUR HOSPITAL

Kecskés S.¹, Tallián B.¹, Zsigmondné K.¹, Ács T.¹, Tóthné Kálóczi R.¹, Endoscopy Laboratory of Jahn Ferenc Dél-Pesti Hospital, Budapest¹

Objective: To give an overview of changes in the endoscopy treatment of haemorrhages of the upper gastrointestinal tract in our Endoscopy Laboratory. Prior to an urgent gastroscopy examination the patient's circulation and breathing are stabilised. It is very important to determine whether the patient is fit for an endoscopy intervention. Since April 2015 stabilizing and preparation for endoscopy are performed at our Sub-Intensive Care Unit operated in line with professional guidelines. After stabilization intravenous PPI and, 60 minutes before the examination, intravenous Erythromycin are administered if there is a suspicion of a bleeding ulcer. During endoscopy the location of the source of haemorrhage and the Forrest rating are determined. Then the most suitable, preferably combined haemostatic method available is employed. **Methods,** Data: Based on 2016 data 3269 upper panendoscopies were carried out in our endoscopy laboratory, 660 of them were urgent. Endoscopy interventions: Non-combined interventions: Injection: 132 cases, APC: 10 cases, Hemospray alone: 8 cases. Combined haemostasis: injection + clip + Hemospray: 9 cases; injection + clip: 46 cases. **Results:** In 2015: Setting up and running the Sub-Intensive Care Unit, introduction of Hemospray and Erythromycin application. Adoption of professional guidelines. Mortality rate of haemorrhages in the upper gastrointestinal tract according to literature: 5-10 per cent. Mortality rate in our ward went down to 3.4 per cent after the above changes have been introduced. **Conclusion:** Mortality rate of haemorrhages in the upper gastrointestinal tract can be reduced to expected levels through adherence to professional guidelines, good practices in the Sub-Intensive Care Unit and the application of modern haemostatic methods.

89

INVESTIGATING THE CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR IN HUMAN FETAL PANCREATIC TISSUE

Kiss L.¹, Pallagi P.², Balla Z.¹, Für G.¹, Kovács D.¹, Pásztor N.³, Kaizer L.⁴, Venglovecz V.⁵, Maléth J.², Hegyi P.⁶, Kozinszky Z.⁷, Rakonczay Z.¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Obstetrics and Gynecology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Pathology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵, MTA-SZTE Momentum Research Group, University of Szeged, Szeged; Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁶, Department of Obstetrics and Gynecology, Blekinge Hospital, Karlskrona, Sweden⁷

Introduction: The cystic fibrosis transmembrane conductance regulator (CFTR) cAMP-regulated Cl⁻ channel has fundamental roles in pancreatic ductal cell physiology. However, the expression and function of CFTR during human fetal pancreatic development is still unknown. **Aims:** To follow the expression and function of fetal pancreatic ductal CFTR during the second trimester of pregnancy. **Materials & methods:** Human fetuses (n=8) were collected after termination of pregnancy at 18-22 gestation weeks. Pancreata were removed and placed into ice-cold culture medium. Pancreatic tissues were frozen in cryomatrix or ducts were isolated with collagenase digestion and microdissection. CFTR expression was determined by immunofluorescent staining of pancreatic sections. The function of the protein was measured in isolated ducts by using the ammonium pulse technique. **Results:** Pancreatic duct-like structures with 13-30 µm in diameter were stained with the CFTR antibody. 18±8 ducts with CFTR staining were seen within 1275x1275 µm area (10µm thickness). Intracellular pH (pHi) was increased by ammonium pulse administration in isolated ducts, then pHi recovery was followed. The cAMP agonist forskolin addition during ammonium pulse did not further enhance CFTR activity. **Conclusion:** CFTR expression was detected in human fetal pancreata from 18 weeks of gestation. However, CFTR activity could not be stimulated with cAMP activation. Both the immunostaining and function of CFTR should be further studied in higher number of samples and with additional methods (western blot, patch clamp). This study was supported by OTKA, GINOP and MTA.

90

COLORECTALIS CARCINOMÁK CEA, CA19-9 SZINTJÉNEK ÉS KLINIKOPATOLÓGIAI PARAMÉTEREINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Kocsis A.¹, Botár Z.², Nagy Á.³, Solymosi N.⁴, Micsik T.¹, Patai Á.³, I. számú Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet, Semmelweis Egyetem¹, Kreisklinik Ebersberg, Ebersberg, Németország², II. Belgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem³, Biometeorológiai Kutatócsoport, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest⁴

Bevezetés. A colorectalis carcinoma (CRC) felismerésében és követésében a tumormarker CEA (carcinoembrionális antigén) szérumszintjének monitorozása klinikailag elterjedt gyakorlat. Mint közismert a CEA szenzitivitása (41%-tól 97%-ig) és specifitása (52%-tól 100%-ig) nem megfelelő, ugyanakkor kevés adat áll rendelkezésünkre arra vonatkozóan, hogy a CEA-pozitív és CEA-negatív CRC-k különböznek-e egymástól. Célunk volt az adatbázisunkban található CRC-k CEA és CA19-9 szintjének, oldaliságának és egyéb klinikopatológiai paramétereinek összehasonlítása. **Módszerek.** 2011 és 2013 között a Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikáján diagnosztizált CRC-s betegek közül 139 beteg rendelkezett CEA és CA 19-9-cel értékekkel. Ezen betegek különböző demográfiai adatainak, tumor lokalizációjának, TNM stádiumának, differenciáltságának, KRAS- és EGFR státuszának CEA és CA19-9 szintjével való összefüggéseit vizsgáltunk Fisher-féle egzakt teszttel. **Eredmény.** Retrospektív vizsgálatunk során 58 beteg (41,7%) rendelkezett emelkedett CEA értékkel. A nem (p=0,73), a kor (p=0,85), a CRC oldalisága (p=0,86) (jobb vagy bal oldal) nem mutatott összefüggést a CEA-pozitivitással. Előrehaladottabb stádiumú tumorok (T3-T4) esetén 12-szer nagyobb volt az esélye a CEA-pozitivitásnak, mint korábbi stádiumban (T1-T2) (p<0,0001). N1 és N2 esetén 3,6-szor nagyobb volt a CEA pozitivitás esélye, mint N0 stádium esetén

(p=0,0003). A magasabb tumor gradus (Grade 2, 3, 4) szintén szignifikánsan magasabb CEA-szinttel járt, mint az alacsonyabb grádus (p=0,024). A metasztatikus esetekben szignifikánsan több CEA-pozitív beteg volt, mint M0 esetekben (p=0,0001). Májmetasztázis esetén szignifikánsan magasabb volt a CEA-szint, mint anélkül (p<0,0001), míg tüdőmetasztázis esetén ilyen kapcsolat nem volt észlelhető (p=0,44). A CEA és CA19-9 pozitivitás egymással enyhén pozitívan korrelált (r=0,2; p=0,015) és a CA 19-9 szintek hasonló összefüggéseket mutattak a klinikopatológiai paraméterekkel. **Következtetések.** A vizsgált CRC-k kevesebb mint felében találtak emelkedett CEA-szintet, megerősítve ezzel a jól ismert tényt, hogy a negatív CEA-szint nem zárja ki a CRC diagnózist. A CEA- és CA19-9 pozitivitás gyakrabban fordul elő előrehaladottabb tumor T-, N- M-stádiumnál és magasabb grade-nél.

91

INTRAOPERATÍV ENDOSCOPIA SZEREPE A RECTUM DAGANATOK SEBÉSZI KEZELÉSÉBEN A LAPAROSCOPOS VALAMINT NYITOTT MŰTÉTI TECHNIKA TÜKRÉBEN

Kocsis M.¹, Ábahám S.¹, Tóth I.¹, Molnár T.², Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika²

Bevezetés, célkitűzések: A colorectalis daganatok sebészetében a laparoscopos technika (LAP) megjelenésével az intraoperatív endoscopia (IOE) szerepe is előtérbe került a laparoscopos eszközökkel nem tapintható elváltozások lokalizációjában. Célkitűzésünk annak megállapítása volt, hogy Klinikánkon 2014 és 2016 között, rectum tumorok miatt végzett műtétek során az IOE hogyan befolyásolja a sebészi radikalitást a választott műtéti technika (LAP vs. nyitott (NY)) függvényében. **Beteg és módszer:** Vizsgálatunkat retrospektív módon végeztük. 2014. január 1. és 2016. december 31. között Klinikánkon 380 betegnél történt rectum illetve rectosigmoidalis tumor miatt műtét. Kizárásra kerültek az akut-, a palliatív resectiok, a rectum exstirpatiok valamint a neoadjuváns onkológiai kezelést követő teljes klinikai/patológiai regressziót mutató esetek. A kiválasztott 165 betegnél - 127 LAP, 38 NY (76 vs. 23%) - 39 esetben, a műtétek 24%-ban történt IOE (IOE+). Vizsgáltuk a daganattól mért átlagos distalis resectios (DT) és circumferentialis távolságot (CFT), az eltávolított nyirokcsomók számát (NYCS), valamint a daganattól minimum 20 mm-re, ill. annál közelebb eső distalis resectios távolsággal bíró esetek arányát mind a LAP/NY, mind az IOE+/- műtétek tekintetében. **Eredmények:** Az DT és CFT szignifikáns különbséget mutat LAP ill. NY csoportok között (30.64 vs. 21.29 mm; 21.11 vs. 15.39 mm). A NYCS tekintetében szintén jelentős különbséget mutatkozik a LAP csoport javára (14.18 vs. 12.39). A minimum 20 mm-es resectios távolságot a LAP csoportban az esetek 74%-ban tudtuk elérni, míg NY technikával csak 50 %-ban. NY+IOE esetében a DT-t 20.78-ról 24 mm-re sikerült növelni a IOE- csoporthoz képest, ezzel párhuzamosan emelkedett a minimum 20 mm-es DT aránya is (66.7 vs. 46.9%) . **Következtetések:** Vizsgálatunk alapján a LAP technikával egyértelműen előnyösebb onkológiai eredményeket érhetünk el a rectum tumorok műtétei során. Noha a DT tekintetében egyértelmű, szignifikáns különbségeket csak a NY csoportban tudunk kimutatni az IOE javára, az IOE nem csak a nem tapintható elváltozások lokalizációjában, hanem a distalis resectios szél pontos meghatározásában is segítséget nyújt.

92

TRAGIKUS ÖNGYILKOSSÁGI KÍSÉRLET UTÁNI NYELÉSHELY-REÁLLÍTÁS

Kotsis L.¹, Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet, Mellkassebészet Kotsis Lajos¹

A szerző a Korányi Intézet Mellkassebészeti Tanszékén és a nagyváradi Kórház Sebészetén operált 50 komplex lúgos nyelőcsőszűkületes beteg nyelészékhelyreállító műtéteivel foglalkozik. Korai társulópylorus szűkületben, első lépésben, minimalis Billroth I rezekciót (9) végeztek, de így jártak el már meglévő GEA vagy Billroth II-t is ilyen műtéti típusra konvertáltak. Hat hét után, a már tagíthatatlan nyelőcső substenosis by-pass-ára került sor (17), colon segmentel. Kélgítő állapotú, fiatal betegek azonos idejű mindkét szűkületét (11), egy ülésben operálták meg. Társuló légúti fistula (7) és 3 lúgos zsugorgyomor is, colon by-passal gyógyíthatónak bizonyult. Magasra terjedő szűkületben (4), a cervicalis anastomosis a pharynxra került. Tagítással perforált (8), konzervatív kezeléssel uralt szűkületet by-passára, 2 hónap után vállalkoztak. Összesen 2 beteget vesztek

el. Késői korrekcióra 15%-ban volt szükség. Komplex lúgos gastroenterológiai szűkületekben, funkcionálisan legmegfelelőbb megoldásnak 4 alapvető tényezője van. 1. Isoperistalticus, refluxgátló tulajdonsággal rendelkező, gyomorcsonkba ültetett colon graft. 2. A duodenumot nem kirekesztő, takarékos Billroth I antro-pylorotomia. 3. Jó gyomorcsonk ürülés. 4. A colon graft késői passzív kitágulását megelőző substernalis elhelyezési mód.

93

URGENS VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA

Kovács V.¹, Durcsán H.¹, Kiss G.¹, Csala G.¹, Regőczy H.¹, Rácz I.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹

Bevezetés: Az akut gasztrointesztinális vérzések okai a hagyományos flexibilis endoszkópiákkal rendszerint tisztázhatók. Az esetek egy részében mindazonáltal a heveny, keringést megingató melaenával és/vagy haematocheziával járó esetekben sem oesophago-gastro-duodenoskopiával (EGD) sem colonoskopiával nem tudjuk a vérzésforrást identifikálni. A betegek egy további csoportjában a rossz általános állapot miatt megfelelő colonoscopos előkészítés és colonoscopy nem is végezhető. Az ilyen betegekben osztályunkon évek óta alkalmazzuk az úgynevezett urgens kapszulás endoszkópia (CE) eljárást. Definícióként szerint az urgens CE azt értjük, hogy a transzfúzió igényével járó melaena vagy haematochezia kapcsán végzett EGD illetve colonoscopy vérzésforrást nem talál vagy a súlyos általános állapot miatt colonoscopy nem végezhető és ilyen okok miatt a kapszulás endoszkópiát a beteg felvételét követő egy héten belül lefolytatjuk. Felmérésünkbe az elmúlt 27 hónap adatait vizsgáltuk annak kiderítésére, hogy milyen arányban végeztünk urgens CE vizsgálatot, milyen volt ezen vizsgálatok diagnosztikus hozama és terápiás haszna. Eredmények: 2015. januárja óta összesen 113 CE vizsgálatot végeztünk, közülük 20 esetben urgens jelleggel (18%). Az urgens CE vizsgálatra került betegek közül 9 esetben masszív melaena (45%), 11 esetben haematochezia volt a vérzés megnyilvánulási formája. Minden betegben végeztünk EGD-t, három betegben nem történt urgens CE előtt colonoscopy, közülük egy esetben CT angiográfiával aktív vérzést észlelünk a vékonybélben, egy esetben a súlyos cardiális állapot kontraindikálta a colonoscopyt. A harmadik betegben utólag, kiegészítőleg került sor a teljes colonoscopyra. Az urgens CE vizsgálatok közül 16 betegben (80%) diagnosztikus értékű volt az eljárás, terápiás következmény 13 betegben (65%) adódott. Közülük 6 betegben a gyógyszeres kezelés módosítása, 3 esetben endoszkópos terápia és 3 alkalommal műtét követte az urgens CE-t. **Összefoglalás:** Az urgens kapszulás endoszkópos vizsgálat a gasztrointesztinális vérzések diagnosztikájának fontos és egyre gyakrabban használt eleme lehet. Megalapozott esetekben a hagyományos diagnosztikus rend megváltoztatása szakmailag indokolt. Az akut vérző betegek mintegy ötödében a kórházi kezelés során már szükség lehet diagnosztikus és terápiás haszonnal kecsegtető urgens vékonybél kapszulás vizsgálatra.

94

CROHN'S DISEASE - AN ANUSUAL CASE

Kovács Á.¹, Nagy P.², Erős M.³, Bene L.¹, Gastroenterology, Péterfy Hospital, Budapest¹, I-st Institute of Pathology and Experimental Oncology, Semmelweis Medical University, Budapest², Pathology, St John's Hospital, Budapest³

S.K.38 years old female. Three family members suffer from Crohn's disease. In 1997 (18 y old) she was operated with right sided hydronephrosis caused by the stenotic and fistulizing terminal ileum. The histology of the resected 30 cm small bowel and the caecum was typical for Crohn's disease. She did not have extraintestinal manifestations. She never smoked. Mesalazine therapy was started and iron supplementation. She came regularly for medical controls till February 2002. She reappeared in January 2017 applying for a certification needed for her tax reduction. She did not take any medicines since her last control 15 years earlier. She did not have any complaints. We did not find clinical or laboratory abnormalities. CT enterography and colonoscopy were performed. Colon and small bowels - ileoascendingostomy and neoterminal ileum included - were without any signs of inflammation. Histology also did not reveal activation of IBD. Young patients with Crohn's disease, operated on with complicated stenosis of the terminal ileum usually need a second

operation within 5-10 years in spite of immunomodulating and/or biologic therapy. Our patient is a rare exception being disease free 20 years after operation, without any therapy for the last 15 years.

95

COLORECTÁLIS CARCINOMA COLITIS ULCEROSÁBAN SZENVEDŐ BETEGEKNÉL KÉT ESET KAPCSÁN

Kozma B.¹, Kovács Z.¹, Haragh A.¹, Magyarosi D.¹, Kocsis E.¹, Szinku Z.¹, Hunyady B.¹, Somogyi Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Gasztroenterológia Osztály¹

A gyulladásos bélbetegségek (IBD) fokozott kockázatot jelentenek intestinális és extraintestinális malignus daganatok kialakulása szempontjából. A kiindulási kockázat a betegség időtartamával, súlyossági fokával, kiterjedésével és egyidejű primer sclerotizáló cholangitis jelenlétével korrelál.

Első eset: 23 évesen szövettan alapján igazolt bal oldali colitis ulcerosa, szteroid és immunmodulátor kezelésben részesült beteg. Két évvel a diagnózis felállítása után kifejezett aktivitás miatt biológiai terápia/Remicade kezelést indítottunk, mely megszakításokkal 5 éven keresztül zajlott, majd hatástalanság miatt Humirára való átváltás történt, mely 6 hónapon át tartott. Tartós klinikai remissziót biológiai terápia ellenére sem sikerült elérni. Kezelése mellett nephrosis szindróma, nagy fokú anaemia, alsó végtagi mélyvénás trombózis, lábszár ulcusok, gyomorfejkély perforáció miatt többször részesült osztályos ellátásban. Kilenc éves lefolyás után colon sigmoidum adenocarcinomából kiinduló carcinomatosis peritonei, szepszis, majd többszervi elégtelenség miatt 33 évesen exitált.

Második eset: gyermekkor óta ismert colitis ulcerosa, 44 évesen colon transversum resectio történt az alapbetegség talaján kialakult adenocarcinoma miatt. A beteg 5-ASA, immunmodulátor illetve felángolások idején szteroid terápiaiban részesült. Négy évvel később primer sclerotizáló cholangitis került kóriszmézésre szövettan és cholangio MR vizsgálat alapján. További 3 év elteltével decompenzált májelégtelenség tüneteivel került osztályos felvételre. Az elvégzett vizsgálatok pulmonális embóliát, tüdő metastasisokat, megnagyobbodott retroperitoneális és hasi nyirokcsomókat mutattak, melyek hátterében colon descendens tumoros folyamata igazolódott. Tumor perforáció miatt kialakult akut peritonitisben betegünk 51 évesen exitált.

Eseteink arra figyelmeztetnek, hogy néha a gondos endoscopos ellenőrzés sem nyújt 100%-os biztonságot a colorectális tumorok korai észlelésében.

96

A KAPSZULA ENDOSZKÓPIRA SZEREPE A VÉKONY- ÉS VASTAGBÉL VIZSGÁLATÁBAN, SZAKDOLGOZÓI VONATKOZÁSBAN

Kubancsik L.¹, Kovács J.¹, Szegedi L.¹, I. Belgyógyászat (gastroenterológia részleg) Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Kórházak és Oktatókórház, Jósa András Oktatókórház, Nyíregyháza¹

Az endoszkópos diagnosztika új vívmánnyal rukkolt elő a 2000-es évek elején, közleménye elsőként a Nature című folyóiratban jelent meg, amelyet hosszas kutatómunka előzött meg. A szerzők egy olyan technológiát mutattak be, mely segítségével egy mikrokamera révén az egész bélrendszer áttekinthető. Hazánkban először a kapszula endoszkópia alkalmazására Győrben került sor, majd ezt az esztergomi munkacsoport vizsgálatait követték. Évente 800-900 epe-úti és mintegy 10 ezer egyéb bél- és gyomortükrözéses vizsgálatot végeznek el a Jósa András Oktatókórházban, országosan ezzel az első 3-4 intézmény közé tartozik, és az egyik legnagyobb gasztroenterológiai központnak számít. 2016.06.01-től intézményünkben is elérhető a kapszula endoszkópia. Persze számos előnye van a hagyományos módszereknek, mint például a biopsia polypectomia és vérzéscsillapítás azonnali lehetősége. A kapszula endoszkópia mellett szól, hogy drasztikusabb beavatkozás nélkül, a vékonybél igen pontosan megfigyelhető. A beteg előkészítése hasonló, mint a hagyományos módszerek esetében. A vékonybél kapszula mellett, más típusok is léteznek, mint például a nyelőcső kapszula, colon kapszula. A kapszula endoszkópos rendszer részei maga a mikrokamera, derék, szenzorok és a számítógépes munka állomás megfelelő szoftveres háttérrel. Aktív vérzés figyelő rendszerrel rendelkezik, amely nagy segítséget nyújt a kiértékelés szakorvosnak a prioritás felállításában, ami a felvételek megtekintését illeti. Fejlesztéseknek

köszönhetően a jövőben lehetőség lesz a fejlesztések hatására diagnosztikus mintá vételre, terápiára és vérzéscsillapításra a kapszula endoszkópia keretén belül új generációs kapszulák révén.

Összegezve, a kapszula endoszkópia a vékonybél vizsgálatának legszenzitívbb non invazív módszere, de jelenleg OEP finanszírozási szempontból egyedüli indikációs körét az obstrukív vékonybélvérzések jelentik. Nem szabad továbbá elfeledni, hogy az orvostech-nika fejlődése új lehetőségeket ad, viszont nem helyettesíti az embert és a több éves szakmai tapasztalatot.

97

EARLY ACHIEVABLE SEVERITY (EASY) INDEX FOR SIMPLE AND ACCURATE EXPEDITE RISK STRATIFICATION IN ACUTE PANCREATITIS

Kui B.¹, Gódi S.², Bajor J.³, Török I.⁴, Macaria M.⁴, Farkas H.⁴, Mickevicus A.⁵, Sallinen V.⁶, Maldonado E.⁷, Papp M.⁸, Kovács G.⁸, Fehér E.⁸, Sárlos P.³, Shamil G.⁹, Németh C.¹, First Department of Medicine, University of Szeged¹, Department of Translational Medicine, University of Pécs², First Department of Medicine, University of Pécs³, Department of Gastroenterology, Mures County Emergency Hospital, Targu Mures, Romania⁴, Center of Hepatology, Gastroenterology and Dietetics, Vilnius University Hospital Santariskiu Klinikos, Vilnius, Lithuania⁵, Department of Abdominal Surgery, Hospital of Helsinki University Central Hospital, Helsinki, Finland⁶, Department of General Surgery, Consorci Sanitori del Garraf, Sant Pere de Ribes, Spain⁷, Department of Internal Medicine, University of Debrecen, Debrecen, Hungary⁸, Department of Digestive Surgery, Saint-Luke Clinical Hospital, Saint-Petersburg, Russia⁹

Background: Acute pancreatitis (AP) is one of the most common diseases of the gastrointestinal tract associated with significant morbidity and mortality. The assessment of severity is crucial in the management of the disease. The pathomechanism of AP is not well understood, it has no specific therapy. Current methods of risk stratification in AP have a limited value, as they provide little additional information thus may delay appropriate management. Early recognition of severe disease may prevent serious adverse events and improve patient management as well as overall clinical outcome. The EASY trial is an observational, multicenter, prospective cohort study for establishing a simple, easy and accurate clinical scoring system for early prognostication of acute pancreatitis. **Aim:** We aimed to create a new scoring system, which can predict the severity of AP in early phase of disease. **Materials and methods:** Evaluation of simple attainable potential prognostic parameters obtained at admission (or not later than 6-12 hours afterwards) from patients diagnosed with AP will be performed to assess their potential correlation with the disease severity. Approximately 1200 (900+300) patients from multiple centers will be enrolled into this trial using the Registry. This is an observational prospective cohort study (in which the care or services that patients receive will not be altered); therefore it has a relatively low-risk. The study has an ethical approval by the National Hungarian Ethical Authority (ETT TUKEB). Study management will strictly follow the Ethical Guidelines for Observational Studies. **Results:** 600 patients were enrolled in the EASY study from different international centers so far. In early phase of AP vomiting, loss of weight, fever, abdominal tenderness, elevated serum creatinine and lactate dehydrogenase level were more common findings in severe AP, as opposed to the mild and moderate groups. **Conclusion:** EASY score may be an easy and accurate system to evaluate the early severity of AP. Although some parameters have shown correlation with the severity of AP in early phase of the disease, we have to include more patients to have reliable results.

98

THERAPEUTIC PREFERENCES AND OUTCOMES IN NEWLY DIAGNOSED PATIENT WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASES IN THE BIOLOGICAL ERA IN HUNGARY. A NATIONWIDE STUDY BASED ON THE NATIONAL HEALTH INSURANCE FUND DATABASE

Kürti Z.¹, Gönczi L.¹, Végh Z.¹, Golovics P.¹, Fadgyas-Freyler P.², Gimesi-Országh J.², Korponay G.², Lovász B.¹, Lakatos P.¹, 1st Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Strategic Analysis Department, National Health Insurance Fund (OEP), Budapest, Hungary²

Background Accelerated treatment strategy, including tight disease control and early aggressive therapy with immunomodulators (IM) and biological agents have become increasingly common in IBD. **Aim** The aim of the present study was to estimate the early treatment strategy and outcomes in newly diagnosed patients with Crohn's disease (CD) between 2004-2009 and 2009-2015 in the whole IBD population in Hungary based on the administrative database of the National Health Insurance Fund (OEP). **Methods** We used the administrative database of the National Health Insurance Fund (OEP), the only nationwide state-owned health insurance provider in Hungary. Patients were identified through previously reported algorithms using the ICD-10 codes for Crohn's disease in the out-, in-patient (medical, surgical) non-primary care records and drug prescription databases between 2004-2015. Patients were stratified according to the year of diagnosis and maximum treatment step during the first 3-years after the diagnosis. **Results** A total of 6173 (male/female: 46.12%/53.87%) newly diagnosed CD patients with physician-diagnosed IBD were found in this period. Rate of maximum treatment step did not differ before and after 2009 (5-ASA: 11.7% vs. 13.5%, Steroid 31% vs. 30.5%, IM 40.4% vs. 40.2%, biological 16.5% vs. 15.6%). Probability of hospitalizations in the first 3-years after the diagnosis according to the maximal treatment step was different before and after 2009 (at 36x30-day period: overall 55.7% vs. 47.4% (p=0.000), anti-TNF: 73% vs. 66.7% (p=0.103), IS: 64.6% vs. 56.1% (p=0.000), steroid: 44.2% vs. 36.8% (p<0.007), 5-ASA: 32.6% vs. 26.7% (p=0.157)), respectively. In contrast, surgery rates were not significantly different in patients diagnosed before and after 2009 according to the maximum treatment step (at 36x30-day period: overall 16.0% vs. 15.3% (p= 0.672) anti-TNF 26.7% vs. 27.2% (p=0.993), IS: 24.1% vs 22.2% (p=0.565), steroid 8.1% vs. 7.9% (p=0.896), 5-ASA 10% vs. 11% (p=0.816)). **Conclusions** The rate of maximal treatment steps and surgery rates did not differ significantly in patients diagnosed before and after 2009, although the adjustment of immunosuppressive treatment and biological therapy started earlier after 2009. Use of steroid and 5-ASA remained common after 2009. Maximal treatment steps correlated with hospitalization and surgery rates, suggesting that maximal treatment steps can be used as proxy severity marker in patients with IBD. Hospitalization rates during the first 3-years after the diagnosis were less in all treatment groups in the second diagnostic era, suggesting a change in the patient management.

99

AZ ULTRAHANG DIAGNOSZTIKA ÉS KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA SZEREPE A FEHÉRJEVESZTŐ ENTEROPATHIÁK DIAGNOSZTIKÁJÁBAN

Laczi D.¹, Székely G.¹, Kovács M.¹, I. sz. Belgyógyászati - Gasztroenterológiai Osztály - Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak - Budapest¹

Bevezetés: A fehérjevesztő enteropathia ritka entitás, melynek hátterében elsősorban enterális megbetegedés áll. Emellett szisztémás kórképek, mint amyloidosis, scleroderma, lupus erythematosus részjelenségeként is leírták. Az esetek egy részében a patofiziológia tisztázatlan. A hypalbuminaemia következtében kialakuló anasarca és ascites a vezető klinikai tünetek. Az irodalmi adatok az ultrahang jelekről és a vékonybél kapszulás endoszkópia (VCE) szerepéről a fehérjevesztő enteropathia diagnosztikájában eddig igen szegényesek. **Beteganyag és módszer:** Két osztályon (Szent János Kórház - 1.sz. Belgyógyászati-Gasztroenterológiai osztály; Landesklinikum Mistelbach - Gänserndorf - Medizinische Abteilung für Gastroenterologie & Hepatologie, Endokrinologie & Diabetes mellitus) 2004-től 2015 decemberéig 576 VCE történt különböző indikációval. A vizsgálatok Hitachi UH készülékkel és Given Imaging video kapszulás endoszkóppal történtek. Jelen munkánkban azt a három esetet mutatjuk be, amikor a kapszulás endoszkópia során fehérjevesztő enteropathia igazolódott. **Eredmények:** A VCE során három beteg esetében észleltük az anaemia és hypoproteinaemia hátterében a vékonybél felső harmadára lokalizálódó fehérjevesztő enteropathia makroszkópos képét. Egyik betegünk esetében az enterális fehérjevesztés hátterében az elvégzett endoszkópos és hisztológiai vizsgálatokkal eosinophyl gastroenteritis igazolódott, az „eosinophyl infiltratum” punctum maximuma a duodenum pars descendenseben volt észlelhető. A másik betegnél lymphangiectasia intestinalis, míg a harmadik kórkép etiológiája nem tisztázódott. Két esetben budsonide kezelés eredményesnek bizonyult. **Következtetések:** A hasi

UH vizsgálat és a vékonybél kapszulás endoszkópia igazolhatja az enterális fehérjevesztést, de az etiológiai diagnózishoz szükséges a hisztológiai mintavétel oesophagogastrroduodenoscopya illetve enteroscopya során szisztémás betegség kizárását követően.

100

POUCH CARCINOMA FOLLOWING RESTORATIVE PROCTOCOLECTOMY FOR ULCERATIVE COLITIS. IS IT TIME TO CONSIDER OUR SURVEILLANCE STRATEGY?

Lakatos L.¹, Pandur T.¹, Ligeti E.², Moldovanyi I.³, Mohos E.⁴, Berki C.⁴, Hornyak L.⁵, Dobo I.⁶, 1st Dept of Internal Medicine, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem¹, Dept of Pathology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem², Dept of Radiology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem³, Dept of Surgery, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem⁴, Dept of Clinical Oncology, Csolnoky Ferenc Teaching Hospital, Veszprem⁵, Dept of Surgery, St Margaret Hospital, Budapest⁶

The risk of colorectal cancer (CRC) is increased in patients with ulcerative colitis (UC). Restorative proctocolectomy with ileal pouch-anal anastomosis (IPAA) is the surgical treatment of choice for patients with UC refractory to medical treatment or with CRC. However, the procedure does not completely abolish the risk for neoplasia. Pouch-related cancers can develop in the pouch and in the anal transitional zone. Most important risk factor is prior dysplasia or cancer. We report a 58 year old male patient with carcinoma in the ileal pouch who had been suffering from pancolitis and underwent restorative proctocolectomy 16 years after onset of UC because of sigmoid cancer. Chronic, refractory pouchitis developed in the pouch and 7 years following the surgery a sigillocellular carcinoma in the pouch. Though the pouch-related cancer is still rare, the danger is real, and regular follow-up with pouchoscopy and random biopsies is advisable at least for high risk patients.

101

AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁS KEDVEZŐ ÉS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

Langhammer S.¹, PTE:KKI.Belklinika¹

Az ionizáló sugárzások felhasználási területe az elmúlt évszázadban, óriási ütemben és mindvégig töretlenül nőtt. Az a tény, hogy az ionizáló sugárzások röntgensugarak, biológiai ártalmakat okozhatnak már 1895-ben Wilhelm Konrad Röntgen által történt felfedezésük után hamarosan nyilvánvalóvá váltak. Az endoszkópia terápiás beavatkozásainak egy része is röntgensugárzáshoz kötött. Az endoszkópos, orvosok betegségek diagnosztizálásában és terápiás ellátásában is igénybe veszik az ionizáló sugárzáson alapuló modern gépeket, technikákat. A röntgensugárzás 1895-ös felfedezése után a kutatás elsősorban a sugárzás fizikai tulajdonságainak megismerésére, és az alkalmazás lehetőségeinek feltárására törekedett. A sugárzás biológiai hatásai ismeretének bővülése során a sugárzás káros nem kívánt hatásainak vizsgálata egyre fontosabbá vált. Az ionizáló sugárzásoknak alapvetően kétféle biológiai hatása lehet. Azokat a hatásokat, amelyek többnyire rövid időn belül és vitathatatlanul a kapott sugárterhelés miatt lépnek fel, determinisztikus hatásoknak nevezzük. Sztochasztikus hatásoknak nevezzük azokat a hatásokat, amelyek valószínűségi jellegűek és a kiváltó sugárterhelés elszorítása után jóval később lépnek fel.

A sugárterhelés determinisztikus hatása a kismencedei besugárzások után kialakuló irradiatós proctitis. A sugárterápiát követő bélsérülések előfordulása gyakorlatilag egyidős az ionizáló sugárzások terápiás alkalmazásával. Napjainkban körülbelül 300.000 kismencedei sugárkezelést végeznek. Tekintettel arra, hogy a besugárzás mellékhatásaként fellépő betegség, a beteg életminőségét rontja, és a probléma összetett mindenképpen társszakmák bevonásával kell gyógyítani. A kismencedei besugárzások káros mellékhatásaként fellépő -, irradiatós proctitis- kezelésében nagyon fontos szerepe van az endoszkópos orvosoknak, asszisztenseknek. **Összegzés:** Elmondhatjuk, hogy az ionizáló sugárzás felfedezése óriási lehetőségeket nyitott meg az orvostudomány minden területén. Gasztroenterológusok, radiológusok traumatológusok és minden társszakma élvezi ma is az előnyeit. Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy az ionizáló sugárzás nagyon sok veszélyt is hordozhat

magában. Nagyon fontos éppen ezért a sugárvédelem 3 fő alapelvének betartása és betartatása, 1. Indoklás, Optimalás, Dóziskorlátozás.

102

CLINICAL MANIFESTATION AND THERAPY OF PEDIATRIC ACUTE PANCREATITIS - A PROSPECTIVE MULTICENTER NATIONWIDE COHORT

Lásztity N.¹, Párniczky A.¹, Mosztbacher D.², Tóth A.⁴, Demcsák A.⁴, Szentési A.², Tokodi I.⁶, Vass I.⁷, Czelecz J.⁸, Andorka C.³, Veres G.³, Guthy I.⁹, Tomsits E.¹⁰, Gárdos L.¹⁰, Hegyi P.², Heim Pál Children's Hospital, Budapest¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs², First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest³, Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged⁵, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár⁶, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs⁷, Bethesda Children's Hospital, Budapest⁸, Szabolcs-Szatmár-Bereg County Hospitals, Jósá András University Teaching Hospital, Nyíregyháza⁹, Second Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest¹⁰

Introduction: Despite the increasing incidence of pediatric acute pancreatitis (AP), data regarding the optimal management and clinical practice are still lacking. Our aim was to understand the clinical manifestation and outcome of pediatric AP. **Methods:** 42 children suffering from AP were enrolled from 13 centres between 2012-2016. The mean age was 14,9 (range 3-18) years, 24 girls and 18 boys were enrolled. Data were collected electronically to the National Registry of Hungarian Pancreatic Study Group. **Results:** Half of the cases were idiopathic before genetic testing, the main etiologic factors were biliary, pancreas divisum, medication or systemic disease. Elevated (3x an upper limit of normal) serum amylase levels were seen in 83%, elevated lipase levels in 97% of cases. Based on the modified Atlanta criteria 85% of the AP patients had mild, 15% moderate episodes. The average hospitalization was 12,76±1,83 days in mild and 28,53±11,84 days in moderate AP. As suggested by the pediatric AP guideline (Orv Hetil. 2015 Feb 22;156(8):308-25) all of the children received intravenous fluid (IVF) in the first 24-48 hours of hospitalization. Aggressive fluid replacement therapy on admission was given in 11/42 cases. Wide diversity was seen in the type of the administered IVF. Children were nil per os (starving) not longer than 48 hours and jejunal or gastric enteral nutrition, independently from the severity, was started in 24/42 (57%) cases. Nasogastric feeding were introduced in 3/24, while nasojejunal feeding in 21/24 children. Total parenteral nutrition were administered only in 1/42 cases. All patients with moderate AP (6/42 children) received antibiotic therapy (ciprofloxacin, cefuroxim, ceftriaxon). Minor analgesics (acetaminophen, diclophenac, paracetamol) were introduced in 19/42 cases, and in 7/42 cases PPI were given. **Conclusion:** Pediatric AP seems to be less severe than adults AP. Large diversity can be observed in the management of the disease, suggesting a need of EBM guidelines in children.

103

KAPSZULÁS ENDOSZKÓPOS VIZSGÁLATAINK GYERMEKKORI GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGBEN

Lásztity N.¹, Koráné Patkás C.¹, Lőrincz M.¹, Nagy A.¹, Gasztroenterológiai és Nephrológiai Osztály, Heim Pál Gyermekkorház, Budapest¹

Bevezetés: A hagyományos diagnosztikus módszerek, ileocolonoscopya és képalkotó eljárások mellett a kapszulás endoszkópia (CE) egyre gyakrabban alkalmazott módszer a vékonybél érintettség felismerésére gyulladásos bélbetegségben. A vizsgálat noninvazív, negatív prediktív értéke magas, legjobb módszernek bizonyult a proximális és korai mucosali léziók felismerésében (80-90%-os szenzitivitás). Vizsgálati eredmények alapján a CE diagnosztikus értéke jelentős a gyermekkori kórfarmákban, indeterminált colitis (IBDU) és műtéten átesett Crohn betegek esetében. **Betegek és módszerek:** Vizsgálatunkban 2010. és 2017. januárja között ismert vagy gyanított Crohn betegség miatt végzett CE vizsgálatok retrospektív elemzését végeztük. **Eredmények:** A fenti időszakban kórházunkban 96 CE vizsgálat történt, 62/96 gyermeknél (életkor: 3-18 év, átlag: 11,5 év) az indikáció gyanított (n:28) vagy ismert gyulladásos bélbetegség (Crohn betegség 14, colitis ulcerosa 17, IBDU 3 esetben)

volt. Az esetek 79%-ban (49/62) érte el a kapszula a coecumot a vizsgálat ideje alatt, kapszula retentio 3/62 gyermeknél alakult ki, egy esetben a terminalis ileumot érintő, jelentős szűkületet okozó Crohn betegség miatt. Gyanított Crohn betegség esetén 10/28 (36%) esetben az endoszkópos eljárások közül csak a kapszulás endoszkópos vizsgálatnál észleltünk Crohn betegségre utaló vékonybél elváltozásokat. A vizsgálat diagnosztikus értéke 65% (40/62) volt, terápiás módosítás az esetek 69%-ban (43/62) történt a vizsgálatot követően. Nem találtunk korrelációt a CE során látott elváltozások súlyosságára (Lewis score) és a betegség aktivitási indexe között. **Következtetések:** A kapszulás endoszkópia leggyakoribb indikációja gyermekkorban a Crohn betegség. Hasznos eszköznek bizonyult a betegségének felismerésében, kiterjedésének megítélésében és a kezelésben.

104

KRÓNIKUS CIKLOOXIGENÁZ-2 GÁTLÁS GASZTROINTESZTINÁLIS HATÁSAINAK ANALÍZISE

Lázár B.¹, Balogh M.¹, Al-Khrasani M.¹, Bató E.², Ostorházi E.³, László T.⁴, Szabó D.³, Helyes Z.⁵, Ferdinandy P.¹, Gyires K.¹, Zádori Z.¹, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet, Semmelweis Egyetem, Nagyvárad tér 4, 1089, Budapest¹, Szegedi Tudományegyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Kardiológiai Központ, Semmelweis utca 6, 6725, Szeged², Orvosi Mikrobiológiai Intézet, Semmelweis Egyetem, Nagyvárad tér 4, 1089, Budapest³, Patológiai Intézet, Pécsi Tudományegyetem, Szigeti út 12, 7624, Pécs⁴, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet, Pécsi Tudományegyetem, Szigeti út 12, 7624, Pécs⁵

Bevezetés. Jól ismert, hogy a nem-szteroid gyulladásgátlók (NSAID-ok), melyek világszerte a leggyakrabban alkalmazott gyógyszerek közé tartoznak, gyomor- és nyombélfekélyt okozhatnak, az utóbbi években azonban kiderült, hogy a vékonybél disztális részait is károsítják, a betegek akár 30-70%-ánál. Ezen enteropátia pathomechanizmusa komplex, melynek számos eleme továbbra is ismeretlen. Az irodalmi adatok alapján a ciklooxigenáz (COX)-1 enzim gátlása, valamint a vegyületek savas karaktere egyaránt szerepet játszik a bélnyálkahártya károsításában, arról azonban megoszlanak a vélemények, hogy a COX-2 enzim szelektív gátlása okoz-e enteropátiát. Jelen kísérletünkben ezért az volt a célunk, hogy karakterizáljuk a krónikus, szelektív COX-2 gátlás gasztrointesztinális hatásait. **Módszerek.** Hím Wistar patkányokat (180-200 g) kezeltünk 1 hónapon keresztül a szelektív, nem savas karakterű COX-2 gátló rofecoxibbal (5 mg/kg per os, naponta egyszer), illetve annak oldószerével (1% metilcellulóz). A gyomor- és vékonybél-nyálkahártya károsodásának vizsgálata makroszkóposan és hisztológiai módszerrel történt. A vékonybél-tartalom mikrobiális összetételét 16S rRNS Illumina szekvenálással, a rofecoxib baktériumok növekedésére gyakorolt hatását pedig mikrodilúciós módszerrel vizsgáltuk. **Eredmények.** Az 1 hónapos rofecoxib kezelés nem befolyásolta az állatok testsúlyát, valamint nem okozott sem a gyomorban, sem a vékonybélben szignifikáns makroszkópos vagy szövettani eltérést. Eredményeink ugyanakkor arra utalnak, hogy bár a rofecoxib antibakteriális hatással nem rendelkezik, szignifikáns változásokat okozott a patkányok vékonybél-tartalmának bakteriális összetételében. **Konklúzió.** Eredményeink alapján a COX-2 enzim szelektív gátlása még krónikusan sem okoz szignifikáns nyálkahártya károsodást a gyomorban vagy vékonybélben, azonban jelentősen megváltoztatja a bélfóra összetételét. Jelenleg is folyó vizsgálatainkkal célunk ezen dysbiosis okának és következményeinek feltérképezése. A kutatást támogatta: European Foundation for the Study of Diabetes (EFSD) New Horizons Collaborative Research Initiative.

105

PANCREAS FOLYADÉKGYÜLEMEK DRAINÁLÁSA OSZTÁLYUNKON - FÉMSTENT VAGY PLASTIC?

Lázár B.¹, Bíró Á.¹, Dabi Á.¹, Lupták O.¹, Chamdin S.¹, Pálfi E.¹, Török B.¹, Takács R.¹, Hamvas J.¹, Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Gasztroenterológiai Osztály¹

Háttér A pancreatogen folyadékgyülemek kezelési lehetőségei lehetnek a konzervatív terápia, a perkután, az endoszkópos és a sebészeti drainage. A cystosus képletek kezelése panaszok esetén (hasi fájdalom, fogyás, hányás, teltségérzet, vérzés, gastric outlet syndrome, felülfertőzés) indokolt. Egyebekben a panaszmentes 6 cm-nél nagyobb cysta regressziója spontán nem várható, de a méret

önmagában nem indikációja a beavatkozásnak. Az endoszkópos drainage lehet transpapillaris, transmuralis és kombinált. Esetünkben néhány transmuralis szájaztatást mutatnánk be összehasonlítva a plastic és fémstenttel történő eljárást. **Tapasztalataink** Nemzetközi irodalom alapján az egyszerű pseudocystákat 1 db 10 Fr-es pigtail plastic stenttel is elegendő szájaztatni, míg fertőzött, bennéket tartalmazó elváltozásoknál nasocystikus öblítés mellett több plastic stent, vagy fémstent a választandó eljárás. Ezen elvet követve jártunk el eseteinkben. Osztályunkon 2016-ban 6 betegnél végeztünk pseudocysta drainagét. 4 esetben alkalmaztunk fémstentet, 1-1 esetben plastic stentet, illetve kombinált eljárást. Míg 1 esetben 7 cm-es hiatus hernia miatt technikailag nem volt kivitelezhető a szájaztatás. Az átlag pseudocysta méret 11,7 cm volt (8-24cm). Az eljárás nehézségeiről, lehetséges bukatóiról ezen esetek kapcsán bemutatnánk néhány példát az előadásunk keretein belül. Végeredményben 4 esetben a teljes regressziót endoszkóposan 2 hónap alatt elértük. **Konklúzió** A cisztadréneket általában 1,5-4 hónapig a pseudocysta teljes sanálódásáig kell benthagyni, majd endoszkóposan eltávolítani. Tartós eredmény az endoszkópos módszertől 82-89%-ban várható. A szövödmények előfordulása 5-16%, a recidíváé 4-18%. A sebészeti eljárásokkal összehasonlítva (komplikáció 24%, sikeresség 85-90%) az endoszkópos cisztaszájaztatás egyenértékűnek tekinthető, ma ez utóbbi a gold standard. Tapasztalataink szerint a fémstenttel történő kezelés könnyebb és célravezetőbb, mint plastic stentek használata. Nemzetközi vizsgálatok eredményei eltérők, volt ahol a fémstentet előnyösebbnek találták, máshol (830 fős multicentrikus vizsgálatban) nem írtak le szignifikáns különbséget a két eljárás között.

106

DECREASE OF FATTY LIVER INDEX IN CHRONIC HEPATITIS C PATIENTS WITH SUSTAINED VIROLOGICAL RESPONSE: COMPARISON OF DIFFERENT ANTIVIRAL REGIMES

Lombay B.¹, Váczi Z.², Szalay F.³, CENTRAL COUNTY TEACHING HOSPITAL OF BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN, DEPARTMENT OF ST. FERENC, DEPARTMENT OF GASTROENTEROLOGY, MISKOLC¹, CENTRAL COUNTY TEACHING HOSPITAL OF BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN, 2nd DEPARTMENT OF MEDICINE, MISKOLC², SEMMELWEIS UNIVERSITY, 1st CLINIC OF MEDICINE, BUDAPEST³

Background and aim: steatosis, metabolic disorders, hepatic cirrhosis and hepatocellular carcinoma (HCC) are well-known complications in chronic hepatitis C (CHC) patients. It is not yet known that old interferon-based (IFN) and new interferon-free (IFN-free) therapies can equally decrease the risk of persistent liver diseases beyond the chronic inflammation. We compared the effects of two therapeutic regimes for the hepatic steatosis (HS) by fatty liver index (FLI) in patients who achieved sustained virological response (SVR). **Patients and methods:** This retrospective study was performed in the East-Hungarian region Central County Hospital of Miskolc. We analyzed the baseline (BL) and end of follow-up (EOF= 24 weeks after the end of the therapy) laboratory (serum gamma-glutamyl transferase, serum triglyceride) and anthropometric (body mass index, BMI; waist circumference, WCF) data of 54 IFN (48 weeks therapy) and 22 IFN-free (12 weeks therapy) patients with SVR (= no detectable virus at EOF). FLI was calculated using the above-mentioned parameters by a special mathematic formula from Giorgio Bedogni (2006). Likelihood of HS was high if FLI>60 and low if FLI<30. **Results:** Prevalence of baseline HS was 23/54 in the IFN and 13/22 in the IFN-free group. High BL (>60) versus EOF FLI values showed a significant decrease both in IFN (43% vs. 20%, p<0.01) and IFN-free (59% vs. 32%, p<0.01) groups. There was no relevant difference in the mean FLI improvement between the two patient groups (33.12 vs. 32.68). Decrease of FLI was the highest in patients with baseline HS (FLI>60) in both treatment groups. The improvement of FLI was associated with the decrease of GGT value and independent from the changes of other parameters (serum triglyceride, BMI and WCF). **Conclusion:** Among our chronic hepatitis C patients, hepatic steatosis characterized by high FLI was common and improved after the successful antiviral treatment, independently from its type. High patient number studies are required to verify this observation.

107

PATIENT WITH FEVER OF UNKNOWN ORIGIN...

Lőrinczy K.¹, Schäfer E.¹, Attila I.², Lestár B.², Gyulai M.³, Riedl E.³, Gyökere T.¹, Zsigmond F.¹, Banai J.¹, Herszényi L.¹, Department of Gastroenterology, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest¹, 2nd Department of Surgery, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest², Radiology, Hungarian Defence Forces Military Hospital, Budapest³

Introduction: Liver abscess can be often symptomless or cause only mild symptoms (recurrent fever, weight loss, pain below the right costal margin). Fever of unknown origin and unexplained right upper quadrant pain radiating to right shoulder arise possibility of liver abscess. Abdominal ultrasound (US) shows characteristic image (rough-walled cystic lesion internal echos inside). After ultrasound guided pus aspiration and bacterial culture, targeted antibiotic treatment can be started. **Case:** A 58-year-old male patient was admitted with intense epigastric complaints in 2011. We didn't find any abnormality in laboratory tests, physical examination and imaging (gastroscopy, abdominal US and CT). After two years in 2013, epigastric complaints started again. At this time he had daily recurrent fever. We found leukocytosis and elevated CRP in laboratory tests. Physical examination was normal. Chest X-ray performed with negative result, but abdominal US showed a map-like lesion with inhomogeneous echos and calcification inside in the 4th segment of the liver. Than CT scan also confirmed the liver abscess. Echinococcus serology was negative. Because of suspected bacterial infection intravenous imipenem/cilastatin treatment was performed. Despite the patient became afebrile and the inflammatory parameters decreased, the size of abscess has not been diminished. US guided puncture was performed and 18 ml pus sucked down. After the intervention high fever and chills started, we performed further haemocultures. Neither aerobic nor anaerobic pathogens were cultured from the samples. After some days parenteral antibiotic treatment has been changed to oral ciprofloxacin and metronidazole. The patient was afebrile and his inflammatory parameters returned to normal. Control abdominal CT did still not confirm regression of the hepatic lesion so we decided to surgical treatment. During surgery, in the background of liver abscess duodenal perforation was confirmed caused by foreign body penetration. The origin of foreign body couldn't be recognised. The abscess was resected and the duodenum was sutured. The patient's condition improved after surgery, currently is asymptomatic. **Discussion:** If a liver abscess is larger and no reaction to conservative treatment, surgery is required. In our case, the liver abscess was caused by a duodenal perforation. Repeatedly reviewed the background and history the potential etiology of perforation was a fishbone.

108

A GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGEK ELŐFORDULÁSA HIDRADENITIS SUPPURATIVA MIATT GONDOZOTT BETEGEKBEN

Lovas S.¹, Gáspár K.², Jenei A.², Dávida L.¹, Szegedi A.², Remenyik É.², Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Bőrgyógyászati Klinika, Debrecen²

Bevezetés: A gyulladásoos bélbetegségek (IBD) gyakran társulnak hidradenitis suppurativával (HS). Ezen kórképek ismeretlen etiológiájú, krónikus gyulladásoos megbetegedések, amelyek a klinikai megjelenésük, patogenetikai és etiológiai jellemzőik tekintetében is több ponton hasonlóságot mutatnak. **Célkitűzés:** Vizsgálatunk célja volt a gyulladásoos bélbetegségek prevalenciájának és jellemzőinek meghatározása a hidradenitis suppurativa miatt gondozott betegek közt, a klinikai tünetek, endoszkópia, szövettani és laboratóriumi vizsgálatok összevetésével. **Betegek és módszerek:** 22 HS miatt kezelt beteget vizsgáltunk (95% CI; átlagéletkor: 38,7 év ± 14,7; férfi/nő arány: 13/9), összehasonlítva az epidemiológiai, klinikai, endoszkópos és szövettani jellemzőket valamint a HS aktivitási indexét (Hurley-besorolás) a HS és HS+IBD betegcsoportokban. **Eredmények:** Az IBD prevalenciája 18,18% volt a HS betegek között, minden esetben (n=4) Crohn-betegség (CD) igazolódott [A2 (75%), A3(25%), L2 (50%), L3 (50%), B3 (100%)]. A HS és a CD diagnózisa közt eltelt idő átlagosan 1 év volt, egy esetben pedig 22 évet észleltünk. A HS+IBD betegcsoportban a CRP nem volt szignifikánsan magasabb (95% CI; 11,36-32,64 mg/l), de a Hurley-stádium szerint súlyosabb

kategóriába tartoztak (75%). A dohányzás és a NOD2 polimorfizmust vizsgálva, nem találtunk különbséget a két betegcsoport között. A HS+IBD csoportban magasabb ASCA IgG szinteket észleltünk (95% CI; 0,087-31,91 U/ml), szemben a HS-csoportban mértéktől. A HS-betegcsoportban magasabb (BMI ≥ 30kg/m²), a HS+IBD- betegcsoportban alacsonyabb (BMI <25 kg/m²) testtömegindexet találtunk. **Következtetések:** Irodalmi adatok felvetik a két kórkép gyakoribb társulását. Vizsgálatunkban a CD előfordulása 18,18% volt a HS-betegekben. A CD megjelenése összefüggést mutatott a fiatalabb életkorral, alacsonyabb testtömegindexszel, a bőrbetegség súlyosabb aktivitásával, a fisztulázó formával (B3). Adataink alapján a jövőben indokolt lehet a HS betegek IBD irányú szűrése.

109

IMPACT OF RAPID ACCESS MR ON CLINICAL DECISION MAKING AND PATIENT MANAGEMENT IN CROHN'S DISEASE IN A TERTIARY REFERRAL CENTER

Lovász B.¹, Gönczi L.¹, Kürti Z.¹, Végh Z.¹, Golovics P.¹, Rudas G.², Gecse K.¹, Lakatos P.¹, First Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Magnetic Resonance Imaging Research Center, Semmelweis University, Budapest, Hungary²

Background: Assessment of disease activity in CD patients should be based on the complex evaluation of clinical symptoms and objective measures including laboratory and imaging data. Our aim was to evaluate the impact of rapid access MR (within 2 weeks) on the clinical decision making in a specialized tertiary care center and analyze correlation between MR findings and laboratory findings, clinical activity and outcomes. **Methods:** 93 rapid access MRI/MRE scans were available in a cohort of 75 referral CD patients (male/female: 51/49%, median age: 34 IQR: 25-43 years) between January 2014 to June 2016. Active disease was the indication for MRI in 51%. Location of CD was ileocolonic in 61% and colonic in 28% with perianal fistulas in 39% and previous surgeries in 53% of CD patients. MRI results were compared to clinical activity scores, CRP and changes in medical management or surgery requirements. The MR Enterography was carried out by 3T MR Scanners (Philips Achieve and Insignia) on prone position after the administration of oral contrast agent (polyethylene glycol or methylcellulose), using the breath hold technique and coronal and axial single-shot T2-weighted turbo spin echo, axial 3D DWIBS sequences for the abdomen. We used the sagittal, coronal T2, axial T2 fs, axial 3D DWIBS and axial 3D Wave (T1 native and post contrast fs) sequences for the pelvis. We used 16-channel torso and multi coils. **Results** The indication for MRI was active disease in 51% of the patients. MRI confirmed any activity in 76% and significant activity based on the MRI result in 68% of the patients. Luminal activity, fistula, abscess and/or stenosis was confirmed in 45%, 36%, 25% and 16% of the patients. Agreement between clinical and MRI activity was weak for any MRI activity (kappa: 0.31) and moderate for significant MRI activity (kappa: 0.61, sensitivity: 68%, specificity: 92%, PPV: 90% and NPV: 74%). There was an association between activity on MRI and elevated CRP (p=0.01 for significant MRI activity, p=0.1 for any activity). The MRI results led to a change in medical therapy in 73% of the patients, while 31% of patients with significant MRI activity required surgery. Any MRI activity was detected in 46% of patient undergoing MRI for disease control/follow-up with significant MRI activity in 8% of these patients. The MRI result led to a change in the therapeutic strategy in 22% of these patients, while 1 patient with significant MRI activity required surgery. **Conclusions:** Rapid access MR is an accurate imaging method with a great impact on the everyday clinical decision making in both patients with clinically active and quiescent disease, enabling rapid patient stratification and selecting patients for the appropriate therapeutic strategy.

110

THE IMPAIRED FUNCTION OF THE PLASMA MEMBRANE CA2+ PUMP CAUSES CA2+ OVERLOAD AND CELL DAMAGE IN CFTR KNOCK OUT PANCREATIC DUCTAL CELLS

Madacsy T.¹, Fanczal J.¹, Pallagi P.², Rakonczay Z.³, Hegyi P.⁴, Rázga Z.⁶, Gray M.⁷, Maléth J.¹, University of Szeged, First Department of Medicine, Szeged, Hungary¹, University of Szeged, Department of Pharmacology, Szeged, Hungary², University of Szeged, Department of Pathophysiology, Szeged, Hungary³, University of Pécs, Institute for Transl. Med. & 1st Dep. of Medicine, Pécs, Hungary⁴, MTA-SZTE Transl. Gastroenterology Research Group, Szeged, Hungary⁵, University of Szeged, Department of Pathology, Szeged, Hungary⁶, Newcastle University, Institute for Cell and Molecular Biosciences, Newcastle, United Kingdom⁷

Introduction: The cystic fibrosis transmembrane conductance regulator (CFTR) has a major role in pancreatic ductal secretion and its genetic defects damage the pancreas. It is known that intracellular Ca²⁺ homeostasis is disturbed in bronchial epithelial cells in cystic fibrosis (CF), but the connection of CFTR and the intracellular Ca²⁺ signaling has never been suggested in pancreatic damage in CF before. **Aims:** Our aim was to characterize the Ca²⁺ homeostasis of CFTR-deficient PDEC. **Materials&methods:** Wild type (WT) and CFTR knockout (KO) mouse pancreatic ductal and acinar cells and human CF pancreatic cell line (CFPAC-1; ΔF508 mutant) were used for intracellular Ca²⁺ measurements. Mitochondrial membrane potential (Δψm) and mitochondrial morphology was assessed in isolated pancreatic ducts. Immunofluorescent staining and quantitative PCR measurements were performed to detect changes of protein expressions. **Results:** The plateau phase of the agonist-induced Ca²⁺ signal was elevated in CFTR-deficient PDEC, which was caused by decreased function of the plasma membrane Ca²⁺ pump (PMCA). The functional inhibition of CFTR has no effect on the PMCA activity. Similarly native CFPAC-1 cells and PDEC treated with siRNA to inhibit the expression of CFTR showed the same PMCA dysfunction. Viral transfection of CFPAC-1 with CFTR gene completely restored PMCA function. Sustained [Ca²⁺]_i levels decreased Δψm and induced cytochrome c release in CFTR KO PDEC without significant alterations in mitochondrial morphology.

111

ANALYSIS OF RESECT AND DISCARD STRATEGY DURING COLONOSCOPY IN DIMINUTIVE COLORECTAL POLYPS BASED ON FUJINON ELUXEO-BLI VS. FICE ELECTRONIC CHROMOENDOSCOPY – A RANDOMIZED PROSPECTIVE STUDY

Madácsy L.², Szalai M.², Oczella L.², Dubravcsik Z.¹, Novák P.¹, Gelért B.², Szepes A.¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár²

Introduction: Real-time differentiation between neoplastic and non-neoplastic colorectal lesions may be crucial during colonoscopy. The aim of our prospective, randomized study was to distinguish subcentimetric hyperplastic and adenomatous polyps based on Fujinon FICE versus Eluxeo BLI electronic chromoendoscopic technology with HD colonoscopy without optical magnification. **Methods:** In order to create a video and digital picture library of polyps, patients undergoing screening or diagnostic colonoscopy were considered for inclusion. Patients with at least one histologically verified <10 mm polyp were included. A short video-clip and at least one still picture of each polyp without optical zoom at FICE or BLI-light were recorded with Fujinon EC590Z and EC760Z endoscopes. 5 experts independently reviewed all of the cases with a standardized electronic questionnaire. All of the observers assessed the color, the vascularization, the surface of the polyps, and the pit pattern was also analyzed according to the Kudo classification. Finally with the degree of confidence (low/medium/high on VAS), and the final decision has been clarified on each lesion as neoplastic or non-neoplastic. **Results:** From 122 polyps were enrolled and recorded into our digital web-based library, 43 were assigned into the FICE and 79 into the BLI group. All of the detected 122 polyps were removed and histologically analyzed and this was regarded as gold standard. The overall accuracy with FICE versus BLI technology of the 5 experts without zoom to differentiate between hyperplastic and adenomatous lesions were 72,65% vs. 78,48%, respectively (p<0,05). The overall

agreement between the 5 experts was not significantly different between the two groups. There was an excellent correlation between histopathological results and KUDO classification with both FICE and BLI technology. **Conclusions:** The new electronic chromoendoscopic technology with Eluxeo BLI significantly improved the reliability of the histology prediction as compared to FICE technology of Fujinon. High-confidence predictions for the differentiation of neoplastic and non-neoplastic polyps with Eluxeo BLI electronic chromoendoscopy provide a potential for real-time endoscopic diagnosis of hyperplastic polyps to support resect and discharge strategy. Study was supported by ECT grant GINOP 2.1.1.-15- 2015-00128

112

A MÁJ KONTRASZTANYAGOS UH VIZSGÁLATA - KEZDETI EREDMÉNYEINK

Mag M.¹, Gajdán L.¹, Gervain J.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház, Székesfehérvár I. Belgyógyászat, Hepato-Pancreatologia¹

Bevezetés: Gócos májváltozások típusának pontosítására 1997 óta ultrahang (UH) vezérelt biopsziát végzünk. A vizsgálattal kapott eredmény nagy pontosságú, azonban a beavatkozás invazív módszer, esetenként szövődémmennyel jár. Másfél évvel ezelőtt osztályunk UH Laboratóriumába kontrasztanyagossal vizsgálatra alkalmas készüléket üzemeltünk be. Előadásunkban az elmúlt évben végzett vizsgálataink eredményeit és kezdeti tapasztalatainkat foglaljuk össze. **Betegek, módszer:** Vizsgálatainkat Philips Affiniti 70G típusú készülékekkel, Sonovue intravénás kontrasztanyaggal végezzük. A vizsgálat team munka, a beavatkozáshoz a tanulás időszakában 2-3 orvos és egy asszisztens jelenléte javasolt. Az elemzett betegszám 79 fő, nemi megoszlásuk aránya: nő/férfi 54/46%. **Eredményeink:** A kontrasztanyag felvétel és kiürülés dinamikája alapján a gócek közül 15-t malignusnak, 60-t benignusnak véleményeztünk, utóbbiak megoszlása: 37 hemangioma, 4 focalis nodularis hyperplasia, 2 adenoma, 17 egyéb (focal sparing, cysta, abscessus). 34 betegnél CT, 12 esetben MR vizsgálat és alkalommal 2 vérpool szcintigraphia is történt. 4 betegben a gócek típusát többszörös képalkotó vizsgálattal sem tudtuk biztonsággal meghatározni, náluk májbiopsziát végeztünk. **Következtetés:** Gócos májváltozás esetén a kontrasztanyag UH vizsgálat gyakran kiváltja a nagy sugárterheléssel járó és a költséges CT, MR vizsgálatot, sőt a biopsziát is. Könnyen elvégezhető, a beteget nem terheli, utánkövetésre is kiválóan alkalmas. A pontos diagnózis felállítása nagy gyakorlatot és óvatosságot igényel. A betegeket követjük, 3-6 havonta UH kontrollra visszarendeljük őket.

113

BETEGUTAK LERÖVIDÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGE A VÍRUS HEPATITISZES BETEGEK ELLÁTÁSÁBAN

Makara M.¹, Hunyady B.², Hunyady B.³, Központ Felnőtt Szakrendelő, Szent László Kórház telephely, Egyesített Szent István és Szent László Kórház-Rendelőintézet, Budapest¹, Gasztroenterológia Osztály, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház, Kaposvár², I.sz. Belgyógyászati Klinika, Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Pécs³

Magyarországon körülbelül 50.000 ember él hepatitisz C vírussal, a fertőzöttség általában krónikus hepatitiszszel jár, mely májszorgodáshoz, illetve májrákhoz vezet. A szakrendelőkben, illetve a kórházakban lévő betegekben az arány jóval magasabb, egy általános belgyógyászati vagy sürgősségi ellátó helyen hazánkban minden ötvenedik beteg hepatitisz C vírus fertőzött. Az aktív hepatitisz B vírussal élők aránya ennél alacsonyabb.

A HCV fertőzött betegek többsége nem tud fertőzéséről. Nyomra vezető jel lehet a transzfúziós anamnézis (1993 előtt), a korábbi kábítószerhasználat (intravénás vagy orron át), illetve a májenzimek ismételt emelkedése. Ezek, illetve a többi rizikótényező felderítését egy kérdőív segíti elő. A kérdőív pozitivitása vagy egyéb gyanújelek esetén anti-HCV, valamint HBsAg, anti-HBs és anti-Hbc IgG vizsgálatok elvégzése célszerű.

A krónikus vírus hepatitiszes betegek második legnagyobb része furcsa módon az a csoport, amely ezen szűrés alkalmával pozitívnak bizonyult, de nem jutott el hepatológiai szakrendelőbe. A fenti problémák megoldására új informatikai megoldás született.

A HepReg (Hepatitisz Regiszter, www.hepreg.hu) rendszer a krónikus hepatitiszes betegek kezelésének regisztere, melyet 2013 óta a

hepatológiai centrumok orvosai kötelező jelleggel használnak a kezelések engedélyeztetésére és követésére. A rendszer az utóbbi hónapok fejlesztése eredményeként az alábbi funkciókkal egészült ki:

1. Rizikófaktorokat felmérő kérdőív, amely letölthető és online kitölthető a www.hepreg.hu főoldaláról.

2. Szűrőorvosi funkció: az általános orvosok, illetve a különböző szakterületek orvosai belépőkódokat kapnak a HepReg rendszerbe, és ezáltal a felfedezett betegek közvetlen hepatológiai centrumba való irányítása (időpontkérés), illetve az online bejelentés válik lehetőségé. A frissen felfedezett betegek részére így közeli időpont kapható néhány alapadat beírását követően. A szűrőorvosi funkcióra jelentkezni lehet a HepReg főoldalán.

A rizikótenyezővel rendelkező betegek szűrése és hepatológiai centrumokba irányítása azért is alapvető, mert ma már májbíopszia nélkül is megkezdhető a kezelés, ami garantáltan vírusmentességhez vezet, ezt követően pedig a máj lassú regenerációja rendszerint megindul.

114

CFDNA QUANTITY AND QUALITY ALTERATIONS IN PLASMA SAMPLES OF COLORECTAL DISEASES AND DURING PHYSICAL ACTIVITY

Márkus E.¹, Kalmár A.¹, Galamb O.², Szigeti K.¹, Barták B.¹, Nagy Z.¹, Wichmann B.², Tulassay Z.², Igaz P.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest & 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest²

Background: Cell-free DNA (cfDNA) is circulating in human plasma and its amount is different in certain physical conditions. It is well known, that in healthy people the quantity of cfDNA is very low, but it rises in chronic disorders such as cancer. At the same time, very high cfDNA level can be measured in healthy people during physical exercise. **Aims:** We aimed to analyze cfDNA changes (quantity, fragment length, global DNA methylation level) in physiological conditions (during physical exercise) and its alterations in neoplastic and inflammatory colorectal diseases. **Materials & methods:** Plasma was separated from 64 patients (16 colorectal carcinomas (CRC), 13 colonic adenomas (AD), 19 inflammatory bowel disease (IBD), and 16 normal (N) donors without evidence of disease). Plasma samples were also collected from 6 healthy athletes before, during and after physical training. DNA was isolated with High Pure Viral Large Volume NA isolation Kit (Roche). cfDNA was quantified with Qubit fluorometry (Invitrogen). CfDNA fragment length distribution was assessed by Bioanalyzer 2100 using High Sensitivity DNA assay (Agilent). Global DNA methylation was analysed by bisulfite pyrosequencing of long interspersed nuclear element-1 (LINE-1) (Qiagen). **Results:** High increase of cfDNA amounts was observed in plasma samples of patients with colonic adenoma (20,61±10,7 ng/ml), colorectal cancer (24,13±20,02 ng/ml) and IBD (22,27±14,6 ng/ml) compared to healthy subjects (10,33±3,22 ng/ml). Highly elevated cfDNA amounts were found in plasma samples of athletes during physical exercise (66,17±29 ng/ml), while the cfDNA amount decreased after physical activity (51,87±39,8 ng/ml). Characteristic cfDNA fragment length distribution pattern (180 bp, 360 bp, 550 bp) was observed in each patient group. Global DNA hypomethylation was shown in CRC plasma samples with advanced tumor stage (N: 79%±0,8%, AD: 79%±1,7%, advanced CRC: 70%±0,03%). **Conclusion:** Remarkable increase was found in plasma samples of colorectal AD, CRC, IBD patients and also in healthy athletes during physical exercise. CfDNA fragment length analysis showed differences between each group. Global DNA hypomethylation could be observed only in CRC patients with advanced tumor stage. Based on our results, the above DNA analysis methods might contribute to non-invasive detection for colorectal diseases.

115

HIGH VERSUS LOW ENERGY ADMINISTRATION IN THE EARLY PHASE OF ACUTE PANCREATITIS (GOULASH STUDY): A MULTICENTRE RANDOMIZED DOUBLE-BLIND CLINICAL TRIAL

Márta K.¹, Szabó A.¹, Pécsi D.¹, Varjú P.¹, Bajor J.², Gódi S.², Sarlós P.², Mikó A.², Vincze Á.², Petersen O.³, Sahin-Tóth M.⁵, Neoptolemos J.⁴, Lerch M.³, Szentesi A.¹, Hegyi P.¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Hungary¹, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Hungary², Department of Medicine A,

University Medicine Greifswald, Germany³, Department of Molecular and Clinical Cancer Medicine, University of Liverpool, Liverpool, United Kingdom⁴, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University Henry M. Goldman School of Dental Medicine, Boston, Massachusetts, USA 02118⁵, Medical Research Council Group, Cardiff School of Biosciences, Cardiff University, Cardiff, CF10 3AX, Wales, UK⁶

Background Acute pancreatitis (AP) is an inflammatory disease with no specific therapy. Mitochondrial injury followed by ATP depletion in both acinar and ductal cells is a recently discovered early event in the pathogenesis. Importantly, preclinical research showed that intracellular ATP delivery restores the physiological function of the cells and protects from cell injury suggesting that restoration of energy levels in the pancreas is therapeutically beneficial. Despite several, high quality and experimental observations in this area, no randomized trials have been conducted to date to address the requirements for energy intake in the early phase of AP. **Methods/Design.** This is a randomized, controlled two-arms double-blind multicentre trial. Patients suffering from AP will be randomly assigned to groups A (30kcal/kg/day energy administration starting within 24h of hospital admission) or B (no energy administration in the first 24h of hospital admission). Energy will be delivered with nasogastric tube feeding with additional intravenous glucose supplementation or total parenteral nutrition if necessary. A combination of multi organ failure for more than 48h and mortality is defined as primary endpoint, whereas several secondary endpoints such as length of hospitalization or pain will be determined to elucidate more detailed differences between the groups. The general feasibility, safety and quality checks required for high quality evidence will be adhered to. **Discussion.** This study will provide evidence whether early high-energy nutritional support is beneficial in the clinical management of AP.

116

EVERYTHIN YOU ALWAYS TO KNOW ABOUT COLONOSCOPY-ESGE RENDEZVÉNY AZ ASSZISZTENSEK SZEMSZÖGÉBŐL

Micskó É.¹, Csorba Z.¹, Heindlné Tóth A.¹, Lukácsné Bezsenyi A.¹, Pethe I.¹, Schillerné Toldi M.¹, Vági M.¹, Kövérmé Szvatek A.¹, Gyökere T.¹, Lippai G.¹, Dékány K.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Honvédkórház¹

2016.november 18-20 között Budapesten került megrendezésre az - Everything you always wanted to know about Colonoscopy c. rendezvény. Főszervezője Dr. Gyökere Tibor PhD és Dr. Michael Häfner. Az ESGE esemény interaktív endoszkopos szimpózium közvetítési helyszínének immár második alkalommal adhatott otthont intézetünk, a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Honvédkórháza. Poszteren szeretnénk bemutatni az eseményt a szakasszisztensek szemszögéből. Milyen feladatokat, részvételt jelent egy ilyen rendezvény lebonyolítása az intézményünkben a szakasszisztens számára. Bemutatjuk a rendezvény érdekes képeit. Kiemeljük, hogy miért fontos, hogy még mindig sokat és újat tanulhassunk a kolonoszkópiáról, a kolonoszkópia során végezhető operatív endoszkópiáról. Milyen érdekes szakmai szempontok alapján kerülhetnek a betegek kiválasztásra. Melyek voltak a legizgalmasabb esetek. Diagnózisok, elvégzett beavatkozások. Mit tanultunk, milyen tapasztalatokat szereztünk a "live show „alkalmával, melyet a jövőben is alkalmazhatunk.

117

THE EFFECT OF PREEXISTING DIABETES MELLITUS ON THE OUTCOME OF ACUTE PANCREATITIS – A META-ANALYSIS

Mikó A.¹, Farkas N.², Hegyi P.³, Szabó I.⁴, Vincze Á.⁴, Bajor J.⁴, Márta K.¹, Czákó L.⁵, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Department of Translational Medicine, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵

Introduction: Acute pancreatitis (AP) is an inflammatory condition which requires hospitalization and its incidence increases. The prevalence of diabetes mellitus (DM) has duplicated in the last 35 years. AP may result in pancreatic exocrine insufficiency and DM but nowadays the influence of preexisting DM in AP patients represents

also a hot research topic. **Aims:** The aim of our meta-analysis is to reveal the influence of DM on outcomes of AP including mortality, length of hospitalization, incidence of organ failures and intensive care unit admission. **Methods:** A systematic search was performed, altogether, 1366 articles (EMBASE: 730; PubMed: 578; Cochrane: 58) were found, and 8 were eligible for meta-analysis. For comparing complications between DM and non-DM groups uniform pooling system was used and Mann-Whitney U test was applied to detect significant differences between the pooled weighted scores. Etiological data were also analyzed. Calculations were made with Comprehensive MetaAnalysis software using random effects model. Heterogeneity was tested by using the Cochrane's Q and the I² statistics. **Results:** There were no statistical difference in mortality of AP between DM and non-DM patients (odds ratio (OR) = 1.149 [95%CI = 0.887-1.489], p = 0.292). Regarding the complications, no significant difference was revealed between the two groups (p = 0.798). There was no significant difference in the frequency of alcoholic etiology between DM and non-DM groups (OR = 0.828 [95%CI = 0.546-1.257], p = 0.376). The biliary etiology of AP was more frequent in patients without DM (OR=0.792 [95%CI = 0.641-0.978], p = 0.030). **Conclusions:** Preexisting DM has no effect on the outcomes of AP. Further investigations are needed to show the influence of DM on AP.

118

EPESAV MALABSORPCIÓ, MINT A KRÓNIKUS HASMENÉS NEM RITKA, KEZELHETŐ OKA

Milassin Á.¹, Zsilák-Urbán M.¹, Rutka M.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábán A.¹, Szepes Z.¹, Nagy F.¹, Farkas K.¹, Molnár T.¹, SZTE-ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

Bevezetés: A krónikus hasmenés nem ritka, az életminőséget jelentősen rontó állapot. Az epesav malabszorpció nem ritkán vezet krónikus hasmenéshez, de oki szerepe gyakran alulbecsült. Minden olyan esetben gondolnunk kell rá, amikor az ileum funkciója károsodik, vagy az enteropathikus körforgás megváltozik. Tanulmányunk célja az intézetünkben 2015. január – 2017. február között epesavkötő gyantával tartósan kezelt betegek áttekintése, valamint egy-egy eset kiemelésével az indikációk áttekintése. **Betegek és módszerek:** Retrospektív vizsgálatunkba az SZTE I. sz. Belgyógyászati Klinikáján 2015. január – 2017. február között cholestiramin próbadozís sikerességét követően indított tartós cholestiramin kezelésben részesülő betegeket vontuk be. A betegeket az indikációk alapján az epesav malabszorpció 3 alcsoportjába soroltuk be; I: ileum diszfunkció, II: idiopathiás epesav malabszorpció, III: megváltozott enteropathikus körforgás. **Eredmények:** Intézetünkben összesen 148 beteg részesült 2015. január – 2017. február között cholestiramin kezelésben. A betegek 77,7%-nál a kezelés tartós, 17,6%-nál mellékhatások vagy hatástalanság miatt felfüggesztésre került, míg 4,7%-ról nincs adat. A leggyakoribb indikáció az epesav malabszorpció III-as típusa volt (72,9%). Összesen 19 IBD-vel gondozott beteg részesült cholestiramin kezelésben, közülük 9 Crohn betegség, 6 Crohn betegség és cholecystectomy és 4 colitis ulcerosa miatt. **Összefoglalás:** Eredményeink alapján az epesav malabszorpció hatékonyan kezelhető cholestirammal. Eredményeink alapján ennek leggyakoribb oka a postcholecystectomy állapott, azonban nem szabad elfelejteni az IBD során kialakuló ileum diszfunkció miatt jelentkező epesav malabszorpciót sem.

119

CLOSTRIDIUM DIFFICILE-ASSZOCIÁLT COLITIS: KÓRHÁZI MEGFIGYELÉSES KLINIKAI KUTATÁS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEGZÉSE 4 ÉV TÁVLATÁBAN

Misak O.¹, Rákóczi É.¹, Várkonyi I.¹, Debreceni Egyetem, Kihelyezett Infektológiai Tanszék¹

Háttér: A vizsgálat azon 369 beteg klinikai adatait összegzi, akik 2012-2015 között Clostridium difficile colitis miatt (CDI) fekvőbeteg ellátást igényeltek. A tanulmányban kiértékelésre kerültek egyes speciális változók (betegség súlyossági-és klinikai kockázati tényezők) hatásai a halálra. Az analízis célja az volt, hogy az eredmények kiértékelése során igazolható-e olyan klinikai változó, amely segítséget nyújthat a terápiás döntéshozatalban. **Módszerek:** A betegek a CDI súlyossága alapján a súlyossági skálán 0-6 pont között osztályozhatók. Két súlyossági csoportot hoztunk létre: enyhe (0-2

pont) és súlyos (3-6 pont) csoportokat. A szokásos kockázati tényezőkön túl a másodlagos immunhiányt okozó betegségek és állapotok (diabetes mellitus, daganatos betegségek, autoimmun kórképek, immunosuppresszív terápiák) kerültek kiértékelésre. A halálra ható potenciális rizikófaktorok becslésére (OR) többváltozós logisztikus regressziós modellt alkalmaztunk. **Eredmények:** A halálra 27,7%-os volt. A hasmenés kialakulása utáni 1 hónapon belül alkalmazott immunosuppresszív terápia szignifikáns, 2,5-szörös esélyhányadossal (95% CI 1.08 -5.87, p = 0.033) függött össze a halálra tekintetben. A magasabb összefehérsejt szám (>10 G/L) szintén emelkedett letalitást igazolt (OR 2.57, 95% CI 1.31-5.05, p = 0.006) az enyhe fertőzést mutató csoportban, ahol az elsővonalbeli kezelés metronidazol volt. **Következtetés:** Az immunosuppresszív terápia és az emelkedett fehérsejt szám független prediktív tényezőként szerepelhetnek a CDI súlyosságának megítélésében. Ezek az újonnan leírt alarmizáló tényezők tovább javíthatják a terápiás döntéshozatalt az alkalmazott súlyossági pontrendszeren belül.

120

INVESTIGATING THE EFFICACY OF NUTRITION THERAPY FOR OUTPATIENTS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE

Molnár A.¹, Csontos Á.², Dakó S.², Hencz R.², Anton D.³, Pálfi E.⁴, Miheller P.², Semmelweis Egyetem Doktori Iskola, Patológiai tudományág, Egészségtudományok program, Budapest¹, Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest², Szent István Egyetem, Doktori Iskola, Biomatematikai és Informatikai tudományág, Budapest³, Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Alkalmazott Egészségtudományi Intézet, Dietetika és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest⁴

Introduction: Inflammatory bowel diseases can cause malnutrition (due to produced inflammatory cytokines, catabolic states after surgery, restricted diet), which is difficult to treat by nutritional therapy. **Aim:** Investigating the efficacy of nutrition therapy. **Methods and materials:** Combined malnutrition risk screening (questionnaires and body composition analysis), at the beginning of the research and after 1 year period. **Results:** 205 patients were screened, 82 were malnourished. A total of 44 received nutritional intervention for 1 year, for 45% dietary management was satisfactory, 50% needed oral nutritional supplements and 5% received home parenteral nutrition. These interventions reduced the number of patients considered by both measuring methods in high risk from 31 to 21, increased the body weight and fat-free mass in 8 and 9 cases significantly (i.e., with more than 10%), and improved the indices as well (ΔBMI: +1.3 kg/m², p=0.035 s., ΔFFMI: +0.5 kg/m², p=0.296 n.s.). The main limitations of our research are the relatively low number of cases and the monocentric involvement. **Conclusions:** We recommend combined malnutrition risk screening for all patients with inflammatory bowel disease due to the high risk of malnutrition, and follow-up of the malnourished patients to monitor the efficacy of their nutrition therapy.

121

LAKTÓZÉRZÉKENYEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK HATÁSA A TESTÖSSZETÉLETRE

Molnár R.¹, Pálfi E.¹, Dakó S.², Miheller P.², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Dietetika és Táplálkozástudományi Tanszék¹, Semmelweis Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinika²

Bevezetés: Laktóztolerancia az egyik leggyakoribb felszívódási zavar. A betegek kellemetlen gasztrointesztinális tünetek miatt hajlamosak elhagyni étrendjükből a kalcium legfőbb forrását, a tejtermékeket. **Célkitűzés:** A kutatás célja volt a laktózerzékenyek tejtermékfogyasztási szokásainak, D-vitamin és kalciumbevitelének felmérése, valamint a táplálkozási szokások és testösszetétel (zsíros- és zsírmentes testtömeg, izomtömeg, fehérje, ásványi anyagok) közötti összefüggések feltárása. **Anyag és módszer:** Kutatásunkban a Semmelweis Egyetem II. Belgyógyászati Klinika, Gasztroenterológiai ambulanciáján ellátott, diagnosztizált laktózerzékeny betegek (26 fő) vettek részt. A táplálkozási szokásokat és tápanyagbevitelt validált, szemikvantitatív élelmiszerfogyasztási gyakoriságot felmérő kérdőívvel (sqFFQ) és 24 órás visszakerdéssel tudtuk meg. Az adatokat NutriComp Étrend Sport 3.03 programmal dolgoztuk fel. Testösszetételt InBody készülékkel mértünk, és az eredményeket egészséges kontroll csoporthoz (17 fő) hasonlítottuk. Az adatok elemzése Microsoft Excel 2010 és GraphPad Prism 7 programmal

történt. **Eredmények:** Az általunk vizsgált betegek közül csupán 3 fő (11,5%) kalciumbevitelle felelt meg a hazai ajánlásnak (800mg/nap). D-vitamin ellátottságuk is elégtelen ($2,58 \pm 3,2 \mu\text{g}$), nem pótolják étrendkiegészítővel. A fehérjebevitel mennyisége megfelelő, de az összetétel nem ideális. Forrása legtöbbször hús és húskecskétmennyek, illetve növényi eredetű táplálékok. A laktózérzékeny pácienseink közel felének alacsony volt a zsírtmentes testtömege, gyakori volt körükben az alacsony fehérjeszint, illetve az alacsony ásványi anyag és csont ásványi anyag szint. Testösszetétel eredményeiket egészséges kontrollcsoporttal összevetve minden vizsgált paraméterben (BMI, zsíros- és zsírtmentes testtömeg, izomtömeg, fehérjeszint, ásványi anyag és csont ásványi anyag szint) szignifikáns különbséget ($p < 0,05$) találtunk. A zsíros testtömeg a laktózérzékenyek körében magasabb volt, de a többi paraméter tekintetében minden esetben alacsonyabb értékeket tapasztaltunk. **Következtetések:** A diétás tanácsadás során hangsúlyozni kell, hogy laktózmentes tejtermékek fogyasztásával fedezhető lenne a kalciumszükséglet, a tejtermékek teljes elhagyása hiányállapotokhoz vezethet. A megfelelő mennyiségű és összetételű fehérjebevitel hozzájárul a zsírtmentes testtömeg és izomtömeg megtartásához, illetve növeléséhez.

122

GUMIGYŰRŰ LIGATÚRA SEGÍTSÉGÉVEL ELTÁVOLÍTOTT NYELŐCSŐ TUMOR NYELŐCSŐ VARIXOS BETEGNÉL (ESETISMERTETÉS)

Molnár T.¹, Fodorné Keserű A.¹, Varga R.¹, Föhrécz E.¹, Tóth A.¹, Nagyné Budai N.¹, Tüser Z.², Szabó T.³, Hritz I.⁴, Székely I.¹, Székely A.¹, Izbéki F.¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológia Endoszkópos Laboratórium¹, Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Gasztroenterológiai Szakrendelés², Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház I. Belgyógyászat Hepatológiai Szakrendelés³, Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinika Endoszkópos Laboratórium⁴

Az endoszkópos ligáció nem csak a nyelőcső varixainak ellátására alkalmas beavatkozás, hanem számos olyan technikai megoldás alapja lehet, mint saját esetünkben. 74 éves férfibeteg, 2011-ben emelkedett májfunctio értékek miatt került hepatológiára, ahol az elvégzett vizsgálatok alapján aethyles cirrhosis véleményeztek, ezért nyelőcső varicositas gyanújával gastroscopiára küldték. A vizsgálat során II. stádiumú varicositas igazolódott.

2 évvel később varix-vérzés miatt ellátásra szorult, majd ligációs kezelésben részesült. 2014-ben kontroll vizsgálat során a nyelőcsőben diszkrét hegeken kívül, a fogsortól számított 22 cm-es eszékőhossznál egyenetlen nyálkahártyát láttunk, mely szövettanilag planocellularis carcinomának bizonyult. CT vizsgálat térfoglaló elváltozást nem igazolt. EUS során megnagyobbodott környezeti nyirokcsomó nem igazolódott, az elváltozás nem terjedt túl a submucosán. Mivel a beteg nagy műtéti kockázatú volt, megkíséreltük az elváltozást endoszkópos úton eltávolítani. Aláoltást követően ligációs gyűrűt helyeztünk fel az érintett nyálkahártyára, majd a gumigyűrű mentén a mucosát diathermias hurokkal leválasztottuk. A szövettani lelet szerint az egyik metszési szél nem az éppen történt, ezért újabb ligatúráshurkos beavatkozást végeztünk. 2 hónap múlva végzett szövettani vizsgálat eredménye malignitást nem igazolt. Fél év múlva kontroll gastroscopia során kis területen szövetszaporulatot láttunk, melynek szövettani vizsgálata planocellularis carcinomát véleményezett. Ismételt EUS során az elváltozás nehezen volt azonosítható, de úgy tűnt, a submucosán továbbra sem terjed túl. Megismételt CT negatív, falvastagodást sem igazolt. A kis szövetszaporulatnak megfelelően APC kezelést végeztünk. Fél év múlva végzett szövettani vizsgálat parakeratoticus laphámot igazolt. A beteget, azóta is félevenként ellenőrizzük, de malignitás továbbra sem igazolódott.

A nagy műtéti kockázatú, nyelőcső-varixos májbeteg számára sikerült a legkisebb terhelést okozó endoszkópos megoldást választanunk a nyelőcső carcinomájának eltávolítására.

123

INVESTIGATION OF THE PANCREATIC DUCTAL ION SECRETION IN PANCREATIC DUCTAL ORGANOID CULTURES

Molnár R.¹, Laith A.¹, Fanczal J.¹, Madácsy T.¹, Hegyi P.², Maléth J.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, H-6720 Szeged, Hungary¹, MTA-SZTE Lendület Gasztroenterológiai Multidiszciplináris Kutatócsoport H-6720 Szeged²

Introduction: Pancreatic ductal fluid and HCO₃⁻ secretion are crucially important in the physiology and pathophysiology of the exocrine pancreas. However the study of human pancreatic secretory processes is great challenge due to the limited access to human pancreatic ductal cells. The recently developed three-dimensional pancreatic organoid cultures (OC) may help to overcome this limitation. However the ion secretory processes in pancreatic OC is not known. Aim: Our aim was to characterize the ion transport processes in mouse pancreatic OCs. **Methods:** Mouse pancreatic ductal fragments were isolated by enzymatic digestion. The isolated ducts were grown in Matrigel on 37°C for a week in OC media. Changes of the intracellular pH was measured to characterize the ion transporter activities of the epithelial cells in OC. **Results:** Basolateral administration of 20mM NH₄Cl in standard HEPES or CO₂/HCO₃⁻ buffered solution resulted in rapid intracellular alkalization, which was followed by a recovery phase. Removal of NH₄Cl induced rapid acidification followed by regeneration to the resting pH levels. The regeneration phase was inhibited by the removal of extracellular Na⁺. The administration of 10μM CFTRinh172, a selective inhibitor of cystic fibrosis transmembrane conductance regulator decreased the regeneration from alkali load. Basolateral administration of 20mM amiloride and 20mM H₂DIDS decreased the intracellular pH suggesting the activity of Na⁺/H⁺ exchanger and Na⁺/HCO₃⁻ cotransporter on the basolateral membrane. **Summary:** The ion transport activities in mouse OC are similar to those observed in freshly isolated primary tissue. This suggest that OC will be suitable to study human ductal epithelial ion transport.

124

DNA METHYLATION CHANGES PRECEDE AND CONTRIBUTE TO MUTATIONAL CHANGES IN COLORECTAL ADENOMA AND CANCER DEVELOPMENT THROUGH GENOMIC INSTABILITY

Molnár B.¹, Galamb O.¹, Peterfia B.¹, Wichmann B.¹, Kalmar A.¹, Nagy Á.¹, Szigeti K.¹, Márkus E.¹, Tulassay Z.¹, Semmelweis University, 2nd Department of Medicine¹

Background: DNA mutations occur randomly and sporadically in growth-related genes, mostly on cytosine nucleotides. Demethylation of cytosines may lead to genetic instability through spontaneous deamination. Aims: 1. whole genome methylation and 2. targeted mutation analysis of colorectal cancer (CRC)-related genes 3. mRNA expression analysis of p53 pathway genes. **Materials & Methods:** Methyl capture sequencing was performed on normal (N: 6), adenomatous (Ad: 15) and colorectal cancer (CRC: 9) biopsy specimens. Methylation results were confirmed by in silico methylation studies' results and by methylation array-PCR. Specimens were further evaluated for 32 mutations of 12 CRC-related genes (APC, BRAF, CTNNB1, EGFR, FBXW7, KRAS, NRAS, MSH6, PIK3CA, SMAD2, SMAD4, TP53). mRNA expression studies were performed on p53 pathway genes. Bioinformatic analysis included overall quantitative methylation analysis, selection of top hyper/hypomethylated genes, methylation changes on the tumor mutation regions and related pathway gene promoters were evaluated by targeted analysis. **Results:** Overall hypomethylation was observed on the N-Ad-CRC sequence. In Ad-N comparison e.g. p73, NGFR, PDGFRA genes were hypermethylated, FMN1, SLC16A7 genes were hypomethylated. In CRC-N comparison DKK2, SDC2, SOX1 genes showed hypermethylation, while ERBB4, CREB5, CNTN1 genes were hypomethylated. In silico analysis yielded confirmatory results. The common hyper- and hypomethylated genes were also in correlation with methylation array results. In certain mutation hot spot regions significant DNA methylation alterations (mainly hypomethylation) were detected. The p53 gene body was addressed by hypermethylation in adenomas. APC, P53 and KRAS mutations were found in 30%, 15%, 21% of adenomas, and in 29%, 53%, 29% of CRCs, respectively. mRNA expression changes were observed in most of the p53 pathway genes showing promoter methylation alterations. **Conclusion:** DNA methylation with consecutive phenotypic effect can be observed in a high number of gene promoters and gene body regions through CRC development. In the p53 cancer-related pathway tumor mutation hot spot areas can become hypomethylated and thus genetically instable

125

A BETEGSÉG KIÚJULÁSÁNAK GYAKORISÁGA ANTI-TNF ALPHA ÉS IMMUNSZUPRESSZÍV KEZELÉssel ELÉRT REMISSZIÓBAN LÉVŐ COLITIS ULCEROSÁS BETEGEKNÉL A TERÁPIA LEÁLLÍTÁSÁT KÖVETŐEN

Molnár T.¹, Rutka M.¹, Szepes Z.¹, Bálint A.¹, Bor R.¹, Fábán A.¹, Milassin A.¹, Nagy F.¹, Farkas K.¹, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

Bevezetés: Az anti-tumor nekrozis faktor (anti-TNF) alfa kezeléssel kapcsolatos leggyakoribb kérdések közé tartozik a terápia megfelelő időzítése és az alkalmazás hossza, és az újraindított kezelés hatékonysága. Tanulmányunk célja az volt, hogy komplett remisszióban lévő colitis ulcerosás (CU) betegek körében megvizsgáljuk az alkalmazott terápia leállítását követő relapszus arányát. **Módszerek:** Betegeinket az aktuális személyre szabott kezelés leállítását után prospektív módon követtük fizikális vizsgálat, klinikai aktivitási index és laboratóriumi paraméterek ellenőrzésével. Klinikai remisszió alatt a parciais Mayo 0-2, endoszkópos remisszió alatt az endoszkópos Mayo 0-1 értékeit tekintettük. A leállítás idején minden beteg komplett klinikai, biokémiai és endoszkópos remisszióban volt. **Eredmények:** Vizsgálatunkba 28 beteg (férfi/nő: 11/17) került bevonásra. Átlagosan 2 év (0,5-11 év) tünetmentesség után (biológiai kezelés: átlag 1,3 év, azathioprin: átlag 3,9 év, mesalazin: átlag 6,4 év). Nyolc betegnél azathioprin/mesalazin (n=6/n=2), 20 betegnél anti-TNF alfa kezelést állítottunk le. Azathioprin kezelés leállítását után 6 betegből 2 betegnél (33,3%) volt megfigyelhető klinikai relapszus a leállítást követő egy hónapon (n=1) illetve 18 hónapon (n=1) belül, a többi 4 beteg valamint a 2 mesalazin kezelést kapó beteg a kezelés leállítását után klinikai remisszióban maradt átlagos 24,5 hónap követési idő alatt. Biológiai kezelés leállítását után 20 betegből 10 betegnél (50%) volt megfigyelhető kezelés újraindítását igénylő klinikai relapszus, ami átlagos 5 hónap alatt következett be. Tíz beteg tartós klinikai remisszióban maradt az átlagos 11 hónapos megfigyelési idő alatt. A biológiai kezelés újraindítása minden betegnél allergiás reakció vagy egyéb nem kívánatos esemény jelentkezése nélkül megtörtént. Újraindítás után az indukciós kezelés végére 71,4%-ban értek el a betegek klinikai remissziót 3,5 hónapon belül. **Megbeszélés:** Átlagosan 3,9 évig remisszióban levő, immunszuppresszív kezelésben részesülő kapó betegek között a relapszus aránya 33,3%, az átlagosan 1,3 évig remisszióban levő, biológiai terápiát kapó betegek között a relapszus aránya az irodalmi adatokhoz hasonlóan 50% volt. A kezelés újraindítása mellett az indukciót elért betegek között a remisszió aránya 71,4 % volt.

126

THE WAY FROM ABDOMINAL PAIN TO PEDIATRIC PANCREATITIS - THE PINEAPPLE STUDY

Mosztbacher D.¹, Párniczky A.², Tóth A.³, Demcsák A.³, Veronika I.⁴, Abu El Hajja M.⁵, Szabó F.⁶, Tokodi I.⁷, Fehér B.⁸, Bakó K.⁸, Kadenczki O.⁸, Guthy I.⁹, Cazacu I.¹⁰, Veres G.¹, Kaán K.¹, Horváth E.¹, Juhász M.¹, László N.², Decsi T.¹¹, Szentesi A.¹², Hegyi P.¹², Hungary - Semmelweis University, Faculty of Medicine, 1st Department of Pediatrics¹, Hungary - Heim Pál Children's Hospital², Hungary - University of Szeged, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics and Pediatric Health Center³, Hungary - Dr. Kenessey Albert Hospital, Department of Pediatrics⁴, United States - Cincinnati Children's Hospital Medical Center, Division of Gastroenterology, Hepatology and Nutrition⁵, United States - Children's Hospital of Richmond at VCU⁶, Hungary - Szent György Teaching Hospital of County Fejér, Department of Pediatrics⁷, Hungary - University of Debrecen, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics⁸, Hungary - Jóna András Teaching Hospital of County Szabolcs-Szatmár-Bereg, Department of Pediatrics⁹, Romania - University of Medicine and Pharmacy Craiova¹⁰, Hungary - University of Pécs, Faculty of Medicine, Department of Pediatrics¹¹, Hungary - University of Pécs, Institute for Translational Medicine & 1st Department of Medicine¹²

Introduction There is a rising incidence in the field of pediatric pancreatitis (PP), however the documented incidence of PP is very low. **Aims** The aim of the PINEAPPLE study is to estimate a current incidence of PP worldwide. Furthermore we would like to develop EBM guidelines which would help to evaluate the necessity of PEM (pancreas enzyme measurement) and abdominal ultrasonography when a child has abdominal pain. **Patients & methods** PINEAPPLE is a registered (ISRCTN35618458), observational, multinational clinical

trial and the prestudy protocol is already published (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26641250>). The PINEAPPLE-R is a retrospective review on children records appearing at ER units, whereas the PINEAPPLE-P is a prospective data collecting, PEM and abdominal imaging are performed in pediatric patients with abdominal pain. Until now we enrolled 27170 patient records into the PINEAPPLE-R and 266 patients into the PINEAPPLE-P from 12 pediatric centres from 3 countries. **Results** PINEAPPLE-R: 9,5%(2598/27170) of the children appeared at ER unit with abdominal pain. In case of abdominal pain 13,7% of patients had PEM and 32,2% of the patients had transabdominal ultrasonography. In our cohort the number of PEM decreases from the USA to Eastern Europe and clearly correlates with the incidence of PP. PINEAPPLE-P: 5 pancreatitis from 266 patients with abdominal pain were diagnosed. The positive family history, vomiting and upper abdominal pain was characteristic for PP. **Conclusion** The PINEAPPLE-R clearly shows that the number of PEM performed at ER units are unacceptably low in children, which correlates with the incidence of PP. More patients are crucially needed for PINEAPPLE-P to develop EBM guidelines.

127

TERÁPIÁS GYAKORLAT VÁLTOZÁSA GYERMEKKORI IBD-BEN AZ ELMÚLT 10 ÉVBEN A HUPIR ALAPJÁN

Müller K.¹, HUPIR Group .¹, Veres G.¹, I.sz. Gyermekklinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹

Bevezetés: A gyermekkori gyulladásos bélbetegség (IBD) kezelése az elmúlt évtizedben jelentősen megváltozott: Crohn-betegségben indukcióként első választandó a kizárólagos enterális táplálás a szteroid helyett; elsődleges cél a nyálkahártya gyógyulás vált, melynek elérésében a biológiai terápiának is egyre nagyobb szerepe van. Az alábbiakban a gyermekkori IBD kezelésének hazai gyakorlatát és ennek változását mutatjuk be a HUPIR alapján. **Módszerek:** A HUPIR országos lefedettségű, prospektív regiszter, melybe az újonnan diagnosztizált, 18 év alatti IBD-seket vonjuk be. A HUPIR működésében 27 gyermek-gastroenterológiai központ vesz részt. A betegeket a diagnosztizáló gyermekgastroenterológus regisztrálja, és két szintű validáció után kerülnek az adatok a regiszterbe. Rögzítjük a gyermekek demográfiai adatait, a lokalizációt, aktivitást, terápiát. A terápiás gyakorlat változását 2008 január 1 és 2016. december 31 között regisztrált betegeken vizsgáltuk. **Eredmények:** A vizsgált időszakban összesen 856 Crohn-beteget, 422 colitis ulcerosás és 86 IBD-U-s gyermeket regisztráltunk. 2008-ban indukciós terápiaként szisztémás szteroidot a CD-s gyermekek 66%-a kapott. Fenntartó terápiaként már a diagnózisakor a betegek 31%-a kapott azathioprint. A kizárólagos enterális táplálás 2010-től fokozatos emelkedést mutatott 2%-ról, 2016-ra a betegek 53%-ánál alkalmazták indukciós terápiaként. Ezzel párhuzamosan a szisztémás szteroid 20%-ra csökkent. Az 5-aminoszalicilsav származékok alkalmazása szintén csökkent (70%). Az azathioprine indítása a diagnózisakor gyakoribbá vált, 2016-ban a betegek 48%-a kapott azathioprint. Colitis ulcerosában kevesebb változás történt, kevesebb beteg kap szisztémás szteroidot, 50%-ról 40%-ra csökkent a szteroid indukció. Fenntartó terápiaként már a diagnózisakor egyre gyakrabban indult azathioprine: 2008-ban induláskor egy gyermek sem kapott, 2016-ban a betegek mintegy egyharmadánál indult immunmoduláns kezelés. **Következtetés:** A fentiek alapján látható, hogy az új evidenciák és irányelvek a Crohn-betegség kezelését jelentősen módosították, melyet a hazai gyermekgastroenterológusok követnek. A szteroid és 5-aminoszalicilsav készítmények háttérbe szorulnak, míg a kizárólagos táplálás előtérbe került. Ugyanakkor colitis ulcerosában az immunszuppresszív kezeléssel szembeni attitűd változott jelentősen.

128

ENDOSCOPIC MANAGEMENT OF A LATE COMPLICATION OF BLACK ESOPHAGUS

Müllner K.¹, Péter Z.¹, Papp V.¹, Miheller P.¹, Semmelweis Egyetem, II. Belgyógyászati Klinika¹

Acute esophageal necrosis, also called as 'black esophagus', is a seldom endoscopic finding described by Goldenberg in 1990. The etiology is unclear, repeated eructation and alcohol consume can be found frequently in the anamnestic data. A 52-year-old woman, with

chronic alcoholism, was admitted to our clinic for melena and hematemesis. Esophagogastroduodenoscopy showed confluent black mucosa of the whole esophagus as a cause of the gastrointestinal bleeding. The patient recovered after antiemetic, intravenous proton pump inhibitor and fluid therapy, accordingly enteral nutrition was stepwise introduced. After 4 months symptom free period with abstinence, chronic dysphagia developed gradually. Control endoscopy showed esophagus stricture in the lower third of the esophagus. X-ray evaluation suggested short stenosis without any morphologic sign of malignant stricture. Furthermore, also cytology ruled out malignancy. Histology samples were not evaluable due to severe stricture, since biopsy forceps could not be introduced into the stenotic region. Balloon dilatation was performed successfully.

129

FECAL TRANSPLANT SPECIAL WAY: THE RESULTS OF JEJUNAL DELIVERY IN OUR PRACTICE

Nagy B.¹, Csapó Z.², Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, IV. Belgyógyászat¹, Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Sebészeti²

Background: In line with the international trends in our hospital increasing occurrence of Clostridium difficile infection is observed following antibiotic treatment. According to previous prosperous results of different treatment tools we launched the fecal transplantation. Among possible ways of methods the jejunal route was chosen in 2012. In our retrospective study we present the results of the last five years. **Patients and methods:** Among patients with confirmed and recurrent Clostridium difficile infections and completed treatment with metronidazole and vancomycin we offered the opportunity of fecal transplantation. Among the several transplant methods we chose jejunal route, and repeated it 3 times in a row. The donor stool we used was not collected from relatives, but from healthy volunteers after receiving appropriate screening tests. Treatment was considered successful if the diarrhea disappeared and inflammatory parameters improved. **Results:** In the past 5 years, 82 patients were involved in this transplant program. Among the patients there were 61 females and 21 males with the average age of 74 years. Treatment was successful in 80 patients however the the mortality within 30 days post treatment was 28 patients. **Discussion:** The jejunal stool transplantation seems to be an efficient and effective method for the treatment of Clostridium difficile caused colitis. Due to our results we recommend to improve the methods of informed consent for patients and relatives to enhance the willingness to take part in a procedure where the patient receives stool. Patients and relatives should know about the existence of this method to have the chance to treat them in an earlier stage. Based on our results, however the infection was treated, frequent early death occurred, and the main reason was delayed treatment. Autopsies found the bowel infection cured in all cases, but many other complications as organ diseases caused by the prolonged state of infection were detected.

130

CIRCULATING MIRNA CHANGES IN HUMAN COLORECTAL CANCER DEVELOPMENT AND IN ANIMAL MODEL

Nagy Z.¹, Barták B.¹, Kalmár A.¹, Wichmann B.², Galamb O.², Márkus E.¹, Szigeti K.¹, Nagy Á.¹, Igaz P.², Tulassay Z.², Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary²

Background: MiRNAs has a critical relevance in regulation during tumorigenesis. The expression profiles of miRNAs alter along tumor progression moreover; these miRNA may spread into tumor macro- and microenvironment. Extracellular miRNAs are stable and its expression is less characterized in plasma. Altered and overlapped miRNA profiles between tissue and plasma are less explored. **Aims:** The present study was designed to characterize the tissue and circulating miRNA profile through colorectal adenoma-carcinoma sequence in human specimens and also in mice peripheral blood samples. Furthermore, the purpose of our study was to determine the origin of detected miRNAs in tumor-adherent C38/C57BL/6 and non-adherent CBAJ mice tumor models. **Methods:** To achieve that goal, human peripheral blood and biopsy of normal (N), tubular (AT), tubulovillous adenoma (ATV) and colorectal cancer (CRC) were selected and plasma were also collected two times a week over 45 days

from C57BL/6-C38, CBAJ mice. MiRNAs were isolated and Affymetrix GeneChip miRNA array analysis was performed for screening of the altered miRNA profile. RT-qPCR method was used for validation. **Results:** In the case of human samples out of 1733 detectable miRNAs, 306 miRNAs were expressed in normal, 334 in adenoma and 321 in CRC. Characteristic miRNA expression alteration was observed in comparison of AD vs. CRC (miR-149*, miR-3196, miR-4687) in plasma. In the case of N vs. CRC, overexpression of miR-612, miR-1296, miR-933, miR-937 and miR-1207 was validated by RT-PCR (p<0.05). Partial co-expression of these miRNAs was observed in tissue pairs as well. We identified high plasma levels of 94 miRNAs in healthy animals and 176 miRNAs in late tumor stages. Based on CBAJ-C38 mice model experiment where the injected tumorous cells could not adhered miR-676 found to be a host originated while miR-92a was a tumor-derived miRNA. MiR-676 and miR-92a shown significant overexpression (388x and 37x p<0.05) in plasma samples based on real-time PCR and microarray results **Conclusion:** Circulating miRNAs alteration could observe in animal models and in the human circulatory system. Cancer-associated miRNAs in the circulation may originate from the immunologic system or from other metastatic regions far from the primer tumor location.

131

MÁJTÁLYOG RITKA OKA

Nagy Á.¹, Patai Á.¹, Kocsis A.², Micsik T.², Székely H.¹, Lohinszky J.¹, Lehoczki V.¹, Molnár B.¹, Igaz P.¹, Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest¹, Semmelweis Egyetem, I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet, Budapest²

Esetleírás: 66 éves nőbeteg anamnézisében bal emlő daganat miatti quadrantectomia, axillaris blockdissectio, trastuzumab kezelés szerepel. Emlő és hasi UH kontrollok recidívát, valamint áttétet nem igazoltak. Felvételére 10 napja tartó láz, étvágytalanság, haematochaezia és fogyás miatt került sor. Hasi UH-n, majd hasi CT vizsgálaton multiplex, 23-48 mm-es májtályogok ábrázolódtak mindkét májlebenyben (III-as, V-VI szegmensek határán, VI szegmensben). Májbiopszia, valamint a tályog aspirációs citológiai és mikrobiológiai vizsgálata malignitást nem igazolt, kórokozó nem tenyésztett ki. Hemokultúra negatív volt. A tályogok kezelésére empirikusan imipenem/cilastatin + metronidazol kombinációt kezdtünk, amelyet 2 hétig alkalmaztunk. Számottevő javulást követően infektológiai javaslatra per os amoxicillin/clavulánsav kezelést folytattunk. Korábban panaszolt haematocheziát is figyelembe véve colonoscopiát végeztünk, amelynek során a rectumban 2-4 cm hosszú, a falat körkörösén involváló, malignusnak imponáló polypoid képletet találtunk. A tályogok méretének jelentős csökkenését követően, sebészeti konzílium, majd Dixon szerinti rectumresecció történt. Ennek során egy a serosat megközelítő (T3N0Mx) tumort távolítottak el, a szövettan grade 2 adenocarcinomát igazolt. A műtét után végzett kontroll képalkotáson a májtályogok további folyamatos regressziója volt megfigyelhető. **Megbeszélés:** Az irodalomban több esetet is leírtak, amelyekben májtályogok megjelenése összefüggést mutatott a vastagbél daganatos elváltozásával. Általánosságban elmondható, hogy Bacteroides, Clostridium, anaerob Streptococcus és Gram-negatív pálcák (mint például a Klebsiella és Eikenella) esetében képződött tályogok hátterében vastagbél-daganat húzódnak. A májban tályogos elváltozás több mechanizmussal is kialakulhat, így például nyálkahártya barrier funkció csökkenése, vagy bakteriális transzlókáció révén, illetve a portális keringésben keresztül szeptikus embólussal vagy közvetlen a máj állományába történő betöréssel. Jelenleg a Klebsiella pneumoniae, Streptococcus bovis, Streptococcus sanguis, vagy Clostridium septicum bacteraemia esetén ajánlott a colonoscopy elvégzése.

132

THE IMPORTANCE OF COMPLIANCE IN THE TREATMENT OF WILSON'S DISEASE

Németh D.¹, Folhoffer A.¹, Krolopp A.¹, Szalay F.¹, 1st Department of Internal Medicine of Semmelweis University, Budapest¹

Background Wilson's disease (WD) is a rare, genetic disorder of copper metabolism, which is lethal if untreated. Although an effective therapy is available, the lack of the compliance of the patients (pts) is a great problem even nowadays. First, almost half of the patients have neuropsychiatric symptoms. On the other hand, many patients

diagnosed with WD are teenagers, and therefore it is hard to accept the importance of the treatment. **Cases**

1. A 20 years old female patient was admitted for acute liver failure. Since the sister of the patient has died after being transplanted for Wilson's disease, the diagnosis was highly likely. The patient has been referred for liver transplantation (LTx), however during MARS treatment the state of the patient meliorated making LTx unnecessary. D-penicillamin treatment was initiated, but half year later it has been suspended because of the advice of a naturopath. Five years later, the patient was admitted again for acute liver failure, and died prior to the transplantation.

2. A female patient has been treated with D-penicillamin (DPA) for WD since the age of 16 years. At the age of 29, she developed decompensated liver cirrhosis, because she had taken DPA irregularly. However it was a great deal whether the patient was suitable for transplantation, she underwent the surgery three months later, and was well for many years, but later has lost to follow-up. 14 years after the transplantation, she was admitted for decompensated liver disease caused by chronic rejection. Interestingly, the patient had a daughter, who also has Wilson's disease, and has well compliance.

3. This female patient was treated with D-penicillamin since the age of 28 years. During DPA therapy, the neurological symptoms disappeared, and the patient was well for 11 years, when elevated transaminases have developed. Reactivation of hepatitis B virus infection was occurred, because the patient has anti-HBs and anti-HBc positivity, but it could not be verified. Later the patient owned that she did not take the DPA for a year. Although the patient was examined for LTx, she died prior to the intervention.

Conclusions: It is essential to call the attention of the patients on the necessity of the life-long treatment of WD, since the interruption of the therapy may lead to liver failure. However, the psychiatric feasibility for LTx has to be examined very carefully in these cases.

133

THE ENDOSCOPIC TREATMENT OF IATROGENIC GASTRO-INTESTINAL PERFORATION. A SINGLE CENTER EXPERIENCE

Novák J.¹, Ilyés S.¹, Szalai L.¹, Bordás L.¹, Rácz B.¹, Vágó A.¹, Crai S.¹, Fazekas L.¹, Gurzó Z.¹, Békés County Central Hospital, Pándy Kálmán Hospital, Dept of Gastroenterology, * Endosc. Labor. Gyula, Hungary¹

Background Iatrogenic gastrointestinal perforation is a life-threatening complication. It is very rarely in routine endoscopic procedures, but it is more likely in invasive therapeutic interventions. In these situations, endoscopic closure of the perforation and treatment with antibiotics, if it successfully do no need emergency surgical intervention. **Methods** Retrospective analysis of a database of patients undergoing endoscopic procedures and suffered iatrogenic gastrointestinal perforation in our centre, between 2014-2016 years period. **Results:** Eight cases of gastrointestinal perforation were identified (3 oesophagus, 1 duodenal and 4 colonic) in a series of 1848 therapeutic interventions (0,004 %), all detected at the time of endoscopy and 7 patients managed with endoscopic clips/Ovesco or SEMs. 1 patient required surgery. The 7 patients were observed in our hospital and treated with antibiotics. Their median length of stay was 6 days (range 4–11 days), with no mortality or need for surgery. **Conclusion** In many cases, the endoscopic treatment of iatrogenic perforations is safe and reliable. The success of interventions, depends on early detection, adequate endoscopic closure technique, and the early application of concomitant antibiotic treatment. The endoscopic successfully treated patients do not need emergency surgery.

134

DOES THE NEW FUJINON VARIABLE STIFFNESS COLONOSCOPE MAKE COLONOSCOPY EASIER? - A PROSPECTIVE, RANDOMIZED, CONTROLLED TRIAL OF THE EFFECTIVENESS OF VARIABLE STIFFNESS COLONOSCOPY COMPARED TO STANDARD COLONOSCOPY ON TIME AND SUCCESS RATE OF CECAL INTUBATION

Oczella L.¹, Szalai M.¹, Dubravcsik Z.², Szepes A.², Madácsy L.¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét²

Background: Colonoscopy can be technically challenging in about 10% of all procedures, which is mainly caused by difficult anatomy,

mobile sigmoid, and adhesions. The variable-stiffness colonoscopy offers the advantage of different degrees of stiffness of the insertion part of the endoscope. The aim of our present study was to compare the effectiveness of the new Fujinon variable-stiffness colonoscopy with a standard colonoscopy in a prospective, randomized, controlled trial. **Methods:** 347 consecutive patients attending for outpatient colonoscopy were randomized to examination with either the conventional HD Fujinon EC 590Z or a new variable stiffness (EC 760Z VS) colonoscopy. All of the colonoscopic procedures were made under Propofol deep sedation guided by an anesthesiologist team. All colonoscopies were routinely assisted with pure CO₂ insufflation. During data analysis, the success of the cecal intubation rates, the colonoscopy cecal insertion times, the use of ancillary maneuvers such as the need to change the position of the patient, abdominal palpation, and the administered Propofol doses were compared. **Results:** Out of 347 patients, 141 colonoscopies were performed with the 590Z and 206 with the 760Z VS. No procedure-related complications were observed. Complete cecal intubation rate was 94,9 % in the study population without exclusion of any patients. No significant differences observed in the patient demographics, the use of ancillary maneuvers and the administered Propofol doses. The cecal intubation rates tend to be higher in the VS colonoscopy group as compared to standard colonoscopy, but the difference does not reach the statistical significance: 95,65% vs. 93,62% (p=0,4), respectively. However, the mean colonoscopy insertion time was significantly shorter in the VS endoscope group (336 sec, SD 196 sec) than in the conventional endoscope group (403 sec, SD 289 sec) (p = 0.012). **Conclusions:** The new series of Fujinon colonoscopy (EC 760Z) with variable stiffness application facilitates the colonoscopy insertion, requiring significantly less time to reach the cecum than with a standard HD colonoscopy. Study was supported by ECT grant GINOP 2.1.1.-15- 2015-00128

135

NUTRITIONAL STATUS AND QUALITY OF LIFE OF PATIENTS WITH CHRONIC PANCREATITIS

Oláh H.¹, Pálfi E.¹, Nagy B.², Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Alkalmazott Egészségtudományi Intézet, Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest¹, IV. Belgyógyászat, Gasztroenterológia, Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa²

Introduction: The results of various studies about nutritional status of patients diagnosed with chronic pancreatitis (CP) are controversial, but most surveys agree, that poor nutrition impairs quality of life (QoL) and functional status. The aim of this research was to assess nutritional status, quality of life and nutrition of patients with CP, to compare dietary intake with the new Hungarian guideline and to examine all three parameters in relation to the time elapsed since the diagnosis. **Methods:** All together 30 cases of CP were included in this study. Nutritional status was determined based on measured and dictated parameters such as height and weight, then body mass index (BMI) and skeletal mass index (SMI) were calculated. Dietary intake was evaluated by semiquantitative food frequency questionnaire (sq FFQ). Quality of life (QoL) was measured by the translated version of EORTC QLQ-PAN-26 questionnaire. Results were analyzed by descriptive statistical methods, with Excel 2010. **Results:** The nutritional status of patients showed different outcomes depending on the methods used. Based on the BMI, 5 patients were underweight and 13 patients overweight or obese. For diagnosing sarcopenia, two different sources were used. Based on the cut-off points defined by Chien, only 5 patients were sarcopenic, but according to the classification of Janssen, 13 patients had moderate and 2 patients severe sarcopenia, while only 13 patients had normal muscle mass. The sq FFQ resulted, that most of the CP patients still follow a strictly low-fat diet. The outcome of the QoL questionnaire showed that diet-dependent issues impair the QoL in particular and that recently diagnosed patients have more impaired QoL than patients, who were diagnosed more than two years ago. **Conclusion:** There were less patients found with normal body composition (12 subjects) than patients with abnormal (18 subjects) body mass index. Based on the result of the SMI it seems clear that screening patients only by their BMI is not effective enough, and it would be advisable to measure the skeletal mass of the patients as well. This way, dietitians would certainly play an important role in the development of QoL and dietary intake of CP patients.

136

THE CHICAGO CLASSIFICATION OF ESOPHAGEAL MOTILITY DISORDERS IN PATIENTS WITH NON-ORGANIC ESOPHAGEAL DYSPHAGIA

Ollé G.¹, Bálint L.¹, Inczei O.¹, Róka R.¹, Vadász K.¹, Wittmann T.¹, Rosztóczy A.¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Hungary¹

Introduction: The Chicago Classification for esophageal motility disorders was developed to complement the characterization of esophageal motility provided by high-resolution manometry (HRM). This classification divides motility disorders into three groups: disorders of esophago-gastric junction (EGJ) outflow (achalasia subtypes I-III and EGJ outflow obstruction), major disorders of peristalsis (absent contractility, distal esophageal spasm, jackhammer esophagus) and minor motility disorders such as ineffective esophageal motility and fragmented peristalsis.

The aim of our study was to establish the prevalence of different esophageal motility disorders by using Chicago Classification 3.0 criteria in patients with non-organic esophageal dysphagia.

Methods: Forty-two consecutive patients (M/F: 13/29, mean age: 61 years) with at least daily episodes of non-organic esophageal dysphagia were submitted to water perfusion esophageal HRM examination (Solar GI HRM, MMS, Netherlands) in the First Department of Medicine at the University of Szeged. Organic causes of dysphagia (peptic stricture, eosinophilic esophagitis, tumors, etc.) were previously excluded by upper gastrointestinal endoscopy and barium esophagography in all subjects. **Results:** A total of 29 (69%, 29/42) patients were diagnosed with achalasia, 25 with subtype I (86%, 25/29), 4 with subtype II (14%, 4/29), 6 (14%, 6/42) with distal esophagus spasm, 7 (17%, 7/42) with minor disorder of peristalsis, including 6 (86%, 6/7) with ineffective esophageal motility (IEM) and 1 with fragmented peristalsis. None of the patients with at least daily episodes of non-organic esophageal dysphagia had normal esophageal motility on high resolution manometry. **Conclusion:** The most frequent motility disorder among patients with non-organic esophageal dysphagia was type I achalasia, while other motility disorders were less pronounced.

137

VEDOLIZUMAB TREATMENT AFTER CYCLOSPORINE SALVAGE THERAPY INDUCED PAIN SYNDROME IN IBD PATIENT

Orbán-Szilágyi Á.¹, Zsigmond F.¹, Szamosi T.¹, Gyókeres T.¹, Bani J.¹, Hersényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Gasztroenterológia¹

Calcineurin inhibitor pain syndrome (CIPS) is an uncommon side effect of calcineurin inhibitors and it causes distal limb pain by a not yet fully known mechanism. It is diagnosed after excluding other well-known causes of leg pain, such as trauma, polyneuropathy, osteoporosis, reflex dystrophy or osteoarthritis.

We present a 41 old male patient treated with ulcerative proctitis since August 2014. After six months of treatment with steroid and 5-ASA the patient became steroid dependent. In 2015 infliximab was given for 4 months with no effect. Adalimumab treatment was started in April 2016, but even the escalation of the dosage was not effective. After the inefficacy of the anti-TNF-alpha therapy, steroid treatment was introduced, but the steroid resistency and dependency developed, so vedolizumab was requested from the National Insurance Fund for the therapy resistant disease, but due to the severe state of the patient, salvage cyclosporine treatment was recommended. After initiating cyclosporine treatment, the general well-being of the patient has been improved with a quick concomitant decrease of CRP levels. C. difficile enterocolitis occurred, so cyclosporine treatment was halted, and re-administered after recovery, but 3 days after reaching the therapeutic drug levels, the patient presented signs of right ankle pain. No conventional painkiller was effective. All potential causes of leg pain have been excluded. Because of the suspicion of CIPS, cyclosporine treatment was stopped. The leg pain symptoms of the patient have been disappeared in just 48 hours, calcineurin inhibitor pain syndrome (CIPS) diagnosis was identified. After withdrawal of cyclosporine therapy, the patient showed signs of rectal bleeding, CMV reactivation was proved and ganciclovir therapy was introduced. After antiviral therapy, in a mending state but with permanent clinical activity, vedolizumab treatment was started after all. During

vedolizumab treatment significant clinical and endoscopic improvement has been observed.

138

SMALL BOWEL CAPSULE ENDOSCOPY IN PATIENTS WITH CROHN DISEASE

Pák P.¹, Szalai M.², Oczella L.², Madácsy L.², Vaszary Kolos Hospital, Esztergom¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár²

Introduction: The incidence of Crohn's disease increases worldwide. The localization of the Crohn disease is very variable, often affects only the terminal ileum or the small bowel. The most common indication of the small bowel capsule endoscopy (SBCE) is obscure GI bleeding and suspected or known Crohn disease. The aim of the present study was to retrospectively analyse our capsule endoscopy results made in the indication known or suspected Crohn disease.

Methods: Between 2015 and 2017 we performed 243 SBCE examination. The most common indications were abdominal pain, anemia, GI bleeding, and suspected or known Crohn disease. The SBCE was performed with the Given SB3 and the Intromedic MC1200 systems. In patients with Crohn disease we analysed the complication rate, the effect on treatment modification, the localisation of the disease and the Lewis score. **Results:** In 22 cases (9,1%) out of 243 SBCE the final result was Crohn disease. Patency capsule test were performed in 10 selected cases. In 7 cases Crohn were diagnosed previously, while in the remaining 15 the diagnosis was established with SBCE. There were 12 men and 10 women, the mean age was 39,9 year. In 13 cases we made both gastroscopy and colonoscopy, in 8 cases only colonoscopy and in 1 case there was no endoscopy before SBCE. In 2 patients had previously a small bowel resection. There was 2 capsule retention (9%), one in previously operated patient. No surgical intervention needed, both solved with medical treatment. The extension of the disease was in 6 cases all three third, in 15 only the last third, and in 1 the last two third of the small bowel. Mean Lewis score was 614,9. SBCE confirmed the Crohn disease in 15 cases (68,2%), and indicated or modified the medical treatment in 17 patients (77,27%). **Conclusions:** The SBCE is an useful and safe diagnostic method in Crohn disease. It helps to determine the localisation and to optimize the medical treatment. In only small bowel affected patients it improves the diagnostic accuracy.

139

A KETTŐS BALLON ENTEROSKOPIA TAPASZTALATAI, HE-LYE, SZEREPE, HAZAI REALITÁSAI

Palatka K.¹, Kacska S.¹, Davida L.¹, Papp M.¹, Altörjay I.¹, Debreceni Egyetem, Klinikai Központ, Gasztroenterológiai Tanszék¹

A kettős ballon enteroszkópia (DBE) alkalmas akár a teljes vékonybél áttekintésére is orális, vagy anális úton attól függően, hogy hol valószínűsíthető az eltérés. Diagnosztikus és terápiás beavatkozást egyaránt lehetővé tesz a vékonybélben. Klinikánkon a korábbi évek gyakorlata után az elmúlt két évben (2015-2016) 53 betegben (32 férfi/21 nő) DBE-re került sor. A betegek az Észak-kelet Magyarországi régió mellett az ország minden részéből érkeztek. Az átlagéletkor 52 év volt. Aneszteziológussal, propofollal történtek a beavatkozások többnyire ambuláns betegeknél.

Döntő többségében vashiányos anaemia, okkult vérzés miatt került sor vizsgálatra (29 eset), ezt a passage zavarra utaló eltérések követték (14 eset), malabsorptios szindróma (6 eset), hasi fájdalom (4 eset). Előzőleg minden esetben negatív felső panendoszkopia, colonoscopia és képalkotó vizsgálatok történtek. A leghosszabb vizsgált szakasz a pylorustól számított 340 cm volt, figyelembe véve a 53-ból 42 eredményes vizsgálatot (84%), a DBE hatékonynak tekinthető. A vizsgálatok során 18 esetben Crohn betegség (CD) igazolódott, vérzést 25 esetben (teleangiectázia 21, tumor 2, CD 2), coeliakia 4, lymphoma 2 esetben igazolódott. Az esetek 15%-ban (8 eset) eltérést nem találtunk. A vizsgálat átlagos ideje 76 +/-30 perc volt. A vizsgálatok 76%-ában beavatkozásra is sor került (biopszia, APC, tágtítás), ami megítélésünk szerint az enteroszkópia fő előnyét jelenti. Biopszia/polypectomia 20 esetben, Argon lazma koagulációs vérzéscsillapítás 25 esetben, tágtítás 4 esetben történt. Csúpn 14 betegben (26,4%) történt előzetes kapszula endoszkópia, de minden esetben a jelzett vérzésforrás, teleangiectázia kezelését a DBE tette lehetővé. A két vizsgálat ennek alapján egymás kiegészítőjének tekinthető. Műtétet igénylő szövödményt nem észleltünk,

A napi klinikai gyakorlat alapján a DBE hiánypótló diagnosztikus és terápiás lehetőség a vékonybél eltérések tisztázására. Sajátos anatómiai viszonyok mellett ERCP-re és colonoscopia-ra is használható. A sikerességi ráta nem állt arányban az áttekintett bélszakasz hosszával. Jól körülhatárolt indikációval, alacsonyabb incidenciájú kórképekben indokolt. Ezáltal, valamint a megfelelő gyakorlat igénye miatt is, elsősorban nagyobb endoszkópos centrumokban van a helye. A DBE és a kapszula endoszkópia egymás kiegészítői és kiegészítői, ideális esetben mindkét módszer rendelkezésre kell álljon.

140

ASK THE PEDIATRIST! AN UNCOMMON DISEASE IN ADULTS AT THE BACKGROUND OF ABDOMINAL ANGINA

Pálinkás D.¹, Zsigmond F.¹, Schneider K.², Zámolyi S.³, Szamosi T.¹, Rábai K.¹, András P.¹, Bakucz T.¹, Herszényi L.¹, Department of Gastroenterology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest¹, 3rd Department of Medicine and Nephrology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest², Department of Dermatology, Medical Centre Hungarian Defence Forces, Budapest³

Introduction: Although Henoch-Schönlein Purpura (HSP) is the most common childhood vasculitis, it appears rarely in adulthood as well. It is characterized by a classic tetrad of nonthrombocytopenic palpable purpura, arthritis or arthralgias, gastrointestinal and renal involvement, and unfrequently other systems (lungs, central nervous system, genitourinary tract). HSP is a systemic disease where antigen-antibody (mostly IgA) complexes induce small vessel vasculitis. Mild disease resolves spontaneously, systemic steroids are recommended for moderate to severe HSP. **Case report:** We present a case of a 49-year-old male without any previous medical history. The patient was admitted to our department with severe abdominal cramps. On physical examination we found the absence of bowel sounds, epigastric tenderness with guarding. Laboratory tests showed leukocytosis, elevated CRP, and D-dimer levels. We excluded mesenteric thrombosis with CT angiography. In spite of the detailed examinations we can't discover the source of the infection. Gastroscopy and colonoscopy was performed without any relevant result. Besides of the severe abdominal pain developed edema on the lower extremities, and hydrothorax. At the background of the progressive hypoalbuminemia repeated urinalysis showed proteinuria, and impaired renal tests were revealed. During the second week of the hospitalization occurred purpuric lesions mainly on the lower extremities and gluteal region. The diagnosis of HSP was confirmed by skin biopsy (antigen - antibody complex deposits in the small vessel walls). Systemic steroid therapy was started, with resolution of his symptoms and decrease in CRP. Because of persisting proteinuria, the patient was referred and involved in regular nephrological care, follow-up. **Conclusion:** Although HSP is uncommon in the adolescent age group, severe abdominal pain and non-thrombocytopenic purpura with multi-organ involvement should make one consider the diagnosis. The prognosis depends on the extent of the renal involvement. Prompt diagnosis and appropriate management can decrease systemic complications.

141

PREDICTING ACUTE-ON-CHRONIC LIVER FAILURE IN CIRRHOSIS, MULTICENTRIKUS EURÓPAI PROSPEKTÍV OBSZERVÁCIÓS TANULMÁNY, EASL-CLIF CONSORTIUM, 2017

Papp M.¹, Tornai T.¹, Sipéki N.¹, Balogh B.¹, Vitális Z.¹, Tornai L.¹, Antal-Szalmás P.², Trebica J.³, Debreceni Egyetem, ÁOK, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék¹, Debreceni Egyetem, ÁOK, Laboratóriumi Medicina Intézet², EF-CLIF (European Foundation for the Study of Chronic Liver Failure), Barcelona, Spanyolország³

Háttér. A krónikus májbetegségre rakódott akut májelégtelenség szindróma (ACLF) a májcirrhosis heveny rosszabbodása során (AD, akut decompenzáció) a betegek mintegy harmadában kialakuló, magas mortalitású kórkép. A szindrómát a májelégtelenség rapid romlása és az extrahepatikus szerv(ek) működésnek elégtelenné válása jellemzi. Az ACLF kialakulásához vezető klinikai és patogenetikai folyamatok kevésbé ismertek. Kritikus állapotú betegekben a bél barrierfunkciójának károsodása és a következményes bakteriális transzlokáció (BT) szisztémás infekció és sokszervi elégtelenség kialakulásához vezet. Ugyanakkor a szisztémás gyulladásos válasz a citokinek bélhámsejtekre gyakorolt károsító hatásán keresztül rontja

a bél barrierfunkcióját tovább fokozva a BT-t. A bélbarrier elégtelenség és a BT jellegzetes elváltozás májcirrhosis esetén, azonban összefüggését az AD során bekövetkező szervi elégtelenség(ek) kialakulásával, eddig nem vizsgálták. **Módszer.** Az EASL-CLIF Consortium PREDICT néven egy multicentrikus európai prospektív obszervációs tanulmányt tervezett, melynek célja, hogy a zajló AD epizód során az ACLF kialakulása szempontjából veszélyeztetett betegcsoportot 3 hónapon keresztül vizsgálja, majd egy éven át kövesse. Lehetővé téve olyan klinikai, laboratóriumi és patofiziológiai tényezők feltárását, melyek előrejelezhetik a szindróma kialakulását és kórfolyását. Másrésztől azonosítani tudja azokat a patogenetikai folyamatokat, amelyek az ACLF kialakulásában és progressziójában jelentős szerepet játszanak. A PREDICT tanulmány keretein belül zajló kiegészítő tanulmányok különféle szerológiai, genetikai, epigenetikai tényezők, valamint a mikrobiom változásának jelentőségét vizsgálják az ACLF szindróma patogenezisében. A Debreceni Egyetem Gasztroenterológiai Tanszéke az EASL-CLIF Consortium akkreditált hepatológiai centrumaként részt vesz a PREDICT tanulmányban. Hepatológiai kutatócsoportunk saját kezdeményezésű tanulmányban vizsgálni tervezi az ACLF kialakulásának kritikus időszakában már jelenlévő és eltérő súlyosságú bélbarrier károsodás és következményes BT jelenlétének fontosságát a szindróma patogenezisében és kórfolyásában. **Következtetés.** A PREDICT tanulmány eredményei a jövőben elsőséggel az ACLF kialakulásának előrejelezhetőségét, annak esetleges megelőzését és hatékony, új kezelési eljárások kifejlesztését.

142

DIRECT ACTING ANTIVIRAL TREATMENT INCREASES THE PERCENTAGE OF PERIPHERAL BLOOD CYTOTOXIC T CELLS AND DECREASES INHIBITORY TIM-3 AND PDL-1 MOLECULE EXPRESSION ON IMMUNE CELLS IN PATIENTS WITH CHRONIC HCV HEPATITIS

Par G.¹, Szereday L.², Meggyesi M.², Berki T.³, Miseta A.⁴, Vincze A.¹, Par A.¹, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Department of Medical Microbiology and Immunology², Department of Biotechnology and Immunology³, Department of Laboratory Medicine⁴

Background and Aims: Chronic hepatitis C virus infection is associated with cytotoxic T cell exhaustion and impairment of adaptive immune response with upregulated negative regulatory pathways. The immunological effect of direct acting antiviral (DAA) treatment is still unclear. In this prospective study we analyzed the effect of DAA treatment on the phenotypic distribution of different peripheral blood immune cells and their inhibitory receptor PD1, PD1-L, and TIM3 expression. **Methods:** The percentage of peripheral CD3+, CD4+, CD8+ lymphocytes, NK, NK dim, NK bright, NKT cells and their TIM3, PD1, PD1-L, perforin expression were determined by flow cytometry in 14 patients with chronic hepatitis C, treated with dasabuvir, ombitasvir, paritaprevir and ribavirin combination for 12 weeks. Blood samples were collected baseline, after 1 and 3 months of treatment (EOT) and at EOT+3 and EOT+6 months. **Results:** All patients (14/14) achieved sustained virological response. While the percentage of NKbright cells significantly decreased, the percentage of peripheral blood CD3+ T cells, and CD8+ T cells increased during DAA therapy. The percentage of CD3+ and cytotoxic T lymphocytes were significantly higher at EOT+6 months compared to baseline values. Inhibitory TIM-3 expression by CD4+ T helper cells, NK bright cells, NKT cells decreased significantly during treatment period. We also found a decreased PDL-1 expression by NK cells at EOT+6 months compared to baseline. **Conclusion:** Sustained virological response achieved by DAA treatment in chronic HCV hepatitis patients is associated with increased percentage of cytotoxic T cells and decreased inhibitory TIM-3 and PDL-1 receptor expression on immune cells. Our data suggest that DAA treatment and consequent rapid viral load decline may induce the recovery of the adaptive immune responses, and also the functional restoration of the NK cells.

143

ANALYSIS OF PEDIATRIC PANCREATITIS (APPLE). MULTI-CENTER PROSPECTIVE DATA COLLECTION AND ANALYSIS BY THE HUNGARIAN PANCREATIC STUDY GROUP

Párniczky A.², Németh B.¹, Mosztbacher D.³, Tóth A.⁴, Lásztity N.², Demcsák A.⁴, Szentési A.¹, Pienar C.⁶, Tokodi I.⁷, Vass I.⁸, Kadenczi O.⁹, Czelecz J.¹⁰, Andorka C.⁵, Kaán K.⁵, Horváth E.⁵, Juhász F.⁵, Veres G.⁵, Guthy I.¹¹, Tomsits E.¹², Gárdos L.¹³, Illa V.¹⁴, Vörös K.¹⁵, Horváth E.¹⁶, Hegyi P.¹, 1 First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁵, Pediatrics Department, "Victor Babes" University of Medicine and Pharmacy, Timisoara, Romania⁶, Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary¹⁰, Szabolcs-Szatmár-Bereg County Hospitals, Jóna András University Teaching Hospital, Nyíregyháza, Hungary¹¹, Second Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹², Department of Pediatrics, Zala County Hospital, Zalaegerszeg, Hungary¹³, Department of Pediatrics, Dr. Kenessey Albert Hospital, Balassagyarmat, Hungary¹⁴, Semmelweis Hospital, Kiskunhalas, Hungary¹⁵, Department of Medical Genetics, University of Szeged, Szeged, Hungary¹⁶, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University Henry M. Goldman School of Dental Medicine, Boston, USA¹⁷, Hungarian Academy of Sciences - University of Szeged, Momentum Gastroenterology Multidisciplinary Research Group, Szeged, Hungary¹⁸

Introduction: Despite of the rising incidence of pediatric pancreatitis (PP) in the last decade, there is still lack of information concerning the management of childhood onset pancreatitis. Aims: The Pediatric Section of the Hungarian Pancreatic Study Group aimed to initiate a prospective international observational clinical trial (APPLE - Analysis of Pediatric Pancreatitis) to understand the genetic factors of all forms of pancreatitis occurred under 18 (APPLE-R), and to collect a critical mass of clinical data and biomedical research samples from children suffering from PP (APPLE-P). **Methods/Design:** The study has (i) been discussed and agreed in our latest international meeting, received the relevant ethical permission, been registered (ISRCTN89664974). The study is open for all centres. Results: APPLE-R: 75 acute, 32 recurrent acute and 14 chronic pancreatitis cases were enrolled yet. Concerning the etiology, biliary and drug-induced 9-9%, trauma, alcohol 2-2%, post-ERCP and anatomic 5-5%, other 14% were identified however 54% of the cases still remained idiopathic. In 121 cases, genetic analyses of PRSS1, SPINK1, CFTR and CTSC genes have been completed. 48,8% (59/121) of the patients have pathogenic variants. Genetic alterations in PRSS1 were found in 4 cases, SPINK1 in 13 cases, CPA1 in 2 cases, CFTR in 15 case and CTSC in 51 cases. Pathogenic variants in two genes were observed: 2 PRSS1-CTSC, 1 PRSS1-SPINK1, 6 SPINK1-CTSC, 1 SPINK1-CFTR, 7 CTSC-CFTR, 1 CPA1-CFTR. There were no pathogenic variants in 62 cases. APPLE-P: We have already enrolled 18 patients. **Conclusion:** Positive genetic alteration was found in 65% of the idiopathic and 30% of the non-idiopathic groups. Our results suggest that genetic testing should be performed in all children suffering from pancreatitis. The study is still ongoing, more patients are crucially needed.

144

INDOMETACIN ÉS DIKLOFENÁK A POST-ERCP-S PANCREATITIS MEGELŐZÉSÉBEN: PROSPEKTÍV KONTROLLÁLT TANULMÁNYOK META-ANALÍZISE

Patai Á.¹, Solymosi N.², Mohácsi L.³, Nagy Á.¹, Patai Á.⁴, II. sz. Belgyógyászati Klinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹, Biometeorológiai Kutatócsoport, Állatorvostudományi Egyetem, Budapest², Számítástudományi Tanszék, Corvinus Egyetem, Budapest³, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Gasztroenterológiai és Belgyógyászati Osztály, Szombathely⁴

Háttér és célkitűzés: A diklofenák és az indometacin a post-ERCP-s pancreatitis (PEP) megelőzésében leggyakrabban vizsgált gyógyszerek. Jelenleg azonban nem áll rendelkezésünkre olyan prospektív, randomizált, multicentrikus vizsgálat, amely megfelelő betegszámmal rendelkezne ahhoz, hogy hatékonyságukról biztonsággal nyilatkozni lehessen. Ezért célul tűztük ki, hogy minden olyan prospektív, kontrollált tanulmány felhasználásával, amelyben PEP megelőzésére diklofenákot vagy indometacint vizsgáltak, meta-analízist készítsünk. **Módszerek:** A releváns vizsgálatokat a legfontosabb online adatbázisok (PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane) segítségével kerestük ki 2016. június 30-ig. **Eredmények:** Meta-analízisünkbe 17 tanulmányból összesen 4741 beteget vontunk be. A diklofenák és az indometacin szignifikánsan csökkentette a PEP relatív kockázatát (risk ratio, RR 0,60, 95%-os konfidencia intervallum /CI/ 0,46 – 0,78, P = 0,0001), a kezelés hatásosságának méréséhez szükséges esetszám (number needed to treat, NNT) 20 volt; a közepesen súlyos, valamint súlyos PEP relatív kockázata is szignifikánsan csökkent (RR 0,64 (95% CI 0,43 – 0,97, P = 0,0339). Az indometacin hatékonysága hasonló volt a diklofenákéhoz (P = 0,98). A diklofenák és az indometacin hatékonysága nem függött attól, hogy az ERCP előtt vagy után alkalmazták-e (P = 0,99), sem attól, hogy átlagos vagy magas kockázatú betegeknek adták (P = 0,6923). Egyedül a rektálisan alkalmazott diklofenák vagy indometacin volt hatásos (P = 0,0005, NNT = 19), egyéb módon alkalmazva hatástalanok voltak (P = 0,1507). Veselégtelenséget és allergiát leszámítva kontraindikáció nem volt, súlyos mellékhatást nem észleltünk. **Következtetések:** Rektálisan alkalmazott, olcsó és biztonságos diklofenák vagy indometacin adása közvetlenül az ERCP előtt vagy után alkalmazva (veselégtelenség kivételével) minden betegnek javasolt PEP megelőzésére.

145

TRANS-PANCREATIC SPHINCTEROTOMY HAS HIGHER CANNULATION SUCCESS RATE THAN NEEDLE-KNIFE PRECUT PAPILOTOMY – A META-ANALYSIS

Pécsi D.¹, Nelli F.², Hegyi P.¹, Czimmer J.³, Illés A.³, Pár G.³, Sarlós P.³, Szabó L.³, Szemes K.³, Vincze Á.³, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Division of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³

Background and aim: While different cannulation techniques used in cases of difficult biliary access are discussed in many studies, no previous meta-analyses have compared trans-pancreatic sphincterotomy (TPS) to other advanced techniques. Therefore, we aimed to identify all studies comparing the efficacy and adverse event rates of TPS with the most commonly used needle knife precut papillotomy (NKPP) and to perform a meta-analysis. **Methods:** Embase, PubMed, and Cochrane databases were searched for trials comparing the outcomes of TPS with NKPP up till December 2016. A meta-analysis focusing on the outcomes (cannulation success, post-ERCP pancreatitis (PEP), post-procedural bleeding and total adverse event rates) was performed. The population-intervention-comparison-outcome (PICO) format was used to compare these cannulation approaches. Five prospective and eight retrospective studies were included in our meta-analysis. **Results:** NKPP has a significantly lower success rate (odds ratio [OR] 0.50, p-Value [p] 0.046; relative risk [RR] 0.92; p=0.032) and a higher rate of bleeding complications (OR 2.48, p=0.008; RR 2.18, p=0.016) than TPS. However, no significant difference was found in PEP (OR 0.79, p=0.235; RR 0.80, p=0.188), perforation (risk difference [RD] 0.01, p=0.232) and total complication rates (OR 1.22, p=0.440; RR 1.17, p=0.465). **Conclusion:** While TPS has a higher success rate and causes less bleeding than NKPP in difficult biliary access, there are no differences in PEP, perforation and total complications rates between the two approaches. We conclude that TPS is a safe procedure in the hands of expert endoscopists, which should be used more widely in cases of difficult biliary access.

146

NASOBILIÁRIS DRAINNEL ELLÁTOTT BETEG ÁPOLÁSA

Pozsgay D.¹, Csöndes M.¹, Kárász T.¹, Dancs N.¹, Rácz I.¹, Gulyás J.¹, I. Belgyógyászat-Gasztroenterológia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹

Az epeúti elfolyás akadályoztatottsága esetén súlyos, a beteg életét is veszélyeztető állapotok léphetnek fel, mint a cholangitis vagy a májtályog. Septicus cholangitis esetén az epe elvezetésének egyik endoszkópos módszere a nasobiliáris drain alkalmazása. Segítségével az epe elvezetésének biztosításán kívül mód nyílik a helyi antibiotikus kezelésre is. Az eszköz bevezetése az endoszkópos laborokban történik gyakorlott orvos és tapasztalt asszisztensek segítségével. A beteg útja általában a gasztroenterológiai osztályról indul, ahol gondos előkészítés történik, ami a beavatkozás sikerének fontos része. Míg az endoszkópos asszisztensek feladatai elsősorban a beavatkozás alatt jelennek meg, az ápolók tevékenysége inkább az előkészítési és a beavatkozást követő speciális szakápolásra irányul. Egy beteg történetének keresetén kívül szeretnénk bemutatni mindazokat a szakápolási tevékenységeket, melyek az ellátásával kapcsolatosan felmerülnek. Kiemeljük az alapos ápolási anamnézis segítségével felállított ápolási tervet, a beavatkozás előkészítésével kapcsolatos teendőket, az endoszkópos ellátást követő monitorizálást, a drain ellátását, a beteg komfortérzésének javítását és fizikális szükségleteiben való segítségét, pszichés támogatását. Az alkalmazott komplex ellátás mellett betegünk elkerülte a súlyos septicus állapotot, epeelvezetését a drain segítségével sikeresen megoldottuk, icterusa jelentősen csökkent. Következő feladatunk a műtétre történő felkészítése volt, melynek kiemelt feladatai a jó fizikális, tápláltsági állapot fenntartása, az infekcióktól való védelem és a pozitív pszichés állapot elősegítése. Betegünk sikeres műtéti ellátáson esett át, további gondozását szakmaspecifikus szakrendeléseken biztosítják számára a továbbiakban. Előadásunkban egy beteg útján keresztül szeretnénk bemutatni, hogy az endoszkópos és az osztályos betegellátás hogyan egészíti ki egymást, ápolóként fókuszba helyezve az ápolási oldal bemutatását.

147

TREATMENT ACUTE GASTROINTESTINAL BLEEDING AT OUR WARD

Rácz S.¹, Molnár P.¹, Héra L.¹, Sebők A.¹, Gellért B.¹, Futó J.¹, Sahin P.¹, Dél-pesti, Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology, Budapest¹

Background: Analysis of the mortality rate and endoscopy treatment methods of patients treated in at our sub-intensive care unit in 2016. Treatment was performed on the basis of 2015 ESGE Guideline. **Patients:** In 2016 we treated 171 patients with non-varix related bleeding in the upper gastro-intestinal tract. Out of these patients 33 had a serious gastro-intestinal bleeding. During endoscopy Forrest Ia, Ib and IIa lesions were classified as 'serious'. Out of the 33 patients with a serious bleeding the primary endoscopy treatment of 7 patients was combined with the application of Hemospray. **Results:** 5 of the 7 patients treated with Hemospray were discharged as cured. 2 patients were operated on and died of operative complications. Out of the 26 patients who received no Hemospray treatment 4 were operated on, 3 died of operative complications and 1 was discharged after surgery. Hospital mortality rate: 11.5 per cent. Combined mortality of the two groups with serious gastro-intestinal bleeding: 15.1 per cent. Acute operative mortality: 83 per cent. Combined mortality rate of patients with non-varix related bleeding in the upper gastro-intestinal tract: 3.2 per cent. **Conclusion:** At our ward the mortality rate of patients with non-varix related bleeding in the upper-gastro-intestinal tract is considered very low. However, the mortality rate of patients who undergone surgery was high. Reduction can be achieved via analysis of this sub-group. Analysis resulted in the conclusion that in 3 cases out of 5 repeated bleedings requiring surgery occurred when during the second look detection the endoscopy operator failed to determine the correct Forrest classification.

148

THE ROLE OF ENDOSCOPIC ULTRASOUND FINE-NEEDLE ASPIRATION (EUS-FNA) IN THE DIAGNOSIS OF PANCREATIC CANCER

Rédei C.¹, Nehéz L.², Zolnai Z.³, Topa L.¹, Gasztroenterológiai Profil, Szent Imre Oktató Kórház, Budapest¹, Semmelweis Egyetem I. sz.

Sebészeti Klinika², Patológiai Osztály, Szent Imre Oktató Kórház, Budapest³

Introduction: Cancer of the pancreas is the fourth most common cause of death among the malignant neoplasms. 65% of pancreatic tumors are located in the head of the pancreas. More than 85% are ductal adenocarcinoma. Curative resection can be performed in 10-15% of the patients. The five-year survival rate is less than 3.5%. Endoscopic ultrasound (EUS) is the most sensitive and specific examination method for pancreatic cancer. In case of suspicion of pancreatic tumor, multidetector CT, and EUS fine-needle aspiration (FNA) are recommended. **Discussion:** In 2016, 275 EUS examinations were performed at our Institute. In 104 cases, FNA occurred, 81.7% of them were taken from the pancreas. Neoplasm was suspected in 62 cases (72.9%), 51 of them in the pancreatic head (82.25%). FNA cytology results were most frequently C2 (37%) and C5 (33.8%). Average age of the patients was 68 years. The sex ratio was approx. the same. Average tumor size was: 33.66 mm. In each of the cases, 22G needle was used. During the follow-up of 45 patients with suspicion of malignancy, 5 cases (11.11%) were benign, whereas in 40 cases (88.88%) malignant disease was confirmed. 12 patients underwent surgery, in 100% of them malignant disease was found. In all of the 15 C5 cytological cases which we could follow, malignancy was detected (100%) based on the surgical preparation, clinical outcome, and autopsy reports. In case of the C2 cytology results (16 cases), during the follow-up, in 4 cases (25%) benign, and in 12 cases (75%) malignant disease was confirmed. The mortality of patients with newly recognized pancreatic carcinoma in 2016 was 28.88% in the year of recognition. **Conclusion:** EUS-FNA is a sensitive and specific method in the case of pancreatic neoplasm. Early detection of the disease gives us the possibility of curative surgery, so as to decrease the high mortality. Accuracy of the testing can be increased with the number of cases and employment of

149

HEALTH UTILITY VALUES FOR LUMINAL AND FISTULISING CROHN'S DISEASE: A TIME TRADE-OFF SURVEY

Rencz F.¹, Palatka K.², Gulácsi L.¹, Péntek M.¹, Brodsky V.¹, Gönczi L.³, Kürti Z.³, Végh Z.³, Banai J.⁴, Herszényi L.⁴, Szamosi T.⁴, Rutka M.⁵, Molnár T.⁵, Lakatos P.³, Department of Health Economics, Corvinus University of Budapest, Budapest, Hungary¹, Division of Gastroenterology, Department of Internal Medicine, University of Debrecen, Debrecen, Hungary², 1st Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Medical Centre, Hungarian Defence Forces, Budapest, Hungary⁴, 1st Department of Internal Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary⁵

Background: Decision makers in healthcare increasingly demand evidence on cost-effectiveness in support of reimbursement applications. In cost-effectiveness analysis, health utility values are required to estimate quality-adjusted life years (QALYs) gained from a therapy. Yet there are no reliable directly elicited health utilities present for luminal and fistulising Crohn's disease (CD) health states in the literature. **Objective:** To estimate utility values for experience-based and hypothetical health states from CD patients. **Methods:** A cross-sectional questionnaire survey was carried out in three academic gastroenterology departments and an inflammatory bowel diseases centre in Hungary. Consecutive adult outpatients with CD were included in the study. Four hypothetical health state descriptions were developed in consultation with an expert panel of gastroenterologists: a severe disease with active perianal fistulas, a severe non-fistulising disease, a mild disease with active perianal fistulas and a mild non-fistulising disease. Patients were asked to value their own health status at the time of the survey along with four hypothetical CD-related health states by 10-year time trade-off (TTO) and visual analogue scale (VAS) methods. Health utilities in this study ranged between 0 (death) and 1 (full health). **Results:** A total of 128 CD patients (57% males) completed the questionnaire with a mean age of 34.1±9.7 years. Overall, 57 of them (44.5%) were presented with fistulising disease. The majority of patients received biological therapy (78.9%). Mean self-experienced TTO score was 0.84±0.28. Mean TTO utility values for the four hypothetical health states were as follows: severe disease with active perianal fistulas 0.71±0.32, severe non-fistulising disease 0.75±0.30, mild disease with active perianal fistulas 0.82±0.27 and mild non-fistulising disease

0.88±0.26. VAS utilities were rated significantly lower compared with TTO in each health state: 0.27±0.27, 0.31±0.25, 0.52±0.23 and 0.70±0.20 ($p<0.001$). **Conclusions:** This is the first study to report TTO health utility values for luminal and fistulising CD in the biologic era. Accurate utility scores can improve the quality of cost-effectiveness analyses of biologics and contribute to evidence-based reimbursement decision-making in healthcare.

150

EXPLORATIVE LAPAROTOMY STILL A TOOL WE HAVE

Rusznay K.¹, Varsányi M.¹, Herszényi L.¹, Lestár B.², Váradi A.³, Román E.⁴, Arányi M.⁵, Pápai Z.⁵, Gyökeres T.¹, Hungarian Defence Forces, Dept. of Gastroenterology¹, Dept. of 2nd Surgery², Dept. of Anesthesiology and Intensive Care Unit³, Dept. of Pathology⁴, Dept. of Oncology⁵

Case: A 49 years old woman was referred due to epigastric pain and fever to gastroenterology department. Gallbladder stones were only remarkable from her history. A palpable mass was detected in the right lower quadrant of abdomen. Laboratory data showed elevated CRP, normal procalcitonin and slightly elevated obstructive liver enzymes. Abdominal ultrasound confirmed stones and sludge in the enlarged gallbladder with non-dilated bile ducts and revealed a hypodense solid lesion beside abdominal aorta. The CT scan revealed two absceding lesions with diameters 5.0 and 4.0 cm, respectively in front of abdominal aorta and inferior vena cava. Left ovarian cyst and enlarged lymphnodes in the parailiac region were also confirmed. The origin of the absceding lesions remained unknown. Extrauterine gravidity was excluded. Antibiotic treatment (imipenem, cilastin) was administered, the patient condition improved and size of the lesions decreased at the control CT. Targeted biopsy seemed to be too hazardous in this case, therefore explorative laparotomy was performed. At surgery right hemicolectomy with the resection of the terminal ileum and surrounding peritoneum, left adnexectomy and cholecystectomy were performed. Histology revealed goblet cell carcinoma originated from the appendix with metastasis in the left ovary and peritoneum. The histologic stage was T4N2Mx. All tumor markers, including chromogranin A taken postoperatively were normal. Staging CT did not reveal neither residual tumor, nor metastasis. FOLFOX chemotherapy regime was initiated. **Conclusion:** Explorative laparotomy still have a role in the differential diagnosis of the abdominal tumors, mainly if imaging workup results are inconclusive or conflicting.

151

HOW DO YOU LIKE THE PEN? PATIENTS' OPINION ABOUT NEW MODE OF ADMINISTRATION OF ADALIMUMAB

Rutka M.¹, Nyári T.², Rácz I.³, Szabó A.³, Patai Á.⁴, Sarang K.⁴, Lakner L.⁵, Lakatos L.⁵, Szabó I.⁶, Szinku Z.⁷, Salamon Á.⁸, Palatka K.⁹, Horváth G.¹⁰, Szepes Z.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged¹, Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged, Szeged², Petz Aladar County Teaching Hospital, Győr³, Markusovszky University Teaching Hospital, Szombathely⁴, Csolnoky Ferenc Veszprém County Hospital, Veszprém⁵, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs⁶, Kaposi Mór Teaching Hospital, Kaposvár⁷, Gastroenterology Department, Tolna County Balassa Janos Hospital, Szekszárd⁸, 2nd Department of Medicine University of Debrecen, Debrecen⁹, Borsod-Abaúj-Zemplén County Hospital and University Teaching Hospital, Miskolc¹⁰

Background: Inflammatory bowel diseases are lifelong illnesses that usually start at an early age and have a huge impact on the quality of life and workability. Although the fully human anti-TNF- α , adalimumab provides great opportunity to use biological therapy at home, application of the prefilled syringe might be difficult for some. The aim of this study was to evaluate patients' opinion about the newly introduced Adalimumab prefilled pen compared to the prefilled syringe. **Methods:** Our questionnaire based survey focused on the degree of difficulty of the usage, any inconveniences and the proportion of self-injection for each mode of administration. **Results:** Our questionnaire was filled by 101 patients (female/male: 49/52). Patients applied Adalimumab therapy for 33 months on average and changed from the prefilled syringes to the prefilled pen for 4 months on average. Sixty-six percent of those who used the prefilled syringe

administered Adalimumab themselves. Self-administration of injections caused difficulties for 19% of patients, and 15% of patients had serious aversion to self-administration. On the other hand, in case of the prefilled pen, 94% of patients administered Adalimumab themselves. Self-administration caused difficulties for only 5% of patients, and just 1% of patients reported aversion to self-administration ($p<0.001$). The mean (sd) visual analogue scale (VAS) score was 2.78 (2.37) for the syringe compared with 1.57 (1.26) for the pen ($p<0.001$). Overall 70% of patients assessed the change positively, and they reported significantly less (23.6% vs. 9.3%; $p=0.009$) inconvenience with administration. Ninety-seven percent of patients were satisfied with their current Adalimumab therapy, 53% of them declared themselves asymptomatic and 44% developed improvement in their condition, however their symptoms did not disappear completely. Patients with Crohn's disease ($p=0.017$) and bio-naïve patients ($p=0.04$) considered Adalimumab therapy more effective than patients with ulcerative colitis and those who received other biological therapy. **Discussion:** Based on our survey, patients prefer the prefilled adalimumab pen and find its usage less inconvenient than that of prefilled syringe. Accordingly, the rate of self-administration is rising.

152

MAGAS KOCKÁZATÚ VASTAGBÉL POLYPOK ENDOSZKÓPOS ELTÁVOLÍTÁSA: BIZTONSÁGOS ÉS HATÉKONY?

Rutka M.¹, Farkas K.¹, Bor R.¹, Fábán A.¹, Milassin Á.¹, Bálint A.¹, Szepes Z.¹, Molnár T.¹, Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar I.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged¹

Bevezetés: A colorectális carcinoma incidenciája és mortalitása csökkenthető a premalignus állapotként azonosított adenomák eltávolítása révén. Endoszkópos eltávolítás a 2 cm-nél nagyobb polypok magas kockázatot jelentenek mind postpolypectomiás szövődmények mind malignus transzformációt tekintve. Vizsgálatunk céljaként ezen polypok endoszkópos eltávolításának kimenetelét és szövődemény rátáját mértük fel. **Módszerek:** Retrospektív vizsgálatunkban olyan betegek adatait tekintettük át, akiknél 2 cm-nél nagyobb polyp került endoszkópos eltávolításra 2012-2017 között tapasztalt endoszkópos által. Adatgyűjtésünk endoszkópos eljárások, szövődmények és az eltávolított polypectomiás preparátum szövettani értékelés összegzésére irányultak. **Eredmények:** A bevont 100 betegnél (férfi/nő:58/42) 106 gyűjtési feltételnek megfelelő nagyságú polyp került eltávolításra. Elhelyezkedést tekintve 33 betegnél a rectumból, 38 betegnél a sigmából, 12 betegnél a coecumból és 23 betegnél a colon egyéb részeitől került eltávolításra 2 cm-nél nagyobb polyp. A polypok 47 esetben nyeles, 21 esetben sessilis, 38 esetben lapos megjelenésű formát mutattak. 41 esetben a polypok eltávolítása hurokkal történt egy vagy több darabban aláoltás nélkül, míg 65 esetben endoszkópos mucosa reszekcióval (EMR) vagy hibrid submucosa disszekcióval (ESD). Szövettani értékelés során 54 polyp low grade adenomának, 34 polyp high grade adenomának, 1 hyperplasiogén polypnak és 17 korai adenocarcinomának bizonyult, melyek közül 9 esetben (52,9%) komplett endoszkópos eltávolítás történt. A polypectomia során összesen 29 betegnél 91 klipp került felhelyezésre vérzés (19 esetben) és/vagy perforáció gyanúja (8) illetve preventív (12) céllal. Postpolypectomiás szindróma 8 esetben alakult ki. „Second look” colonoscopia vérzés miatt szintén 8 esetben vált szükségessé átlagosan 4 nappal az első endoszkópia után, öt esetben klipp felhelyezése, egy esetben tonogénis injectálás történt és két esetben spontán szűnt a vérzés. Postpolypectomiás szövődemény miatt sebészeti ellátás nem vált szükségessé jelen beteganyagban. **Megbeszélés:** A 2 cm-nél nagyobb polypok egy hatoda mutatott szövettani értékelés során malignus transzformációt, melyek komplett eltávolítása a betegek felénél endoszkóposan kivitelezhető volt. A magas rizikójú polypok endoszkópos eltávolítása biztonságos gyakorlott endoszkópos kezében.

153

CYTOLOGICAL AND BIOPSY EVALUATION OF PANCREATOBIILIARY BILIARY STENOSIS AT OUR WARD

Sahin P.¹, Futó J.¹, Rácz S.¹, Dél-pesti Jahn Ferenc Hospital, Department of Gastroenterology Budapest, Hungary¹

Introduction: The objective of the survey was to compare the role of biliary brush cytology and intraductal biopsy in the discovery of malignant biliary stenosis. **Patients:** Retrospective survey. Reviewing data from 2015-2016 biliary stenosis was discovered at and brush cytology was performed on 30 patients. Biopsy samples were also obtained from the biliary stenosis of 16 patients. The evaluations performed on samples taken from the duct of Wirsung were excluded. Tests showed 6 choledochus tumors, 3 Klatzkin tumors, 11 pancreatic tumors, 7 benign stenosis, 2 adenomas of the papilla of Vater and 1 gallbladder tumor. **Average age:** 73.7 years (47-86 years), with 13 male and 17 female patients. **Method:** Cytology brush type: E4222DL-C, disposable, length: 180 cm. Biopsy forceps: Reusable Round-Cup Biopsy Forceps (article name: FB-19N-t). The brush was moved 15 times along the entire length of the tumor. Whenever it was technically feasible, 3-4 biopsy samples were taken from the stenosis. In case of negative cytology and histology results sampling was repeated once. On account of the small number of patients no predictive factor was calculated. **Results:** In our sample the specificity and sensitivity of brush cytology of malignant biliary stenoses was 100 per cent and 63.2 per cent, respectively. Sensitivity of biopsy sampling: 55.6 per cent. When two methods were combined sensitivity was 59.4 per cent. **Conclusion:** In line with literature data the sensitivity of biliary stenosis detection by means of brush cytology is not improved by biopsy carried out simultaneously, therefore the sensitivity of the evaluation must be improved by other means. According to literature the best method of improving sensitivity to 80-90 per cent is the simultaneous application of microRNS + cytology. In the future, we plan to employ this method in multicentric examinations.

154

CLINICAL SIGNIFICANCE OF PATHOGENIC CFTR MUTATIONS IN CHILDHOOD-ONSET PANCREATITIS (DATA ANALYSIS FROM APPLE STUDY)

Sándor M.¹, Bokor B.¹, Németh B.¹, Párniczky A.², Tóth Z.³, Mosztbacher D.⁴, László N.², Demcsák A.³, Szentesi A.⁵, Pienar C.⁶, Tokodi I.⁷, Vass I.⁸, Kadenczki O.⁹, Czelecz J.¹⁰, Andorka C.⁴, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary¹, Heim Pál Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary², Department of Pediatrics, University of Szeged, Szeged, Hungary, Hungary³, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁵, Pediatrics Department, ⁶Department of Pediatrics, St. George Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár, Hungary, Hungary⁷, Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary, Hungary⁸, Department of Pediatrics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary, Hungary⁹, Bethesda Children's Hospital, Budapest, Hungary, Hungary¹⁰

Background: Mutations of the cystic fibrosis transmembrane regulator (CFTR) gene are risk factors for chronic pancreatitis. However, genetic analysis of the CFTR gene is widely available in pediatric centers, testing of this gene is rarely completed in children with pancreatitis. Therefore, the clinical interpretation of the most common pathogenic CFTR mutations (e.g. p.F508del and p.R117H) regarding the clinical onset and outcome of childhood-onset pancreatitis is unclear. **Aim:** Our aim was to perform genetic testing and investigation of genotype-phenotype associations in childhood-onset pancreatitis. **Patients & methods:** Patients with childhood-onset pancreatitis (n=121) were recruited by the Hungarian Pancreatitis Study Group. The clinical data of patients who carried known pathogenic mutation(s) in the CFTR gene (n=15) were compared to those patients who did not have mutation in the CFTR gene (n=101). Patients with hereditary pancreatitis were excluded from this study. **Results:** 60% of the patients with pancreatitis carrying a CFTR mutation had other mutation(s) that is associated with pancreatitis, while 39% of non-CFTR group with pancreatitis had other genetic susceptibility factor(s). There was no significant difference between CFTR and non-CFTR groups regarding the frequency of recurrent acute (28.6% vs.

24.2%) or chronic pancreatitis (14.3% vs. 11%), age of onset (11.5 vs. 12.2 years of age) and length of hospitalization (9.6 vs. 13.7 days). **Conclusion:** The presence of CFTR mutations did not influence significantly the clinical outcome of patients with childhood-onset pancreatitis. Studying higher number of CFTR-carriers with pancreatitis is necessary for precise clinical interpretation of our data.

155

PLANNED TRANSITION OF ADOLESCENT IBD PATIENTS FROM PEDIATRIC TO ADULT CARE RESULTS HIGHER REMISSION RATES

Sarlós P.¹, Otto C.¹, Fehér D.¹, Gódi S.¹, Vincze Á.¹, Farkas N.², Tárnok A.³, Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary¹, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs, Hungary², Department of Pediatrics, University of Pécs, Pécs, Hungary³

Background: As a result of increasing incidence of pediatric-onset inflammatory bowel disease (IBD) growing number of adolescents need handover to adult care. Whereas transfer is essentially only an event, transition is a well-planned, coordinated process. Recent data support that structured transition programs in IBD may improve patient compliance and disease control. **Aim:** To evaluate the impact of our transition process introduced 3 years ago on clinical outcomes in adolescent IBD patients at the University of Pécs. **Methods:** Two groups of IBD patients diagnosed in pediatric care were compared: Group A consisted of patients within the last 2 years before our transition program started. Group B patients entered the planned transition service. Outcomes at 1 year after transfer to adult care were evaluated. **Results:** 39 IBD patients diagnosed before the age of 18 were identified (16 male and 23 female) of whom 33 had Crohn's disease (CD) and 6 had ulcerative colitis (UC). 23 patients were transferred to adult care without attendance at transition clinic (Group A), and 16 patients had at least one planned visit with the pediatric and adult gastroenterologist together at transition clinics (Group B). Mean age at diagnosis were 15.08 vs. 13.38 years in Group A and Group B, respectively (p=0.037). There were no significant differences between disease duration before transfer (40.57 vs. 54.81 months, p=0.16), Montreal classification at diagnosis, BMI at transfer (20.13 vs. 21.2, p=0.463) and anti-TNF therapy usage at transfer (9 vs. 7 patients, p=0.773) between the two groups. No significant difference was found in disease status at transfer (19 vs. 14 patients were in remission, p=0.681). A significantly higher number of Group B patients were in remission at 12 months follow up after transfer when compared to patients in Group A (11 vs. 15, p=0.011). The number of patients requiring anti-TNF therapy at 12 months after transfer did not differ significantly in the two groups (3 vs. 6, p=0.259). **Conclusions:** Our planned transition visits resulted in a higher disease remission rate of adolescent IBD patients at 1 year follow up after transfer from pediatric to adult care which highlights the need for well-established transition programs in IBD care.

156

NUTRITION IN IBD

Schäfer E.¹, Zsigmond F.¹, Gyökres T.¹, Hersényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gasztroenterológia, Budapest¹

Introduction: Malnutrition is a major complication of inflammatory bowel disease (IBD). This mini review will cover topics including main determinants of malnutrition and clinical nutrition in inflammatory bowel disease, based on the new ESGE Guideline (Nutrition in IBD, 2017) and the ESGE-ESPEN Symposium on IBD&Nutrition (2017, Dublin) **Main statements of this review:**

- Patients with IBD are at risk and therefore should be screened for malnutrition at the time of diagnosis and thereafter on a regular basis. Patients with active IBD, particularly those whose disease is poorly responsive to medical therapy, are at highest risk of poor nutrition.
- Documented malnutrition in patients with IBD should be treated appropriately, because it worsens prognosis, complication rates, mortality and quality of life
- There is no IBD diet that can be generally recommended to promote remission in IBD patients with active disease.

- In CD patients with intestinal strictures or stenosis in combination with obstructive symptoms, a diet with adapted texture, or distal (post-stenosis) enteral nutrition can be recommended.

- If oral feeding is not sufficient the tube feeding should be considered as supportive therapy. Enteral feeding formulas or liquids always take preference over parenteral feeding, unless it is completely contraindicated.

- Non-specific high fibre diets should not normally be recommended for maintenance of remission in IBD and no specific diet needs to be followed during remission phases of IBD. General advice on healthy eating can be given to patients with UC and CD probably aiming for a Mediterranean-style diet unless there are known strictures. Use of specific diets, such as specific carbohydrate diets (SCD), diet low in fermentable oligo-, di- and monosaccharides and polyol (FODMAP) and Crohn's disease exclusion diet (CDED) can be useful, but it is not generally recommended.

- In CD patients with prolonged gastrointestinal failure (such as patients in whom resection has created a short bowel) parenteral nutrition is mandatory and life-saving at least in the early stages of intestinal failure.

Conclusions: Nutritional aspects in inflammatory bowel disease are particularly relevant as they could potentially contribute to disease morbidity and mortality. It can be argued that a poor nutritional status, selective malnutrition or sarcopenia, can be associated with poor clinical outcomes, response to therapy and quality of life.

157

MORPHEA ÉS EOSINOFIL OESOPHAGITIS RITKA EGYÜTTES ELŐFORDULÁSA KÖZÉPKORÚ FÉRFI BETEGBEN

Scheili E.¹, Szamosi T.¹, Horváth M.¹, Rábai K.¹, Zsigmond F.¹, Gyökér T.¹, Zámolyi S.², Herszényi L.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Gasztroenterológia¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Honvédkórház, Bőrgyógyászat²

A morphea, más néven lokalizált scleroderma igen ritka betegség, incidenciája 1-3/100000. Etiológiája jelenleg nem ismert, nőkben gyakoribb, általában 50 éves korban jelennek meg tünetei. Nem progresszív betegség, benignus elváltozás a bőr szövetében, amely rendszerint egy, maximum három testrészt érint, de egyre több tanulmány jegyez viscerális, szisztémás manifesztációkat is. A morphea szisztémás progressziója igen ritka, átfogó tanulmányok szerint a lokalizált forma 0,3-1%-ban alakul át szisztémássá.

Esettanulmányunkban egy 37 éves férfibetegről számolunk be, aki nek 4 éve jelentkező bőrtünetei háttérben kórszövettani vizsgálat morpheát igazolt, amely a hát és a deréktáj bőrét érintette. Két hónapja bőrtünetei mellé nyelési nehezítettség is társult, mely főleg szilárd ételek fogyasztásakor jelentkezett, így került gasztroenterológiai ambulanciánkra. A felső páneendoszkópia során LA-A fokozatú GERD mellett a nyelőcső nyálkahártyáján horizontális csíkozottság látszott. A nyelőcsőből vett biopszia eosinofil oesophagitist igazolt. Immunológiai vizsgálatok szisztémás sclerodermát nem igazoltak. Szisztémás kötőszöveti betegségek, mint a scleroderma, okozhatnak eosinofil oesophagitist, azonban a betegség lokalizált formájában ez nem jellemző. Esetünk kapcsán szeretnénk felhívni a figyelmet két ritka betegség együttes előfordulására.

158

A TRADICIONÁLIS SZEROLÓGIAI ANTITESTEK PROGNOZTIKAI SZEREPÉNEK ÚJRAGONDOLÁSA CROHN-BETEGSÉGBEN – KÖZÉPPONTBAN AZ IMMUNGLOBULIN OSZTÁLYOK

Sipeki N.¹, Suga B.¹, Norman G.², Shums Z.², Veres G.³, Lakatos P.⁴, Antal-Szalmás P.⁵, Altorjay I.¹, Papp M.¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Inova Diagnostics, Inc., San Diego², Semmelweis Egyetem, I.sz. Gyermekgyógyászati Klinika, Budapest³, Semmelweis Egyetem, I.sz. Belgyógyászati Klinika, Budapest⁴, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debrecen⁵

Céliküszékek: Crohn-betegségben (CD) vizsgáltuk a különféle szerológiai antitestek jelentőségét a betegséglefolyás előrejelzésében, az immunglobulin (Ig) típus és altípus megoszlást figyelembe véve, melyet eddig kevésbé tanulmányozták. **Módszerek:** 266 prospektív módon követett [medián: 104 hó] CD (férfi/nő: 112/154, medián életkor: 25 év, B1:80.1%, P1:18.0%) és 155 egészséges egyén szérumbintájában ELISA módszerrel meghatároztuk a tradicionális anti-

mikrobiális antitestek (ASCA IgA/IgG, anti-OMP IgA), EndoCab IgA, ill. a totál IgA antitestek (IgA1, IgA2 és szekretoros(s)IgA) jelenlétét. Emellett új áramlási citometriás módszert állítottunk be az IgA típusú ASCA szubtipizálására, mely az antitestképződés eredetének tisztázásához szolgálhat támpontul. **Eredmények:** A CD betegek 65,7% ill. 46,2%-a volt pozitív ASCA IgA/IgG és anti-OMP antitestekre, míg 15,4%-a EndoCab IgA-ra. Mindkét ASCA típus egyforma gyakorisággal volt jelen. Az sIgA szintek CD-ben magasabbak voltak [medián: 51 vs. 29 µg/mL; p<0,001], a totál IgA2/IgA1 arány azonban nem különbözött az egészségesekhez képest. Szignifikáns összefüggés igazolódott az IgA típusú anti-mikrobiális antitestek és sIgA szintek között. A belső penetráló és/vagy sztenotizáló szövődmények (pLogRank<0.001), ill. a rezekciós műtétek (pLogRank=0.025) szignifikáns összefüggést mutattak az IgA típusú, míg a perianális érintettség az IgG típusú ASCA-val (pLogRank=0.008). Az OMP IgA előrejelző értéke az ASCA IgA-hoz hasonló volt, ugyanakkor az sIgA esetében ilyen összefüggéseket nem figyeltünk meg. Az anti-mikrobiális antitestek jelenléte többváltozós Cox-regressziós analízis során is független kockázati tényezőnek bizonyult. Az Ig antitest osztályok különválasztása egyértelműen jobb eredményeket adott. Az ASCA IgA szubtipus vizsgálatok során az IgA2 arány magasabb volt (29%) a szekretoros komponenssel egyetemben (ASCA IgA 89%-a). **Következtetések:** CD-ben a betegséglefolyás előrejelzésében a szerológiai antitest Ig típusának figyelembe vétele fokozott jelentőséggel bír. A béllyálkahártya immunrendszere központi szerepet játszik az IgA típusú antitestek képződésében, mely egyrészt egyfajta fokozott antigén expozíciót, másrészt pedig az egyes bakteriális alkotóelemekre adott diszregulált immunválaszt tükrözi.

159

NODULÁRIS REGENERATÍV HIPERPLÁZIA (NRH): AZ IBD, MINT SOKOLDALÚ KOCKÁZATI TÉNYEZŐ

Sipeki N.¹, Altorjay I.¹, Balogh I.², Baráth L.³, Papp M.¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Belgyógyászati Intézet, Gasztroenterológiai Tanszék, Debrecen¹, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Laboratóriumi Medicina Intézet, Debrecen², Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Patológiai Intézet³

Bevezetés: Az NRH a májbetegségek körébe tartozó ritka entitás, melyet az ép májparenchyma kis, regeneratív nodulusokká való átalakulása jellemez kifejezett fibrózis nélkül. Patogenezeise IBD-ben multifaktoriális, mely során a különféle kockázati tényezők egy végső közös útvonalon, obstruktív portális venopathiát és/vagy szinusoidális obstrukciós szindrómát okozva hozzák létre a fent említett körképet. Az IBD önmagában is hajlamosít a kórkép gyakoribb kialakulására. **Esetismertetés:** 33 éves férfi betegünknek 12 éve fennálló Crohn-betegség volt ismert (Montreáli Klasszifikáció: A2, L1, B2, P0), mely kezdetektől fogva szteroid dependens volt, emiatt teljes dózisú azathioprin (AZA) került beállításra. Ez azonban nem bizonyult hosszútávon hatékonynak, így biológiai terápiát kezdtünk (anti-TNF: infliximab-IFX), melynek 2. fenntartó kezelése alatt emelkedett májenzim értékek mellett mindhárom sejtvonalat érintő csontvelő elégtelenség tünetei alakultak ki. Az IFX és AZA kezelés kihagyását követően a fehérvérsejt szám hamar rendeződött, azonban a thrombocytaszám továbbra is alacsony maradt, mely alapján akkor nem, de későbbiekben az egyéb jellegzetes tünetek (ascites képződés, nyelőcsővarixok) alapján klinikailag jelentős portális hipertenzio fennállása volt véleményezhető. Kezdetben ez elsősorban májcirrhisz következményének volt gondolható: hasi MR májcirrhiszra jellegzetes képet mutatott illetőleg transziens elasztográfia lelet (13,1 kPa) szintén ezt a diagnózist támasztotta alá. Etiológiai tényezőzt az MRCP, a szerológiai eredmények (autoimmun májpanel, coeliakia és vírusszerológia, α1-antitripszin szint), a vas- és rézanyagcsere vizsgálata, valamint a hasi vénák duplex ultrahang eredménye alapján nem sikerült azonosítani. Májbiopsziát végeztünk, ez azonban első alkalommal nem, csak a későbbi újraértékelés és további kiegészítő hisztológiai eljárások alkalmazásával (reticulín festés) hozta meg az NRH definitív diagnózist. **Következtetések:** Betegünk esetében számos, a szakirodalomból jól ismert rizikófaktor együttes fennállása (férfi nem, szteroid dependens betegség, extenzív vékonybél érintettség és az ehhez társuló felszívódási zavar, strikturizáló betegség, AZA kezelés, MTHFR C677T mutációhoz társuló hyperhomocysteinaemia) járult hozzá az NRH kialakulásához. Az IBD-hez társuló májbetegségek differenciáldiagnosztikája során az NRH esetleges fennállására érdemes gondolni.

160

THE LESSONS AFTER STENTING 22 OESOPHAGEAL PERFORATIONS OR POSTOPERATIVE LEAKS

Solt J.¹, Cseke L.², Papp A.², Sarlós G.³, Mühl D.⁴, Gódi S.¹, Háromi I.⁵, Csizmadia C.⁶, Vincze Á.¹, 1st Department of Medicine of University Pécs¹, Department of Surgery of University Pécs², Department of Radiology of University Pécs³, Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy of University Pécs⁴, Department of Otolaryngology and Haed - Neck Surgery of University Pécs⁵, Departments of Medicine and Gastroenterology of City Hospital Mohács⁶

Introduction: Covered metal stents were initially used for malignant esophageal stenosis. We treated 22 patients with esophageal perforations or post-operative leaks since 2007. **Methods and patients:** When the perforation or leakage was recognised further management was consulted with an esophageal surgeon. The optimal size of retrievable covered metal stent was determined individually. The stenting was supplemented in most cases with drainage and with antibiotic treatment in an intensive care unit. The timing of stent removal was considered individually, in most cases 6-10 weeks later. The indications for stenting were the following: iatrogenic perforation in corrosive stenosis in 4 cases; Boerhaave's syndrome in 2 cases; postoperative leakage in 10 cases; esophageal defect after thoracic surgery in 3 cases and thoracic empyema with esophageal fistula in 3 cases. Six patients referred late after the initial esophageal injury, three of them were already unsuccessfully treated with partially covered stents. They required additional covered stent implantation. **Results:** The esophageal defect was successfully sealed in all 22 cases. One patient died as a result of non-related disease. Nineteen esophageal defects were resolved in 21 patients. Invertebrate fistula persisted in one case with previously operated Boerhaave's syndrome. In another case, the septic patient with Boerhaave's syndrome was treated with drains and late stenting. Two residual mediastinal abscesses remained after medical stabilization, which were not drained by the referring hospital despite our request. After the stent removal 2 fistulae were observed, therefore subtotal oesophagectomy and substernal gastric tube bypass was performed. Second fully covered stents were inserted in three previously failed patients with partially covered stents, and both stents became removable later on in each cases. Four stents (2 partially covered) were removed in one of these patient. **Conclusion:** Early stenting and drainage is a safe, effective and minimally invasive treatment of esophageal perforation and leakage with low mortality. Partially covered stents are mostly inadequate for esophageal defects and their removal is a challenge. Inappropriate stent selection and placement cannot be compensated with number of stents. Properly sized, retrievable fully covered metal stents are preferable in these cases. Late removal of stents increase the risk of complications.

161

FOOD INTOLERANCE DATA IN HUNGARY BY EVALUATING MORE THAN 6000 MICROARRAY-BASED LABORATORY DIAGNOSTIC TESTS

Suga B.¹, Novák J.⁴, Pécsi G.³, Takáts A.², University of Debrecen Faculty of Medicine 6th Years¹, ENDOMEDIX Diagnostic Centre - Budapest², Endomedia Diagnosztikai Központok Győr³, Endomedia Diagnosztikai Központok Gyula⁴

Introduction: The incidence of food intolerance is increasing worldwide. The level of IgG for different foods in 6049 patients was determined in the years 2011-2016 in Hungary. Our aim was to examine the trends in food intolerance in Hungary based on the above mentioned large number of studies. Determine the top 10 foods that cause intolerance and examine the foods that produce absolute negative results in different age groups of women and men. **Patients and Methods:** 2098 males (0-24 years: 409 patients, 25-54 years: 1446 patients, 54 > years: 243 patients) and 3951 women (0-24 years: 667 patients, 25- 54 years old Age: 2753 patients, 54 > year olds: 531 patients). In patients with different complaints, a microarray-based IGG determination was made for more than 200 types of food samples from a blood sample. In evaluating the test results, we found the 10 most common food intolerant that caused food intolerance, and we also collected negative foods for each patient. **Results:** In the ranking list between the 30-44 limit values and the positive values above 44, the top ten most commonly: cow milk (63.6%), wheat

(60.65%), egg white (57.2%), cola nuts (53.03%), casein (35.81%), yeast (34.15%), corn (32.5%), sheep milk (25.92%), barley (25.72%), goat milk (23.92%). The 10th place for men was the pea and the goat's milk in women. Wheat is between both sexes and all age groups among the first 6. Gliadine is found in the top 10 in both sexes only in the youngest age group, and sheep in both men and women in the older age group is not among the top 10. The percentage of cow's milk and egg protein positivity is clearly decreasing in both women and men with age. The percentage of wheat positivity increases in men with age. Absolutely negative in all patients (0 values): buffalo milk, sea bream, nettle, ostrich, stew, asparagus, tapioca. In addition to men, ducklings, eel, licorice, goat meat, veal, wild boar, macadam, and even black cranberries, kiwifruit, woodpecker, mullet, and lynx were absolutely negative. **Conclusions:** According to data from 6000 patients in food intolerance data, cow's milk, wheat and egg protein positively occur in 50-60% of patients with complaints, which may explain the popularity and success of the paleolithic diet to end these complaints.

162

IDEGETEST A SIGMABÉLBEN; OPERATÍV COLONOSCOPIA, MIELŐTT A POLYMORBID BETEG MŰTŐASZTALRA KERÜL – ESETISMERTETÉS

Szabó D.¹, Drozsgyik A.², Pohárnok Z.², Pardavi G.², Dévényi K.³, Oláh A.², Rácz I.¹, Gasztroenterológiai Endoszkópia, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr¹, Sebészeti Osztály, Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, Győr², Affidea Magyarország, Győr³

Bevezetés: A 80 év feletti, polymorbid betegek operációja műtéti morbiditás és mortalitás tekintében is meglehetősen magas rizikójú. Az elmúlt egy évben kettő olyan idős nőt beteget referáltak az endoszkópiára kórházunk sebészetéről, akiknél a sigmabélben idegen test igazolódott. **Célkitűzés:** Bár a colonoscoppal történő idegen test eltávolítás a vastagbélből technikai kihívást jelent, ennek megkísérlése indokolt, siker esetén megkímélve az idős polymorbid betegeket a műtéti fakadó kockázati faktortól. **Módszer és eredmények:** A kórkép igazolására, mindkét 80 év feletti betegnél először radiológiai módszereket választottunk. Diagnózist követően, a betegeket a sebészeti osztályon observálták. Konzultációk után megkíséreltük az idegen testek endoszkópos eltávolítását. Mindkét colonoscopus vizsgálatot sebész szakorvos jelenlétében végeztük, azonnali műtői háttérrel. Az idegen test jelenléte – hasi CT-vel igazoltan – betegek egyikénél, a hasi fájdalom mellett, sigma diverticulosis talaján, fedett sigmabél perforációt, retroperitoneális tályogot okozott. Előkészítés nélküli colonoscopia során a sigmában masszív gennycsorgást észleltünk, és a haránt pozíciójű, colonfalhoz rögzült – feltehetően csont – idegentesttel manőverezni nem sikerült. A sigmabél Hartmann szerinti resectiójára került sor. A másik, ismert sigma diverticulosisos, ischaemiás colitis anamnézisű beteg haematocheziájának hátterét CT-colographiás vizsgálattal tisztáztuk. A vérszékelést nem a már ismert bélbetegségek, hanem egy, a sigmabélben elhelyezkedő csirkecsont okozta. A colonoscopus vizsgálat során a sigmabélből minimális pus ürülést észleltük, és a közel 3 cm nagyságú csirkecsontot sikeresen eltávolítottuk, műtetre nem volt szükség. **Összegzés:** Az operatív endoszkópia nyújtotta lehetőségek egyre nagyobb teret nyernek. Bár a colonoscopia sem kockázatmentes eljárás, mégis kisebb megterhelést jelent a betegnek, mint egy nyitott hasi műtét. A kórházunkban elérhető korszerű radiológiai és biztonságos sebészeti háttérrel az idős, magas műtéti rizikójú betegekben elsőként célszerű megkísérelni az idegen test endoszkópos eltávolítását, mely korábban csak műtéti úton volt lehetséges.

163

YOUNGER AGE AT DIAGNOSIS PREDISPOSES TO MUCOSAL RECOVERY IN CELIAC DISEASE ON A GLUTEN-FREE DIET: A META-ANALYSIS

Szakács Z.¹, Vincze Á.², Hegyi P.³, Szabó I.², Sarlós P.², Bajor J.², School of Medicine, University of Pécs, Pécs¹, Division of Gastroenterology, 1st Department of Internal Medicine, University of Pécs, Pécs², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs³

Background & Aims: Persistent intestinal damage is associated with higher complication rates in celiac disease. We aimed to assess the potential modifiers of mucosal recovery. **Materials & Methods:** We screened databases (PubMed, Embase) for papers about celiac

disease to conduct a meta-analysis. Our eligibility criteria: (1) the paper must include celiac patients (2) with follow-up biopsy (3) after commencing a gluten-free diet. The primary outcome was complete mucosal recovery (i.e., Marsh grade 0 at follow-up), we compared the recovery ratios of children to adults. Summary point estimates, 95% confidence intervals (CIs), and 95% predictive intervals (PIs) were calculated. Heterogeneity was tested with I²-statistic. PROSPERO registration number: CRD42016053482. **Results:** (1) The overall complete mucosal recovery ratio, calculated from 30 observational studies, was 0.40 (CI: 0.30-0.50, PI: -0.15-0.94; I²: 98.7%, p<0.001). (2) Children showed higher complete mucosal recovery ratio than adults: 0.60 (CI: 0.38-0.83, PI: -0.22-1.43; I²: 97%, p<0.001) vs. 0.24 (CI: 0.15-0.33, PI: -0.06-0.55; I²: 96.3%, p<0.001), p=0.005. (3) In the subgroup of strict dietary adherence, complete mucosal recovery ratio was only 0.47 (CI: 0.24-0.70, PI: -0.47-1.41; I²: 98.8%, p<0.001). (4) On univariate meta-regression, age at diagnosis (coefficient: -0.03, p=0.040), duration of GFD between 9 and 26.4 months (coefficient: +0.16, p<0.001), and male ratio (coefficient: +5.56, p<0.001) are predisposing factors of achieving mucosal recovery. **Conclusions:** (1) There is considerable heterogeneity across the studies. (2) A large fraction of celiac patients does not achieve complete mucosal recovery, (3) even one followed a strict diet. (4) Early diagnosis, longer diet, and male sex predispose to achieve mucosal recovery.

164

A PROSPECTIVE RANDOMIZED CONTROLLED STUDY ON LINKED COLOR IMAGING IMAGING VERSUS CONVENTIONAL HD COLONOSCOPY FOR COLORECTAL POLYP AND ADENOMA DETECTION RATE

Szalai M.¹, Oczella L.¹, Dubravcsik Z.², Szepes A.², Madácsy L.¹, Endo-Kapszula Private Endoscopy Unit, Székesfehérvár¹, Bács-Kiskun County Teaching Hospital, OMCH Endoscopy Unit, Kecskemét²

Background and aims: Colonoscopy is the gold standard method of colorectal cancer and polyp screening, but polyps are missed at a rate from 6% to 27%. Improved adenoma detection rates can be achieved with optimized endoscopic visualization methods. New Fujinon endoscope system, Eluxeo carries a new function of electronic chromoendoscopy, Linked Color Imaging (LCI), which enhances the coloring and contrast of mucous membranes and blood vessels. In our study, we evaluated the effectiveness of LCI, that may enhance image quality to improve colonic adenoma detection. **Methods:** 247 eligible patients, elder than 45 years, admitted for screening outpatient colonoscopy were randomly enrolled to undergo HD wight-light colonoscopy(WLC) or LCI colonoscopy during instrument withdrawal. The colonoscopic procedures were performed with Fujinon 7000 processor and with either the conventional HD Fujinon EC 590Z or a new variable stiffness (EC 760Z VS) colonoscope. All of the colonoscopic procedures were made under Propofol deep sedation guided by an anesthesiologist team. All colonoscopies were routinely assisted with pure CO₂ insufflation. The primary outcome parameter of our study was the difference in the polyp and adenoma detection rate between the two techniques. **Results:** A total of 247 patients were randomized (mean age 58.7 years), 101 patients enrolled in the WLC group and 146 patients in the LCI group. No significant differences observed in the patient demographics and colonoscopy withdrawal time between the two groups. Patients having both colorectal polyps and adenomas were detected more frequently in the LCI group than in the control group: 60,9% and 43,8% versus 55,4% and 33,6%, respectively, however, this was not statistically significant (p=0,32 and 0,16). In contrast, the total number of adenomas relative to the total number of polyps detected with LCI withdrawal was significantly higher than with conventional WLC: 105 vs. 159 and 55 vs. 102, respectively (p<0,0498). **Conclusions:** The LCI enhancement of the Fujinon Eluxeo colonoscopy system was superior to the conventional HD-WLC in detecting patients with colorectal polyps or adenomas, with was mainly due to the ability of the more sensitive detection of minute (less than 5 mm) adenomas. Study was supported by ECT grant GINOP 2.1.1.-15- 2015-00128

165

CHILDREN BORN FROM MOTHERS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE – IS THERE ANY RISK FOR NEWBORNS' COMPLICATION AND DEVELOPMENT DURING THE CHILDHOOD?

Szántó K.¹, Farkas K.¹, Vass N.², Szűcs D.², Demcsák A.², Lada S.¹, Nyári T.³, Rutka M.¹, Milassin Á.¹, Bor R.¹, Bálint A.¹, Fábán A.¹, Nagy F.¹, Marik A.¹, Molnár T.¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged¹, Department of Pediatrics, University of Szeged², Department of Medical Physics and Informatics, University of Szeged³

Background: Inflammatory bowel disease (IBD-Crohn's disease [CD], ulcerative colitis [UC]) has been associated with increased risk of adverse birth outcome. Our aim was to evaluate the effect of disease activity and therapy on pregnancy and birth outcome and to compare the prevalence of adverse birth outcome and postnatal development between children from IBD vs. healthy mothers. **Methods:** Data on medical therapy before and during pregnancy, data on pregnancy, delivery, newborn complications and postnatal development were assessed. Children from healthy mothers composed the control group. Body composition analysis was performed and fecal calprotectin level was examined in every child. **Results:** Fifty-six pregnancies of 36 women diagnosed with IBD were studied. Active disease was detected in 8 pregnancies during the first, in 5 cases during the second and 6 cases during the third trimester. IBD-related medication was used at conception in 39 cases. Pregnancy complications occurred in 13 cases. Newborn complications proved to be significantly more common in case of active disease in the 3rd trimester and in case of steroid use in the 3rd trimester. Thirty-six children born to IBD mothers and 16 age-matched healthy controls have been included in the second part of the study. Adverse birth outcome occurred in 9 children of IBD mothers. In control group, neither congenital anomaly, nor low birth weight occurred in the newborns. Considering postnatal development, 6 children of IBD mothers developed chronic disease-IBD in one case- vs. 2 of control children. Mean InBody score was 87.6 points, mean fecal calprotectin level was 237.5 µg/g in children of IBD mothers and 88.1 points and 130,8 µg/g in control children. No difference was found between children with IBD mothers vs. controls regarding to growth patterns, gestational ages, newborn complications, frequency of infectious and chronic diseases, food allergies, fecal calprotectin concentrations and InBody scores. **Discussion:** Our results revealed complications in 23% of the IBD pregnancies. Disease activity and steroid use during the 3rd trimester proved to be predictive to newborn complications. Considering postnatal development, no difference was seen between children born to IBD mothers compared to controls despite the higher number of newborn complications.

166

AUTOIMMUN PANCREATITIS: A KÉPALKOTÁS PROBLÉMÁI

Székely G.¹, Siket F.¹, Bakos M.², Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórháza I. Belgyógyászati és Gasztroenterológiai Osztály¹, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórháza Radiológiai Diagnosztikai Osztály²

Bevezetés: Az autoimmun pancreatitis ritka kórkép, és az adekvát diagnózis nem könnyű. A diagnosztika és terápia irányelvei kidolgozottak, de fontos, hogy a klinikai kép és a képkeltő vizsgálatok által felvetett kórkép bizonyítékai megalapozottak legyenek. Célunk a kórkép tüneteinek és vizsgálatainak bemutatása és esetbemutatás. **Beteganyag és módszer:** Az autoimmun pancreatitis több formája ismert, de pontos leírása még nem több, mint húsz évre tekint vissza. A fő tünetek: a lappangva kialakult icterus, enyhe hasi fájdalom, fogyás, diabetes fellépése tumorra is jellemzőek. A képkeltő vizsgálatok az esetek egy részében szolid képletet igazolnak a pancreasban. Különböző altípusok léteznek: diffúz, vagy szolid elváltozás ultrahang képe mellett pozitív immunológiai markerek megléte (legjellegzetesebb az emelkedett szérum Ig4 szint). A másik típusnál viszont ezek a szérum eltérések hiányoznak. A hasi ultrahang, majd a CT vizsgálat – ha gondolunk a kórképre – jellegzetes elváltozásokat mutathat: diffúzan megnagyobbodott „kolbászzerű” pancreas, amelynek mérete az idővel növekszik. Tumorszerű massa a pancreasban, melynek szövettani lelete azonban nem tumorra jellemző. Jellegzetes a CT képen látható tokszerű gyűrű jelenléte. 39 éves férfibetegünk alkoholfogyasztás után fellépett acut pancreatitis miatt

került felvételre. Az akut pancreatitis klinikai képe fokozatosan rendeződött, de néhány hónap múlva kisebb, majd növekvő multiplex cysták, IDDM léptek fel. A műtét során a cysták eltávolításra kerültek, de néhány hónap múlva epeúti kompresszió jeleit észleltük. ERCP, epeúti stent behelyezés javított a beteg állapotán, de hónapokkal később fogys, gyengeségérzés miatt jelentkezett, a vizsgálatok diffúzan megnagyobbodott és duodenum kompressziót okozó pancreas folyamatot igazoltak. Műtetre került sor, amelynek során megkerülő anastomosis, choledochoduodenostomia készült. A citológiai mintavétel nem mutatott jellegzetes eltérést. A fokozatosan növekvő pancreas miatt felmerült autoimmun pancreatitis, de a szérumban Ig értékek (Ig4 is) negatívak voltak. A beteg állapota javult, szteroid kezelés és a pancreas morfológiai szoros követése történik. **Következtetések:** Az autoimmun pancreatitis ritka és atipikus formái nehezen diagnosztizálhatók, megtevesztethető lehet a klinikai és képalkotó diagnosztika is. Fontos a beteg követése, és esetünkben a gyógyszeres kezelés elindítása.

167

A PET CT TERÁPIÁS DÖNTÉST BEFOLYÁSOLÓ SZEREPÉRŐL GASTRO-ONKOLÓGIAI SZAKRENDELÉSÜNK BETEGANYAGÁBAN

Szenes M.¹, Hermann B.¹, Herr G.¹, Völgyi Z.¹, Takács M.², Máhr K.³, Csordás J.⁴, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Belgyógyászat¹, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Radiológia², Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Onkológia³, Zala Megyei Szent Rafael Kórház, Zalaegerszeg, Sebészet⁴

Bevezetés: A daganatos halálozásban élen járó emésztőszervi tumoros megbetegedésekben fokozott figyelem irányul a terápiás döntést befolyásoló diagnosztikus eljárásokra, legyen szó primer ellátásról, vagy ellenőrzésekről. Ez inspirálta a Zala Megyei Szent Rafael Kórház Belgyógyászati Osztálya Gastro-onkológiai szakrendelésén a beteganyag elemzését a fontos, de csak korlátozott diagnosztikával elérhető PET CT leletek szempontjából. **Célkitűzés:** A 2014.09.01.-2016.03.24. között elvégzett 85 PET CT lelet terápiás döntést befolyásoló eredményeinek értékelése. **Módszerek:** Az adatok elemzése retrospektív módon történt, a kivizsgálás leletei, az onkológiai team javaslata, a műtėti leírások és a műtét/sugárterápia utáni onkológiai kezelések alapján. **Eredmények:** 85 beteg (30 nő és 55 férfi) adatai kerültek feldolgozásra. Átlagéletkoruk 62,53 évnél bizonyult, a legfiatalabb beteg 35, a legidősebb 81 éves volt. A PET CT kérésére dominálón a colorectalis carcinoma diagnózissal került sor (65/85). Két esetben nyelőcső tumor volt a beutaló kód. A többi betegnél finanszírozott, egyéb malignus megbetegedés volt jelen (10), illetve soliter pulmonalis nodulus (8 fő) kivizsgálása miatt végzett PET CT segítette az emésztőszervi tumor igazolását/kizárását. A neoadjuváns kezelések eredményének, az áttétek, a társuló daganatok, colon polypusok, gyulladásra jellemző eltérések jelenlétének jelzése az onkoterápiás döntést a vizsgált betegek több mint felénél befolyásolta. **Következtetések:** A PET CT vizsgálat elérhető, veseelégtelenségben szenvedőkénél és CT kontrasztanyag allergiásoknál is elvégezhető. Diabetes mellitus esetén megfelelő vércukor szint mellett, külön előkészület nélkül alkalmazható. A betegek eljuttatása vidékről is jól megoldott. A PET CT-t értékelő szakember felé a pontos klinikai információ eljuttatása, a megfelelő képalkotók biztosítása nagy fokban segíti a véleményben megfogalmazottak közös értékelését. Eredményeink alapján a PET CT elérhető módon való használata ajánlható a napi rutinban az emésztőszervi daganatos megbetegedések terápiás döntést befolyásoló képalkotóként.

168

RESEARCH TRENDS IN GASTROENTEROLOGY OVER THE LAST 50 YEARS: PANCREATITIS IS IN DANGER

Szentesi A.¹, Tóth E.², Bálint E.², Fanczal J.², Madácsy T.², Laczkó D.², Párniczky A.³, Pár G.⁴, Gódi S.⁴, Mosztbacher D.⁵, Szűcs Á.⁶, Halász A.⁷, Izbéki F.⁷, Farkas N.⁸, Hegyi P.¹, Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs¹, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged², Heim Pál Children's Hospital, Budapest³, 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs⁴, 1st Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest⁵, 1st Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest⁶, 1st Department of Medicine, St. George University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár⁷, Institute of Bioanalysis, University of Pécs, Pécs⁸

Introduction. In the last decade there was a serious global decrease in research and development funding due to several reasons including the global financial crisis from 2008 through 2010 affecting seriously both central and industrial funding of research. Biomedical investment trends in 2015 show a huge decrease of investment in gastroenterology. **Objective.** Since academic research usually provides the basis for industrial research and development, our aim was to understand research trends in the field of gastroenterology over the last 50 years and identify the most endangered areas. **Methods.** We searched PubMed hits for gastrointestinal (GI) diseases for the 1965–2015 period. Overall, 1,554,325 articles were analyzed. Since pancreatology was identified as the most endangered field of research within gastroenterology, we carried out a detailed evaluation of research activity in pancreatology. **Results.** In 1965, among the major benign GI disorders, 51.9% of the research was performed on hepatitis, 25.7% on pancreatitis, 21.7% on upper GI diseases and only 0.7% on the lower GI disorders. Half a century later, in 2015, research on hepatitis and upper GI diseases had not changed significantly; however, studies on pancreatitis had dropped to 10.7%, while work on the lower GI disorders had risen to 23.4%. With regard to the malignant disorders (including liver, gastric, colon, pancreatic and oesophageal cancer), no such large-scale changes were observed in the last 50 years. Detailed analyses revealed that besides the drop in research activity in pancreatitis, there are serious problems with the quality of the studies as well. Only 6.8% of clinical trials on pancreatitis were registered and only 5.5% of these registered trials were multicentre and multinational (more than five centres and nations), the kind that provides the highest level of impact and evidence. **Conclusions.** There has been a clear drop in research activity in pancreatitis. The analysis has also confirmed that multinational-multicentre trials are of higher quality, providing higher evidence and impact, but the share of the multinational- multicentre studies are very low. New international networks and far more academic research and development activities should be established in order to find the first therapy specifically for acute pancreatitis.

169

GLOBAL DNA HYPOMETHYLATION ALONG THE COLORECTAL NORMAL-ADENOMA-CANCER SEQUENCE

Szigeti K.¹, Galamb O.², Kalmár A.¹, Valcz G.², Márkus E.¹, Tulassay Z.², Igaz P.¹, Molnár B.², 2nd Department of Internal Medicine, Semmelweis University, Budapest¹, Molecular Medicine Research Group, Hungarian Academy of Sciences, Budapest²

Background: Besides local hypermethylation on promoters of certain tumor suppressor genes, global DNA hypomethylation is characteristic in various types of cancers including colorectal cancer (CRC). The DNA methylation level of long interspersed nuclear element-1 (LINE-1) repetitive retrotransposon sequences constituting 17% of the human genome can be used to estimate global methylation level. **Aims:** We aimed to analyze the alterations of the global DNA methylation levels along the colorectal normal-adenoma-carcinoma sequence progression according to the/on the basis of LINE-1 methylation and to study the methyl-cytosine pattern in tissue samples. **Methods:** Genomic DNA was isolated from 5 colorectal adenoma, 5 CRC and 10 normal colonic biopsy samples. Bisulfite conversion of DNA samples was performed using EZ DNA Methylation-Direct Kit (Zymo). For methylation level quantification of the LINE-1 retrotransposable element, bisulfite-specific PCR (BS-PCR) was applied, and 146 bp long PCR products were sequenced on Pyromark Q24 system (Qiagen). Tissue localization of 5-methylcytosine (5-mC) in normal, adenoma and CRC tissues was analyzed by immunohistochemistry using mouse monoclonal anti-5mC antibody (GeneTex). **Results:** According to the LINE-1 bisulfite sequencing results, significant global DNA hypomethylation was detected both in CRC (63 ± 6.7 %; p=0.0302) and adenoma samples (65 ± 3.8 %; p= 0.0093) compared to normal tissue (73 ± 1.4 %). 5-mC labeling of both the epithelial and stromal components of normal samples was strong (scoring values: +2 and +3) with diffuse and nuclear staining. In adenomas, decreased nuclear 5-mC staining (scoring value: +2) was detectable in the epithelium and the stroma compared to normal epithelium. In CRC samples significantly lower 5-mC levels could be observed than in normal tissue samples (p<0.05). **Conclusion:** Global DNA hypomethylation could be shown in CRC compared to healthy normal tissue samples both by LINE-1

bisulfite-sequencing and by 5-mC immunohistochemistry. Genome-wide DNA methylation decrease occurs already in adenoma stage of colorectal carcinogenesis.

170

OKOSTÁNYÉR® (SMART PLATE) – THE NEW HUNGARIAN DIETARY GUIDELINE

Szűcs Z.¹, Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége¹

Objective: The Hungarian Dietetic Association has recently published a new dietary guideline for the healthy adult population. The OKOSTÁNYÉR („smart plate”) is designed to provide detailed dietary guidance in a simple format, to help consumers make healthier eating choices. **Method:** There are convincing evidences that for communication of nutrition and healthy eating messages to the general public it is more appropriate to express recommendations in food-based, rather than nutrient based terms. The OKOSTÁNYÉR® is one of the food-based dietary guidelines, the plate form was chosen as a graphical representation to make it more clear for consumers. The new Hungarian guideline is in-line with the previous dietary recommendations, consistent with the local food variety and eating habits, integrated with other policies related to nutrition and health promotion. **Results:** The OKOSTÁNYÉR® explains ideal composition of a daily diet, leads consumers toward dietary recommendations in connection with the main food groups (fruit and vegetables, grains and cereals, milk and dairy, meat, fish and eggs). Guidance on healthy hydration, moderate consumption of fat, sugar and salt and physical activity is also part of the new directive. **Conclusion:** Food Science committee of the Hungarian Academy of Sciences also recommends the OKOSTÁNYÉR®. The guideline is available on website of the Hungarian Dietetic Association: www.mdosz.hu (in Hungarian language only). Practical hints and tips on daily menu planning, guidance on healthy portions and food purchase, recipes are also accessible to help consumers in everyday implementation of the recommendations.

171

FLUID AND HCO₃⁻ SECRETION AND CFTR ACTIVITY ARE INHIBITED BY CIGARETTE SMOKE EXTRACT IN GUINEA PIG PANCREATIC DUCTAL CELLS

Tálas D.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.², Gál E.¹, Tóth K.¹, Schnúr A.¹, Maléth J.¹, Csopor D.³, Ifj. Rakonczay Z.⁴, Hegyi P.⁵, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pharmacognosy, University of Szeged, Szeged, Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine & 1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵

Background: Smoking represents an independent risk factor for the development of chronic pancreatitis (CP). It is well documented that secretion of pancreatic ductal alkaline fluid (which is regulated mostly by the anion exchanger and CFTR) is diminished in CP. **Aim:** In this study we would like to understand whether smoking has any effects on pancreatic ductal fluid and HCO₃⁻ secretion. **Materials & methods:** Guinea pigs were exposed to cigarette smoke four times a day for 30 min for 6 weeks. The CFTR expression was analysed by immunohistochemistry. Pancreatic ducts were isolated from guinea pig pancreas. Cigarette smoke extract (CSE) was prepared by smoking of 15 cigarettes into 10 ml distilled water by a smoking machine. Intracellular Ca²⁺ concentration and pH were evaluated by microfluorimetry. Fluid secretion was measured by video microscopy. CFTR currents were detected by whole cell configuration of patch clamp technique. **Results:** Cigarette smoking significantly diminished the expression of CFTR and the fluid and HCO₃⁻ secretion in guinea pig pancreas. CSE dose dependently decreased fluid and HCO₃⁻ secretion in guinea pig pancreatic ducts via inhibition of anion exchanger, Na⁺/H⁺ exchanger and Na⁺/HCO₃⁻ cotransporter and also forskolin-stimulated Cl⁻ current of CFTR Cl⁻ channel. CSE incubation altered the pattern of carbachol-induced Ca²⁺ signal in pancreatic ducts suggesting that some of the inhibitory effects may be regulated by calcium signalling. **Conclusion:** Cigarette smoking and CSE inhibits pancreatic ductal fluid and HCO₃⁻ secretion and the activity of the CFTR which may play role in the smoke-induced pancreatic damage. This study was supported by OTKA, MTA, SZTA and ÚNKP.

172

A VÉKONYBÉLEN ÁT - MR ENTEROGRÁFIA A RADIOLÓGIAI GYAKORLATBAN

Tasnádi T.¹, Varga M.², Békés Megyei Központi Kórház, Réthy Pál Tagkórház Radiológia Osztály Békéscsaba¹, Békés Megyei Központi Kórház, Réthy Pál Tagkórház Belgyógyászat 3. Békéscsaba²

Bevezetés, célkitűzés: Egy eredményes, jól kivitelezett képalkotó vizsgálathoz a technikai feltételeken és a radiológus kompetenciáján kívül rendkívül fontos, hogy a klinikus partnerek is ismerjék a rendelkezésre álló lehetőségeket. A képalkotó vizsgálatok robbanásszerű fejlődése mellett az utóbbi nem könnyű feladat. Munkánk célja, hogy az intézetünkben történt bevezetés óta szerzett közös tapasztalataink tükrében bemutassuk ezen képalkotó módszert és gyakorlati alkalmazását. **Betegek és módszerek:** Az MR enterográfia egy speciális MR vizsgálat, mely alkalmas a vékonybél ábrázolására. Mivel sugárterheléssel nem jár, kiemelt jelentősége van a fogamzókorban lévő IBD-s betegek esetében. A vizsgálatokat részben Philips Ingenia 1,5T és részben Siemens Magnetom Symphony 1,5T készülékekkel végeztük. Betegeink előkészítését, a vékonybél feltöltését többféle metódus alapján alkalmaztuk, míg az optimális módszert bevezettük. 100 MR enterográfiát elemeztünk (58 nő, 42 férfi, az átlag-életkor 43 év). Az elvégzett vizsgálatok képeit a labor eredmények, endoszkópós vizsgálatok és esetenként műtét utáni szövettani eredményeinek ismeretében, ismételtén áttekintettük, esetenként egyéb képalkotó vizsgálatok képi anyagával is összehasonlítást végeztünk. **Eredmények** Vizsgálatainkkal 62 páciensnél igazoltunk Crohn betegségre utaló morfológiai elváltozásokat. 24 esetben negatív lett az eredmény, öt páciensnél colitis ulcerosa, két esetben vékonybél-tumor, két esetben appendicitis, négy esetben gluténszenzitiv enteropathia és egy esetben pedig mesenterialis panniculitis volt a végső diagnózis. **Megbeszélés:** Előadásunkban a Crohn betegségre fókuszálva nemcsak a leggyakoribb kóros MR morfológiai jelek kerülnek bemutatásra, hanem a képek értékelésekor felmerülő csapdákra, nehézségekre is fel szeretnénk hívni a figyelmet.

173

DEALING WITH COMPLICATIONS FOLLOWING TOTAL GASTRECTOMY - SURGEONS' BEST FRIEND IS THE INVASIVE GASTROENTEROLOGIST

Ternyik L.¹, Pap Á.², Oláh T.¹, Káposztás Z.¹, Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház General-, Thoracic- and Vascular Surgical Dept. ¹Gastroenterology Dept.²

Background The only curative therapeutic option for malignancies of the stomach is the surgical approach. In line with the recommendations in the literature, we usually apply the stapled Roux-en-Y end-to side esophago- jejunostomy for reconstruction of the alimentary tract after total gastrectomy. Although the incidence of complications following total gastrectomy is decreasing, esophago-jejunal anastomosis fistula is still the major concern and comes with high mortality rate of around 20%. **Patients** We perform complex onco- surgical procedures at our surgical department on a daily basis. A total of 43 patients were operated for gastric cancer and underwent total gastrectomy between 2014 and 2016. We did 35 open and 8 laparoscopic operations. Esophago- jejunal anastomotic leakages were detected in 5 cases. We report here three cases of leakage stent (fully silicocoeated self expanding metal stent - SEMS) implantation. **Results** Out of those 5 patients one was treated conservatively and one was reoperated (abdominal cavity lavage and drainage). Remaining three patients underwent SEMS implantation by gastroenterologist. In two cases no clinical complications were detected, patients were able to start normal per os nutrition, stents were removed in about one month's time and they are still alive and doing well. Unfortunately one patient died of unclear reason 7 days after stent implantation. **Conclusions** In conclusion, the treatment of symptomatic leaks in patients who have undergone esophagojejunostomy is still very challenging and needs multidisciplinary approach. SEMS, implanted by invasive gastroenterologists, is a promising treatment alternative for the bridging and sealing of anastomotic leaks after total gastrectomy.

174

ENDOSCOPIC ULTRASONOGRAPHY-GUIDED BILIARY DRAINAGE: TWO YEARS EXPERIENCES

Topa L.¹, Rédei C.¹, Igaz L.¹, Szent Imre Egyetemi Oktatókórház Gasztroenterológia Budapest¹

Background: Obstructive jaundice is a major adverse effect of pancreatic and biliary carcinoma. Endoscopic biliary stenting (EBS) is gold standard method of treatment for biliary obstruction. In addition, EBS cannot be performed in patients (pts) with tumorous duodenal invasion. In this cases endoscopic ultrasonography (EUS) guided choledochoduodenostomy and cholecysto-gastrostomy are relatively well established as alternatives to percutaneous transhepatic biliary drainage (PTBD). Both procedures have high technical and clinical success rate (more than 90 %) in high volume centers. Complications for both procedures remain high at 10-30%. Common complications are bile peritonitis, perforation, bleeding, pneumoperitoneum and procedure related deaths (0 - 5,6%). Standard procedures for performing EUS-guided biliary drainage are similar: puncture the bile duct or gallbladder, dilate the fistula and place the stent (plastic or self-expandable metal stent). **Patients and methods:** The last two years we performed in 8 pts EUS guided biliary drainage (7 pts choledochoduodenostomy and 1 patient cholecysto-gastrostomy) because biliary and duodenal obstruction(3 male, 5 female , mean age of pts 70,8 yrs).We used a 19-gauge needle to puncture in the procedure. Once biliary access was confirmed by aspiration 5-10 ml bile, contrast was injected to evaluate the ductal system and, a guide wire was inserted through the needle, made a fistula with standard cystostome, and placed the stent. **Complications:** Complication rate was 25 % - 1 patient bile leak and moderate peritonitis (treated conservatively) and 1 patient severe pneumo-peritoneum involved urgent surgery. We have not procedure related mortality. **Conclusion :** EUS-guided biliary drainage is a feasible salvage technique for unsuccessful ERCP, although further studies are needed to compare the efficacy and safety between EUS-BD and PTBD and to examine a treatment procedure using EUS-BD techniques.

175

CAN A PATIENT WITH BENIGN PNEUMATOSIS INTESTINALIS TRAVEL BY AIRPLANE? – A CASE REPORT

Topál L.¹, Paukovics Á.², Tótká Z.³, Department of Gastroenterology, SelyeJános Hospital, Komárom¹,Affidea Diagnosztika Ltd., Győr²,High Altitude Physiology Department, Hungarian Armed Forces Aeromedical, Military Screening and Healthcare Institute, Kecskemét³

Background: Pneumatosis intestinalis (PI) is an uncommon condition in which gas is found in the bowel wall. Itself is not a disease, but rather a sign. The underlying diseases may vary from benign to life-threatening conditions. **Case report:** A 54-year-old obese female had a history of hypertonia and diabetes mellitus for 20 years. She initiated medical check-up because she heard loud grumbling sounds from her abdomen in the last 10 years. She had normal stool once a day. Blood test, abdominal ultrasound, gastroscopy and colonoscopy were performed. During colonoscopy between 50-60 cms from the anal verge there were several polypoid protrusions, 1 cm to 2 cms in diameter with an overlying normal mucosa. Histology of the biopsy samples taken from these lesions showed normal mucosa, too. Abdominal CT scan revealed multiple gas cysts in the wall of the splenic flexure. The patient followed a more strict diabetic diet and avoided the use of artificial sweeteners and her complaint ceased. Controll CT 8 months later showed a moderate improvement of PI. The patient wanted to know whether she may travel by airplane. The necessity of barochamber test arose. The head of the High Altitude Physiology Department at the Hungarian Armed Forces Aeromedical, Military Screening and Healthcare Institute was asked about this question. His opinion was that neither barochamber testing nor flight by plane is advisable because barotrauma may occur in either case, which can lead to severe conditions, even surgery may be indicated. **Conclusion:** Patients with pneumatosis intestinalis are not recommended to travel by airplane.

176

MITOCHONDRIAL FUNCTION AND DISTRIBUTION IN PANCREATIC DUCTAL EPITHELIAL CELLS

Tóth E.¹, Maléth J.¹, Erdős R.¹, Rázga Z.², Tretter L.³, Horváth G.³, Rakoncay Z.⁴, Hegyi P.⁵, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathology, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Medical Biochemistry, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵

Mitochondrial dysfunction is a hallmark of several disease pathogenesis including acute pancreatitis (AP). Our previous results suggest that mitochondrial damage is crucial in bile acid induced inhibition of pancreatic ductal HCO₃⁻ secretion, however the details of mitochondrial function and dysfunction in pancreatic ductal epithelial cells (PDEC) is not known yet.

The aim of our study was to characterize the mitochondrial distribution and function in PDECs under physiological and pathophysiological conditions.

Guinea pig and Cyclophilin D WT and knock out (KO) mouse pancreatic ducts were used. Mitochondrial distribution was studied by electron microscopy (EM). Mitochondrial membrane potential ($\Delta\psi_m$) was measured by confocal microscopy and pancreatic ductal HCO₃⁻ secretion by microfluorometry.

EM measurements revealed that the mitochondrial density is significantly higher on the apical side of the guinea pig PDEC compared to the middle or the basal segment in HEPES solution. The apical mitochondrial density increased further in CO₂/HCO₃⁻ buffered solution, or during the administration of 5 μ M forskolin. This redistribution was also confirmed by the $\Delta\psi_m$ measurements as we detected increased TMRM fluorescence on the apical side of the PDEC during stimulation. The genetic knock out of cyclophilin D significantly reduced the loss of $\Delta\psi_m$ and protected pancreatic ductal HCO₃⁻ secretion during the administration of 500 μ M chenodeoxycholic acid.

Our results suggest that mitochondrial function has a central role in the function of PDEC presumably by providing ATP for fluid and ion secretion. On the other hand the opening of MPTP seems to be crucial in the bile acid induced toxicity offering a potential therapeutic target in AP.

177

A NEW ANIMAL MODEL FOR EPITHELIAL ION TRANSPORT MODELING IN PANCREATOLOGY (FOCUSING ON CFTR)

Tóth E.¹, Maléth J.¹, Pallagi P.¹, Venglovecz V.², Rakoncay Z.³, Hegyi P.⁴, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary³, MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴

Cystic fibrosis (CF) is a lethal genetic disease affecting several organs, including the pancreas. Several animal models are available to study the CF related tissue damage although they have clear limitations. Recently a cystic fibrosis transmembrane regulator (CFTR) knock out ferret model was generated. The KO ferrets born with a normal pancreas, however, within a short period they develop a CF related pancreatic damage. This model would be the first available one to study pharmacological prevention of the disease development.

We aimed to characterize the fluid and bicarbonate secretion of wild type (WT) ferret pancreatic ducts.

Intra/interlobular pancreatic ducts were isolated from the WT ferret pancreas. Expression of CFTR was detected by immunohistochemistry. Resting pH, buffer capacity and Cl⁻/HCO₃⁻—exchange activity were evaluated by microfluorometry. To measure the resting intracellular pH of pancreatic ductal epithelial cells (PDEC) were exposed to standard HEPES solution (pH 7.4), followed by an exposure to a high-K⁺-HEPES solutions with the concentration of 10 μ M Ni

gericin Buffer capacity was calculated by measuring ΔpHi in response to different concentrations of NH_4Cl/HCO_3^- pulses in Na^+ -free solutions. Fluid secretion was examined by video microscopy. CFTR was expressed on the luminal membrane of ferret pancreatic ducts. The resting intracellular pH of pancreatic epithelial cells is lower (7.17 ± 0.08) in ferrets compared to mice (7.31) or to guinea pigs (7.36). Concerning the bicarbonate influx mechanisms, functionally active sodium/hydrogen exchanger and sodium/bicarbonate cotransporter were detected. Anion exchanger activity measured by NH_4Cl -technique, Cl^- removal and inhibitory stop methods indicated that ferret pancreatic ducts secrete similar amount of bicarbonate as mice and guinea pigs. Video microscopy revealed a significant increase in fluid secretion to HCO_3^- and to $5 \mu M$ forskolin stimulation. Major epithelial ion transporters are expressed in the ferret pancreatic ductal epithelial cells. Our results indicate that ferret could be a suitable model organism to study the CF style pancreatic damage. Moreover this model could open up the possibilities to test pharmacological interventions in the disease development

178

CYSTIC FIBROSIS TRANSMEMBRANE CONDUCTANCE REGULATOR'S ROLE IN THE EXOCRINE/ENDOCRINE FUNCTION OF THE PANCREAS

Tóth E.¹, Pallagi P.¹, Rakonczay Z.², Hegyi P.³, Venglovecz V.⁴, 1st Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Pathophysiology, University of Szeged, Szeged, Hungary², MTA-SZTE Momentum Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary and Institute for Translational Medicine/1st Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴

Dysfunction of the Cystic Fibrosis Transmembrane Conductance Regulator (CFTR) channel causes aberrant fluid secretion of pancreatic ductal epithelial cells (PDECs) and leads to cystic fibrosis (CF). Previous data indicate that approx. 50% of CF patients develop diabetes during their lifetime. Our hypothesis is that changes in exocrine fluid secretion may play role in the development of endocrine dysfunction.

To investigate how CFTR influences the exocrine/endocrine function of the pancreas using CFTR knock out (KO) mice.

Intra/interlobular pancreatic ducts were isolated from the pancreas of wild type (WT) and CFTR KO mice (background: FVBN). Detection of the CFTR, insulin and glucagon secreting cells were by immunohistochemistry. Pancreatic ductal HCO_3^- secretion was measured by microfluorometry. Fluid secretion was examined by video-microscopy. Patch clamp technique was used to detect the CFTR activity.

Strong CFTR expression was detected on the luminal membrane of PDECs in WT, but not in CFTR KO mice. The absence of CFTR activity in KO animals was also confirmed by patch clamp technique. Using immunohistochemistry we have shown that the number of α and β cells significantly decreased in KO mice compare to WT mice. Investigation of the exocrine function has shown that HCO_3^- secretion reduced by $57.1 \pm 5.8\%$ in ducts isolated from KO animals, whereas fluid secretion almost completely abolished.

The absence of CFTR Cl^- channel decreases pancreatic exocrine function and also influences the endocrine part of the pancreas. Further investigations are needed to identify how CFTR affect the endocrine function of the pancreas.

Supported by CFRD-SRC Grant No SRC 007.

179

VÉDŐOLTÁSOK GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGEKBEN - A PREVENCIÓ JELENTŐSÉGE ÉS GYAKORLATA

Tóth Z.¹, Daróczy T.¹, Juhász M.¹, Kulcsár A.², Szent Margit Kórház Általános Belgyógyászati¹, Egyesített Szent István és Szent László Kórház-Rendelőintézet Gyermekszakrendelő²

A gyulladással járó bélbetegségek immunmediált kórképek, melyek kezelésében immunszuppresszív terápia is gyakran szükségessé válik. Az immunológiai sérült pácienseknél az infekció megelőzése fontos része a gondozásnak. A komplex betegellátás a szakorvosok és háziorvos kollégák együttműködésével valósulhat meg. A hazai tapasztalat alapján azonban az immunizáció ritkán része a gondozás-

nak, a pácienseknek csak a töredéke részesül megfelelő prevencióban. Ennek oka egyrészt a prevenciós szemlélet hiánya, a gastroenterológus és a háziorvos szerepének tisztázatlansága, másrészt az immunsejtes betegek oltásának biztonságosságával kapcsolatos tévhitek. A hatékonyság érdekében fontos az időben, diagnózis megállapítása után rövid időn belül megkezdett prevenció. Szükséges a beteg védettségi felmérése (anamnézis, oltottság, szerostatusz) – GONDOZÓ INTÉZMÉNY KOMPETENCIÁJA -, oltási terv készítése alkalmazkodva az epidemiológiai helyzethez, beteg állapothoz és körülményeihez – HÁZIORVOS KOMPETENCIÁJA. A beteg mellett a család oltása is szükséges (fészek immunizáció). A költséghatékonyság érdekében fontos egységes elvek alapján meghatározni azon betegcsoportot, ahol az immunizáció a legnagyobb hatékonysággal alkalmazható. Azonban az idős betegek prevenciója nem hanyagolható el! Javasolt munkamenet: • Védőoltással megelőzhető fertőzések elleni védettség felmérése MINDEN betegnél (HAV, HBsAg, HBcIg / oltottság esetén antiHBs, morbilli, rubella, mumpsz, anamnézis hiányában VZV). Minden betegnél szöbajon az oltottság és szerostatusz alapján: dpt, dpt IPV, pneumococcus (PCV 13, PPV23), meningococcus, influenza. Szerostatus alapján: hepatitisz A, B, MMR – immunstatusz és kezelés függvénye - OLTÁSI TANÁCSADÓ KOMPETENCIÁJA. Varicella – immunstatusz és kezelés függvénye - OLTÁSI TANÁCSADÓ KOMPETENCIÁJA. Oltások eredményességének vizsgálata (szerostatusz vizsgálata: HAV IgG, antiHBs,) oltás után, nem megfelelő immunválasz esetén az alternatív oltási sor megtervezése, az M-M-R oltás, bárányhimlő elleni oltás beadása, és eredményesség ellenőrzése az OLTÁSI TANÁCSADÓ FELADATA. Hosszú távú terv, hogy minden központban legyen szakterületenként „Prevenció felelős”, akivel szoros együttműködéssel dolgozik az oltási tanácsadó és a gondozó háziorvos!

180

DETECTION OF HUMAN ELASTASE ISOFORMS BY THE SCHEBO PANCREATIC ELASTASE 1 TEST

Tóth A.¹, Szabó A.¹, Hegyi E.¹, Hegyi P.², Sahin-Tóth M.¹, Center for Exocrine Disorders, Department of Molecular and Cell Biology, Boston University, Boston, USA¹, Institute for Translational Medicine and First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary²

Introduction: Determination of fecal pancreatic elastase content by ELISA is a non-invasive, practical and reliable clinical test for assessing exocrine pancreatic function. However, the nomenclature of human pancreatic elastases is confusing and we do not know exactly which elastase isoforms are detected by the commercial ELISA kits. This study was undertaken to clarify which pancreatic elastase isoforms are detected by the most widely used ELISA kit and whether naturally-occurring polymorphic variants of elastases can influence the result of this test. **Methods:** Human pancreatic protease zymogens were expressed recombinantly and purified. Elastase measurements were performed with the ScheBo pancreatic elastase 1 stool test kit. **Results:** The test specifically measured chymotrypsin-like elastases 3A and 3B (CELA3A and CELA3B) while CELA2A was not detected. Inactive proelastases, active elastases and autolyzed forms were detected with identical efficiency. CELA3B gave approximately four times higher signal than CELA3A and we identified Glu154 in CELA3B as the critical determinant of detection. Common genetic variants of CELA3A and CELA3B had no effect on ELISA signal strength with the exception of the CELA3B variant W79R which increased detection by 1.4-fold. Finally, none of the human trypsin and chymotrypsin isoforms were detected. **Conclusions:** The ScheBo pancreatic elastase 1 stool test is specific for human CELA3A and CELA3B elastases, with most of the ELISA signal coming from CELA3B. Common natural variants of CELA3B have no significant effect on the results of the test.

181

A RECTUM KORAI TUMORAINAK KEZELÉSE: PER ANUM MŰTÉT VAGY RESECTIO?

Tóth I.¹, Ábahám S.¹, András L.¹, Paszt A.¹, Szepes Z.², Molnár T.², Vassas B.³, Tiszlavicz L.³, Lázár G.¹, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika, Szeged¹, SZTE ÁOK 1.sz. Belgyógyászati Klinika, Szeged², SZTE ÁOK Patológiai Intézet, Szeged³

Bevezetés, célkitűzések: A rectum korai tumorainak sebészi kezelése során gyakran nehéz feladat a megfelelő sebészi radikalitást biztosító műtéti típus kiválasztása. A per anum műtétek során gyakran felmerülő dilemma a beteg alul- vagy túlkezelésének kérdése. A döntésben segítségünkre vannak a staging vizsgálatok, melyek közül a rectalis endosonographia (RUS) mind a T mind az N stadium meghatározásában fontos szerepet játszik. Munkánkban célul tűztük ki, hogy összevessük a korai rectum tumorok miatt végzett transanalis, valamint resectios műtétek eredményeit a preoperatív RUS vizsgálatok eredményeivel. **Beteg és módszer:** Adatainkat retrospektív módon elemeztük az elmúlt két év tekintetében. Vizsgáltuk a transanalis műtétek (per anum excisio (PAE, n=8); transanalis endoscopos mikrosebészet (TEM, n=12); transanalis minimálisan invazív sebészet (TAMIS, n=8)) valamint resectiók szövettani eredményeit a T és az N stadium tükrében, melyet összevetettük a preoperatív RUS leletekkel. **Eredmények:** A vizsgált periódusban endoscoppal el nem távolítható polyp, Tis, T1 és T2 rectum tumor miatt 27 transanalis műtétet (n=13, 7, 5 és 2) valamint 28 resectiót végeztünk 3, 2, 5 és 12 esetben. Transanalis műtétet követően 1 esetben kiegészítő resectiót végeztünk pT2 (uT1) indikációval. A resectumok posztoperatív szövettani vizsgálata nyirokcsomó pozitivitást csak a T2 tumorok csoportjában, 2 esetben (11%) mutatott. A resectiókat megelőzően az esetek kb 33 %-ban történt RUS. RUS lényegében csak az alsó harmadi, malignus rectum tumorok esetében történt meg. Az RUS eseteket összevetve a végleges szövettani eredményekkel „understaging”-et nem, „overstaging”-et 3 esetben észleltünk, az RUS szenzitivitása 66 %-os volt. **Következtetések:** A T stadium emelkedésével a nyirokcsomó érintettség esélye is nő. Bár esetünkben resectiót követő pT1 stadiumban nem észleltünk nyirokcsomó pozitivitást mégis a kiegészítő resectiót a submucosa érintettségétől kell függővé tenni, uT2 vagy pT2 esetében a resectio az elsőlegesen választandó műtét. Az RUS kiváló és megfelelően érzékeny modalitás a rectum korai daganatainak staging vizsgálatai közt. Tekintettel arra, hogy az RUS alkalmazhatósága felső harmadi daganatoknál kétséges, az MR vizsgálat rutinszerű alkalmazása a rectum daganatok kivizsgálása kapcsán megfontolandó.

182

MISINTERPRETATION OF C REACTIVE PROTEIN LEVEL AND WHITE BLOOD CELL COUNT ARE BEHIND THE OVERUSE OF ANTIBIOTICS IN ACUTE PANCREATITIS

Tóth E.¹, Lantos T.², Illés D.¹, Gódi S.³, Szűcs Á.⁵, Hagendorn R.⁴, Németh B.¹, Márta K.³, Mikó A.³, Mosztbacher D.³, Pécsi D.³, Szabó A.³, Varjú P.³, Koncz B.¹, Darvasi E.¹, Szentesi A.¹, Izbéki F.⁷, Halász A.⁷, Hamvas J.⁸, Bajor J.⁴, Vincze A.⁴, Czímmer J.⁴, Takács T.¹, Sárlos P.⁴, Varga M.⁹, Novák J.¹⁰, Gervain J.¹¹, Török I.¹², Farkas H.¹², Hegyi P.¹, Pármiczky A.³, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, Department of Medical Physics and Informatics University of Szeged, Szeged, Hungary², Institute for Translational Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary³, First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁴, First Department of Surgery, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁵, First Department of Pediatrics, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁶, Szent György University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár⁷, Bajcsy-Zsilinszky Hospital, Budapest⁸, Dr. Réthy Pál Hospital, Békéscsaba⁹, Pándy Kálmán Hospital of County Békés, Gyula¹⁰, Szent György University Teaching Hospital of County Fejér, Székesfehérvár¹¹, Mures County Emergency Hospital, Targu Mures, Romania¹²

Objective: Our recently analysed and published large national cohort revealed a clear overuse of antibiotics (AB) in acute pancreatitis (AP). The aim of this study was to analyse the administration of antibiotics in AP in details and find out the reasons of the wrong decision makings in general practice. **Methods:** Data were collected prospectively from 16 centres of 2 countries by the Eastern and Central European Pancreatic Study Group over a four-year period from 1 January 2013. Altogether 962 patients suffering from AP were

analysed. **Main results:** 74.6% (718) of the patients received AB during their hospitalization. 12.5% received preventive AB, 54.2% received AB due to suspected infection (with no (80.5%) or negative screening (19.5%)). Only 7.9% of patients receiving AB had positive microbiology report in the whole cohort. Preventive AB therapy extended the length of hospitalization with more than 4 days (from 8.3 to 12.3) but had no positive effects on mortality or severity. Comparison of the parameters in groups received no or preventive AB clearly showed significant difference between C reactive protein (CRP, 31.8 vs 61.3 mg/L) and white blood cells (WBC, 11.8 vs 13.3 G/L) suggesting a misinterpretation of the inflammatory biomarkers. **Conclusions:** There is a huge unjustified overuse of AB in AP. The main reason of the start of AB treatment is the misinterpretation of elevated CRP and WBC level in general practice.

183

RARE CASE OF GASTROINTESTINAL BLEEDING OBSERVED BY THREE-DIMENSIONAL COLOR-DOPPLER ULTRASOUND

Ubrankovics A.¹, Székely G.¹, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak I. Belgyógyászati-Gastroenterológiai Osztály, Budapest¹

Background: Complex symptoms of abdominal vascular alterations are often missing. Abdominal Doppler US is the proper non-invasive method to prove them at an early stage. 3D color Doppler US examination of the liver circulation is a new method which makes possible to determine the pathology of the alterations of the portal and hepatic veins. It can be applied to establish the exact extension and depth of the alteration. In case of portal hypertension, it adds an extra value to the traditional Doppler sonography owing to the computer analysis of the whole portosystemic structure. **Case demonstration:** A 24-year-old pregnant woman was admitted to the intensive care unit of our hospital because of jaundice and abdominal pain. The laboratory tests showed elevated liver enzymes and low platelet count. The Doppler and 3D US examinations found hepatomegaly, inhomogeneous liver texture, dilated portal veins with portohepatic shunts and ascites. The clinical, laboratory and ultrasound signs supported the existence of HELLP syndrome. The patient had gastroesophageal bleeding and required transfusion and supportive treatment. There were no signs of eclampsia and delivery was successful without complications. The follow up examinations of our patient showed no signs of portal hypertension and diffuse liver disease anymore. **Conclusion:** Ultrasound can help us in finding of the cause of unknown GI bleeding, which could be essential for the diagnostic and therapeutic method of choice. In order to identify the HELLP syndrome, the application of the above described method is more than important, it can save lives.

184

IN SITU DETECTION OF MIGRATING COLORECTAL CANCER CELL-RELEASED LARGE EXTRACELLULAR EXOSOME CLUSTERS

Valcz G.¹, Buzás E.², Krenács T.³, Homolya L.⁴, Török G.⁴, Szállási Z.⁵, Patai Á.⁶, Dede K.⁷, Spisák S.⁸, Tulassay Z.¹, Igaz P.¹, Molnár B.¹, Molecular Medicine Research Unit, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary, 2nd Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary¹, Department of Genetics, Cell- and Immunobiology, Semmelweis University, Budapest, Hungary², 1st Department of Pathology and Experimental Cancer Research, Semmelweis University, Budapest, Hungary³, Institute of Enzymology, Research Centre for Natural Sciences, Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary⁴, Computational Health Informatics Program (CHIP), Boston Children's Hospital, Boston, and Harvard Medical School, Boston, USA⁵, 2nd Department of Medicine, Semmelweis University, Budapest, Hungary⁶, Department of General Surgery and Surgical Oncology, Uzsoki Teaching Hospital, Budapest, Hungary⁷, Department of Medical Oncology, Dana-Farber Cancer Institute, Boston, USA⁸

Background and Aims: Generally accepted, that exosomes, small, membrane-bounded vesicles are formed in multivesicular bodies (MVBs) which fuse with plasma membrane with retained intracytoplasmic localization resulting in the release of individual exosomes into the extracellular space. Recently a novel, unconventional mechanism has been described in vitro in which the exosome-like vesicles remain in one block during their secretion. Our

aim was to examine this phenomenon in migrating colorectal cancer (CRC) cells in situ. **Materials and Methods:** Immunohistochemistry (IHC) examination of migrating, individual cancer cells were performed in surgically removed, metastatic CRC samples (n=38). We used epithelial specific cytoplasmic (cytokeratin/CK) and cell membrane (E-cadherin) markers for the identification of migrating CRC cells as well as ALIX and CD63 proteins for the detection of exosomal transport. Samples were analyzed with confocal and stimulated emission depletion (STED) microscopy-based 3D reconstructions. **Results:** 3D reconstructions showed ALIX-positive and CD63-positive exosome clusters (ECs) with 0.62 to 1.94 μm diameter (mean $\pm$ SD: 1.17 $\pm$ 0.34 μm) localized partially inside, and/or outside the cytoplasm in 85.96% (n=98/114) of migrating CRC cells. E-cadherin IHC showed that ECs were not only captured during their exit from the cytoplasm and localized among plasma membrane proteins, but they were also detected extracellularly, in the plasma membrane-stroma interface. STED-microscopic images showed that released ECs were composed of smaller, distinguishable ALIX-positive spheroids of 98 to 150 nm diameter (mean $\pm$ SD: 128.96 $\pm$ 16.73 nm), which fall into the size ranges of exosomes. **Conclusions:** Our study demonstrates in situ for the first time that besides conventional exosome release, migrating CRC cells also secrete large, extracellular ECs. These structures might fundamentally contribute to the autocrine/paracrine regulation of cancer development, which effect may differ from that mediated by traditionally secreted exosomes.

185

NON-SZTEROID GYULLADÁSGÁTLÓK OKOZTA VASTAGBÉLSZÜKÜLETEK ESETEI

Vén P.¹, Altörjay I.¹, Palatka K.¹, Debreceni Egyetem Klinikai Központ Belgyógyászati Klinika¹

Bevezetés A non-szteroid gyulladáscsökkentők kedvezőtlen hatásai a felső gastrointestinalis traktusban és a vékonybélben régóta ismertek, azonban a NSAID-ok vastagbélben okozott mellékhatásai kevésbé meghatározottak. **Esetbemutató** Két idős, reumatológiai panaszok miatt krónikus NSAID kezelésben részesülő beteg esetét mutatjuk be, akik subileusos panaszok és benzidin pozitívitás és vashiányos anaemia miatt kerültek colonoscopos vizsgálatra. D.Gy., 61 éves férfi, anamnézisében 1998 óta tartó polyarthropathiás panaszok és lumbális gerincsérv miatt krónikus NSAID szedés mellett több vascularis rizikófaktor szerepel. Hónapok óta fokozódó bizonytalan hasi fájdalmak, meteorizmus, fokozódó subileusos tünetek és benzidin pozitívitás miatt végzett colonoscopia a colon ascendens oralis szakaszán két, fekélyes-lepedékes nyálkahártyával fedett, gyűrűszerű szűkületet talált, mely a beteg panaszait magyarázta. Szövet-tani vizsgálat colitis chronica non-specifica-t véleményezett. M.I., 59 éves nő, reumatoid arthritis miatt évek óta NSAID-dal és szteroiddal kezelt betegben subileusos panaszok, vashiányos anaemia, benzidin pozitívitás miatt végzett colonoscopos vizsgálat a coecum-kúp előtt mutatott granulált felszínű, gyűrűszerű szűkületet. Szövet-tan nem specifikus gyulladással eltéréseket mutatott. A szűkület miatt ballonos tágtítás történt. **Diszkusszió és irodalmi áttekintés** Az úgynevezett NSAID colopathiák számos módon jelentkezhetnek, akut károsító hatásként kialakulhat többek között fekély, krónikus esetben pedig diaphragmaszerű, fibrotikus szűkületek. Ennek megfelelően a betegség a tünetek széles skálájával jelentkezhet, ezért gyakran nem kerül felismerésre vagy félredignosztizálják. A panaszok között szerepelhet többek a hasi fájdalom, meteorizmus és subileusos panaszok, vérzés és az anaemizálódás tünetei. A NSAID colopathia pathogenezeise mai napig vitatott. Az irodalomban közzétett esetekben javarészt a jobb colonfélre jellemző a lézió helyeként, ami a NSAID-ok direkt károsító hatására utal, de a szisztémás hatásai is szerepet játszhatnak a colopathiák kialakulásában. A diagnózis felállítása nehéz, a laboreredmények nem specifikusak, ultrahanggal nem megítélhető és gyakran a CT-n sem sikerül felismerni a diaphragmát a túl vastag szeletek miatt. Éppen ezért colonoscopia és szövettani mintavételre van szükség a pontos diagnózis felállításához. Eseteink felhívják a figyelmet az NSAID okozta vastagbél-eltérésekre, melyek differenciáldiagnosztikai szempontból jelentősek.

186

THE PATHOPHYSIOLOGICAL IMPORTANCE OF AQUAPORINS IN PANCREATIC DUCTAL FLUID SECRETION

Venglovecz V.¹, Pallagi P.², Becskeházi E.¹, Balázs A.², Mayerle J.³, Hegyi P.⁵, Department of Pharmacology and Pharmacotherapy, University of Szeged, Szeged, Hungary¹, First Department of Medicine, University of Szeged, Szeged, Hungary², Department of Medicine A, Ernst-Moritz-Arndt-University, Greifswald, Germany³, MTA-SZTE Translational Gastroenterology Research Group, University of Szeged, Szeged, Hungary⁴, Institute for Translational Medicine and First Department of Medicine, University of Pécs, Pécs, Hungary⁵

Acute pancreatitis (AP) is usually associated with impaired fluid secretion by the ductal cells. Contribution of aquaporins (AQPs) to this fluid secretion is less characterized, therefore our aim in this study was to determine the role of AQPs in ductal fluid and HCO₃⁻ secretion both under physiological and pathophysiological conditions. Intra/interlobular pancreatic ducts were isolated from AQP knock out (KO) and wild-type (WT) mice and fluid/HCO₃⁻ secretion were investigated by video microscopy, magnetic resonance imaging cholangiopancreatography and the Cl⁻ withdrawal technique. Expressions of AQPs were investigated in Capan-1 cells using real-time PCR and immunocytochemistry. HCO₃⁻ secretion significantly reduced in AQP-1 (42 $\pm$ 3,2%) and AQP-4 (52 $\pm$ 4,5%) KO vs. WT mice. Fluid secretion also decreased in KO mice both under in vitro and in vivo conditions (total excreted volume (TEV) in WT animals (0.023 TEV/cm³), in AQP-1 (0.0041 TEV/ cm³) and AQP-4 KO animals (0.0068 TEV/ cm³). Both the mRNA and protein expressions of AQPs significantly reduced after the bile acid treatments (6, 12, 24 and 48h with 100, 300 and 500 μM chenodeoxycholic acid (CDCA)) in the Capan-1 cell line. Notably, 72-hour incubation in culture media restored the expressions of AQPs in the 100 μM CDCA group. Our results indicate that AQPs play an essential role in pancreatic fluid and HCO₃⁻ secretion which suggest the pathophysiological importance of this channels in AP. Supported by OTKA (NF105758, NF100677, K109756), Bolyai (BO/00531/11), MTA-SZTE Momentum Grant (LP2014-10/2014), TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 'National Excellence Program.

187

ADHERENCE TO THE PORTO CRITERIA IN THE DIAGNOSTIC PROCEDURE IN HUNGARY BASED ON THE DATA OF HUNGARIAN PEDIATRIC IBD REGISTRY (HUPIR)

Veres G.¹, HUPIR T.¹, Müller K.¹, I.sz. Gyermekklinika, Semmelweis Egyetem, Budapest¹

Introduction: Despite the continuous research efforts, the exact etiology of chronic inflammatory bowel diseases (IBD) are still largely unknown. The incidence of pediatric-onset IBD is constantly growing in Hungary. It is of note however, that the necessary evaluation of the cases according to the Porto criteria are not always conducted completely (to do upper endoscopy, entering to the terminal ileum, and evaluation of small intestine involvement with imaging techniques, preferably with MRI). **Aim:** The Hungarian Pediatric IBD Registry (HUPIR) is a nationwide database for prospectively registering pediatric IBD cases. The aim of our study was to evaluate the changes in adherence to the Porto criteria in the diagnostic evaluations over time according to the data of HUPIR. **Results:** The average incidence rate of pediatric IBD was 8.4/100 000 between 2007 and 2016. According to the data collected in HUPIR, the incidence rate elevated by 23% in this period (from 7/100 000 to 9.1/100 000). The incidence rate of Crohn's disease elevated from 4.2/100 000 to 5.7/100 000 (26%), and the rate for colitis ulcerosa changed from 2.1/100 000 to 2.7/100 000 (22%). The diagnostic procedure adhered completely to the Porto criteria only in 27% of the cases in the first year, but this rate improved to 46% by 2015. The frequency of ileocolonoscopy improved from 51% to 88%, in addition, the rate of upper endoscopy increased from 51% to 87% in the same period. Diagnostic assessment of the small intestine with imaging techniques was conducted in 46% of the cases registered in HUPIR. **Conclusions:** Based on the evaluation of data of HUPIR, the diagnostic adherence to Porto criteria grew approximately two fold in the last eight years. This improvement should be multifactorial, but HUPIR must have a significant role in the process. Our positive experiences could stand as an example for countries where nationwide registry for IBD is not yet established.

188

A VÉKONYBÉL KAPSZULÁS ENDOSZKÓPIA SZEREPE AZ ENTEROPATHIÁK DIAGNOSZTIKÁJÁBAN

Veress P.¹, Kovács M.¹, Pintér T.², Székely G.¹, Jaritz B.², 1.sz. Belgyógyászati-Gastroenterológiai osztály, Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak¹, Medizinische Abteilung für Gastroenterologie & Hepatologie, Endokrinologie & Diabetes mellitus, Onkologie, Landesklinikum Mistelbach-Gänserndorf²

Bevezetés: Enteropathiák alatt – bár a definíció tekintetében a szakirodalom sem egységes – a gastrointestinalum nyálkahártyájának microscopos és macroscopos elváltozásokkal járó megbetegedését értjük mely nem gyulladásos folyamatok következménye. Eredetét és kórlefolását tekintve igen heterogén kórkép, mely leggyakrabban a vékonybél-nyálkahártyát érinti, annak jellemző módon körülírt hyperaemiás elváltozását, boholy-atrophiát okoz. Az irodalmi adatok eddig a vékonybél kapszulás endoszkópia (VCE) szerepéről az enteropathiák diagnosztikájában ezeddig igen szegényesek. **Beteganyag és módszer:** A két osztályon 2004-től 2016 februárjáig közel 600 VCE történt különböző indikációval. A vizsgálatokat Given Imaging video kapszulás endoszkóppal végeztük. Jelen munkánkban 3 esetet mutatunk be, amikor az enteropathiát kapszulás enteroszkópia segítségével igazoltuk. **Eredmények:** A VCE során két beteg esetében észleltük az anaemia és hypoproteinaemia hátterében a vékonybél felső harmadára localisalt fehérjevesztő enteropathia makroszkopos képét. Egyik betegünk esetében az enterális fehérjevesztés hátterében az elvégzett endoszkópos és hisztológiai vizsgálatok eosinophyl gastroenteritis igazolódtak, az „eosinophyl infiltratum” punctum maximuma a duodenum pars descendenseben volt észlelhető. A másik betegnél a kórkép etiológiája nem tisztázódott. Mindkét esetben budonide kezelés eredményesnek bizonyult. A harmadik esetben chronicus veseelégtelenség kísérőjelenségeként észleltük az uraemiás enteropathiára jellemző elváltozást. **Következtetések:** A vékonybél kapszulás endoszkópia mint a vékonybél-nyálkahártya eltéréseinek vizsgálatára alkalmas minimál invazív eljárás alkalmas az enteropathiás mucosa-elváltozások diagnosztikájára – még ha etiológiájának tisztázásához további vizsgálatok szövegtani mintavétel, ill. egyéb laborvizsgálatok szükségesek.

189

DEVELOPMENT OF ERCP REGISTRY FOR QUALITY CONTROL AND BENCHMARKING

Vincze Á.¹, Pécsi D.², Gódi S.¹, Pakodi F.¹, Nagy P.², Molnár T.², Hegyi P.², Department of Gastroenterology, First Department of Medicine, University of Pécs¹, Institute for Translational Medicine, Medical School, University of Pécs, Hungary²

Background: To obtain representative information about invasive endoscopic procedures is a principal goal to monitor efficacy and safety. Aim: We decided to develop a web-based registry which is easy to use and captures relevant procedure related information. The primary aim of the registry is to monitor relevant outcome data of ERCP. **Results:** Hungarian experts in ERCP were invited at the initiation of the registry for discussion and consensus. Detailed data collection form was initially developed based on internationally recommended quality parameters. A web-based case report form was developed and tested from January 2017 at our department. ERCP related data of consecutive patients were collected prospectively after approval by the Scientific and Research Ethics Committee and after informed consent from the patients. The data from the first 100 procedures were analysed to demonstrate the usability of the registry. Ninety-two patients (51 females, 41 males) were involved in this preliminary evaluation with an average age of 69.2 years (23-93 years). The indication of ERCP were the following: bile duct disorder based on laboratory or imaging data was the indication in 45%, obstructive jaundice in 31%, cholangitis in 16%, acute biliary pancreatitis in 5%, pancreatic disorder in 3%. The difficulty of procedures was evaluated: grade 1 – 22%, grade 2 – 45%, grade 3 – 30%, grade 4 – 3%. Fifty-nine procedures were performed in patients with intact papilla of Vater, bile duct access was not successful in one case (1.7%). Precut procedure was applied in 14 cases (23.3%), all of them resulted successful biliary access at the same procedure. Immediate complications were observed in 8 cases (8%), 6 of them (6%) were bleeding. Mild post-ERCP pancreatitis was developed in one patient (1%). Cholangitis was observed in 2 cases (2%). Follow up was conducted 30 days after the ERCP by a telephone call and/or

reviewing health care documentations to observe long term outcome. Four patients (4%) died during this period, but only 1 death was related to the procedure, caused by unresolved cholangitis. **Conclusions:** The ERCP registry is an essential tool for measuring quality indicators. The universal usage will allow benchmarking at individual, institutional and national level and will help in quality improvement. Effectivity, safety and impact on different pancreatobiliary disorders will be also measurable.

190

MUNKADÖN TÚLI SÜRGŐSSÉGI ENDOSZKÓPOS BEAVATKOZÁSOK 2015 - 2016-BAN KÓRHÁZUNKBAN

Virág A.¹, Kanyó B.², Dékány K.², Kalász G.², Kerékgyártó O.², Lipai G.², Rábai K.¹, Rusznyák K.¹, Szamosi T.¹, Szentkereszty B.², Horváth M.¹, Varsányi M.¹, Zsigmond F.¹, Herszényi L.¹, Gyökres T.¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gastroenterológia Osztály¹, Magyar Honvédség Egészségügyi Központ, Gastroenterológia Szakrendelő²

Bevezetés: Intézetünkben 24 órás telefonos ügyeleti rendszer működik a sürgős endoszkópos beavatkozások elvégzésére. **Cél:** 2015- ben és 2016- ban ügyeleti időben végzett endoszkópos beavatkozások retrospektív elemzése. **Eredmények:** 2015-ben 254 sürgős gastroscopiat és 7 colonoscopiat végeztünk. 2016-ban összesen 330 sürgős gastroscopiat, 14 colonoscopiat végeztünk. Idegentest miatt 2015-ben 10 esetben, 2016-ban pedig 15 esetben végeztünk sürgősségi gastroscopiat. Mindegyik alkalommal sikeresen eltávolítottuk az idegentestet. A sürgősségi gastroscopia fő javallata a vérzés volt. 2015-ben 105 fekély eredetű vérzést láttunk el, ezek közül 18 Forrest I típusú (7 Forrest Ia, 7 Ib, 3 Ic, 1 perforált fekély), 50 Forrest II típusú (17 Forrest IIa, 12 IIb, 21 IIc), 37 Forrest III típusú fekély volt. 2016-ban 146 fekély eredetű vérzést láttunk el, ezek közül 29 Forrest I típusú (7 F/I a, 10 F/I b, 12 F/Ic), 71 Forrest II típusú (16 F/IIa, 13 F/IIb, 42 F/IIc), 46 Forrest III típusú fekély volt. 2015-ben összesen 33 varixvérzést láttunk el, közülük 6 páciens halt meg (3 beteg májelégtelenség, 3 beteg pedig újravérzés miatt). 2016-ban összesen 26 varixvérzést kezeltünk. Sürgős esetben scleroterapiát vagy ballon tamponádot alkalmaztunk, ligatio elektív időpontban történt. Erosiv elváltozásból 54 esetben történt vérzés 2015-ben, 2016-ban 66 esetben állt erosio a vérzésforrás hátterében. 2015-ben 1 sürgős duodenoscopiai végeztünk, sphincterotomia utáni vérzés gyanúja miatt, ám a vizsgálat negatív eredménnyel zárult. Sürgős colonoscopiai 2015-ben 7 esetben végeztünk, közülük 2 betegnek volt postpolypectomiás vérzése, ezeket klippel láttuk el; 2 esetben állt analis fissura, 2 esetben pedig Crohn-colitis állt a vérzés hátterében. Ezzel összehasonlítva 2016-ban 14 colonoscopiai végeztünk, ebből 4 postpolypectomiás vérzés, 3 diverticulum eredetű vérzés, 2 anastomosis erosio, 2 esetben ischemias colitis, 1 nodus vérzés, 1 rectumba törő tumor miatt volt. **Következtetés:** Ügyeleti időben jelentős számú sürgősségi endoscopiat végzünk. Fontos elvárás, hogy az ügyeleti időben elvégzett sürgősségi endoszkópos vizsgálatokra megfelelő körülmények között kerüljön sor, és hatékonyságuk megegyezzen a munkaidőben végzett beavatkozásokéval.

191

EFFECTS OF A CONTINENTAL CLIMATE ON THE PREVALENCE AND SEVERITY OF ACUTE NON-VARICEAL GASTROINTESTINAL BLEEDING

Zsóri G.¹, Terzin V.¹, Illés D.¹, Szijártó A.², Boda K.², Czákó L.¹, Szegedi Tudományegyetem I. számú Belgyógyászati Klinika¹, Szegedi Tudományegyetem Orvosi Fizikai és Orvosi Informatikai Intézet²

Introduction Acute gastrointestinal bleeding (AGIB) is still a common and challenging emergency, with significant morbidity and mortality. The seasonal variations in AGIB have rarely been studied and the published results tend to be contradictory. **Aims/Methods** The aim of this study was to determine the relation between the changes in meteorological conditions and the occurrence and the severity of AGIB in continental climate. A retrospective analysis of hospital admissions for AGIB between 1 January 2010 and 31 December 2012 took into consideration; meteorological data obtained from the Hungarian National Meteorology Service. 1033 patients with AGIB were included in the study. The severity of AGIB and ulcer bleeding was determined by the Glasgow Blatchford score (GBS) and by the For-

rest classification. **Results** No correlations were revealed as concerns the monthly and seasonal fluctuations of AGIB. A significant correlation was revealed between the occurrence of AGIB and the daily mean temperature ($p=0.017$), and the humidity correlated significantly with the severity of upper gastrointestinal bleeding (UGIB) ($p=0.005$). Moreover, data showed significant connection between front movement rates and the number of lower gastrointestinal bleeding (LGIB) cases ($p=0.018$) but not in the case of UGIB. Humidity and atmospheric pressure did not have an effect on the incidence of AGIB or UGIB and LGIB. Autocorrelation was not revealed in a 16 days long period during the examination of weekend effect on the incidence of AGIB periods. **Discussion** This is the first study to demonstrate that there are no seasonal fluctuations in the prevalence of AGIB, but there is relation between the occurrence of AGIB and the daily mean temperatures in a continental climate. The humidity correlated significantly with the severity of the UGIB.

HIRDETÉS
COMESA
MMS

SZERZŐK NÉVSORA AZ ABSZTRAKT SORSZÁM MEGJELÖLÉSÉVEL / AUTHORS

- A**
 Abu El Haija M. 126
 Al-Khrasani M. 104
 Altorjay I. 158, 185, 159, 17, 26, 139, 36
 Altorjay Á. 76
 Andorka C. 154, 21, 102, 143
 Andorka S. 2*
 Andrási L. 1, 181, 4*
 Andrási P. 140, 3*, 7
 Anker P. 5*, 16
 Antal E. 6*
 Antal-Szalmás P. 158, 141
 Anton D. 120
 Arató A. 24
 Arányi M. 150
 Attila I. 107
- Á**
 Ábahám S. 91, 181
 Ábrahám S. 1*, 4
 Ács T. 88
- B**
 Bagyánszki M. 18
 Bajor J. 57, 115, 117, 182, 78, 97, 163
 Bakos M. 166
 Bakucz T. 140, 7*
 Bakó K. 126
 Balaskó M. 78
 Balla E. 12*
 Balla Z. 89, 11*, 8
 Balogh B. 141
 Balogh E. 14
 Balogh I. 159
 Balogh M. 104
 Baloghné Szabó É. 13*
 Balázs A. 186, 60
 Banai J. 107, 137, 58, 53, 149
 Barati E. 19
 Barna G. 51
 Barták B. 51, 15*, 114, 130, 85
 Baráth L. 159
 Bata Z. 45
 Bató E. 104
 Becskeházi E. 186
 Bencsics M. 5, 16*
 Bene L. 58, 53, 69, 94
 Bereznai S. 19
 Berki C. 100
 Berki T. 142
 Birinyi P. 17*, 81
 Boda K. 191
 Bodnár Z. 19*
 Bodor G. 20*
 Bokor B. 154, 21*
 Bor R. 44, 22*, 165, 118, 125, 152, 41, 42
- Borbola G. 12
 Bordás L. 80, 23*, 133
 Bori Z. 5
 Borka K. 27
 Born A. 49
 Boros E. 25*
 Boros K. 24*
 Bortlik M. 9
 Botár Z. 90
 Brodszky V. 149
 Bubán T. 26*
 Budai A. 5
 Budai J. 14
 Budai K. 27*
 Buzás E. 184
 Bács É. 56
 Bálint A. 44, 9*, 22, 165, 118, 125, 152, 41, 42
 Bálint E. 168, 11, 8*, 37
 Bálint L. 73, 10*, 136
 Bányné Bodonyi K. 14*
 Béres N. 24
 Bíró Á. 105
 Bódi N. 18*
 Búzás G. 17
- C**
 Cazacu I. 126
 Chamdin S. 105
 Chandrakumar L. 18
 Choubineh K. 30
 Crai S. 80, 23, 133
 Csala G. 93, 39
 Csapó Z. 129
 Cseh Á. 24
 Cseke L. 160
 Cseprekál O. 47
 Csizmadia C. 160
 Csontos Á. 120, 31, 9, 28*
 Csorba Z. 116
 Csordás J. 167
 Csupor D. 171
 Csöndes M. 146
 Czákó L. 32, 79, 82, 191, 117, 22
 Czelecz J. 154, 21, 102, 143
 Czimmer J. 182, 78, 70, 145, 57
 Czuczor V. 29*
 Czumbel L. 30*
- D**
 Dabi Á. 105
 Dakó S. 120, 121, 31*, 28
 Dancs N. 32*, 146
 Dandé G. 33*, 29
 Dankó T. 51
 Darvasi E. 182
 Daróczi T. 34*, 35*, 179
- Davida L. 139
 Decsi T. 126
 Dede K. 184
 Deli A. 11
 Demcsák A. 154, 21, 102, 126, 143, 165, 37*
 Dobo I. 100
 Doros A. 67
 Drozsgyik A. 162
 Dubravcsik Z. 111, 164, 134
 Dunás-Varga V. 66
 Durcsán H. 93, 39*
 Dávida L. 108, 36*
 Dékány K. 190, 116
 Déri J. 38*
 Dévényi K. 162
- E**
 Erdős R. 176
 Erős M. 94
- F**
 Fadgyas-Freyler P. 98
 Faludi M. 47
 Fanczal J. 43*, 123, 110, 168
 Farkas H. 182, 97
 Farkas K. 58, 53, 44*, 9, 22, 165, 118, 45*, 125, 152, 41, 42
 Farkas N. 168, 117, 78, 68, 155
 Farkasdi S. 30
 Fazekas I. 133, 80, 23
 Fazekas L. 46*
 Fehér B. 126
 Fehér D. 155
 Fehér E. 97
 Fejes R. 66, 25
 Ferdinandy P. 104
 Ferenczci T. 28
 Fodorné Keserű A. 122
 Folhoffer A. 132, 47*
 Fricz P. 17
 Futó J. 147, 54, 153
 Fábrián A. 165, 118, 125, 152, 41*, 42*, 44, 22
 Fábrián O. 40*
 Földesi I. 44
 Föhrécz E. 122
 Fülöp A. 5, 16
 Fülöp F. 11
 Fűr G. 89, 48*
- G**
 Gajdán L. 50*, 112, 83
 Galamb O. 130, 124, 85, 51*, 15, 169, 114
 Garami A. 78
 Gasztonyi B. 58, 53
 Gaál A. 49*
 Gecse K. 58, 109, 53*, 59

Gelley A. 17, 55*
 Gellért B. 147, 54*, 111
 Gerdán J. 19
 Gergely H. 56*
 Gerlei Z. 67
 Gervain J. 50, 112, 182
 Gimesi-Ország J. 98
 Golovics P. 98, 58*, 109, 53, 59
 Graffits É. 52
 Grassalkovich A. 60, 61*
 Gray M. 110
 Gulyás J. 146
 Gulácsi L. 149
 Gurzó Z. 80, 23, 62*, 133, 14
 Guthy I. 63*, 102, 126, 143
 Gyires K. 104
 Gyorgyev K. 66*, 76
 Gyulai M. 107
 Gyökerez T. 116, 3, 150, 107,
 137, 156, 157, 190, 64*
 György H. 65*
 Gál E. 171
 Gárdonyi M. 52*
 Gárdos L. 102, 143
 Gáspár K. 108
 Gódi S. 168, 57*, 115, 97, 160,
 189, 155, 182
 Gönczi L. 98, 109, 59*, 149
 Görög M. 60*

H

H.Sandil A. 67*
 HUPIR Group .. 127
 HUPIR T. 187
 Hagendorn R. 182, 57
 Hagymási K. 17
 Hajdu H. 69*
 Halász A. 168, 182
 Hambuch M. 70*
 Hamvas J. 105, 56, 71*, 182
 Haragh A. 95
 Harazin A. 11
 Harisi R. 72*
 Harsányi L. 71
 Hegede G. 69
 Hegedűs C. 38, 40
 Hegedűs C. 87
 Hegyi E. 180
 Hegyi P. 102, 176, 177, 178,
 168, 20, 145, 44, 89, 57, 48,
 11, 8, 180, 60, 115, 117, 78,
 171, 43, 70, 123, 61, 110, 186,
 163, 37, 68, 189, 126, 143, 182
 Heindlné Tóth A. 116
 Helle K. 73*
 Helyes Z. 104, 8
 Hencz R. 120, 28
 Herczeg G. 77
 Hermann B. 167
 Herr G. 167
 Herszényi L. 7, 107, 137, 156,

157, 190, 140, 149, 3, 75, 150
 Hidvégi E. 74*
 Homolya L. 184
 Hornyak L. 100
 Horváth E. 126, 143, 143
 Horváth G. 176, 5, 151
 Horváth I. 16
 Horváth L. 76*
 Horváth M. 3, 75*, 157, 190, 64
 Hriczo-Koperdak G. 30
 Hritz I. 75, 122
 Hunyady B. 95, 113, 113, 52
 Hágendorn R. 68*
 Háromi I. 160
 Héra L. 147, 54

I

Ilyés S. 133
 Ifj. Rakonczay Z. 171
 Igaz I. 174, 77*
 Igaz P. 184, 130, 131, 85, 51,
 15, 169, 114
 Ila V. 143
 Iliás Á. 59
 Illés A. 145, 78*, 70
 Illés D. 191, 182, 79*, 82
 Illés K. 16
 Ilyés S. 80*, 23
 Inczeffi O. 73, 10, 136
 Inántszy Pap M. 29
 Iszáka A. 14
 Iván M. 81*
 Ivány E. 79, 82*
 Iványi B. 11
 Izbéki F. 168, 13, 122, 66, 83,
 25, 76, 182

J

Jaritz B. 188
 Jenei A. 108
 Juhász F. 143
 Juhász M. 17, 126, 34, 35, 179
 Jurenka Z. 66, 83*, 25
 Jäckel M. 75

K

Kabai A. 84*
 Kacska S. 139, 36
 Kadenczki O. 63, 154, 21, 126,
 143
 Kaizer L. 89
 Kalmar A. 124
 Kalmár A. 130, 85*, 51, 15,
 169, 114
 Kalász G. 190
 Kanyó B. 86*, 190
 Karabinos K. 87*
 Kaán K. 126, 143
 Kecskés S. 88*
 Keléné Kállai E. 84
 Kerékgyártó O. 190

Keszthelyi P. 49
 Kevei P. 47
 Kiss E. 76
 Kiss G. 93, 39
 Kiss L. 89*, 48, 11, 8
 Kiss Z. 24
 Kocsis A. 131, 90*
 Kocsis E. 95
 Kocsis M. 91*
 Kolar M. 9
 Koltai E. 5
 Koncz B. 182
 Korda D. 67
 Kormányos E. 11
 Korponay G. 98
 Koráné Patkás C. 103
 Kotsis L. 92*
 Kottwitz D. 85
 Kovács D. 89, 48
 Kovács G. 97
 Kovács J. 33, 96
 Kovács M. 99, 188
 Kovács T. 16
 Kovács V. 93*, 39
 Kovács Z. 95, 52
 Kovács Á. 94*
 Kozinszky Z. 89
 Kozma B. 95*
 Krenács T. 184
 Kristóf K. 81
 Kristóf T. 58, 53
 Krolopp A. 132, 47
 Kubancsik I. 96*
 Kui B. 11, 97*, 79
 Kulcsár A. 179
 Kádár T. 14
 Káposztás Z. 173
 Kárász T. 146
 Kövért Szvatek A. 116
 Kürti Z. 98*, 58, 109, 53, 59,
 149, 9
 Kőrösi G. 69

L

Laczi D. 99*
 Laczkó D. 168
 Lada S. 44, 165, 82
 Laith A. 123
 Lakatos A. 47
 Lakatos L. 151, 58, 53, 100*
 Lakatos P. 53, 58, 158, 98,
 109, 59, 149, 9
 Lakner L. 151
 Langhammer S. 101*
 Lantos T. 37, 182
 Ledó N. 47
 Lehoczki V. 131
 Lengyel C. 38
 Lerch M. 115
 Lestár B. 150, 107
 Lewin J. 85

Ligeti E. 100
 Lippai G. 86, 116, 190
 Lohinszky J. 131
 Lombay B. 106*
 Lovas S. 108*, 9
 Lovász B. 98, 58, 109*, 59
 Lukas M. 9
 Lukovich P. 46
 Lukácsné Bezsenyi A. 116
 Lukáts Á. 5
 Lupták O. 105
 László T. 104
 Lásztity N. 154, 21, 102*, 126, 143, 103*
 Lázár B. 71, 105*, 104*
 Lázár G. 91, 1, 181, 4
 Lőrincz M. 103
 Lőrincz Á. 66
 Lőrinczy K. 107*, 64

M
 Macaria M. 97
 Madacsy T. 110*
 Madácsy L. 111*, 164, 134, 138
 Madácsy T. 43, 123, 61, 168, 44
 Mag M. 50, 112*
 Magyarosi D. 95
 Makara M. 113*
 Maksi A. 13
 Maldonado E. 97
 Maléth J. 171, 43, 123, 61, 110, 176, 177, 44, 89, 48, 11, 8, 60
 Marc R. 8
 Marik A. 165
 Marosi R. 69
 Marsollier C. 8
 Mayerle J. 186
 Meggyesi M. 142
 Merkel K. 77
 Mester G. 2
 Mezei Z. 26
 Mickevicius A. 97
 Micsik T. 131, 90
 Micskó É. 116*
 Miheller P. 58, 53, 120, 121, 31, 9, 28, 128
 Mikó A. 68, 57, 115, 117*, 182
 Milassin Á. 165, 118*, 125, 152, 41, 42, 22
 Misak O. 119*
 Miseta A. 142
 Mohai L. 69
 Mohos E. 100
 Mohácsi L. 144
 Moldovanyi I. 100
 Molnar B. 124*
 Molnár A. 120*, 31, 8, 28
 Molnár B. 85, 51, 15, 169, 114, 184, 130, 131
 Molnár P. 147, 54

Molnár R. 121*, 123*
 Molnár T. 149, 44, 9, 22, 165, 122*, 118, 151, 91, 45, 1, 181, 189, 4, 125*, 152, 41, 42, 53, 58
 Mosztbacher D. 126*, 143, 182, 168, 154, 21, 102
 Máhr K. 167
 Márkus E. 130, 124, 85, 15, 169, 114*
 Márta K. 57, 115*, 117, 182
 Máthé D. 16
 Mühl D. 160
 Müller K. 127*, 187, 24
 Müllner K. 128*

N

Nagy A. 103, 2
 Nagy B. 129*, 135
 Nagy F. 165, 118, 45, 125, 41, 53, 44
 Nagy P. 94, 189
 Nagy Z. 130*, 85, 51, 15, 114
 Nagy Á. 130, 131*, 90, 124, 85, 144, 15
 Nagyné Budai N. 122
 Nagyné Tajti É. 31
 Nehéz L. 148, 71, 27, 87
 Nelli F. 145
 Neoptolemos J. 115
 Netye Z. 23
 Noori E. 83
 Norman G. 158
 Novák J. 62, 133*, 80, 23, 161, 182
 Novák P. 111
 Nyári T. 165, 151
 Németh B. 154, 21, 20, 143, 182
 Németh C. 97
 Németh D. 47, 132*
 Németh I. 2, 45

O

Oczella L. 111, 164, 134*, 138
 Ollé G. 10, 136*, 73
 Oláh A. 162
 Oláh H. 135*
 Oláh T. 173
 Orbán-Szilágyi Á. 137*, 64
 Orova F. 24
 Ostorházi E. 104
 Otto C. 155

P

Pakodi F. 189, 57
 Palatka K. 58, 53, 149, 9, 185, 151, 26, 108, 139*, 36
 Pallagi P. 177, 178, 89, 60, 171, 61, 110, 186
 Pandur T. 100

Pap Á. 52, 173
 Papp A. 160
 Papp M. 158, 53, 141*, 159, 26, 97, 139
 Papp V. 128
 Par A. 142
 Par G. 142*
 Pardavi G. 162
 Paszt A. 1, 181, 4
 Patai T. 49
 Patai V. Á. 15
 Patai Á. 58, 184, 131, 90, 151, 144*, 144, 53
 Paukovics Á. 175
 Peterfia B. 124
 Petersen O. 115
 Pethe I. 116
 Pethő Á. 47
 Peták I. 38, 40
 Pienar C. 143, 154, 21
 Pintér T. 188
 Piri D. 28
 Plósz J. 19
 Pohárnok Z. 162
 Pozsgay D. 146*
 Pák P. 138*
 Pálfi E. 105, 120, 121, 31, 135, 28
 Pálincás D. 7, 140*
 Páll I. 54
 Pápai Z. 150
 Pár G. 78, 168, 145, 57
 Párniczky A. 168, 154, 21, 102, 126, 143*, 182
 Pásztor N. 89
 Pécsi D. 189, 182, 145*, 57, 115
 Pécsi G. 161
 Péntek M. 149
 Péter Z. 128
 Péterfia B. 15
 Pétervári E. 78
 Pócsik G. 44
 Pócze B. 38

R

Radák Z. 5
 Rakonczay Jr. Z. 8
 Rakonczay Z. 61, 110, 176, 177, 178, 89, 48, 11
 Ratiu P. 17
 Regőczy H. 93, 39
 Reich V. 76
 Remenyik É. 108
 Rencz F. 149*
 Reskó Á. 83
 Riedl E. 107
 Ringelhan B. 2
 Román E. 150, 7
 Rosztóczy A. 73, 10, 136
 Rudas A. 13

Rudas G. 109
 Rusznyák K. 150*, 190
 Rutka M. 165, 118, 151*, 1, 4, 125, 152*, 41, 42, 58, 53, 149, 44, 9, 22
 Rábai K. 157, 190, 64, 140
 Rácz B. 133, 80, 23
 Rácz F. 33, 29
 Rácz I. 162, 32, 93, 39, 146, 151
 Rácz R. 30
 Rácz S. 147*, 54, 153
 Rákóczi É. 119
 Rázga Z. 110, 176
 Rédei C. 174, 148*
 Róka R. 73, 10, 136

S

Sahin P. 147, 54, 153*
 Sahin-Tóth M. 180, 115
 Salamon Á. 53, 58, 151
 Sallinen V. 97
 Sarang K. 151
 Sarlós G. 160
 Sarlós P. 78, 97, 163, 155*, 145, 57, 115, 182
 Sasi-Szabó L. 63
 Scheili E. 157*
 Schillerné Toldi M. 116
 Schneider K. 140
 Schnúr A. 171
 Schwab R. 55, 38, 40
 Schäfer E. 156*
 Schäfer E. 107
 Sebestyén A. 51
 Sebők A. 147
 Shamil G. 97
 Shumel M. 43
 Shums Z. 158
 Siket F. 166
 Sikorszki L. 49
 Siminszky Z. 69
 Sipeki N. 159*, 158*, 141
 Sipos B. 33
 Solt J. 62, 160*
 Solymosi N. 90, 144
 Solymár M. 78
 Spisák S. 15, 184
 Studinger P. 47
 Suga B. 161*, 158
 Surinya Z. 83
 Szabó A. 151, 180, 115, 182
 Szabó D. 104, 162*
 Szabó E. 77
 Szabó F. 126
 Szabó I. 78, 70, 151, 163, 37, 145, 57, 117
 Szabó T. 122
 Szabó Z. 7
 Szakács Z. 163*
 Szakál T. 29

Szalai L. 133, 80, 23
 Szalai M. 111, 164*, 134, 138
 Szalai Z. 18
 Szalay F. 106, 132, 47
 Szamosi T. 137, 17, 157, 190, 53, 58, 140, 149, 7
 Szegedi A. 108
 Szegedi L. 33, 63, 29, 96
 Szekeres V. 73
 Szemes K. 145, 78
 Szenes M. 167*
 Szentesi A. 143, 168*, 154, 21, 102, 57, 115, 126, 182
 Szentkereszty B. 190
 Szepes A. 32, 111, 164, 134
 Szepes Z. 118, 151, 49, 45, 82, 1, 181, 125, 152, 41, 42, 53, 58, 44, 9, 22
 Szereday L. 142
 Szigeti K. 130, 124, 85, 51, 15, 169*, 16, 114
 Szijártó A. 191, 5, 16
 Szinku Z. 95, 151
 Szállási Z. 184
 Szántó K. 165*, 42
 Székely A. 122, 25, 76
 Székely G. 188, 183, 99, 166*
 Székely H. 131
 Székely I. 122
 Székely T. 55
 Szűcs Á. 168
 Szűcs D. 165
 Szűcs M. 22
 Szűcs Z. 170*
 Szűcs Á. 78, 182
 Sándor M. 154*, 21

T

Takács M. 167
 Takács R. 105, 71
 Takács T. 182, 20
 Takáts A. 161
 Tallián B. 88
 Tasnádi T. 172*
 Ternyik L. 173*
 Terzin V. 82, 191
 Tihanyi B. 27, 87
 Tihanyi D. 38, 40, 87
 Tihanyi T. 27, 87, 71
 Tislér A. 47
 Tiszlavicz L. 75, 49, 1, 181, 4
 Tokodi I. 143, 126, 154, 21, 102
 Tolnai-Kriston C. 51
 Tomsits E. 102, 143
 Topa L. 174*, 77, 148
 Topál L. 175*
 Tornai I. 141
 Tornai T. 141
 Trebica J. 141
 Tretter L. 176, 5

Tulassay Z. 51, 15, 169, 114, 184, 130, 124, 85
 Tálás D. 171*
 Tárnok A. 155
 Tóth A. 126, 143, 21, 102, 180*, 122
 Tóth E. 182*, 176*, 177*, 178*, 168
 Tóth I. 91, 1, 181*
 Tóth K. 171
 Tóth L. 77
 Tóth T. 53, 58
 Tóth Z. 154, 179*
 Tótka Z. 175
 Tölgyesi K. 29
 Török B. 105
 Török G. 184
 Török I. 97, 182
 Tüsér Z. 122
 Tóthné Kálóczi R. 88

U

Ubrankovics A. 183*

Ú

Újhelyi P. 54

V

Vadászi K. 10, 136, 73
 Valcz G. 184*, 51, 15, 169
 Varga A. 44
 Varga G. 11, 30
 Varga M. 172, 182, 67, 49, 12
 Varga R. 122
 Varjú P. 70, 57, 115, 182
 Varsányi M. 190, 150
 Vasas B. 1, 181, 4
 Vass I. 143, 154, 21, 102
 Vass N. 165
 Venglovecz V. 171, 61, 186*, 177, 178, 89, 48, 11, 8
 Veres D. 16
 Veres G. 158, 102, 126, 143, 127, 187*, 24
 Veress P. 188*
 Veronika I. 126
 Vincze A. 182, 142
 Vincze Á. 53, 58, 78, 70, 160, 163, 68, 189*, 155, 62, 145, 57, 115, 117
 Virág A. 190*
 Vitális Z. 141
 Vizer G. 17
 Váci Z. 106
 Vági M. 116
 Vágó A. 133, 80, 23
 Váradai A. 150
 Várkondi E. 38, 40
 Várkonyi I. 119
 Várvölgyi C. 26
 Vécsei L. 11

Végh Z. 98, 58, 109, 53, 59,
149, 9
Vén P. 185*
Völgyi Z. 167
Vörös K. 143

W

Weissenberger O. 7
Wichmann B. 15, 114, 130,
124, 85
Wittmann T. 10, 136, 73

Z

Zolnai Z. 148
Zsigmond F. 140, 3, 7, 107,
137, 156, 157, 190, 64
Zsigmondné K. 88
Zsilák-Urbán M. 118
Zsóri G. 79, 82, 191*
Zádori Z. 104
Zámolyi S. 140, 157

KIÁLLTÓK, HIRDETŐK ÉS TÁMOGATÓK
EXHIBITORS ADVERTISERS AND SPONSORS

A Magyar Gasztroenterológiai Társaság köszönötet mond mindazoknak a cégeknek, amelyek a 59. Nagygyűlésen kiállítással, hirdetéssel vettek részt.

The Hungarian Gastroenterological Society expresses its gratitude to all organizations and companies which have participated with exhibition, advertising at the 59th Annual Meeting.

A PROGRAMFÜZET HIRDETÉSEI A MEGJELENÉS SORRENDJÉBEN

[illegible]

JEGYZET